

2 0 1 0

«ДАМУ» КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУ ТҰҚЫ»
АКЦИОНЕРЛІК ТҰҚАМЫНЫҢ

2010 ЖЫЛҒЫ ЖЫЛДЫҚ ЕСЕБІ

Алматы қ. **2011**

жылдық есеп

2 0 1 0

М
А
3
М
Ұ
Н
Ы

«Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ
Басқарушы директоры – Басқарма мүшесі,
«Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Директорлар кеңесінің Төрағасы

Қ.М. ӘЙТЕКЕНОВ

Құрметті ханымдар мен мырзалар!

Өткен 2010 жыл экономикалық даму жөніндегі мемлекеттік саясаттың дағдарысқа қарсы бағыттан ұзақ мерзімді өсімге бағыт алынғандығын көрсететін бірқатар елеулі іс-шаралардың орын алуымен ерекшеленді.

«Жаңа онжылдық – Жаңа экономикалық өрлеу – Қазақстанның жаңа мүмкіндіктері» халыққа Жолдауында Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаев 2020 жылға дейін даму міндетін, соның ішінде экономиканы дағдарыстан кейінгі дамуға дайындау, инфрақұрылымды үдемелі индустрияландыру және дамыту есебінен экономиканың орнықты өсіміне қол жеткізу міндетін қойды.

Елбасы қойған міндеттерді орындау үшін «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ мен оның еншілес ұйымдары Қазақстан Республикасының 2010–2014 жж. арналған мемлекеттік үдемелі индустриалды-инновациялық даму бағдарламасын іске асыруға белсенді кірісті.

«Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ 2010 жылдың сәуір айынан «Бизнестің жол картасы-2020» Мемлекеттік бағдарламасының қаржы агенті ретінде жұмыс істей бастады. «Даму» Қоры жүктелген қызметтің шеңберінде кәсіпкерлердің несиелері бойынша пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялап, несие алған уақытта кәсіпкерлерге банктердің алдында кепілдіктер береді. Осымен бірге, Қазақстан Үкіметі 2010 жылдың желтоқсан айында шеңберінде кәсіпкерлердің құзыретін арттыратын сан алуан құралдар қарастырылған «Бизнестің жол картасы-2020» Бағдарламасын «Кәсіпкерлік әлеуетін нығайту» атты төртінші бағытпен толықтырып, «Даму» Қорының кәсіпкерлерге білім беру және кеңес беру арқылы көрсетілетін қолдауды дамыту бастамасын құптады.

Мұнымен қоса, 2010 жылы «Даму» Қоры қаражатты артынан жеке кәсіпкерлік субъектілерін несиелендіру үшін екінші деңгейлі банктер мен лизингтік компанияларға келісіп орналастыру бағдарламаларын жүзеге асыруын жалғастырды. Бүгінде бұл бағдарламалардың міндеттері орындалды деп нық сеніммен айтуға болады. Бағдарлама аясында 10 мың кәсіпкерге 500 млрд теңгеден астам сомаға қолдау көрсетілді. Бұл бағдарламалардың ауқымды болғандығын 2008–2010 жж. шағын және орта кәсіпкерлікке берілген несиенің 19%-ға жуығы мемлекет қаражатының есебінен қамтамасыз етілгендігі көрсетеді.

Қаржы құралдарының пайдаланылуымен кәсіпкерлерге қолдау көрсету бағдарламаларының іске сәтті асырылуының арқасында 2010 жылдың қорытындысы бойынша «Даму» Қоры 14 млрд теңгеден астам мөлшердегі оң қаржылық нәтижеге қол жеткізді. Салықтарды қоса есептегенде, Қордың таза операциялық кірісі 2,4 млрд теңгені құрағанын атап өту қажет. 2010 жылы қол жеткізілген жиынтық таза пайда мөлшерінің ұлғаюына нәтижесінде осыдан бір жыл бұрын құрылған провизиялардың 11,6 млрд теңге сомаға қалпына келтірілген Қор бағдарламаларына қатысатын банктердің қаржылық орнықтылығының артуы әсер етті.

2011 жыл оқиғаларға толы жыл болады деп күтілуде: біз Қазақстандағы ШОБ-ты несиелендіру үшін Азия даму банкінен қарыз аламыз деп күтудеміз, шағын қалалардағы ШОБ-ты қаржыландыру бағдарламасы іске қосылады деп жоспарлануда, БҰҰ Өнеркәсіптік даму ұйымымен (UNIDO) Қазақстанда өнеркәсіптік кәсіпкерлікті дамыту орталығын құру мәселесі бойынша келіссөздер жүргізілуде. Мен алға қойылған міндеттердің орындалуы мен жаңа бағдарламалардың енгізілуі Қазақстанның мықты кәсіпкерлік секторының бұдан кейінгі қалыптасуына және дамуына септігін тигізетініне нық сенемін.

«Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Басқармасының Төрайымы

Л.Е. ИБРАГИМОВА

Құрметті ханымдар мен мырзалар!

Өткен 2010 жыл «Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ-ның серпінді дамыған жылы болды деп орынды айтуға болады. Таңдалған стратегияның рет-ретімен жүзеге асырылуы және Қор қызметінің басты бағыттарының толыққанды дамуы бізге өткен жылдың қорытындысы бойынша Қор жүргізіп жатқан кәсіпкерлікті қолдау бойынша мемлекеттік бағдарламалардың тиімділігін, сондай-ақ, мемлекеттің, серіктестер мен жалпы қоғамның бізге деген жоғары сенімін көрсетуге мүмкіншілік берді.

«Даму» Қоры кәсіпкерлікті қолдау бойынша мемлекеттік бағдарламаларды жүзеге асыру барысында 2010 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша 518,5 млрд теңге жалпы сомаға 9923 жеке кәсіпкерлік жобасы қаржыландырылып, 21 мың жұмыс орны құрылса, 2010 жылы 130,4 млрд теңге жалпы сомаға 2888 жеке кәсіпкерлік жобасы қаржыландырылып, 5 мың жұмыс орны құрылған болатын.

Біз үшін табыс – күшті және әлсіз тұстарға талдау жүргізуге, күрделілігі жағынан ұқсас міндеттерді шешудің анағұрлым оңтайлы жолдарын іздеуге себеп. Сол үшін 2010 жылы «Даму» Қорының кәсіпкерлікті қолдау саясаты дағдарыстан кейінгі дамуға және кәсіпкерлік секторының орнықты өсуіне барынша ықпалдасуға бағытталып, осы арқылы біз жоспарланған нәтижелерге қол жеткізудің анағұрлым тиімді әдістерін іздеуге кірістік.

Қордың атқарған жұмысының нәтижесінде қол жеткізілген жетістіктер алдымызда 2011 жылы ашылатын үлкен перспективаларды білдіреді – біз жеке кәсіпкерлік субъектілеріне қаржылай демеу көрсетілуіне де, кәсіпкерлерді оқытуға және оларға кеңес беріп қолдау көрсетуге бағытталған бағдарламаларға да мән бере отырып, Қазақстандағы кәсіпкерлікке қолдау көрсету бойынша орындалатын мемлекеттік бағдарламалардың бас операторы ретінде дамуымызды жалғастыратын боламыз.

Осы мақсатта 2010 жылдан бастап, «Даму» Қоры Қазақстан Республикасының 2010–2014 жж. арналған Мемлекеттік үдемелі индустриалды-инновациялық даму бағдарламасының шеңберінде

«Бизнестің жол картасы-2020» Бағдарламасын іске асыра бастады. Осы Бағдарламада алғаш рет шағын және орта бизнес субъектілеріне қолдау көрсетуге арналған несиенің пайыздық мөлшерлемелерін субсидиялау және несие алған уақытта банктер алдында кепілдік беру сияқты шараларға кешенді тәсіл қолдану қарастырылған. Бағдарлама қорытындысымен 2010 жылдың соңындағы жағдай бойынша Қор 135 субсидиялау шарты мен 3 кепілдік беру шартын жасасып, жалпы сомасы 91,9 млрд теңгеге 73 жоба субсидияланды.

Бұған қоса, 2010 жылы кәсіпкерлікке қолдау көрсетуге бағытталған бірқатар жаңа бағдарламалардың, соның ішінде Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту бағдарламасы; «Даму-Аймақтар II» аймақтық жобаларды қаржыландыру бағдарламасы; қаржыландырудың бірнеше нүктелік бағдарламалары; Лизингтік мәмілелерді қаржыландыру бағдарламасы іске қосылғандығын ерекше атап өткім келеді. Бұл бағдарламалар бойынша 2010 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдайды алсақ, жалпы сомасы 6251 млн теңгеге 486 қарыз алушыға қолдау көрсетіліп, 1639 жұмыс орны құрылды.

Тұтастай алып қарайтын болсақ, «Даму» Қорының кәсіпкерлікті қолдау бойынша мемлекеттік бағдарламаларың сәтті әрі тиімді іске асырылуының нәтижесі Қордың салықтарды қоса есептегенде, операциялық қызметтен 2405 млн теңге мөлшерінде таза кіріс алуынан көрінді. Қаржы нарығының экономикалық ахуалының жақсаруына және серіктес банктер рейтингтерінің артуына байланысты 2010 жылдың қорытындысы бойынша Қор қаржы бағдарламаларын орындау шеңберінде ЕДБ орналастырылған қаражат бойынша 11643 млрд теңге сомадағы провизияларды қалпына келтірді. Мұның нәтижесінде 2010 жылы «Даму» Қорына 14048 млрд теңге мөлшерінде таза пайда келтірілді.

Қор мемлекет қаражатын тиімді жұмсай отырып, аймақтардың дамуына, Қазақстан экономикасының әртараптандырылуына және Қазақстанда орта таптың қалыптасуына сүбелі үлесін қосып отыр. Біз бұдан кейін де таңдалып алынған даму стратегиясын рет-ретімен және табандылық танытып өмірге келтіріп, мемлекеттің шағын және орта бизнеске қолдау көрсету саясатын іске асырудағы маңызды миссиясын ұстанамыз.

«Астана – Бәйтерек»
монументі

Қор туралы мәлімет

1.1. Қор қызметінің негізгі түрлері бойынша нарықта алатын үлесі

«Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ (одан әрі – Қор, «Даму» Қоры) – Қазақстан Республикасындағы (одан әрі – ҚР) кәсіпкерлік субъектілерінің қалыптасуы мен экономикалық өсуін ынталандыру, сондай-ақ мемлекеттің кәсіпкерлікті қолдауға бағытталатын қаржы көздерінің тиімді пайдаланылуын арттыру мақсатында құрылған ұлттық дамыту институты.

«Даму» Қоры кәсіпкерлер мен кәсіпкерлікпен айналысқысы келетін халыққа сан алуан өнімдері мен қызметтерін, мәселен, екінші деңгейлі банктер (одан әрі – ЕДБ) арқылы несие беру бағдарламаларын ұсынып, лизингтік мәмілелерді қаржыландырады, пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялайды, кепілдік береді, бизнес негіздерін оқытады, кеңес береді, ақпараттық-сараптамалық басылымдарды таратады.

«Даму» Қоры Қазақстанның барлық аймақтарында тың істер атқарады. Қордың аймақтық желісіне барлық облыс орталықтарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында орналасқан 16 филиал кірді. Бұдан басқа, Қор оқыту және кеңес беру бағдарламаларының шеңберінде Қазақстанның бүкіл 209 каласы мен аудандарындағы халықты жұмылдырады.

«Даму» Қорының жалғыз акционері болып, «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ – ұлттық басқарушы холдингі табылады. 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қор активтерінің мөлшері 218,5 млрд теңгені, меншікті капитал – 44,5 млрд теңгені құрады.

Қазақстандағы шағын және орта бизнесті (одан әрі – ШОБ) қолдау ісінде «Даму» Қорының он жылдан астам тәжірибесі бар. Қор өз қызметін бастағалы бері жалпы

сомасы 33,3 млрд теңгеге шағын кәсіпкерліктің 2 878 жобасын тікелей қаржыландырды. Қаражатты келісіп орналастыру бағдарламаларын іске асыру барысында ШОБ 500 млрд теңгеден астам жалпы сомаға 10 000 астам жобасы қаржыландырылды.

2010 жылдың қорытындысы бойынша ЕДБ шағын кәсіпкерлікке берген несие қаражатының жиынтық көлемі нарық ішінде 690 млрд теңгені құрады. Бұл өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 8,4%-ға кем көрсеткіш. Мұнымен қоса, 2010 жылы банктердің өз қаражаты есебінен қаржыландыру көлемін арттырғандығын байқауға болады. Ал, 2009 жылы ең алдымен, ШОБ секторына қолдау көрсету үшін Ұлттық қор бөлген 120 млрд теңге қаражатты иегеру басталған сәуір-мамыр айларында банктердің шағын кәсіпкерлікке несие бөлуі «Даму» Қорының қаражатына тікелей байланысты болғандығын көруге болатын еді.

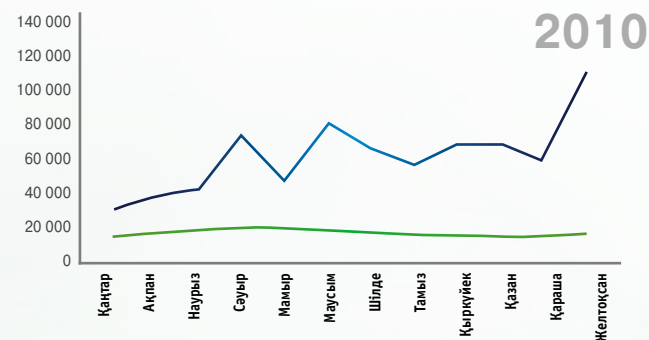
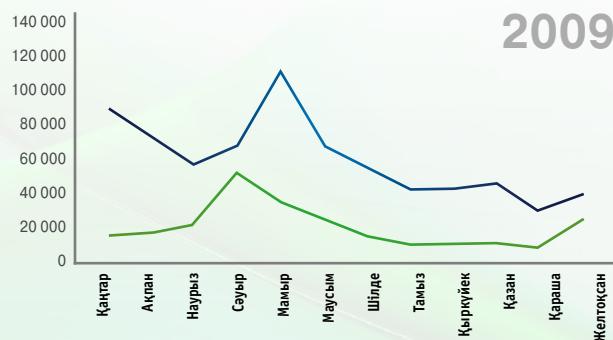
2010 жылы банктер шағын кәсіпкерлікті барынша несиелендірген тұста жеке ресурстардың есебінен «Даму» Қорының бағдарламалары бойынша берілген қаражаттың үлесі 22%-ға төмендеді. Бұл ҚР Үкіметінің Тұрақтандыру бағдарламалары (1–3 транштар) мен «Даму-Аймақтар» бағдарламасын іске қосқан уақытта жоспарлаған ЕДБ өтімділігін ұстап тұру нәтижесіне қол жеткізілгендігін көрсетеді.

Осыларға орай, 2010 ж кәсіпкерлікті қолдау саясаты ұстанған бағытын дағдарыстан кейінгі даму мен кәсіпкерлік секторының орнықты өсуіне ықпалдасуға қарай бұрды. Осы мақсатта 2010 жылдың сәуір айында «Даму» Қоры шеңберінде кәсіпкерлердің несиелері бойынша пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялайтын, сонымен қатар, кәсіпкерлерге несие алған уақытта банктердің алдындағы кепілдіктерді беретін «Бизнестің жол картасы-2020» Бағдарламасы қабылданған болатын. 2010

жылдың қорытындысы бойынша «Даму» Қоры 135 субсидиялау шартын, 3 кепілдік беру шартын жасады, жасалған шарттардың шеңберінде 91,9 млрд теңге мөлшеріндегі портфель қамтылды.

2010 жылы «Даму» Қоры оқыту бағдарламаларын іске асыруын, кәсіпкерлерге кеңес беріп, қолдауын жалғастырды. Нәтижесінде, «Бизнес-кеңесші» атты қысқа мерзімді тренинг-оқыту бағдарламасы аясындағы тыңдаушылар саны 11 603 адамнан (2009 жылы) 16 504 адамға (2010 жылы) артты. Ақтөбе облысының кәсіпкерлеріне бухгалтерлік қызметтер көрсететін 2 аудан орталығы, Павлодар, Қарағанды, Қызылорда, Оңтүстік Қазақстан және Шығыс Қазақстан облыстарында 5 аймақтық кәсіпкерлікті қолдау орталықтары құрылды. «Даму» Қорының оқыту және кеңес беру бағдарламаларын табыспен орындап жатқандығын бағалай келе, ҚР Үкіметі бұл құралдарды «Бизнестің жол картасы-2020» Бағдарламасына кіргізді.

ШОБ (млн теңге) берілген несие көлемінің графигі

Банктердің шағын кәсіпкерлікке берген несиелері

«Даму» Қорының бағдарламалары бойынша берілген несие қаражаты

1.2. Қордың құрылу тарихы

«Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ «Шағын кәсіпкерлік қорын құру туралы» ҚР Үкіметінің 26.04.1997 ж. № 665 Қаулысына сәйкес құрылған¹.

Қор 2001 жылға дейін Отандық тауар өндірушілерді қолдау іс-шаралары бағдарламасы бойынша мемлекеттік бюджет қаражатының, сондай-ақ, Еуропалық қайта құру және даму банкі және Азия даму банкінің несиелерінің есебін жүргізу және жұмсалуды бақылау қызметін атқарып келді.

2002 жылдан бастап, Қор шағын бизнесті өз қаражаты есебінен тікелей несиелендіре бастады. «Даму» Қоры «Шағын кәсіпкерлік субъектілерін республикалық бюджет есебінен несиелендіру бағдарламасы» мен «2004–2006 жылдарға арналған шағын қалаларды дамыту бағдарламасын» жүзеге асырды.

2005 жылдың мамыр айында ҚР Үкіметі 2005–2007 жылдарға арналған шағын және орта кәсіпкерлікті дамытудың жеделдетілген шаралар бағдарламасын қабылдады. Бұл бағдарламаға сәйкес, 2005–2007 жж. Қор жобалық қаржыландыру, лизинг бағдарламалары мен шағын несиелер беру жүйесін Қазақстанда дамыту бағдарламасы, ШКС екінші деңгейлі банктерден алатын несиелерге кепілдік беру бағдарламалары арқылы шағын кәсіпкерлікке қолдау көрсетіп келді.

2006 жылдың қыркүйек айынан бастап, «Даму» Қоры «Қазына» Орнықты даму қоры» АҚ акционерлік холдингінің, ал 2008 жылдың қазан айынан бастап «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ ұлттық басқарушы холдингінің («Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ) құрамында жұмыс істеп келеді.

2007 жылдың соңынан бері Қор ҚР Үкіметінің Тұрақтандыру бағдарламасының қаражатын келісіп орналастыруда оператор функциясын атқарады.

2010 жылдан бері Қор «Бизнестің жол картасы-2020» Бағдарламасының қаржы агенті болып табылады.

«Даму» Қорының филиалдары Қазақстанның барлық аймақтарында жұмыс істейді, жергілікті кәсіпкерлермен, қоғамдық ұйымдармен және жергілікті атқарушы билік органдарымен жұмыс істеу тәжірибесі мол.

Негізгі лицензиялар туралы мәлімет

«Даму» Қорының қызметі лицензиялануды талап етпейді.

¹ Қордың бұрынғы атауы: «Шағын кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ.

1.3. Қордың миссиясы

«Даму» Қорының миссиясы – Қазақстандағы шағын және орта бизнестің сапалы дамуына жәрдемдесу.

1.4. Қордың мақсаттары мен міндеттері

«Даму» Қорының негізгі мақсаттары:

1. Республикалық және жергілікті бюджеттен, шетелдік донорлардан, сондай-ақ «Даму» Қорының жеке қаражаты есебінен қаражат тарту арқылы ШОБ субъектілерінің қаржыландырылу көлемін арттыру және қол жетімділігін қамтамасыз ету.

Осы мақсаттарға қол жеткізу үшін алған қойылатын негізгі міндеттер:

- ОБ субъектілерінің несие ресурстарына қол жетімділігін арттыру;
- Аймақтардағы және салалардағы ШОБ субъектілерін барынша қамту жолымен несие ресурстарын тиімді үлестіру.

2. Экономиканың шикізат емес секторларындағы кәсіпкерліктің қаржыландырылуының артуын ынталандыру.

Осы мақсаттарға қол жеткізу үшін алған қойылатын негізгі міндеттер:

- «Бизнестің жол картасы-2020» Бағдарламасының 1–3 бағыттары шеңберінде қаржы агенті функцияларын тиімді орындау;
- ШОБ инновациялылығын, техникалық қайта жарақталуын арттыруға ықпалдасу.

3. Халықтың кәсіпкерлік әлеуетін күшейтуге бағытталған әлеуетті және іс басындағы кәсіпкерлерге көрсетілетін қаржылай емес демеу көлемін арттыру.

Осы мақсаттарға қол жеткізу үшін алған қойылатын негізгі міндеттер:

- «Бизнестің жол картасы-2020» Бағдарламасының 4-бағытының Операторы функцияларын сапалы орындау;
- ШОБ субъектілері мен кәсіпкерлік бастамасы бар халыққа ақпараттық-сараптамалық кеңес беру қызметтерін ұсынатын қашықтықтағы құралдарды енгізу;
- Қаржылай емес қолдау көрсетілетін субъектілердің күшін біріктіру, олар көрсететін қызметтерді стандарттау, сондай-ақ осы саладағы шетелдік тәжірибені өзімізде қолдану арқылы Қазақстанның бүкіл аймақтарында кәсіпкерлікке қаржылай емес демеу көрсету инфрақұрылымдарын дамыту;
- ШОБ секторының дамуына мониторинг және сарапта- малық зерттеулер жүргізу.

4. «Даму» Қоры қызметінің тиімділігін арттыру.

Осы мақсаттарға қол жеткізу үшін алған қойылатын негізгі міндеттер:

- Активтерді тиімді басқару;
- Тәуекелдерді басқару ұстанымдарын Қорды басқарудың барлық процестеріне енгізу;
- Қордың ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету;
- Корпоративтік басқаруды жетілдіру және әлемнің үздік тәжірибе нормаларын енгізу;
- «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ компаниялар тобының кадрлық саясат ұстанымдарын ескере отырып, кадрлық саясат жүргізу;
- Қазақстандық құрамды көбейту;
- Аймақтарды дамыту және кәсіпкерлер мен дамыту институттарының арасында «бірыңғай терезе» мен байланыстырушы буын функцияларын орындау;
- Халықаралық ынтымақтастықты дамыту.

1.5. Қордың стратегиялық дамуы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің дағдарысқа қарсы Тұрақтандыру бағдарламасы өз міндетін орындады: мемлекет ШОБ-қа арналған несиелі ресурстарының тапшылығын азайтумен қатар, банк өтімділігін қалпына келтіру және банктер нарық ресурстарының есебінен қайта несиелі бере бастау үшін жағдайлар жасады. Осы орайда ШОБ қолдау және дамыту саясаты қайта қаралып, экономиканың осы секторының дағдарыстан кейінгі дамуын қамтамасыз етуді нысанасына алуы тиіс.

Біріншіден, бұл кәсіпкерлікті дамытуға арналған қаржы көздері мен оның мақсатты арнауына қатысты болады. ЕДБ қайта несиелі бергенімен «астыртын жабын» іспеттес ауқымды бағдарламалардың іске асырылуы бұрынғыдай жоғары нәтиже бере қоймайды. «Даму» Қорының жаңа бағдарламаларының шеңберінде жергілікті бюджеттен, шетелдік қорландыру ұйымдары мен донорлардан тартылатын, сондай-ақ Қордың қаражатының есебінен қалыптасатын несиелі ресурстарының аймақтар мен салаларға тиімді орналастырылуы өзекті мәселе болып табылады. Осы мақсатта Қор 2010 жылдан бастап, «Даму-Аймақтар II», ШОК субъектілерін аймақтық қаржыландыру бағдарламасы мен Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту бағдарламасы іске асырыла бастады. 2011 жылы шағын қалалардағы ШОК жобаларын қаржыландыру бағдарламаларын, Алматы және Астана қалаларында қызмет (сервис) көрсету саласында жұмыс істейтін ЖКС қаржыландыру бағдарламаларын, Азия Даму Банкінің желісі бойынша ШОБ қаржыландыру бағдарламаларын іске қосу жоспарланып отыр. Осылармен қатар «Даму» Қоры Тұрақтандыру бағдарламасының (1–3 транштар), «Даму-Аймақтар» Бағдарламаларын, «Даму-Өндіріс» Бағдарламаларын, серіктес банктер несиелі өтеу кестесіне сәйкес бөлген қаражатын түгелімен қайтарып алғанша Қазақстандағы МКҰ дамыту Бағдарламаларын жалғастыратын болады.

Екіншіден, кәсіпкерлік секторды әртараптандыру шеңберінде «Даму» Қоры бағдарламаларының бөлек бір блогы экономиканың шикізат емес секторларындағы кәсіпкерліктің қаржыландырылуын арттыру ісімен айналысуы тиіс. Осы мақсатпен Қор 2010 жылдан бастап, «Бизнестің жол картасы-2020» Бағдарламасының 1–3 бағыттарының шеңберінде экономиканың басымдықтағы секторларындағы кәсіпкерлерге берілетін несиелерің пайыздық мөлшерлемелерін субсидиялайтын және мұндай несиелерге кепілдік беретін қаржы агенті функциясын орындап келеді. Бұдан басқа, Қор өңдеуші өнеркәсіптегі ШОБ субъектілерінің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру Бағдарламаларын жүзеге асырып келеді. Қор шикізат емес секторындағы кәсіпкерлерге сарапшылық қолдау көрсету үшін 2011 жылы «Аға сарапшылар» жобасы мен Франчайзингті дамыту бағдарламаларын іске асыруда жоспарлап отыр.

Үшіншіден, кәсіпкерлікпен айналысатын халық санын арттыру және кәсіпкерлік құзырының деңгейін көтеру үшін «Даму» Қорының міндеті – халықтың кәсіпкерлік әлеуетін күшейтуге бағытталған қаржылай емес қолдау құралдарын енгізу. Бұл істі «Даму» Қоры ең алдымен, ісін жаңа бастаған кәсіпкерлерге қолдау көрсетілуді, шағын және орта бизнес топ-менеджментінің оқытылуын, басталған бизнестің жүргізілуіне сервистік қолдаудың көрсетілуін көздейтін «Бизнестің жол картасы-2020» Бағдарламасының 4-бағытының операторы ретінде атқаратын болады.

Мұнымен қоса, осы істің шеңберінде Қор 2011 жылдан бастап, кәсіпкерлер мен бизнес-порталға арналған Call-орталықтың жұмысын іске қоспақшы. Кәсіпкерлермен кері байланыс орнату үшін жүйелі түрде өткізіліп тұратын сараптамалық зерттеулер мен форумдардың жұмысын жалғастыру жоспарлануда.

Негізгі қызмет шеңберінде орындалатын іс-шаралардың барлығы активтердің тиімді басқарылуын, тәуекел-менеджментті, корпоративтік басқарылуын жетілдіруді және әлемнің үздік тәжірибе нормаларының енгізілуін, «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» компаниялар тобының кадрлық саясат ұстанымдарының ескерілуімен, кадрлық саясаттың енгізілуін, сондай-ақ халықаралық ынтымақтастықтың дамытылуын қоса алғанда, «Даму» Қорының тиімді қызмет атқаруын арттыру жұмысымен тікелей байланысты.

1.6. Елеулі корпоративтік оқиғалар

Қаңтар

Қарағанды облысы әкімдігімен бірлесе отырып, Қарағанды қаласында «Бизнес-кеңесші» Бағдарламасы: тәжірибе, қорытынды және перспективалар» тақырыбына арналған алғашқы республикалық семинар-кеңес өткізілді.

Ақпан

Қарағанды облысы әкімдігі мен «Даму» Қоры арасында ШОБ-ты қолдау саласындағы өзара ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды.

Наурыз

ШОБ субъектілерін аймақтық қаржыландыру бағдарламасы (Нүктелік қаржыландыру бағдарламасы) бойынша Ақмола облысы әкімдігі мен «Даму» Қоры арасында Несие шартына қол қойылды.

Сәуір

- «Бизнес-кеңесші» оқыту-тренингі Бағдарламасының II-кезеңі басталды.
- ЕДБ мен лизингтік компаниялар арқылы өңдеуші өнеркәсіп саласында жұмыс істейтін шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерінің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру Бағдарламалары іске асырыла бастады.
- Корей шағын және орта кәсіпкерлік қауымдастығы мен «Даму» Қоры арасында Өзара түсіністік туралы меморандумға қол қойылды.
- «Бизнестің жол картасы-2020» бағдарламасы іске асырыла бастады. Бұл бағдарламаның шеңберінде «Даму» Қоры пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялайтын және кәсіпкерлікке берілген несиелерге кепілдік беретін қаржы агенті функцияларын орындайды.

Мамыр

- «Даму» Қорына Қазақстан-Үнді кәсіпкерлікті қолдау орталығын құру мәселесін талқылау үшін жұмыс сапарымен Үндістанның кәсіпкерлікті дамыту институтының (Ах-медабад) делегациясы келді.
- «Даму» Қоры Басқармасының Төрағасы Б.Т. Мұқышев Мәскеу қаласында өткен «Шағын және орта бизнесті дамыту» тақырыбындағы II Жыл сайынғы іскерлік форумға қатысты.

Маусым

- «Хабар» телеарнасынан мүмкіндігі шектеулі кәсіпкерлерге қолдау көрсетуге бағытталған «Бір болайық» / «Вместе» телебағдарламасы көрсетіле бастады.
- «Даму» Қоры Геоақпараттық сараптамалық жүйесіне www.gis.damu.kz кіру мүмкіндігін алып, оның баспасөз құралдарына арналған тұсаукесері өтті.

Шілде

- Техникалық қолдау көрсету жөніндегі Германия қоғамы (GTZ) мен «Даму» Қоры арасында ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды.
- «Даму» Қорының 2010 жылдың бірінші жартысында атқарған жұмыстарының қорытындысы бойынша баспасөз конференциясы өткізілді.

Тамыз

- Ақтөбе облысы Әкімдігі, Салық департаменті және «Даму» Қоры арасында Ақтөбе облысындағы кәсіпкерлерге бухгалтерлік қызметтер көрсетілген және кеңестер берілген уақытта ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды.
- «KPMG Tax and Advisory» ЖШС компаниясы «Даму» Қорындағы корпоративтік басқаруға диагностика жүргізіп болды.

Қыркүйек

- «Даму» Қорының өкілдері Қазақстанда Кәсіпкерлікті өнеркәсіптік дамыту орталығын құру мәселесі бойынша БҰҰ Өнеркәсіптік даму ұйымымен (UNIDO) келіссөздер өткізу мақсатында іскерлік сапармен Австрия мемлекеті Вена қаласында болып қайтты.
- Павлодар қаласында С. Торайғыров ат. Павлодар мемлекеттік университетінің қатысуымен «Даму» Қорының аймақтық кәсіпкерлікті қолдау орталығы ашылды.
- Азия даму банкінің Директорлар кеңесі «Даму» Қорының кәсіпкерлікті қолдау жөніндегі көптраншты қаржыландыру механизмін мақұлдады.

Қазан

- Өскемен қаласында С. Аманжолов ат. Шығыс Қазақстан мемлекеттік университетінің қатысуымен Шығыс Қазақстан облысындағы кәсіпкерлікке қолдау көрсететін аймақтық орталық ашылды.
- «Даму-Аймақтар II» Бағдарламасының іске асырыла бастағандығына арналған баспасөз конференциясы өткізілді.
- Қарағанды қаласында Серіктестік пен бизнес институтының қатысуымен Қарағанды облысындағы кәсіпкерлікке қолдау көрсететін аймақтық орталық ашылды.
- «Бизнес-кеңесші» оқыту-тренингі Бағдарламасының III кезеңі басталды.

Қараша

- Шымкент қаласында М. Өуезов ат. Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті мен «Аймақтық технопарк» ЖШС қатысуымен Оңтүстік Қазақстан облысындағы кәсіпкерлікке қолдау көрсететін аймақтық орталық ашылды.

- Қызылорда қаласында «ПРЭКО-Қызылорда» Консалтингтік компаниясы» ЖШС қатысуымен Қызылорда облысын- дағы кәсіпкерлікке қолдау көрсететін аймақтық орталық ашылды.
- «Даму» Қоры «Перспектива» Аймақтық даму қорының Қамқорлық кеңесінің шешімімен «GOLDFOND» ордені мен «Еуразияның алтын қоры» қоғам арасындағы танымалдылық лауреаты дипломымен марапатталды.
- «Бизнестің жол картасы-2020» Бағдарламасының 2-бағыты («Кәсіпкерлік секторын сауықтыру») бойынша ҚР экономикасын жандандыру мәселелеріне арналған Мемлекеттік комиссия жанындағы Жұмыс тобының мүшелерімен бірлесіп, баспасөз-тур өткізілді.
- ҚР Премьер-министрі К. Мәсімовтың Тәжікстан, Душанбе қ. ресми сапары шеңберінде «Даму» Қоры мен «Бовари ва Хамқұри» ЖАҚ микрокредиттік депозитік ұйымы арасында Ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды.

Желтоқсан

- BNews.kz портал студиясында «Бизнестің жол картасы-2020» Бағдарламасы» тақырыбындағы онлайн конференция өтті.
- «Даму» Қорының аймақтық филиалдарының үш директорына аймақтағы ШОБ-тің дамуына қосқан үлесі үшін Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградаларымен, «Атамекен» Одағының наградалармен марапаттау салтанаты өтті.
- Астана қ. «Қазақстандағы шағын және орта бизнес: хал-ахуалы мен келешегі» атты тақырыбындағы Халықаралық конференция өтті.
- Әкімдіктер мен «Назарбаев Университеті» АҚ, «Даму» Қоры операторы болып тағайындалған «Бизнестің жол картасы-2020» Бағдарламасы «Кәсіпкерлік әлеуетін күшейту» атты 4-бағытпен толықтырылды.

1.7. Әлеуметтік жауапкершілік

«Даму» Қоры ұлттық дамыту институты ретінде өз қызметінің басты ұстанымдарының бірі ретінде әлеуметтік жауапкершілікті қарастырады.

Мүмкіндігі шектеулі кәсіпкерлерге қолдау көрсету мақсатында «Даму» Қоры «Даму-Көмек» Бағдарламасын әзірледі. 2010 жыл ішінде сайтқа 249 өтінім орналастырылып, оның 89 өтініш берушісіне демеушілік және қайырымдылық демеу көрсетілді.

Мүмкіндігі шектеулі кәсіпкерлерге қолдау көрсетуге бағытталған тағы бір жоба болып, «Вместе» / «Бір болайық!» телебағдарламалар циклі табылады. 2010 жыл ішінде мүмкіндігі шектеулі 24 кәсіпкер телебағдарламаға қатысып, өз проблемаларымен бөлісті.

«Бизнес-кеңесші» Бағдарламасы бойынша 2009–2010 жж. Қазақстан барлық 209 қала мен аймағында 28 107 адам оқытылса, экспресс-курсқа мүмкіндігі шектеулі 219 жан қатысты.

«Даму» Қоры бизнесті қолдау инфрақұрылымын нығайту үшін Павлодар, Өскемен, Қарағанды, Шымкент және Қызылорда қалаларында 5 аймақтық Кәсіпкерлікті қолдау орталығы мен Ақтөбе облысында екі аудандық Орталық ашты.

2009 жылдың қыркүйек айында «Даму» Қоры Кәсіпкер әйелдерге қолдау көрсету бағдарламасын құрды. Бұл бағдарламаның шеңберінде жеңілдік шарттары бойынша жұмыс істеп жатқандар және старт-ап жобалар несиелендіріледі. 2010 жылы жалпы сомасы 1,4 млрд теңгеге 336 жоба қаржыландырылып, 108 жұмыс орны құрылды.

«Даму» Қоры кадрлық әлеуетті дамыту саясатына ерекше мән береді. Осы мақсатта 2010 жылы Кейіннен жұмысқа орналасу перспективасымен студенттер мен жас мамандардың тәжірибе мен стажировкадан өтуі туралы ереже бекітілді. Бұл бағдарлама бойынша Қазақстанның жеті жоғарғы оқу орны серіктес болып отыр. Қор бұл ЖОО-дарда Ашық есік күндерін жүйелі түрде өткізіп отырады. Жыл сайын «Даму» Қорына тәжірибе мен сынақ мерзімінен өту үшін 30-дан астам түлек студент қабылданады.

2010 жылдың сәуір айында «Даму» Қорының жұмыскерлері ұжымдық шартқа қол қойды. Ұжымдық шарттың болуы «Даму» Қорының орнықты дамып отырғандығын, өз жұмыскерлеріне қамқорлықпен қарайтындығын, белсенділігін, істі жұмыла атқаратындығын және еңбек ұжымының жоғары білімдарлығын көрсетеді. Бұл анағұрлым білікті кадрларды тартуға мүмкіндік береді.

«Даму» Қоры жұмыскерлерінің бастамасымен науқас және көмекке зәру балалар мен ересек адамдарға ұдайы материалдық көмек көрсетіліп тұрады.

1.8. Қордың еншілес компанияларының тізімі мен олар туралы мәлімет

Қордың жарғылық капиталда қатысу үлесі бар, бірақ бұл компаниялардың қызметіне тигізетін елеулі ықпалы жоқ компаниялар тізімі:

Атауы	Жарғылық капитал, теңге	Қатысу үлесі, %	Негізгі қызмет түрі
«Есіл сауда үйі» МКҰ» ЖШС	12 200 000	16,39	шағын несие беру
«АДАЛ-INVEST» МКҰ» ЖШС	7 000 000	28,5	шағын несие беру
«Эконом» МКҰ» ЖШС	12 000 000	16,6	шағын несие беру
«Вест Финанс» МКҰ» ЖШС»	5 060 000	39,5	шағын несие беру
«Жайнар» МКҰ» ЖШС	5 500 000	36,4	шағын несие беру
«ТОТА» МКҰ» ЖШС»	4 500 000	44,4	шағын несие беру

«Ақ Орда» – Қазақстан Республикасы Президентінің Резиденциясы

Корпоративтік басқару

2.1. Қор органдары

«Даму» Қорының Жарғысына сәйкес Қордың органдары:

- жоғарғы орган – Жалғыз акционер;
- басқару органы – Директорлар кеңесі;
- атқарушы орган – Басқарма;
- бақылау органы – Ішкі аудит қызметі.

2.2. Қор Акционері

«Даму» Қорының Жалғыз акционері болып, «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ табылады.

Жалғыз акционердің анағұрлым маңызды қызметтерінің арасына Корпоративтік басқару кодексін, Қызмет туралы меморандумды бекіту, Директорлар кеңесінің құрамы мен өкілеттіктер мерзімін айқындау, «Даму» Қоры Басқармасының Төрағасын тағайындау, сыртқы аудитор мен жылдық қаржы есептілігін бекіту кіреді.

2.3. Қордың Директорлар кеңесі

Қордың Директорлар кеңесі «Даму» Қорының қызметіне жалпы басшылық етеді. Директорлар кеңесінің қызметіне «Даму» Қорының Даму стратегиясын, қаражатты келісіп орналастыру бағдарламаларын бекіту, тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімді жұмысын қамтамасыз ету және «Даму» Қорының қаржы-шаруашылық қызметіне бақылау жүргізу мәселелері кіреді.

Директорлар кеңесінің құрамы 6 мүшеден тұрады. Олардың екеуі – тәуелсіз директорлар – қоғамдық ұйымдардың өкілдері.

Қордың Директорлар кеңесінің жұмысы

2010 жылы «Даму» Қорының Директорлар кеңесі өзінің белсенді қызметін жалғастырды: 95 мәселе қарастырылған барлығы 10 отырыс, оның 3-і сырттай өткізілді.

Директорлар кеңесінің отырыстары Директорлар кеңесінің жұмыс жоспарына сәйкес өткізілді. Корпоративтік басқарудың үздік тәжірибесіне сәйкес, 2010 жылы Директорлар кеңесі туралы ережеге, Қор Басқармасы туралы ережеге түзетулер енгізілді, сондай-ақ корпоративтік даулар мен мүдде дауын ретке келтіру ережелері әзірленіп, бекітілді.

«Даму» Қорындағы корпоративтік басқару сапасын жақсарту мәселесі бойынша Жалғыз акционермен жүйелі түрде кеңестер өткізіліп тұрады, Жалғыз акционердің тапсырмалары уақытылы орындалады.

2011 жылға «Даму» Қорының Директорлар кеңесінің қызметін белсендіруге бағытталған бірқатар іс-шаралар дайындалып, Директорлар кеңесінің 2011 жылға арналған Жұмыс жоспары бекітілді.

2.4. Директорлар кеңесінің құрамы

Директорлар кеңесінің Төрағасы

Әйтекенов Қайрат Медібайұлы (1963 жылы туған, Директорлар кеңесінің құрамына 01.06.2009 сайланған)

«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ Басқарушы директоры – Басқарма мүшесі.

«Еңбек экономикасы» мамандығы бойынша Алматы Халық шаруашылығы институты мен «Мемлекеттік басқару» мамандығы бойынша ҚР Президенті жанындағы Жоғарғы ұлттық мемлекеттік басқару мектебін бітірген.

1993 жылдан 1996 жыл аралығында Қостанай облысының облыстық басқару органдарында жоғары лауазымды қызметтер атқарған. 1997 жылдан бастап, 1998 жыл аралығында ҚР Стратегиялық жоспарлау агенттігінде жұмыс істеді. 1998 жылдан бастап, 2002 жыл аралығында ҚР Табиғи ресурстар және қоршаған ортаны қорғау министрлігінің құрылымында жұмыс істеді, Қоршаған ортаны қорғау комитетін басқарды. 2003 жылдан бастап, 2006 жыл аралығында ҚР экономика және бюджеттік жоспарлау вице-министрі, 2006 жылдан 2007 жылға дейін – ҚР туризм және спорт вице-министрі лауазымдарын атқарды. 2007 жылдан бастап «Қазына» Орнықты даму қоры» АҚ мемлекеттік органдармен жұмыс істеу және операциялық қызметті басқару басқармасы Төрағасының Орынбасары болып жұмыс істеді «Қазына». 2008 жылдан бастап «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ Басқарушы директор – Басқарма мүшесі етіп тағайындалды.

Директорлар кеңесінің мүшелері

Әйтенов Марат Дүйсенбекұлы (1978 жылы туған, Директорлар кеңесінің құрамына 18.07.2008 сайланған)²

«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ Заң департаментінің Директоры.

2000 жылы «Заңтану» мамандығы бойынша «Мирас» Университетін бітірді.

2000 жылдан бастап, жетекші маман, ҚР Әділет министрлігі Халықаралық құқық басқармасының бөлім Бастығы лауазымдарын атқарды. 2003 жылдан бастап ҚР Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігінің Заң басқармасының Бастығы болып жұмыс істеді. 2005 жылдан бастап «Маркетингтік-сараптамалық зерттеулер» АҚ әкімшілік-қаржы департаментінің Директоры болып жұмыс істеді. 2006 жылдан бастап «Экономикалық зерттеулер институты» РМК Қаржы жөніндегі Бас директорының Орынбасары лауазымын атқарды. 2006 жылдың ортасынан бастап «Ұлттық инновациялық қор» АҚ Басқарушы директоры, 2007 жылдан бастап, «Қазына» ОДҚ» АҚ Заң департаментінің Директоры, 2008 жылдан бастап «Қазына» ОДҚ» АҚ Басқарушы директоры болып жұмыс істеді. 2009 жылдан бастап «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ Заң департаментінің Директоры болып жұмыс істейді.

² Директорлар кеңесінің құрамынан 19.08.2010 ж. шығарылды.

Сәркеев Бақытжан Құрманбайұлы (1973 жылы туған, Директорлар кеңесінің құрамына 01.06.2009 сайланған)³

«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ қаржы институттары мен даму институттарының басқару жөніндегі Директоры.

ҚазҰТУ Қаратау филиалын «Экономика және өндірісті басқару» мамандығы бойынша және ҚР Президенті жанындағы Қазақстан менеджмент, экономика және болжау институтының (ҚМЭБИ) Магистратурасын бітірді. Мемлекеттік басқару Магистрі (МРА).

1995 жылдан бастап, 4 жыл аралығында Тараз мемлекеттік университетінде менеджмент пәнін оқытты. 2003 жылдан бастап, 2007 жылға дейін ҚР Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігі жанындағы Маркетингтік-сараптамалық зерттеулер орталығында Кеңесші, Басқарушы директор және Басқарма Төрағасының Орынбасары қызметтерін атқарды. 2007 жылдан бастап «Қазына» ОДҚ» АҚ Корпоративтік басқару департаментінің директоры лауазымын атқарды. 2008 жылы ҚР Президенті Әкімшілігінің мемлекеттік инспекторы болып жұмыс істеді. 2008 жылдың қарашасынан бастап – атқарушы директор, «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ қаржы институттары мен дамыту институттарының басқару жөніндегі директоры.

³ Директорлар кеңесінің құрамынан 11.10.2010 ж. шығарылды

Амангелдиев Ардақ Амангелдіұлы (1975 жылы туған, Директорлар кеңесінің құрамына 11.10.2010 сайланған)

«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ Басқарма Төрағасының кеңесшісі.

1996 жылы «Экономист» мамандығы бойынша Е. Букетов ат. Қарағанды мемлекеттік университетін үздік бітірді.

2001–2002 жылдар аралығында ҚР Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитеті Төрағасының орынбасары қызметін атқарды. 2002–2003 жылдар аралығында ҚР Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігінің аймақтық саясат және бюджетаралық қатынастар департаментінің Директоры, 2003 жылдан бастап, 2004 жылға дейін ҚР Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитеті Төрағасының Бірінші орынбасары лауазымдарын атқарды. 2006 жылы ҚР Денсаулық сақтау вице-министрі лауазымын атқарды. 2006 жылдан бастап, 2008 жылға дейін «Қазына» Орнықты даму қоры» АҚ Басқарма Төрағасының Кеңесшісі болып жұмыс істеді. 2008 жылы ҚР Президенті Әкімшілігінің Әлеуметтік-экономикалық мониторинг бөлім меңгерушісінің орынбасары, 2008 жылдан бастап, 2009 жылға дейін «ҚазТрансГаз» АҚ экономика және қаржы жөніндегі Бас директордың орынбасары лауазымын атқарды.

Мыңшәріпова Сая Найманбайқызы (1970 жылы туған, Директорлар кеңесіне сайланған күні – 19.08.2010 ж.)

«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ Аудит және бақылау департаментінің Директоры.

Мыңшәріпова Сая Найманбайқызы 1992 жылы Қазақ Мемлекеттік экономика университетін (Алматы қ.) бітірді. 2008–2010 жж. М. Ломоносов атындағы ММУ Жоғарғы бизнес мектебінде (Мәскеу қ.) оқып, Executive MBA дәрежесін алды.

1992–2003 жж. жекеменшік компаниялар мен мемлекеттік ұйымдарда бас бухгалтер, аудитор қызметтерін атқарды. 2003 жылдың қыркүйек айынан бастап, 2007 жылдың тамыз айы аралығында – «Ұлттық инновациялық қор» АҚ бас бухгалтері. 2007 жылдың қыркүйек айынан бастап, 2008 жылдың қыркүйек айы аралығында – «Шағын кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ бас бухгалтері. 2008с жылдың желтоқсан айынан бастап, қазіргі уақытқа дейін – «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ Аудит және бақылау департаментінің Директоры, «Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ, «Қазақстанның инвестициялық қоры» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, «ҚазМұнайГаз» АҚ, «Қазақстан Темір Жолы» АҚ, «Қазатомпром» АҚ Аудит жөніндегі комитетінің мүшесі.

С. Н. Мыңшәріпова Қазақстан Республикасы аудиторлары алқасының толық мүшесі, Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Консультациялық кеңесінің мүшесі, «Медициналық холдинг» АҚ Аудит жөніндегі комитетінің тәуелсіз директоры – төрағасы. С. Н. Мыңшәріпова Қазақстан Республикасының лицензияланған аудитору (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі 17.06.2000 ж. берген № 174 мемлекеттік лицензия), сертификатталған кәсіби бухгалтер, біліктілігі: DipIFRS (ҚЕХС бойынша ACCA дипломы).

Перуашев Азат Тұрлыбекұлы (1967 жылы туған, Директорлар кеңесінің құрамына 24.02.2010 сайланған)

«Атамекен» Одағы» Қазақстанның Ұлттық экономикалық палатасы Басқармасының Төрағасы, тәуелсіз директор.

1991 жылы Свердловск қ. М. Горький ат. Орал мемлекеттік университетін «Әлеуметтік-саяси қатынастар теориясы» мамандығы бойынша бітірді. 1996 ж. ҚР Президенті жанындағы Ұлттық жоғарғы мемлекеттік басқару мектебін бітірді. Саясаттану ғылымдарының кандидаты.

1996 жылдан бастап, 1998 жыл аралығында ҚР Президент Әкімшілігі секторының меңгерушісі болып жұмыс істеді. 1998 жылдан бастап, 2005 жыл аралығында «Қазақстан Алюминий» АҚ басқарушылық лауазымдарда қызмет атқарды. 1999 жылдан бастап, 2006 жыл аралығында Қазақстанның Азаматтық партиясы орталық комитетінің Бірінші хатшысы болды.

Жүсіпов Шалқар Аманқосұлы (1970 жылы туған, Директорлар кеңесінің құрамына 03.05.2007 сайланған)

Қазақстанның Микроқаржы ұйымдары қауымдастығының (одан әрі – ҚМҰҚ) Директорлар кеңесінің Төрағасы, тәуелсіз директор.

Қазақ Мемлекеттік Сәулет-Құрылыс Академиясын «Инженер-құрылысшы» мамандығы бойынша және Қазақ Мемлекеттік Басқару Академиясын «Экономист» мамандығы бойынша бітірген. 1994 жылдан бастап, Қазақстанның банк секторында жұмыс істеген. 1997 жылдан бастап, Қазақстанның Несиелендіру қорында жұмыс атқарды.

Қазіргі уақытта ҚМҰҚ Директорлар кеңесінің Төрағасы, «KazMicroFinance» МКҰ» ЖШС Басқарма Төрағасы лауазымдарын атқарады. Мұнымен қоса, ҚР Президенті жанындағы Кәсіпкерлер кеңесінің мүшесі және «Атамекен» Одағы» Қазақстанның Ұлттық экономикалық палатасы Басқармасының мүшесі.

Ибрагимова Ләззат Еркенқызы (1972 жылы туған, Директорлар кеңесінің құрамына 14.01.2011 сайланған)

«Даму» Қоры Басқармасының Төрайымы.

1994 жылы Ақмола ауыл шаруашылығы институтын «Экономика АӨК саласындағы басқару» мамандығы бойынша үздік аяқтады. 2003 ж. Еуразия гуманитарлық институтын «Заңтану» мамандығы бойынша үздік аяқтады. Экономика ғылымдарының кандидаты.

Еңбек жолын 1995 ж. Л. Гумилев ат. Еуразия мемлекеттік университетінің экономика факультетінде оқытушы қызметінен бастады. 2004 ж. ҚР БҰҰДБ жобасын экономикалық дамыту бойынша ұлттық сарапшы болып жұмыс істеді. 2004 жылдың тамыз айынан 2009 жылдың қаңтары аралығында «Даму» Қорының талдау және даму стратегиясы, оқыту және консалтинг, корпоративтік даму департаменттерін басқарды. 2009 жылдың қаңтар айынан бастап, «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ Қаржы институттары мен дамыту институттарын басқару дирекциясының Арнайы бағдарламалар департаментінде бас менеджер лауазымын атқарды. 2003 жылдан бері шағын және орта бизнесті мемлекеттік қолдау тиімділігінің басқарылуын зерттеумен айналысады. 30-дан астам ғылыми мақалалары мен 3 оқу-әдістемелік оқулықтың авторы. «Даму» Қоры Басқармасының Мүшесі болып, 2009 жылғы 17 тамызда тағайындалды.

2.5. Директорлар кеңесінің комитеттері

Корпоративтік басқарудың халықаралық стандарттарына сәйкес Қордың Директорлар кеңесінің жанында келесі Комитеттер құрылды:

Аудит жөніндегі комитет Директорлар кеңесіне Қордың қаржы-шаруашылық қызметіне бақылау жүргізудің тиімді жүйесін орнату, ішкі, сыртқы бақылау жүйелерінің тәуелсіздігі мен тиімділігіне және тәуекелдердің басқарылуына бақылау жүргізу, сондай-ақ корпоративтік басқару саласындағы құжаттардың орындалуы бойынша ұсынымдар дайындайды.

Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитет Директорлар кеңесіне Басқарма мен Директорлар кеңесінің құрамына біліктілігі жоғары мамандарды тарту; Жалғыз акционерге Директорлар кеңесіне берілетін сыйақыларды белгілеу және Директорлар кеңесіне Басқарма мен Корпоративтік хатшыға берілетін сыйақыларды белгілеу туралы ұсыныстар жасау мәселелері бойынша ұсынымдар дайындау және беру мақсатында құрылған.

Стратегиялық және бюджеттік жоспарлау комитеті Қордың даму стратегиясының әзірленуіне және іске асырылуына қатысты мәселелер бойынша ұсынымдар мен ұсыныстар әзірлейді, сондай-ақ Директорлар кеңесіне «Даму» Қорының бюджеттеу және дивидендтік саясат жүйесін жетілдіру бойынша ұсыныстар жасайды.

2.6. Қор қызметіне бақылау жүргізу

Қорда ішкі аудитті ұйымдастырып, жүзеге асыратын тәуелсіз құрылымдық бөлімше болып табылатын және Директорлар кеңесіне тікелей бағынып, алдында есеп беретін Ішкі аудит қызметі жұмыс істейді. Қызмет қаржы-шаруашылық қызметке бақылау жүргізу және тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару жүйелерін жетілдіруге жүйелік тәсіл қолдану арқылы Директорлар кеңесіне Қордың тиімді басқарылуын қамтамасыз етуге арналған тәуелсіз әрі объективті мәлімет беру мақсатында құрылған.

2010 жылы «Даму» Қоры Директорлар кеңесінің шешімімен (18.02.2010 жылғы № 15 хаттама) бекітілген жылдық аудиторлық жоспарды Қордың Ішкі аудит қызметі белгілеген мерзімде және толық көлемде орындады. Жоспарға сәйкес Қызмет:

- Бас офистің – Жобалық қаржыландыру департаментінің, Бюджеттік жоспарлау департаментінің, Бухгалтерлік есеп және есептілік департаментінің, Мониторинг департаментінің, Корпоративтік даму департаментінің, Тәуекел-менеджмент департаментінің 7 құрылымдық бөлімшесіне;
- Қордың Алматы қ., Астана қ., Жамбыл, Шығыс Қазақстан, Павлодар, Батыс Қазақстан, Ақтөбе, Солтүстік Қазақстан; Қарағанды, Алматы облыстарындағы 10 аймақтық филиалына тексеру жүргізді.

Бұдан басқа, «Самұрық-Қазына» ҰАҚ-ның 01.03.2010 жылғы № 13-п бұйрығына сәйкес Ішкі аудит қызметінің жұмыскерлері Қаражатты келісіп орналастыру бағдарламасы бойынша ЕДБ арқылы бөлінген қаражаттың мақсатты жұмсалудың мәселесі жөнінде «Астана-финанс» АҚ тексерулеріне қатысты (Тұрақтандыру бағдарламасының II траншы).

Ішкі аудит қызметінің 2010 ж. нәтижелері бойынша есепті Қоғамның Директорлар кеңесі қабылдап, назарға алды (14.03.2011 жылғы № 25 хаттама).

Сыртқы аудитор туралы мәлімет

2010 жылғы қаржы есептілігіне аудитті «КПМГ Аудит» ЖШС жүргізді. «КПМГ Аудит» ЖШС Қордың 2010 жылғы қаржы есептілігіне аудит жүргізген қызметі үшін 14 млн теңге мөлшерінде сыйақы төленді.

Бұған дейін Қордың қаржы есептілігіне аудит жүргізген ұйымдар:

- 2009 ж. – «Эрнст энд Янг» ЖШС;
- 2008 ж. – «КПМГ Аудит» ЖШС;
- 2007 ж. – «КПМГ Аудит» ЖШС;
- 2006 ж. – «Deloitte» ЖШС;
- 2005 ж. – «BDO Қазақстанаудит» ЖШС.

2010 жылы қаржы есептілігіне аудит жүргізген аудиторлық ұйымдардың бұрынғы қызметкерлері Қорда жұмыс істеген емес.

2.7. Қор Басқармасы

Құрамы 7 мүшеден құралған Басқарма «Даму» Қорының Атқарушы органы болып табылады. «Даму» Қорының Басқармасы өз отырыстарын апта сайын өткізіп, Қордың шұғыл басқарылуы жөнінде шешімдер қабылдайды. 2010 ж. Басқарма 50 отырысын өткізіп, 508 мәселе қарастырды.

Қор Басқармасының жанында операциялық қызметтің көптеген аспектілері бойынша мәселелерді қарастыратын тұрақты жұмыс атқаратын және Басқармаға оларды тиімді шешу бойынша ұсынымдар беретін комитеттер мен комиссиялар құрылған:

Активтер мен пассивтерді басқару жөніндегі комитет. Активтер мен пассивтерді басқару бойынша орташа мерзімді және ұзақ мерзімді саясат әзірлеу, баланстың оңтайлы құрылымын айқындау, Қордың қаржылық жағдайын, табыстылық көрсеткіштерін қадағалау және табыстарды бәрінен көбейту мен Қордың уақытша бос қаражатын орналастыру операциялары бойынша тәуекелдіктерді шектеу үшін қажетті түзету шараларын қабылдау мақсатында құрылған. 2010 жылы Активтер мен пассивтерді басқару жөніндегі комитет 40 отырыс өткізді.

Кадрлық саясат жөніндегі комитет. Басқарманың құзырына кіретін кадрлық саясат пен ынталандыру саясатын іске асыру тиімділігін арттыру мақсатында құрылған. 2010 жылы Кадрлық саясат жөніндегі комитет өзінің 26 отырысын өткізді.

Несие комитеті. Несие саясатын іске тиімді асыру мақсатында құрылған. 2010 жылы Несие комитеті 21 отырысын өткізді.

Тәуекелдер жөніндегі комитет. 2010 жылы Қор Басқармасына Қордағы тәуекел-менеджменттің адекватты жүйесінің болуын және оның қызмет етуін бақылау саласында оның реттеуші және бақылау функцияларын жүзеге

асыру мақсатында құрылған. 2010 жылы Тәуекелдер жөніндегі комитет 1 отырысын өткізді.

Бюджеттік комиссия. Бюджет жобасын дер кезінде және сапалы жасақтауды қамтамасыз ету және қолданыстағы бюджетке түзетулер енгізу мақсатында құрылған. 2010 жылы Бюджеттік комиссия 12 отырысын өткізді.

Контроллинг жөніндегі комиссия. Қоғамның құрылымдық бөлімшелері мен аймақтық филиалдарының жоспарлы іс-шараларды орындауына ұсынатын есептерінің негізінде Қордың даму стратегиясына сәйкес ай сайын бақылау жүргізіп отырады. 2010 жылы Контроллинг жөніндегі комиссия 12 отырысын өткізді.

2.8. Басқарма құрамы

Мұқышев Болат Телманұлы – 18.03.2009 ж. бастап, 14.01.2011 ж. дейінгі аралықта «Даму» Қоры Басқармасының Төрағасы

1970 жылдың 1 қаңтарында туған. 1993 жылы М.В. Ломоносов ат. Мәскеу Мемлекеттік Университетін бітірген. 2003 жылы Йель университетін (АҚШ) MBA мамандығы бойынша бітірді.

Физика-математика ғылымдарының кандидаты. Іскерлік әкімшілік ету шебері (MBA). Үйленген, 2 баласы бар.

Кәсіби қызметін 1996 жылы Мәскеу қаласындағы «Атис» несие беру ұйымында экономист қызметінен бастады. 1998 жылдан бастап, банк секторы мен ірі компанияларда («Инвестиционная компания «Атис-Капитал» ЖШҚ, «Москоммерцбанк» КБ ЖШҚ, «НСК Финанс» ЖШҚ, «НБК-Банк» ААҚ, Мәскеу қ.) басқарушы лауазымдарын атқарды.

Ибрагимова Ләззат Еркенқызы – 17.08.2009 ж. бастап, «Даму» Қоры Басқармасы Төрағасының Орынбасары, 15.01.2011 ж. бастап, «Даму» Басқармасы Төрағасының м.а., 13.04.2011 бастап, «Даму» Басқармасының Төрайымы.

1972 жылдың 7 қарашасында Ақмола облысында туған. 1994 жылы Ақмола ауыл шаруашылығы институтын «Экономика АӨК саласындағы басқару» мамандығы бойынша үздік аяқтады. 2003 ж. Еуразия гуманитарлық институтын «Заңтану» мамандығы бойынша үздік аяқтады. Экономика ғылымдарының кандидаты.

Еңбек жолын 1995 ж. Л. Гумилев ат. Еуразия мемлекеттік университетінің экономика факультетінде оқытушы қызметінен бастады. 2004 ж. ҚР БҰҰДБ жобасын экономикалық дамыту бойынша ұлттық сарапшы болып жұмыс істеді. 2004 жылдың тамыз айы мен 2009 жылдың қаңтары аралығында «Даму» Қорының талдау және даму стратегиясы, оқыту және консалтинг, корпоративтік даму департаменттерін басқарды. 2009 жылдың қаңтар айынан бастап, «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ Қаржы институттары мен дамыту институттарын басқару дирекциясының Арнайы бағдарламалар департаментінде бас менеджер лауазымын атқарды. 2003 жылдан бері шағын және орта бизнесті мемлекеттік қолдау тиімділігінің басқарылуын зерттеумен айналысады. 30-дан астам ғылыми мақалалары мен 3 оқу-әдістемелік оқулықтың авторы. Тұрмыста, 3 баланың анасы.

2009 жылғы 17 тамызда «Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ Басқармасының Мүшесі болып тағайындалды. Қазіргі уақытта «Даму» Қоры Басқармасының Төрайымы лауазымын атқарады. Басқарма Төрағасы Орынбасарларының, Кеңесшілердің, Көмекшілердің, қаржы мәселелеріне жауапты Басқарма мүшесі – Басқарушы директордың, Қауіпсіздік департаменті мен «Даму» Қорының аймақтық филиалдарының жұмысына жетекшілік етеді.

Черязданов Салават Калымгазинович – 17.03.2009 ж. бастап, 20.03.2010 ж. дейінгі аралықта Басқарма Төрағасының орынбасары.

1972 жылдың 10 қаңтарында туған. 1993 жылы В.И. Ленин ат. Қазақ политехникалық институтын «Технологиялық процестерді автоматтандыру» мамандығы бойынша бітірген. 2003 жылы Т. Рысқұлов ат. Қазақ экономика университетін «Қаржы және кредит» мамандығы бойынша үздік аяқтады. 2008 жылы Ресей Федерациясы жанындағы Халық шаруашылығы академиясының докторантурасын бітірді, «Әскерлік әкімшілік ету докторы» дәрежесінің иегері. Үйленген, 4 баласы бар.

1993 жылдан бастап, «Мейірім» Сақтандыру компаниясы Бас директорының орынбасары, 1996 жылдан бастап, «Профсервис» АҚ Атқарушы директоры, 1999 жылдан бастап, ҚР Бағалы қағаздар жөніндегі ұлттық комиссиясы Төрағасының көмекшісі, 2000 жылдан бастап, «Қазақстанның ұлттық жинақ банкі» АҚ Басқарушы директоры, 2002 жылдан бастап, «Қазақтелеком» АҚ Бас әкімшілік директоры – вице-президенті, 2006 жылдан бастап, «Қазақстан қор биржасы» АҚ Президентінің Кеңесшісі, 2008 жылдан бастап, «Қазына» ОДҚ» АҚ Басқарма Төрағасының Кеңесшісі лауазымдарын атқарды.

Шардарбеков Еркен Шәріпбекұлы – Басқарма Төрағасының орынбасары.

1970 жылдың 22 сәуірінде туған. 1993 жылы Қазақ политехникалық институтын «Инженер-механик» мамандығы бойынша бітірген. Экономика ғылымдарының кандидаты. Үйленген, 3 баласы бар.

1994–2002 жж. – ҚР түрлі мемлекеттік құрылымдарында басқарушы лауазымдар атқарған. 2002–2004 жж. – «Тюрк компаниясы» ЖШС, «Алатау мрамор» АҚ-на басшылық етті. 2004–2007 жж. – Басқарушы директор, Астана қ. өкілдігінің жетекшісі, «Қазақстанның Даму банкі» АҚ Басқарушы директор – Мәскеу қ. өкілдігінің директоры. 2007–2008 жж. – «Әлеуметтік инновациялық технологиялар» АҚ вице-президенті. 2008 жылы – «Қазына» ОДҚ» АҚ департаментінің Директоры. 2008–2009 жж. – «Самұрық-Қазына» ҰАҚ» АҚ департаментінің Директоры. 2009 жылы – «Даму» Қоры Басқармасы төрағасының орынбасары. 2009–2010 жж. – «БТА Банкі» АҚ Басқарушы директоры. 2010 жылдың мамыр айынан бастап, «Даму» Қоры Басқармасы төрағасының орынбасары лауазымынан басқарады. Қордың қаржылық бағдарламаларының, соның ішінде «Бизнестің жол картасы-2020» Бағдарламасының шеңберінде субсидиялау және кепілдік беру бағдарламаларының жүзеге асырылуына, мониторинг, ақпараттық технологиялар жөніндегі мәселелерге жетекшілік етеді.

Есімов Асқар Асылбекұлы – Басқарма Төрағасының орынбасары.

1981 жылдың 25 мамырында туған. Қазақ көлік және коммуникация академиясын инженер-кеденші мамандығы бойынша тәмамдаған және Алматы экономикалық университетінде дәріс алып «Экономика бакалавры» дәрежесін иеленген. ҚХР коммерция министрлігінде қосымша тәжірибеден өткен, сондай-ақ халықаралық актуарилер қауымдастығы жанындағы Қазақстандық 3-ші актуарлық мектебін тәмамдаған. Үйленген, ұлы бар.

Еңбек жолында ҚР Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігінде, «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ, «Ұлттық инновациялық Қор» АҚ-да түрлі басқару қызметтерін атқарған. Кейінгі жылдары «Қазақстандық ипотекалық кредиттерді кепілдендіру қоры» АҚ Басқарма Төрағасының орынбасары қызметін атқарып, Қордың фронт-офистік жұмыстарына жетекшілік етті.

2011 жылдың сәуір айында «Даму» Қоры Басқармасы Төрағасының орынбасары қызметіне тағайындалды. Корпоративтік даму, халықаралық ынтымақтастық және қашықтықтағы консалтинг саласындағы мәселелерге жетекшілік етеді, құқықтық мәселелер, тәуекел-менеджмент, Қордың жалпы шаруашылық қызметі саласындағы жұмыстарды үйлестіреді.

Қалыбеков Бекжан Жантөреұлы – Басқарма төрағасының орынбасары.

1978 жылдың 22 қыркүйегінде туған. Ташкент мемлекеттік шығыстану университетін аймақтану (экономист) мамандығы бойынша, сонымен қатар Қазақ Гуманитарлық Заң университетін заңгер мамандығы бойынша тәмамдаған. «Болашақ» бағдарламасы шеңберінде Колумбия университетінде (Нью-Йорк, АҚШ) экономикалық саясат және басқару магистрлік бағдарламасы бойынша дәріс алып, МРА дережесінің иегері атанған. Үйленген, 3 баласы бар.

Еңбек жолында түрлі басқару орындарында қызмет атқарған. ҚР Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігінде инвестициялық саясат және қаржы секторының мәселелерімен, республикалық бюджеттік инвестицияларды жоспарлау, сондай-ақ, мемлекетаралық қарым-қатынастар мәселелерімен, оның ішінде түрлі интеграциялық бірлестіктер шеңберіндегі мәселелермен айналысқан.

2011 жылдың сәуір айында «Даму» Қоры Басқармасы Төрағасының орынбасары қызметіне тағайындалды. Мемлекеттік органдармен өзара ықпалдасу, оқыту және сервистік қолдау көрсету жұмыстарын үйлестіреді.

Лесбеков Ғабит Әбдімүтәліпұлы – Басқарушы Директор – Басқарма мүшесі.

1975 жылдың 4 ақпанында туған. әл-Фараби ат. Қазақ ұлттық университетін «Экономист, менеджмент саласындағы маман» мамандығы бойынша үздік бітірген. 1998 жылы «Макро-микроэкономика және математикалық әдістер» мамандығы бойынша Экономика және құқық институтының магистратурасын бітірді. 2002 жылы экономика ғылымдарының кандидаты атанды. 2002–2004 жж. Дарынды жас ғалымдар мемлекеттік стипендиясының иегері. Үйленген, 2 баласы бар.

1998–2006 жж. аға оқытушы, әл-Фараби ат. ҚазҰУ экономика және бизнес факультеті деканының орынбасары, жетекші маман, Қазақстан депозиттерге кепілдік беру қорының бас маманы қызметтерін атқарды. 50-ден астам ғылыми жұмыстың, оқу құралдарының авторы, біліктілікті арттыру бойынша 10-нан аса семинар курстардан өткен. 2007 жылдың қараша айынан бастап, «Даму» Қорында бас маман, басқарма бастығы, Корпоративтік даму департаментінің директоры, Корпоративтік даму департаментінің басқарушы директоры лауазымдарын атқарды. 2011 жылдың сәуір айынан Басқарушы директор – Басқарма мүшесі лауазымын атқаруда. Корпоративтік дамыту, халықаралық ынтымақтастық, кәсіпкерлерге ақпараттық-талдаушылық қолдау көрсету саласындағы жұмысты реттейді.

Сұлтанғазиев Қанат Елеусізұлы – Басқарушы Директор – Басқарма мүшесі.

1978 жылдың 8 ақпанында туған. Қазақ мемлекеттік басқару академиясын «Банк ісі» мамандығы бойынша тәмамдаған, сонымен қатар Қазақ мемлекеттік экономика университетінің аспирантурасын «Ақша айналымы және кредит» мамандығы бойынша аяқтаған. ҚР кәсіби бухгалтерлар мен аудиторлар институтында «Қаржы есептілігінің халықаралық стандарттары мен Басқару есебі» курстарын оқыды. Үйленген, 2 баласы бар.

2002 жылдан бастап, ҚР Ұлттық банкінде бас маман, ЕДБ тарату процессін бақылау басқармасы бастығының орынбасары лауазымдарын атқарып келді. 2004 жылдың қаңтар айынан бастап, ҚР Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу және қадағалау агенттігінде Тарату процедуралары басқармасының бас экономисті болып жұмыс істеді. «Даму» Қорында 2004 жылдың қыркүйек айынан бастап, жұмыс істеп келеді. 2007 жылдан бастап, Бағдарламалық қарыздар департаментінің директоры лауазымын атқарды. 2009 жылдан бастап, – Бағдарламалық қарыздар департаментінің Басқарушы директоры – Директоры. 2011 жылдың сәуір айынан бері Басқарушы директор – Басқарма мүшесі лауазымын атқарып келеді. Қаражатты ЕДБ және лизингтік компанияларда шартты орналастыру, бөлінген қаражаттың мақсатты және тиімді пайдаланылуының мониторинг жүргізу саласындағы жұмысты үйлестіреді.

Имашева Гүлшат Науқанбайқызы – Басқарушы Директор – Басқарма мүшесі

1971 жылдың 1 маусымында туған. Қазақ мемлекеттік басқару академиясының есеп-экономика факультетін бітірді. ҚЕХС DipIFR (ACCA) дипломының, ҚР Қаржы министрілігі берген кәсіби бухгалтер сертификатының иегері. Ұлын тәрбиелеп отыр.

Еңбек жолын 1993 жылдың желтоқсан айынан банк саласындағы қызметтерден бастады. 1998 жылдың сәуір айынан бастап, 2005 жылдың тамызы аралығында «Алаутрансгаз» ААҚ, «Алматы қаласының халықаралық әуежайы» ААҚ, «Эйр Казахстан» ЖАҚ, «Эксимбанк» ЖАҚ, «Қазақстан ипотекалық компаниясы» АҚ басқарушы лауазымдарын атқарды. «Даму» Қорында 2005 жылдан бастап жұмыс істеп келеді. 2008 жылға дейін Қордың ішкі аудит қызметін басқарып келді. 2008 жылдың тамыз айынан бастап, Қаржы жөніндегі Басқарушы директор лауазымын атқарды. 2011 жылдың сәуір айынан бастап, Басқарушы директор – Басқарма мүшесі лауазымын атқарып келеді. Қордың қаржылық мәселелеріне, соның ішінде бухгалтерлік, салық, статистикалық есептер, қаржы, салық есептіліктері мәселелеріне, тиімді салық салу, бюджеттік жоспарлау, уақытша бос қаражатты тиімді орналастыру шаралары мен олардың әдістемесі мәселелеріне жетекшілік етіп үйлестіреді.

2.9. Қор командасы

«Даму» Қоры қызметкерлерінің жалпы штаттық саны 270 бірлік: «Даму» Қоры қызметкерлерінің жалпы штаттық саны 270 адамды құрайды. Олардың 116-ы бас кеңседе, 154-і 16 аймақтық филиалда жұмыс істейді. Қордың Бас офісі құрылымында 15 департамент жұмыс істейді.

2.10. Корпоративтік басқару жүйесі

Халықаралық қабылданған стандарттарға сай, тек заңнама талаптарын сөзсіз орындауға ғана емес, сонымен қатар іскерлік қоғамдастықтың барлық қатысушылары үшін ортақ этикалық іскерлік мінез-құлық нормаларын қолдануға негізделген корпоративтік мінез-құлық нормалары мен дәстүрлерін қалыптастыру мен Қор қызметінің күнделікті іс-тәжірибесіне енгізу мақсатында Қор Корпоративтік басқару кодексін қабылдады және оны пәрменді түрде ұстануда.

2009 жылдан бастап Қордың басқарушылық іс-тәжірибесіне Қор басшылығының және дербес құрылымдық бөлімшелер басшыларының апта сайынғы шұғыл мәжілістерін өткізу енгізілді. Аталған іс-тәжірибені енгізудің нәтижесінде:

- басқарушылық шешімдерді қабылдау жеделдігі артты;
- шешімдердің орындалуына жүргізілетін бақылау жақсарды;
- құрылымдық бөлімшелер басшыларының жұмысқа тартылуы жоғарылады, нақты командалық жұмыс үшін жағдай жасалды.

Аймақтық филиалдардың қызметі аймақтық филиалдардың директорларымен онлайн режимде Басқарманың тоқсан сайынғы кеңейтілген отырыстарын өткізу жолымен бақыланады.

Нәтижесінде аймақтық филиалдардың Бас кеңсе іс-сапарлары бойынша қаржылық шығындары азайтылып, уақыт үнемделді, аймақтық филиал директорларының жұмыс тиімділігі артты.

Қор корпоративтік басқаруды жетілдіру мақсатында транспаренттілік негізінде Қордың құрылымдық бөлімшелері, аймақтық филиалдары, Басқарма, Директорлар кеңесі мен Жалғыз акционері арасында ақпараттық коммуникациялар жүйесін біріздендіреді.

Қор технологиялық даму мәселесіне қатысты жұмыстарды ұдайы жүргізіп отырады. 2009 жылдан бастап аймақтық филиалдармен арадағы байланыс бейнебайланыс жүйесі арқылы жүзеге асырылады. Бұдан басқа, 2010 жылдан бастап Қор филиалдары Қордың электрондық құжат айналымын ортақ жүйесіне қосылды. Бұл шешімдердің шұғыл қабылданып, тапсырмалардың дер кезінде орындалуына септігін тигізетін болады.

Қор қызметі туралы ақпараттың қол жетімділігін арттыру үшін корпоративті сайтқа Геоақпараттық жүйе деректерінің негізінде автоматты түрде жаңартылатын, Қор бағдарламаларының ағымдағы нәтижелері туралы ақпарат орналастырылған. Сонымен қатар, Қор сайты арқылы сыртқы пайдаланушыларға арналған Геоақпараттық жүйенің деректер базасына емін-еркін кіру мүмкіндігі қарастырылған.

Корпоративтік рухты жұмылдыруға бағытталған іс-шаралары белсенді жүргізіледі. Стратегиялардың, ШОБ субъектілеріне қаржылай және қаржылай емес қолдау көрсету бағдарламаларының, Азия даму банкімен атқарылатын жұмыстарды қоса алғанда, Қор қызметінің басты мәселелерін шешу үшін жұмыс топтарын құру жиі тәжірибеленеді.

Қазақстан Республикасындағы ШОБ субъектілеріне көрсетілетін қолдауды нығайту мақсатында 2009 жылдың шілде айында «Даму» Қорының жанынан Қоғамдық кеңес – Қор Басқармасы жанындағы кеңес беру-кеңесу органы құрылды. Қоғамдық кеңес құрамына Қазақстан кәсіпкерлігінің

салалық бірлестіктері мен қауымдастықтарының өкілдері кірді.

Бұл шешім – «Даму» қоры жұмысының айқындығын жақсартудың, ШОБ қолдаудың қаржылық, сондай-ақ қаржылық емес бағдарламаларын әзірлеу мен іске асырудың маңызды құралы.

2010 жылдың желтоқсан айында «Қазақстандағы шағын және орта бизнес: хал-ахуалы мен перспективалары» атты Халықаралық конференция қорытындыланған Қоғамдық кеңестің кезекті отырысы өткізілді.

2010 жылдың тамыз айында Жалғыз акционер KPMG халықаралық консалтингтік компаниясымен бірлесіп, «Даму» Қорындағы корпоративтік басқарудың әлемнің үздік тәжірибе талаптарына сай келуін анықтау үшін диагностика жүргізді. Қордағы корпоративтік басқаруға жүргізілген диагностиканың қорытындысы 52,6% құрады.

«Даму» Қоры жалғыз акционердің құрылымдық бөлімшелерімен бірге корпоративтік басқаруды жетілдіру үшін өз жұмысын бұдан ары қарай да жалғастырмақшы. Бұл орайда, Қор диагностикалау нәтижесі бойынша жасалған есептің негізінде корпоративтік басқаруды бұдан ары жетілдіру жоспарын әзірлеуде.

Алдағы уақытта корпоративтік басқару рейтингін алу үшін халықаралық агенттікті таңдау жұмысы жоспарға қойылған.

2.11. Адам ресурстарын басқару саясаты

Даму» Қорындағы адам ресурстарын басқару саясаты Қордың стратегиялық мақсаттары мен миссиясын ескере отырып, «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ тобының 2010–2020 жж. арналған Кадрлық стратегиясына негізделеді.

Адам ресурстарын басқару саясатының басты бағыттары:

- «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ компаниялар тобы үшін адам ресурстарын басқарудың бірыңғай моделін қалыптастыруды;
- Еңбек тиімділігін арттыру жүйесін;
- Адам капиталының сапасын арттыру жүйесін;
- Корпоративтік мәдениеттің дамытылуын қамтиды.

«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ компаниялар тобы үшін адам ресурстарын басқарудың бірыңғай моделін қалыптастыру бағыты бойынша үш деңгейлі тағайындау жүйесінің қалыптастырылуына назар аударылды. Дәлірек айтсақ, атқарушы деңгейіндегі қызметкерлер «Даму» Қорына ашық байқау процедураларының қорытындысы бойынша қабылданады. Басқарушы буын қызметкерлері (құрылымдық бөлімшелердің, аймақтық филиалдардың директоралары) не кадрлық резервтегі атқарушы деңгейдегі қызметкерлердің лауазымын көтеру арқылы, не қажет болған жағдайда, біліктілігі жоғары мамандарды сырттан іздеу арқылы тағайындалады. Басқарушы деңгейіндегі жұмыскерлер қолданыстағы заңнамаға, «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ ішкі құжаттарына, кадрлық резерв бағдарламасына сәйкес қабылдануы тиіс. Қызметкерлерді тартудың мұндай жүйесі анағұрлым тиімді басқару ұстанымдарының қолайлылығын қамтамасыз етуге мүмкіндік беріп, стратегиялық көзқарас бірлігін, корпоративтік мәдениеттің біртұтастығын сақтайды.

Еңбек тиімділігін арттыру үшін 2010 жылы басты көрсеткіштердің негізінде «Даму» Қорының басқарушы буын жұмыскерлерін бағалау жүйесін енгізу ісінде күрделі жұмыстар атқарылды. Мұндағы механизм ұйымдардың стратегиялық мақсаттарға қол жеткізу дәрежесін үнемі қадағалап отыруға, сондай-ақ қол жеткізілген нәтиже үшін әр қызметкердің жеке жауапкершілігін белгілеуге мүмкіндік береді.

Адам капиталының сапасын арттыру бағыты бойынша 2010 жылы «Даму» Қорының алдында профильдік құрылымдық бөлімшелердің қызметкерлер құрамын сапасы жағынан да, саны жағынан да күшейтіп, нығайту мәселесі тұрды. Осылайша қаржылық талдау, менеджмент тақырыптары бойынша семинарлар ұйымдастырылып, өткізілді. Фронт-офис қызметкерлері халықаралық кездесулер мен конференцияларға қатысты. Бұл жеке кәсіпкерлік субъектілерін қолдау мәселесі бойынша халықаралық тәжірибені зерттеп, оны «Даму» Қорына енгізуге мүмкіндік берді.

Ұйымдастыру тиімділігін арттыру ісінде корпоративтік басқарудың да үлесі аз емес. 2010 жылы «Даму» Қорының аймақтық филиалдары мен Бас офисінің қызметкерлеріне оқыту тренингтері жүргізіліп, екі көшпелі тим-билдинг өткізілді. Алға қойылған міндеттерге кәсіби тұрғыдан қарау, адал ниет жұмыскерлерді қосымша ынталандырып, қызметкерлердің ұйым қызметімен өзара біте қайнасуын арттырады, стратегиялық мақсаттарға қол жеткізу үшін қолайлы ортаны қалыптастырады.

2.12. Корпоративтік мәдениет

«Даму» Қоры корпоративтік мәдениетті өзінің орнықты дамуы мен табысқа жетуінің маңызды факторы ретінде қарастырады. Іскерлік этика нормаларының сақталуын қамтитын қызметкерлердің іс-қимылдары мен жауапкершілігінің жоғары стандарттарына қол жеткізу, сондай-ақ әр қызметкер өз қабілетін көрсете алу үшін қолайлы орта құру «Даму» Қорының корпоративтік мәдениетінің негізгі мақсаттарына кіреді. «Даму» Қорының қызметкерлері өз қызметінде адалдық, сенімділік, кәсібилік сияқты құндылықтарды жоғары тұтып, Қазақстан экономикасының орнықты дамуына өз үлесін қосуға ұмтылады. Көпжылдық тәжірибемен келетін және жұмысының барлық бағыттарына тарайтын үздік корпоративтік дәстүрлер нығая түскен сайын Қор қызметінің іргетасы берік бола түседі.

Корпоративтік мәдениеттің маңызды элементі болып, Қор қызметкерлерінің біліктілігін арттыру жүйесі табылады. 2010 жылдың тамыз айында Ақмола облысының Зеренді аулында «Даму» қорының бас кеңсесі мен аймақтық филиалдары қызметкерлерінің қатысуымен кеңейтілген көшпелі отырыс өтті. Бұл шараның негізгі мақсаты Қор қызметінің стратегиялық бағыттарын талқылау, сонымен қатар, «Даму» қорының қызметкерлері үшін корпоративтік оқу семинарларын өткізу болып табылады. Іс-шара шеңберінде жұмысшылар Қордың стратегиялық мақсаттары мен тапсырмаларына баға беру, ШОБ-ты қолдаудың жаңа құралдарын ұсыну, сәйкес кәсіби қатынастар құру, адамдар арасындағы байланыс дағдысын қалыптастыру мүмкіндігіне ие болды. Қордың 160-тан аса жұмыскерлері функционалдық және басқару тақырыбындағы корпоративтік семинарға қатысты. Ұжымның бірлігі, корпоративтік рухты күшейту, тиімді команда құру бойынша тренингтер өткізілді.

2.13. Қор қызметінің ашықтығы

«Даму» Қоры қызметінің ашық болуына үлкен мән беріледі. 2010 жылы БАҚ беттерінде Қор туралы 3 300 мақала жарық көріп, жазылған мақалалардың жартысынан көбі аймақтық БАҚ үлесіне келді. БАҚ-та жарияланған материалдардың:

- 37% – позитивті,
- 62% – бейтарап,
- 1% кемі – сын айтылған жазбалар.

«Даму» Қорының баспасөз қызметінің бастамасымен 617 материал жарық көрді. Бұдан басқа, 14 баспасөз конференция, 12 тұсаукесер, 10 баспасөз тур, 3 он-лайн конференция ұйымдастырылып, 10 сараптамалық мақала жарияланып, телеарналардан 120 сұхбат берілді.

2.14. Активтерді тиімді басқару

«Даму» Қоры активтерді 2009 жылғы 31 шілдеде Қордың Директорлар кеңесі бекіткен (№8 хаттама) Уақытша бос еркін қаражатты орналастыру ережелеріне сәйкес басқарады. Бұл ережелер Акционер 21.04.2009 ж. бекіткен (№17 хаттама) және инвестициялық қазыналық портфельдің негізгі параметрлерімен, сондай-ақ Қор Басқармасының 07.10.2010 ж. шешімімен (№033/210 хаттама) бекітілген Инвестициялық саясатпен уақытша бос қаражатты басқарудың Бірыңғай саясаты негізінде әзірленіп, бекітілген болатын.

Уақытша бос қаражатты (одан әрі – УБҚ) басқарудағы мақсат – кірістіліктің/тәуекелді белгіленген деңгейінде УБҚ сақталуын қамтамасыз ету үшін және өтімділіктің тиісті деңгейін ұстап тұру үшін сыртқы және ішкі нарықтағы қаржы құралдарын орналастыру.

Қордың активтерді басқару кезіндегі негізгі міндеттері – УБҚ, ағымдағы міндеттемелер бойынша төлем қабілетінің, пайда болатын инвестициялық мүмкіншіліктерді

қаржыландыру қабілетінің сақталуын қамтамасыз ету және УБҚ кірістілік деңгейінің қабылданатын тәуекел деңгейіне жеткілікті болуын қамтамасыз ету.

Портфель қалыптастырудағы негізгі ұстанымдар:

- Әртараптандыру: түрлі қаржы құралдарының портфельдегі үлесін анықтау және портфельді қаржы құралдары арасында өзара байланыстыру.
- Тәуекелдерді бағалау: портфель мен өзге тәуекелдердің құбылмалылығы.

УБҚ контрагент банктерге баланстық және баланстық емес міндеттемелер бойынша қойылған лимиттерге сәйкес басқарылады. УБҚ акцияларға орналастырыла алмайды. Туынды құралдар әлеуетті шығындар тәуекелін хеджирлеу мақсатында ғана пайдаланыла алады.

Теңгерімделген / консервативтік салымдар саясатын жүргізу негізгі ұстаным болып табылады. Активтерді басқару процесінде Қор инвестицияланған капиталды сақтау, өтімділік, кірістілік, инвестициялар мерзімі мен әртараптандыру талаптарын басшылыққа алады. Қаржы активтерінің портфелі белгілі бір эмитенттің немесе Қордың инвестициялар портфеліндегі белгілі бір кластағы инвестициялардың белгілі бір өтеу мерзімі бар қаржы активтерін жинау нәтижесінде болатын жоғалту тәуекелдеріне жол бермеу мақсатында әртараптандырылады.

Орта мерзімді және ұзақ мерзімді активтер мен пассивтерді басқару саясатын дайындау, баланстың оңтайлы құрылымын айқындау, Қордың қаржылық ахуалына, кірістілік көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу және кірісті барынша көбейту және уақытша бос қаражатты орналастыру операциялары бойынша тәуекелдерді шектеу үшін тиісті іс-шараларды қабылдау мақсатында Қор Басқармасы жанында тұрақты жұмыс істейтін Активтер мен пассивтерді

басқару жөніндегі комитет құрылған. Комитет отырыстары айына кем дегенде бір рет өткізіліп тұрады.

2.15. Несие портфеліне мониторинг жүргізу

Қор 2001 жылдан 2008 жыл аралығында жобалардың жүзеге асырылуына мониторинг жүргізілмеген және проблемалы жобалар портфелімен тиімді жұмыс жүргізілмеген жағдайда нарықтағыдан төмен мөлшерлемелер бойынша қарыз бере отырып, тікелей несиелеу бағдарламалары бойынша белсенді несиелеу саясатын жүргізді.

Стандартты портфель үлесі азайғандықтан, қарыз портфелінің сапасы үнемі нашарлайды.

01.01.2011 ж. жағдай бойынша негізгі борыш бойынша құқықтардың (талаптардың) жалпы көлемі 13 281 млн теңгені, портфель бойынша қалыптасқан провизиялардың жалпы сомасы 10 904 млн теңгені құрады. Бұл жағдайда қарыз портфелін коллекторлық компанияларға аутсорсингке берген, болмаса сатып жіберген дұрыс.

Қарыз портфелінің сатылуы «Самұрық-Қазына» ҰАҚ» АҚ Басқармасының 24.02.2010 ж. № 14/10 шешімімен және «Даму» Қорының Директорлар кеңесінің 30.04.2010 ж. № 43 шешімімен мақұлданған. Осы шешімдерді орындау шеңберінде 2010 жылдың маусым айында «Даму» Қорының қарыз портфелін бағалау қызметтерін сатып алу бойынша ашық тендер өткізіліп, 07.07.2010 ж. Қарыз портфелін бағалау қызметін сатып алу туралы № 159-САШ шарт жасалды. Жүргізілген бағалау нәтижелерінің қорытындысы 2011 жылдың қаңтарында қабылданды.

2011 жылғы 14 наурызда «Даму» Қорының Директорлар кеңесінің қарауына «Даму» Қорының қарыз портфелін тікелей қаржыландыру бойынша сату мәселесі шығарылып, нәтижесінде қарыз портфелін бір лотпен аукцион өткізіп, тәуелсіз бағалау нәтижесі бойынша нарықтық құнына тең келетін бастапқы бағасымен, яғни 4 816 млн теңгеге сату туралы шешім қабылданды.

Қарыз портфелі сатылатын аукцион 2011 жылдың 14 маусымына белгіленген.

Сауда-саттық өткізілмеген болып танылған жағдайда Қордың Директорлар кеңесінің қарауына портфельді аутсорсингке тапсыру мәселесі шығарылатын болады.

«Қазақстан» орталық концерт залы

Қор тәуекелдерін басқару жүйесі

Қор тәуекелдерін басқару жүйесі – бұл «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ компаниялар тобының тәуекелдерді корпоративтік жалпы басқару жүйесінің бір бөлшегі. Ол Атқарушы орган мен Қордың Басқару органын тәуекелдер мен тәуекелдерді азайту бойынша қабылданған шешімдер туралы дер кезіндегі мәліметті қамтамасыз ететін процестер мен процедуралар жүйесін қамтиды.

Қорға тәуекелдерді басқару жүйесінің енгізілуін үйлестіру және оны дамыту үшін Қор өкілі «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Тәуекелдерді басқару жөніндегі кеңестің құрамына кірді. Мұнымен қоса, ол комплаенс басшылары кеңесінің – «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ қаржы ұйымдары қызметінің мүшесі болып табылады.

Есеп беру кезеңінде тәуекелдерді басқару жүйесі «Бизнестің жол картасы-2020» бағдарламасының шағын және орта кәсіпкерлік жобаларына кепілдік беру бойынша бірінші бағытының шеңберінде несие тәуекелдеріне кешенді талдау жүргізу ұстанымдарын жүзеге асыру мәселесін нысанасына қойған болатын.

«Бизнестің жол картасы-2020» бағдарламасының іске асырылуының маңыздылығын ескере отырып, Қор кәсіпорындардың жобаларын қарастыру тәсіліне бірталай өзгерістер енгізіп, жобалардың тәуекелдерін алдын-ала бағалау талаптарын біршама арттырды.

Нәтижесінде, кепілдік шығарылған жобаның әрқайсысы бойынша тәуекелдерді азайту іс-шараларының ескерілуімен шешімдерді қабылдау процесі тездетіліп, процедуралары оңтайландырылды. Қор кепілдіктерді беру немесе беруден бас тарту туралы шешімдерді қабылдаған уақытта несие тәуекелдерін бағалаудағы кешенді жеке әдістемесінің нәтижелерін қолданды. Бұл әдістеме жобаның қаржы көрсеткіштеріне кері әсерін тигізуі және тиісінше, Қордың берілген кепілдіктер портфелі бойынша несие тәуекелінің

деңгейін арттыруы мүмкін өзара байланысты факторларға кешенді талдау жүргізуге негізделеді.

Қаржылық тәуекелдерді басқару кезінде 2010 жылы дәстүрлі түрде тәуекелдер пайда болатын үш аймақ бөлінді: келісіп орналастыру, бағалы қағаздарға салынатын инвестициялар, уақытша бос қаражатты басқару. Тәуекелдерді азайту үшін контрагент банктермен жүргізілетін белсенді операцияларға лимиттеу, екінші деңгейлі банктердің, лизингтік компаниялар мен корпоративтік эмитенттердің несие тәуекелдерін қашықтықтан талдау әдістемелері қолданылды.

Тәуекел-менеджмент департаментінің қаржы тәуекелдерін басқарудың әдістемелік және техникалық базасын жетілдіру ісіндегі қажырлы еңбегінің арқасында лимиттеу әдістемелерін қолдану мүмкін болды. Мысалы, 2010 жылы «Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ контрагент банктерге баланстық және баланстық емес міндеттемелер бойынша лимиттер орнату және мониторинг жүргізу ережелері» бекітіліп, контрагент банктердің тәуекелдері бойынша есептік кестелер мен қорытындылар форматтары жаңартылды.

2010 жылы операциялық тәуекелдерді басқару жұмысы күшейтілді. Осы бағыттағы жұмысқа Қордың барлық құрылымдық бөлімшелері жұмылдырылып, нәтижесінде әр құрылымдық бөлімшенің тәуекелдерін басқарудың жан-жақты іс-шаралар жоспары әзірленді.

Тәуекелдерді басқару жүйесі енгізіле бастаған сәттен бері, Қорда тәуекелдерді басқаруға қатысты базалық әдістемелік құжаттаманы қолданысқа енгізу ісінде ауқымды жұмыстар атқарылды. Атап айтқанда, Қордың Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқару саласындағы нормативтік құжаттарды әзірлеп, бекітті. Жыл сайын тәуекелдер сәйкестендіріліп, сындарлы тәуекелдер бөлініп, Қордағы тәуекелдердің картасы құрылады, тәуекелдерді басқару бойынша іс-шаралар жоспары дайындалады.

Қордағы тәуекелдерді басқару жүйесінің дамытылуы

2007	2008	2009	2010
<p>1 ТБЖ (тәуекелдерді басқару жүйесінің енгізілуі)</p> <p>Тәуекелдерді талдау басқармасының әдістемелік құжаттары әзірленді</p> <p>Тәуекелдерге талдау жүргізетін алғашқы құралдар енгізілді</p> <p>Қарыз портфелінің тәуекелдеріне талдау жүргізілді</p> <p>Операциялық тәуекелдерге талдау жүргізілді</p> <p>ҚР Қаржы секторы бойынша сараптамалық есептер құрылды</p> <p>Сараптау қорытындыларының форматтары әзірленіп, жобаларға сараптама жүргізілді</p>	<p>2 Акционерлер саясатының шеңберінде тәуекелдерді анықтау және оларға баға беру</p> <p>Тәуекелдерді басқару саласындағы нормативтік құжаттар әзірленді</p> <p>Тәуекел-менеджменті департаменті құрылды</p> <p>Лимиттерді белгілеу процедура-лары енгізілді</p> <p>ТБЖ бойынша Қор қызметкерлеріне арналған семинар өткізілді</p> <p>Тәуекелдері басқару жөніндегі комитетпен бірлесіп, ЖА тәуекелдер картасының форматын әзірленді</p> <p>Қордың алқалы органдарының құрамына ТМД (тәуекел-менеджменті департаменті) Директоры кіргізілді</p>	<p>3 «Самұрық-Қазына» шеңберінде интеграцияланған жаңа ТБЖ қалыптасуы</p> <p>Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқару саласындағы нормативтік құжаттарды бекітті</p> <p>Қор тәуекелдері бірінші рет сәйкестендірілді</p> <p>Сындарлы тәуекелдердің бөлінуімен Қордың Тәуекелдер картасы дайындалды (Жалғыз акционерге жылдық есеп құрамына кірді)</p> <p>Тәуекелдерді басқару бойынша іс-шаралар жоспары бекітілді</p> <p>Бұйрықпен әр ҚБ (құрылымдық бөлімше) сәйкестендіруге жауапты қызметкерлері тағайындалды</p>	<p>4 Тәуекелдерді басқаруға халықаралық стандарттардың енгізілуі</p> <p>Директорлар кеңесімен: Тәуекелдер картасы, Қордың ұстап тұру қабілеті; Сындарлы тәуекелдерді басқару іс-шараларының жоспары; 2009 жылдың маусымы – 2010 жылдың маусымы есеп беру кезеңінің операциялық тәуекелдері бойынша есеп бекітілді.</p> <p>2009 жылғы Тәуекелдерді басқару іс-шаралар жоспарының орындалуы бойынша есеп құрылып, бекітілді</p> <p>Басқарма жанында Тәуекелдер жөніндегі комитет құрылды</p> <p>Тәуекелдер жөніндегі комитеттің бірінші отырысы өткізілді</p>

Қор тәуекелдерін басқару жүйесінің құрылымы «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ компаниялар тобының құрылымы мен жалпы тәсілдеріне сәйкес келеді және оның тәуекелдерді басқару жөніндегі басқарма бөлген бірнеше деңгейі бар.

Директорлар кеңесі

Бірінші деңгей – Қордың Директорлар кеңесі. Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқару бойынша жалпы бақылау жүйесі үшін жауапкершілік көтеріп, басты тәуекелдер мен тәуекелдерді корпоративтік басқару жүйесіне қадағалау жүргізілуде басты рөл атқарады. Директорлар кеңесі Қор қызметінің мақсаттарын қойып, тәуекелге қабілет пен тәбетті ұстап тұратын тәуекелдерді басқару саласындағы құжаттарды бекітеді.

Басқарма

Екінші деңгей – Қор Басқармасы. Басқарма – корпоративтік саясат талаптарының орындалуын және ұстанылуын қамтамасыз ету үшін тәуекелдерді тиімді басқару жүйесінің ұйымдастырылуына және тәуекелдерді бақылау құрылымының құрылуына жауапты. Басқарма тиісті комитеттерді құру арқылы тәуекелдерді басқару саласындағы функциялардың бір бөлігін орындауға құқылы.

Тәуекелдер жөніндегі комитет

Комитет Қор тәуекелдерін басқару жүйесінің жұмысын үйлестіретін тұрақты жұмыс істейтін алқалы, кеңес беру органы болып табылады. Тәуекелдерді басқару әдістері мен процедураларына бірыңғай стандартталған тәсіл негізінде қызметті ұдайы жетілдіріп отыру Комитеттің негізгі мақсаттары болып табылады.

Тәуекелдердің басқарылуына жауапты құрылымдық бөлімшелер

Тәуекелдерді басқару процесіндегі үшінші деңгей – Тәуекел-менеджмент департаменті. Тәуекел-менеджмент департаментінің мақсатына тәуекелдерді жалпы басқару, сонымен қатар қаржылық та, қаржылық емес те тәуекелдер бойынша есептерді анықтаудың, бағалаудың, басқарудың

және құрудың жалпы ұстанымдары мен әдістерінің қолданылуына бақылау жүргізу кіреді.

Алқалы органдар (Қор комитеттері)

Комитеттер ішкі несие саясатын, кадрлық саясатты, Қор активтері мен пассивтерін басқару саясатын жүзеге асыратын Қордың тұрақты жұмыс істейтін алқалы органы болып табылады.

Ішкі аудит

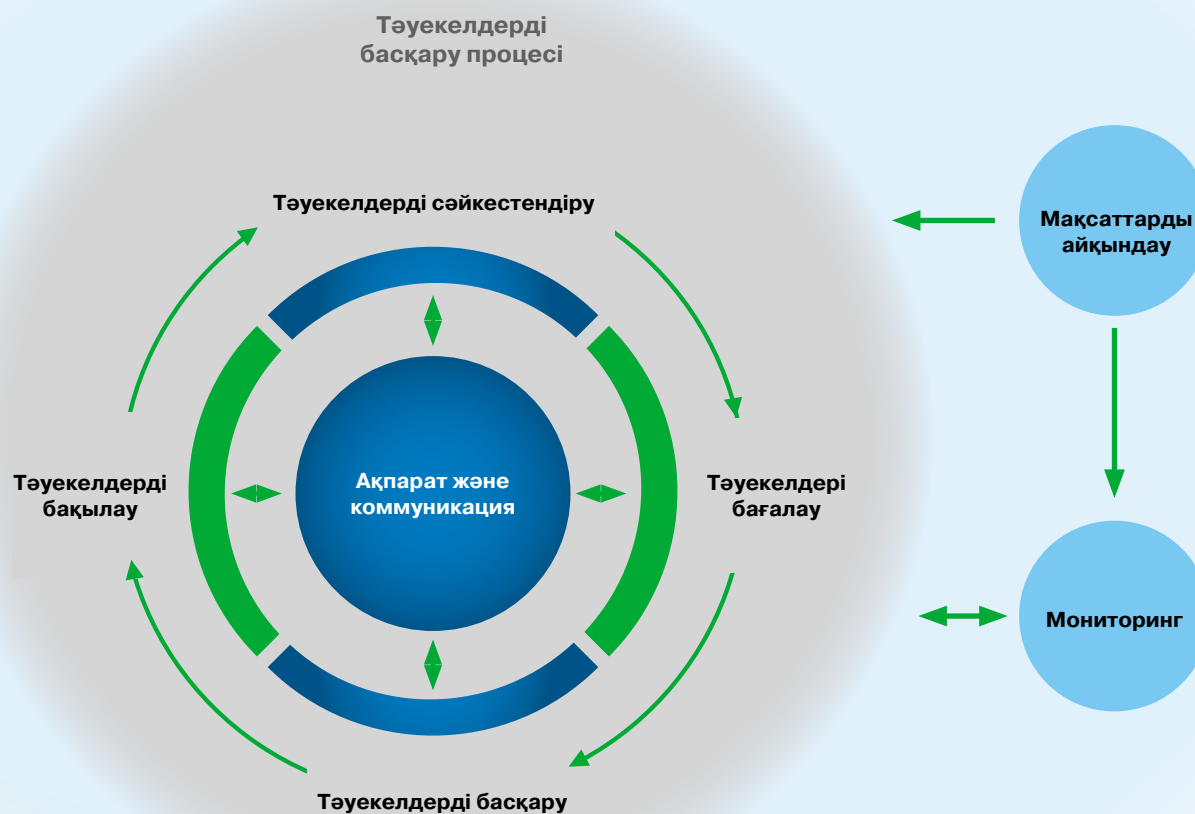
Қордың ішкі аудит қызметі тәуекелдерді басқару процесінде тәуекелдердің басқарылу процедураларына және тәуекелдерге баға беру әдістемесіне аудит жүргізеді, сондай-ақ тәуекелдерді басқару процедураларының тиімділігін арттыру бойынша ұсыныстар дайындайды.

Құрылымдық бөлімшелер

Қордың құрылымдық бөлімшелері әр жұмыскер танытуындағы Тәуекелдерді басқару құрылымындағы маңызды элементтердің бірі болып табылады. Құрылымдық бөлімшелер (тәуекелдердің меншік иелері) тәуекелдерді басқару процесінде басты рөл атқарады. Құрылымдық бөлімшелер тәуекелдерді басқару бойынша іс-шаралар жоспарының орындалуына, қызмет саласындағы елеулі тәуекелдерді уақытылы анықтау және олар жайында уақытылы ақпараттандыру, іс-шаралар жоспарына қосу үшін тәуекелдерді басқару жөнінде ұсынымдардың дайындалуына жауапты.

Қор тәуекелдерін басқару процесі

Ішкі орта

Жалғыз акционер KPMG халықаралық консалтингтік компаниясымен бірге өткізген корпоративтік басқаруды диагностикалау қорытындысы бойынша 2010 жылдың тамыз айында Қор тәуекелдерін басқару жүйесі әлемнің үздік тәжірибесінің талаптарына сай келуі бойынша 52% көрсеткішті көрсетті. Бұл көрсеткіш 52,6% құраған корпоративтік басқарудың жалпы нәтижесімен салыстырарлықтай.

KPMG тәуекелдерді басқару процестерін жақсартудағы ұсынымдарын ескере келе, «Даму» Қоры тәуекелдерді басқару жүйесін одан ары да жетілдіру жұмыстарын жүргізбекші.

«Гранд Алатау» кешені

Қор қызметінің негізгі
нәтижелері

Қаржы-шаруашылық қызметінің негізгі параметрлері, кіріс пен шығыс болжамы Қордың 2010 жылға арналған Директорлар кеңесі бекіткен (Директорлар кеңесінің 10.12.2009 ж. № 14 шешімі) Даму жоспарының негізіне салынған. Қордың 2010 жылға арналған Даму жоспары «Самұрық-Қазына» ҰАҚ» АҚ еншілес ұйымдарының 03.11.2009 ж. шешімімен бекітілген (№ 99/09 хаттама) Даму жоспарын дайындау, келісу, бекіту, түзету, орындау және орындалуына мониторинг жүргізу ережелеріне сәйкес дайындалып, бекітілген.

Қор өзінің 2010 жылғы қаржылық қызметінің нәтижесінде 14 049 млн теңге таза кіріс, соның ішінде 2009 жылы ЕДБ мемлекеттік тұрақтандыру бағдарламасын іске асыру шеңберінде берген несиелер бойынша провизияларды қалпына келтіру есебінен 11 643 млн теңге алды. Қалпына келтірілген провизиялар сомасын қоспағанда, таза кіріс 2 406 млн теңгені құрады.

2010 жылы негізгі және негізгі емес қызметтен жоспарланған 29 325 342 теңгенің орнына 32 644 454 теңге кіріс алынды. Кіріс бойынша жоспар 111,3% орындалды. Шығыс бойынша 1,1 млрд теңге немесе 7% қаражат үнемделді.

01.01.2011 ж. жағдай бойынша Қордың меншікті капиталы – 44,5 млрд теңгені құрады. Есеп беру кезеңі ішінде меншікті капитал мөлшері алынған 14 049 млн теңге таза пайданың есебінен және сату үшін қолда бар (бағалы қағаздар портфелі) қаржы құралдарын қайта бағалау резервінің 531 млн теңге сомаға азаюының есебінен 48,8% артты.

Меншікті капитал – 44,5 млрд теңге, қарыз капиталы – 173,4 млрд теңге болғанда капиталдың жеткілікті болу көрсеткішінің мәні 27,5% құрады.

Ағымдағы өтімділік көрсеткішінің мәні 5,1 құрады.

Қаржы активтері бойынша сыйақының орташа есептік мөлшерлемесі 8,7% құрады.

Қаржы міндеттемелері бойынша сыйақының орташа есептік мөлшерлемесі 6,19% құрады.

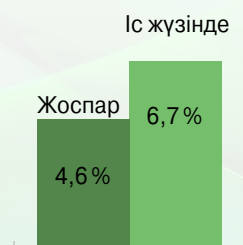
Қор қызметінің 2010 ж. рентабелділік көрсеткіштері (қызметтің басты қаржылық көрсеткіштері)

Атауы	2010	2010
	Жоспар	Іс жүзінде
ROA, активтердің рентабелділігі	4,6%	6,7%
ROE, капиталдың рентабелділігі	26,2%	32,8%
Қалпына келтірілген провизияларды қоспағанда, қызметтің рентабелділігі (пайданың жалпы шығыстарға ара-қатынасы)	13%	20%

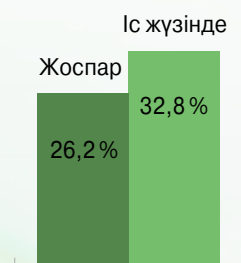
Қор қызметінің 2010 ж. басты көрсеткіштері

Қаржылық көрсеткіштер

ROA, активтердің рентабелділігі

ROE, капиталдың рентабелділігі

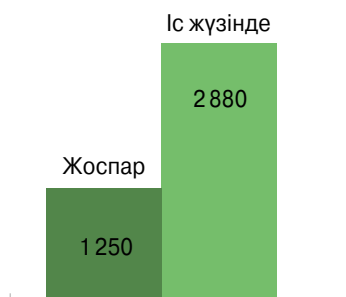
Қызметтің рентабелділігі Рента

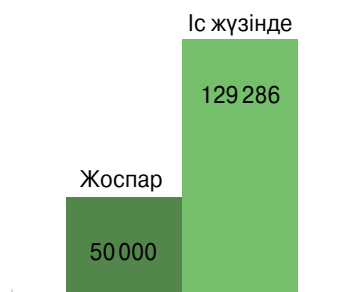
2010 ж. оң көріністі таза кіріске қол жеткізілгендіктен қызметтің басты қаржылық көрсеткіштер жоспарының артық орындалғандығы байқалады.

Операциялық көрсеткіштер

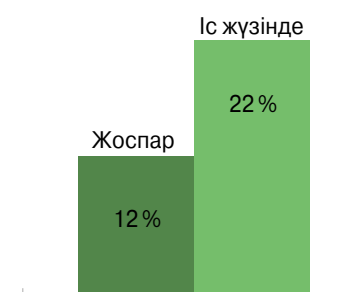
Келісіп орналастыру бағдарламаларының шеңберінде қаржыландырылған ШОБ жобаларының саны (бірлік)

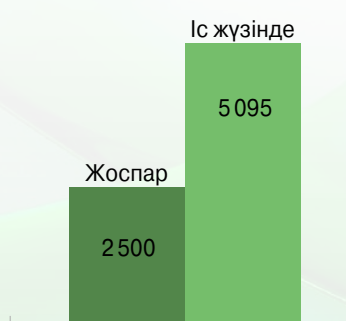
Келісіп орналастыру бағдарламаларының шеңберінде ШОБ субъектілеріне берілген қаражаттың жалпы сомасы (млн теңге)

ШОБ субъектілеріне Қордың бағдарламалары бойынша берілген қаражаттың ШОБ субъектілеріне банктер берген қаражаттың жалпы көлеміне қатысты үлесі

Қордың бағдарламалары есебінен іске асырылған ШОБ құрылған және сақталған жұмыс орындарының саны (бірлік)

Қордың қаржы бағдарламаларының шеңберінде қаржыландырылған өнеркәсіптік жобалардың үлесі

Қордың қаржылай емес қолдау көрсету бағдарламаларына қатысқан кәсіпкерлердің және кәсіпкерлік бастамасы бар халықтың саны (адам)

Іс жүзінде 2010 жылы қаражатты ЕДБ келісіп орналастыру шеңберінде ШОБ 2 880 қарыз алушысы (жоспардың 230%) 129 286 млн теңге сомаға (жоспардың 259%) қаржыландырылды. Жоспардың артық орындалуы Тұрақтандыру бағдарламасы (1–3 транштар) мен «Даму-Аймақтар» бағдарламасының шеңберінде қаражат айналымының жоғары болуымен түсіндіріледі. Бұл банктерге несиені жаңартпалы негізде қайта алуға мүмкіндік береді.

Жалпы алып қарайтын болсақ, банктер беретін несие көлемі азайып жатқан тұста «Даму» Қорының қаражаты жоғары сұранысқа ие болып отыр. Мұның есебінен 2010 жылы ШОБ субъектілеріне Қор бағдарламалары бойынша берілген қаражаттың үлесі ШОБ субъектілеріне банктер берген қаражаттың жалпы көлеміне қарағанда 22% (жоспардың 183%) артық болды.

«Даму» Қоры бағдарламаларының әлеуметтік бағыты да маңызды орынға ие. 2010 жылдың қорытындысы бойынша Қордың қаржылай қолдау көрсетуінің арқасында жеке кәсіпкерлік секторында жаңадан 5 095 жұмыс орны құрылды. Бұл 2010 жылға арналған жоспарлық көрсеткіштен 2 есеге артық.

2010 жылы «Даму» Қорының бағдарламалары дағдарыстан кейінгі кезеңде ШОК секторын әртараптандыру міндеттерін шешуге және шикізат емес секторларындағы кәсіпкерліктің дамуына ықпалдасуға бет бұрды. Бұл жұмыстың шеңберінде «Даму» Қоры «Даму-Өндіріс» Бағдарламасы мен ШОБ өңдеуші өнеркәсіптегі лизингтік мәмілелерін қаржыландыру Бағдарламасын орындайды, ал 2010 жылдың сәуір айынан бастап, «Бизнестің жол картасы-2020» атты Бағдарламасының қаржы агенті функцияларын орындау қызметіне кірісті. Жасалып отырған екпіннің орын ауыстыруы әсіресе, Қор бағдарламалары бойынша берілген несиенің салалық құрылымында айқын көрініске ие: 2010 ж. өңдеуші өнеркәсіпті қаржыландыруға бағытталған қаражат үлесі 28,6% (жоспарланған көрсеткіштің 191%) жетті.

Қордың ШОБ қаржылай емес қолдау көрсету және оқыту бағдарламаларымен қамтылған кәсіпкерлер мен кәсіпкерлік

бастамасы бар халық саны 2010 жылы 16 504 адамға жетті. Бұл жоспарланған көрсеткіштің 82%-ын құрады. Жоспардан ауытқуға Қордың тыңдаушылар мен дәріс оқушы-тренерлердің «Бизнес-кеңесші» Бағдарламасының шеңберіндегі оқыту курсының тиімділігін арттыру үшін орта есеппен 30–35 адамнан құралған орташа топта өткізілсе екен деген қалауларын ескеруі себеп болды.

«Қазына Тауэр» ғимараты

Қордың негізгі бизнес-
бағыттары

5.1. Даму әлеуеті бар ШОБ барлық субъектілерінің қаржыландырылуын қамтамасыз ету арқылы белсенді әрекеттенетін кәсіпкерлік субъектілері мен жұмыс орындарының көбеюіне жәрдемдесу

Тұрақтандыру бағдарламасының бірінші траншы

«ҚР әлеуметтік-экономикалық дамуының тұрақтылығын қамтамасыз ету жөніндегі бірінші кезектегі іс-қимылдар жоспарын бекіту туралы» ҚР Үкіметінің 06.11.2007 ж. № 1039 Қаулысына сәйкес, Қор Тұрақтандыру бағдарламасының 48,8 млрд теңге сомасындағы 1-траншын орналастыру кезінде оператор қызметін атқарды. 2007 жылдың желтоқсан айында бөлінген қаражат 7 серіктес банктің: «БТА Банкі» АҚ, «ЦентрКредит банкі» АҚ, «Казкоммерцбанк» АҚ, «Kaspi Bank» АҚ, «Цеснабанк» АҚ, «Еуразиялық банк» АҚ, «Альянс Банк» АҚ арасында үлестірілді.

01.01.2011 ж. жағдай бойынша қайта үлестірілген және жаңартпалы негізде берілген қаражат ескеріле отырып, ЕДБ игерген қаражаттың жиынтық мөлшері 85,8 млрд теңгені құрады. Бұл сомаға 2782 қарыз алушы қаржыландырылды. Несиенің орташа сомасы 30,8 млн теңгені, несиенің орташа мерзімі 26,8 айды, орташа есепті пайыздық мөлшерлеме жылдық 16,3%, тиімді пайыздық мөлшерлеме жылдық 18,1% құрап, 3049 жұмыс орны құрылды.

Тұрақтандыру бағдарламасының екінші траншы

ҚР Үкіметінің отырысының 28.06.2008 жылғы № 25 хаттамасына сәйкес ШОБ субъектілерін қолдауға қосымша 50,0 млрд теңге бөлу туралы шешім қабылданды. Аталған қаражат шағын және орта бизнес субъектілерін ЕДБ және қаржы ұйымдарымен бірге қаржыландыру бағдарламасының («50-де 50» бағдарламасы) шеңберінде игерілді. Бөлінген қаражат 2008 жылғы тамыз айында ҚР Экономикасын жаңарту жөніндегі мемлекеттік комиссияның 27.06.2008 жылғы № 17-5/011-10 шешімімен және ҚР Үкіметінің 28.06.2008 жылғы № 25 шешімімен айқындалған

10 серіктес банктің: «АТФ Банк» АҚ, «Еуразиялық банк» АҚ, «БТА Банкі» АҚ, «ЦентрКредит Банкі» АҚ, «Нұрбанк» АҚ, «Kaspi Bank» АҚ, «Казкоммерцбанк» АҚ, «Альянс Банк» АҚ, «Астана-Финанс» АҚ, «Цеснабанк» АҚ арасында үлестірілді.

01.09.2011 жылғы ахуал бойынша серіктес банктер 158,1 млрд теңге сомаға 2915 қарыз алушыны қаржыландырды. Несиенің орташа сомасы 54,2 млн теңгені құрады, несиенің орташа мерзімі – 42,3 ай, орташа есепті пайыздық мөлшерлеме – 12,5%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 14,2%. Бағдарлама шеңберінде 4220 жұмыс орны құрылды.

«Даму-Аймақтар» бағдарламасы

«ҚР әлеуметтік-экономикалық дамуының тұрақтылығын қамтамасыз ету жөніндегі бірінші кезектегі іс-қимылдар жоспарын бекіту туралы» ҚР Үкіметінің 06.11.2007 жылғы № 1039 Қаулысының шеңберінде облыс әкімдіктерімен бірлесіп іске асырылып жүрген «Даму-Аймақтар» бағдарламасы ШОБ субъектілерін ЕДБ филиалдық желісі арқылы одан әрі қаржыландыру мақсатында жергілікті атқарушы органдардың «Даму» Қорына несие қаражатын бөлуін көздеген еді. Аталған бағдарламаға 9 серіктес-банк қатысады: «ЦентрКредит Банкі» АҚ, «Еуразиялық банк» АҚ, «БТА Банкі» АҚ, «АТФ Банк» АҚ, «Kaspi Bank» АҚ, «Нұрбанк» АҚ, «Темірбанк» АҚ, «Цеснабанк» АҚ, «Астана-Финанс» АҚ қатысады.

Сонымен қатар, Үкіметтің 28.06.2008 жылғы отырысының № 25 хаттамасына сәйкес, Қорға бағдарлама бойынша ШОБ жобаларын несиелендіру үшін Республикалық бюджеттің резервінен 28 млрд теңге бөлінді. Бөлінген соманы «Даму» қоры түгелдей ЕДБ-ға әр облыс үшін 2 млрд теңгеден орналастырды. Әкімдіктер бөлген жиынтықты қаражат көлемі бар-жоғы 6,7 млрд теңгені құрады, ол ЕДБ филиалдары арқылы орналастырылды. Қор меншікті қаражатының есебінен Астана қ. жобаларды қаржыландыруға 150 млн теңге бөлі.

01.09.2011 жылғы ахуал бойынша серіктес банктер 46,2 млрд теңге сомаға 1358 қарыз алушыны қаржыландырды. Несиенің орташа сомасы 34 млн теңгені құрады, несиенің орташа мерзімі – 41,1 ай, орташа таразыланған пайыздық мөлшерлеме – 12,6%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 13,7% құрады. Бағдарлама шеңберінде 2228 жұмыс орны құрылды.

Тұрақтандыру бағдарламасының үшінші траншы

«Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігінің Экономика және қаржы жүйесін тұрақтандыру жөніндегі 2009–2010 жылдарға арналған бірлескен іс-қимыл жоспары туралы» ҚР Үкіметінің 25.11.2008 жылғы №1085 Қаулысына сәйкес, ҚР Ұлттық Қорынан экономиканы тұрақтандыру бойынша 2009–2010 жылдарға арналған іс-шараларды жүзеге асыруға 120,0 млрд теңге бөлінді, оның 117,0 млрд теңгесі – Тұрақтандыру бағдарламасының 3-траншын іске асыруға жіберілді. Бөлінген қаражат 2009 жылғы ақпан айында 12 серіктес банктің: «БТА Банкі» АҚ, «Альянс Банк» АҚ, «АТФ Банк» АҚ, «Казкоммерцбанк» АҚ, «Қазақстан халық банкі» АҚ, «Сбербанк» АҚ ЕБ, «ЦентрКредит Банкі» АҚ, «Нұрбанк» АҚ, «Kaspi Bank» АҚ, «Цеснабанк» АҚ, «Еуразиялық банк» АҚ, «Банк «Астана-Финанс» АҚ арасында үлестірілді.

Бағдарламаның шарттары бойынша, сондай-ақ Бағдарламаға серіктес банктердің меншікті қаражатымен қатысу мүмкіндігі де көзделген болатын. Алайда тек «АТФ Банкі» АҚ ғана бастапқыда 10,0 млрд теңге сомасында қаражат бөлді. Осылайша, Бағдарлама бойынша қаржыландырудың жалпы пұлы 127,0 млрд теңгені құрады.

01.09.2011 ж. жылғы ахуал бойынша серіктес банктер 188,4 млрд теңге сомаға 2911 қарыз алушыны қаржыландырды. Несиенің орташа сомасы 64,7 млн теңгені құрады, несиенің

орташа мерзімі – 34,7 ай, орташа есептік пайыздық мөлшерлеме – 12,2%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 12,2% құрап, бағдарлама шеңберінде 3847 жұмыс орны құрылды.

«Даму-Өндіріс» бағдарламасы

Жеке кәсіпкерлік субъектілерін (одан әрі – ЖКС) өңдеуші өнеркәсіп секторында қолдау мақсатында «Самұрық-Қазына» ҰӘАҚ» АҚ, «Стрестік активтер қоры» АҚ (одан әрі – САҚ) және Қормен бірге 2009 жылғы қазанда «Даму-Өндіріс» бағдарламасын іске қосты. Бағдарламаның шарттарына сәйкес ЖКС 8% жылдық мөлшерлемесі бойынша банктерде өңдеуші өнеркәсіптің ЖКС ертеректе алған несиелерін қайта қаржыландыру механизмі арқылы қолдау көрсетіледі. «БТА Банкі» АҚ, «Казкоммерцбанк» АҚ, «Альянс Банкі» АҚ, «Қазақстан халық банкі» АҚ, «Темірбанк» АҚ серіктес банктер болды, оларда САҚ 17,64 млрд теңге сома көлеміндегі депозиттерін орналастырды және олар 7,2 млрд теңгеден асатын сома өз қаражатымен бағдарламаға қатысуға келісті. Нақты бір банкке арналған депозит сомасы өңдеуші өнеркәсіптің ЖКС берілген несиелер бойынша банк портфелінің мөлшері есепке алына отырып анықталған.

01.09.2011 ж. ахуал бойынша серіктес банктер 36,2 млрд теңге сомаға 210 жобаны қайта қаржыландырып, осының есебінен 4834 жұмыс орны құрылды. Несиенің орташа сомасы 172,6 млн теңгені, несиенің орташа мерзімі – 28,2 айды, орташа есептік пайыздық мөлшерлеме – жылдық 8%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 8,5% құрады.

Әйелдер кәсіпкерлігін дамыту бағдарламасы

Әйелдер кәсіпкерлігіне кейіннен шағын несие беру үшін ЕДБ қаражатты шартты орналастыру бағдарламасы 30.09.2009 ж. «Даму» қорының Директорлар кеңесімен бекітілген. Осы бағдарлама әйелдер кәсіпкерлігінің қазіргі және ісін жаңа бастаушы субъектілерінің жо-

баларын жеңілдікпен несиелендіру арқылы кәсіпкер әйелдердің экономикалық белсенділігін ынталандыру мақсатында 05.03.2009 ж. Қазақстан әйелдерінің V Форумында Қазақстан Республикасының Президенті Н. Ә. Назарбаевтың берген тапсырмасына сәйкес әзірленген. Мұндағы серіктес банктер: «Еуразиялық банк» АҚ, «ЦентрКредит Банкі» АҚ, «Цеснабанк» АҚ, «Delta Bank» АҚ мен «Темірбанк» АҚ.

01.09.2011 ж. жылғы ахуал бойынша серіктес банктер 1 431 млн теңге сомаға 376 қарыз алушы қаржыландырды. Несиенің орташа сомасы – 3,8 млн теңгені, несиенің орташа мерзімі – 41,2 айды, орташа есепті пайыздық мөлшерлеме – жылдық 12,4 %, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 13,7 % құрап, 108 жұмыс орны құрылды.

«Даму-Аймақтар II» бағдарламасы

«Даму-Аймақтар II» атты аймақтық басым жобаларды қаржыландыру бағдарламасын «Даму» Қорының Директорлар кеңесі 13.07.2010 ж. бекіткен болатын. Бұл бағдарлама Қордың жеке қаражатын, жергілікті бюджеттен бөлінген ЖАО (жергілікті атқарушы орган) қаражатын, сондай-ақ серіктес банктердің қаражатын тиімді пайдалану жолымен Қазақстан Республикасының аймақтары үшін басымдықтағы экономика салаларындағы ШОБ субъектілерінің жобаларын қаржыландыру мақсатында әзірленген. ЕДБ 7 банкі серіктес банктердің қатарына кірді: «Еуразиялық банк» АҚ, «ЦентрКредит банкі» АҚ, «БТА Банкі» АҚ, «Нұрбанк» АҚ, «Альянс Банк» АҚ, «Delta Bank» АҚ және «Темірбанк» АҚ.

01.01.2011 ж. жағдай бойынша 1 754 млн теңге сомаға 41 қарыз алушы қаржыландырылып, 102 жұмыс орны құрылды.

Қаржыландырудың нүктелік бағдарламалары

Маңғыстау облысы Жаңаөзен қ. шағын және орта кәсіпкерлікті қаржыландыру бағдарламасы

ҚР Үкіметінің 19.09.2008 ж. № 865 қаулысымен бекітілген «Маңғыстау облысы Жаңаөзен қ. әлеуметтік-экономикалық дамыту проблемаларын шешу жөніндегі 2009–2012 жылдарға арналған кешенді жоспар» шеңберінде Жаңаөзен қ. ШКС жергілікті бюджет пен Қор қаражатының есебінен несиелендіру қарастырылады. Бұл орайда, ЖАО және Қор 2009–2012 ж. ішінде бөлетін қаражат көлемі 1 800 млн теңге болуы керек.

Осыған байланысты Қор Маңғыстау облысының Жаңаөзен қ. ШОК жобаларын қаржыландыруға жеке бағдарламаны бекітті, оны жүзеге асыру үшін ЕДБ арқылы ШОБ қаржыландыру үшін 2009–2012 ж. ішінде 900 млн теңге мөлшерінде сома бөлінді.

Бағдарламаға 5 серіктес банк қатысады: «Темірбанк» АҚ, «Еуразиялық банк» АҚ, «Сбербанк» АҚ ЕБ, «ЦентрКредит банкі» АҚ және «Delta Bank» АҚ.

01.01.2011 ж. жағдай бойынша серіктес банктер 119,8 млн теңге сомаға 14 қарыз алушыны қаржыландырды. Несиенің орташа сомасы 8,6 млн теңгені, несиенің орташа мерзімі 43,7 айды, орташа есепті пайыздық мөлшерлеме – жылдық 10,5 %, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 11,3 % құрап, 14 жұмыс орны құрылды.

ШОК субъектілерін аймақтық қаржыландыру бағдарламасы

Шағын және орта бизнес субъектілерін аймақтық қаржыландыру бағдарламасы «Даму» қорының Директорлар кеңесінің 10.12.2009 ж. шешімімен бекітілген.

Аймақ үшін басым салаларда немесе жекелеген аумақтық бірліктерде ШОКС жобаларын қаржыландыру арқылы

ШОКС аймақтық қолдау және дамыту бағдарламаларын іске асыру тиімділігін арттыру Бағдарламаның негізгі мақсаты болып табылады.

Қазіргі таңда Бағдарлама Алматы мен Ақмола облыстарында жүзеге асырылуда.

01.01.2011 ж. жағдай бойынша аталмыш Бағдарлама арқылы 773,7 млн теңге сомаға 13 қарыз алушы қаржыландырылып, мұның есебінен 80 жұмыс орны құрылды.

Микроқаржы секторын дамыту

«Даму» Қоры ҚР шағын несие ұйымдарын дамыту бойынша 2008–2012 жылдарға арналған іс-шаралар бағдарламасын әзірледі. Бағдарламаның мақсаты – микрокредиттік ұйымдарға (одан әрі – МКҰ) қаржылай және қаржылай емес қолдау көрсету арқылы еліміздің қаржы жүйесінің үшінші деңгейі ретінде микроқаржы секторының сапалы дамуына жәрдемдесу.

Қор Бағдарлама шеңберінде Қордың жеке қаражаты есебінен қаржыландыру нысанына МКҰ іріктеу бойынша 2008 жылдың мамыр айында, 2008 жылдың қазан айында және 2009 жылдың ақпан айында 3 байқау өткізді.

Нәтижесінде, 21 МКҰ 1 078,4 млн теңге сомаға қаржы беру туралы шарттар жасалды.

2009 жылдың желтоқсан айынан бастап, «Даму» Қоры МКҰ Қор қаражатын ЕДБ келісіп орналастыру арқылы қаржыландыра бастады.

МКҰ несиелеуге арналған ЕДБ қаражатты келісіп орналастыру бағдарламасын 29.06.2009 ж. «Даму» Қорының Директорлар кеңесі бекіткен болатын.

Қор 1704 млн теңге мөлшеріндегі ресурстарды 4 серіктес банкке: «Центркредит банкі» АҚ, «АТФ Банк» АҚ, «Еуразиялық банк» АҚ және «Цеснабанк» АҚ орналастырды.

01.01.2011 ж. жағдай бойынша серіктес банктер 9 МКҰ (57 қарыз) 1 410,5 млн теңге сомаға қаржыландырды. Несиенің орташа мөлшері 156,7 млн теңгені, несиенің орташа мерзімі 56,7 айды, орташа есепті пайыздық мөлшерлеме – жылдық 12,9 %, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 13,9 % құрады.

Түйіндеме

Қазақстан Республикасы Үкіметінің Тұрақтандыру бағдарламасының іске асырылу қорытындысы бойынша бұл бағдарлама дағдарысқа қарсы бағдарлама сияқты өз міндетін орындады деп айтуға болады:

- Екінші деңгейлі банктердің өтімділігі қалпына келтірілді.
- Арзан несие ресурстары кәсіпорындарға демікпеуге, өз бизнесін, өндірісін, жұмыс орындарын сақтап қалуға және осы арқылы әлеуметтік тұрақтылықты ұстап тұруға мүмкіншілік берді.

Қазақстандағы ШОБ секторына көрсетілген қаржылай демеу көлемі теңдессіз, ал атқарылған іс-шаралардың тиімділігі мен шұғылдығы көрші елдердегімен салыстырғанда жоғары болды. Соңғы қарыз алушылардың несие қаражатын өтеуінің арқасында Тұрақтандыру бағдарламасы жаңартпалы қаржыландыру жолымен өзінің жүзеге асырылуын жалғастыруда.

5.2. Экономиканың шикізат емес секторларындағы кәсіпкерліктің дамуына жәрдемдесу

«Бизнестің жол картасы-2020» шеңберіндегі бағдарламалар «Бизнестің жол картасы-2020» Бағдарламасы (одан әрі – «БЖК-2020» Бағдарламасы) Қазақстан Республикасының 2010–2014 жылдарға арналған Үдемелі индустриалды-инновациялық дамуының мемлекеттік бағдарламасын іске асыратын механизмдердің бірі болып табылады. Аталмыш бағдарламаны Қазақстан Республикасы Президентінің «Жаңа онжылдық – Жаңа экономикалық өрлеу – Қазақстанның жаңа мүмкіндіктері» атты халыққа жолдауы мен Қазақстанның 2020 жылға дейінгі Даму стратегиялық жоспарын жүзеге асыру мақсатында ҚР Экономикалық даму және сауда министрлігі әзірлеген болатын.

«БЖК-2020» Бағдарламасының мақсаты – экономиканың шикізат емес секторларындағы аймақтық кәсіпкерліктің орнықты әрі теңгерілген өсімін қамтамасыз ету, сонымен қатар құрылған жұмыс орындарын сақтап қалу және тұрақты жұмыс орындарын жаңадан құру.

«БЖК-2020» Бағдарламасы екі кезеңмен жүзеге асырылатын болады:

1-кезең 2010 жылдан бастап. Пилоттық. 2010 ж. кәсіпкерлікке қолдау көрсету жолындағы міндеттер үш бағыт бойынша іске асырылады: «Жаңа бизнес-бастамаларға қолдау көрсету», «Кәсіпкерлік секторды сауықтыру» және «Экспорттаушы өндіріс орындарына қолдау көрсету».

2011 жылдан бастап, Бағдарламаның міндеттері төрт бағыт бойынша шешілетін болады: Жаңа бизнес-бастамаларға қолдау көрсету; Кәсіпкерлік секторды сауықтыру; Кәсіпкерлік әлеуетті нығайту.

2-кезең 2015–2020 жж. Бағдарламаның екінші кезеңінде, яғни 2015–2020 жж. Бағдарлама 2011–2014 жж.

бағыттар бойынша («Жаңа бизнес-бастамаларға қолдау көрсету», «Кәсіпкерлердің валюталық тәуекелдерін азайту», «Кәсіпкерлік әлеуетті нығайту») іске асырылатын болады. Алайда, мұнда «БЖК-2020» Бағдарламасының бірінші кезеңінің тәуекелдерді азайтудағы нәтижелер мен бұл кезеңдегі экономикалық жағдайға қарай жасалатын түзетпелер ескерілетін болады.

2011 ж. «БЖК-2020» Бағдарламасының іске асырылуына республикалық бюджеттен 17,7 млрд теңгенің, соның ішінде:

- Жаңа бизнес-бастамаларға қолдау көрсетуге – 6,8 млрд теңгенің,
- Кәсіпкерлік секторды сауықтыруға – 5,7 млрд теңгенің,
- Кәсіпкерлердің валюталық тәуекелдерін азайтуға – 5,2 млрд теңгенің бөлінуі қарастырылған.

Бұдан кейін «БЖК-2020» Бағдарламасы тиісті қаржы жылдарына арналған республикалық бюджетте қарастырылған қаражаттың шеңберінде жүзеге асырылатын болады.

Қордың басты міндеті – «БЖК-2020» Бағдарламасының шеңберінде қаражаттың шұғыл әрі ашық қозғалысын қамтамасыз ету, сондай-ақ олардың тиімді әрі мақсатты жұмсалыуына бақылау жүргізу.

Тұтастай алғанда, 2010 жылы «БЖК-2020» Бағдарламасына жалпы құны 91,9 млрд теңгеге 135 жоба субсидияланып, төленген субсидиялар сомасы 414,8 млн теңгені құрады.

«Жаңа бизнес-бастамаларға қолдау көрсету» атты бірінші бағыт бойынша 90 шартқа қол қойылды. Несие портфелінің сомасы 14,6 млрд теңгені құрады.

«Жеке кәсіпкерлік субъектілерінің несиелеріне кепілдік беру» атты бірінші бағыт бойынша кепілдендіру бойынша 10 жоба мақұлданып, олардың арасынан 3 кепілдік шарты

жасалды. Несие портфелінің сомасы 3,0 млрд теңгені құрады.

«Кәсіпкерлік секторды сауықтыру» атты екінші бағыт бойынша Жұмыс тобы немесе Мемлекеттік комиссия 64 жобаны мақұлдап, 30 субсидиялау шартына қол қойылды. Несие портфелінің сомасы 49,3 млрд теңгені құрады.

«Кәсіпкерлердің валюталық тәуекелдерін азайту» атты үшінші бағыт бойынша 15 субсидиялау шартына қол қойылды. Несие портфелінің сомасы 24,1 млрд теңгені құрады.

2011 жылдан бастап, «БЖК-2020» Бағдарламасы «Кәсіпкерлік әлеуетті нығайту» атты төртінші бағытпен толықтырылды. Төртінші бағыт өндіріс орындарын жандандыру және бизнес басқарудың заманауи моделдерін қолданысқа енгізу мақсатында кәсіпкерлік әлеуетті нығайтуға бағытталған шағын және орта бизнеске мемлекеттік қолдау көрсетілуді көздейді.

Шағын және орта бизнеске мемлекеттік қолдау көрсетілудің мәні төмендегідей болмақ:

- ісін жаңа бастаған кәсіпкерлерге қолдау көрсету (старт-ап жобалар);
- жүргізіліп жатқан бизнеске сервистік қолдау көрсету;
- шағын және орта бизнес топ-менеджментін оқыту;
- шетелдік серіктестермен арада іскерлік байланыс (одан әрі – «Іскерлік байланыс» жобасы) орнату арқылы өндіріс орындарын жандандыру және үлкейту;
- нарықта сұранысқа ие мамандықтар бойынша кадрларды даярлау және қайта даярлау.

ШОК субъектілерінің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру бағдарламасы

«Өңдеуші өнеркәсіп саласындағы кәсіпкерлік субъектілерін қолдаудың және жылжымайтын мүлік нарығындағы проблемаларды шешудің кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 9 қазандағы № 1553 Қаулысына сәйкес «Стрестік активтер қоры» АҚ Қорға қаражатты өңдеуші өнеркәсіп саласында жұмыс істейтін ШОК субъектілерінің лизингтік мәмілелерін қаржыландыру үшін артынан ЕДБ мен лизингтік компанияларға орналастыру үшін 2 млрд теңге бөлді.

Бағдарламаның мақсаты: Лизингтік мәмілелерді жеңілдікпен қаржыландыру жолымен экономиканың басымдықтағы салаларындағы ШОБ негізгі қаражатын ұлғайту және жаңалау мүмкіндігін қамтамасыз ету.

01.01.2011 ж. жағдай бойынша бағдарлама шеңберінде жалпы сомасы 762,3 млн теңгеге 33 лизинг алушы (ШОК субъекті) қаржыландырылды. Мәміленің орташа сомасы 23,1 млн теңгені, орташа мерзімі 61,6 айды, орташа есепті пайыздық мөлшерлеме – жылдық 8%, тиімді пайыздық мөлшерлеме – жылдық 8% құрап, 1335 жұмыс орны құрылды.

5.3. ШОБ субъектілерінің кәсіпқойлығын арттыру және халықты кәсіпкерлікке тарту

«Бизнес-кеңесші» тренинг-оқыту бағдарламасы

«Бизнес-кеңесші» Бағдарламасы Қордың Директорлар кеңесімен 08.06.2009 ж. бекітілген. Қор Бағдарламаны әзірлеген уақытта:

- Қазақстанның барлық аймақтарын толығымен қамтуға,
- Оқу курстарының практикалық бағыттылығы мен қолжетімділігіне,
- Төмен ұсталымдарға ерекше назар аударылды.

Бағдарламаны сапалы түрде іске асыру, барлық аймақтарды қамту және халықтың Қор жүргізетін оқытуларға сенімін арттыру мақсатында «Нұр Отан» Халықтық-демократиялық партиясымен (одан әрі – «Нұр Отан» ХДП), Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігімен (одан әрі – ҚР БҒМ), сондай-ақ 14 облыс пен Алматы мен Астана қалаларының әкімдіктерімен Ынтымақтастық туралы меморандумдарға қол қойылды.

Бағдарламаға Қазақстанның барлық аймақтарынан 120 ұстаз және консалтингтік компаниялардың жаттықтырушысы тартылды, олар «Мұғалімдерді оқыту» тренингінде алдынала дайындықтан өтіп, «лектор-жаттықтырушы» сертификаттарына ие болды. Оқу курстарын екі мұғалімнен, 1) қаржыгер-экономист пен 2) заңгерден құралған лекторлар тобы өткізді.

Курс тыңдаушыларын қажетті оқу материалдарымен қамтамасыз ету мақсатында «Кәсіпкерліктің экспресс-курсы» оқу-әдістемелік оқулығы, «Несиені қалай алуға болады?» кітапшасы жарық көрді. Тыңдаушылар оқу курстарында оқу құралдарынан басқа, ұсақ керек-жабдықтарды: жазбаларға арналған қойын дәптерлер, кәсіпкерге қажетті ақпарат (кәсіпкерлікті реттейтін заңдар, салық есептіліктерінің нысандары, бизнес-жоспарлардың үлгілері,

жарғылардың үлгі нысандары және т.с.с.) жазылған CD-дискілерді алды. Артынан талдау жүргізу мақсатында өткізілген курстар бейнежазбаға жазылды.

Тренинг-оқыту соңында тыңдаушыларға нөмірі тыңдаушы туралы мәліметпен қоса тіркелген деректер базасына кіргізілген сертификат берілді. Сертификат ұйымдастырушылардың – ҚР БҒМ, «Нұр Отан» ХДП, «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ және «Даму» Қорының атынан берілді.

2009 жылдан бастап, 2010 жыл аралығында «Бизнес-кеңесші» Бағдарламасының үш кезеңі жүзеге асырылған кезең аралығында Қазақстанның барлық 209 ауданында 28 107 адам оқытылды. Экспресс-курсқа мүмкіндігі шектеулі 219 адам қатысты.

Кәсіпкерлікті қолдау орталықтарын құру

«Бизнес-кеңесші» Бағдарламасының жүзеге асырылуы Қазақстан аймақтарына Кәсіпкерлікті қолдау орталықтарының тиімді моделін енгізу үшін алғышарттар жасайды. Мұндай желінің тиімділігі кәсіпкерлікті қолдау ұйымдарының күшін шоғырландыру, олар көрсететін қызметтерді стандарттау, сондай-ақ осы саладағы шетелдік озық тәжірибені өзімізге алып, қолдану есебінен қамтамасыз етілетін болады.

«Даму» Қоры Кәсіпкерлікті қолдау орталықтарын (одан әрі – КҚО) құруға қатысушы аймақтық өкілдік пен әріптестердің деңгейіне байланысты КҚО үш түрін дамытуға жағдай жасайды:

- **Халықаралық КҚО** сараптамалық және әдістемелік базасы бар, консалтингтік қызметтер көрсету технологиясына ие халықаралық институттың қатысуымен заңды тұлға құрмай, «Даму» Қорының базасында құрылады.

- Осы мақсатта «Даму» қоры БҰҰ-ның Өнеркәсіптік даму ұйымымен (UNIDO) Өнеркәсіптік кәсіпкерлікті дамыту орталығын (ӨҚДО) құру ісінде бірлескен жұмыстар атқара бастады.
- **Аймақтық КҚО** ақпараттық-консультациялық және білім беру қызметтерін ұсыну үшін әлеуметі мен мүмкіндігі бар аймақтық ұйымдар негізінде құрылады. Аймақтық КҚО құруда Қордың әріптестері жоғарғы оқу мекемелері, аймақтық және/немесе кәсіпкерлердің салалық қоғамдық бірлестіктері, консалтингтік компаниялар бола алады.
- **Аудандық КҚО.** Бұл жағдайда «Даму» Қоры КҚО құруға қатысуға мүмкіндігі бар әріптестерді тартады.

2010 жылы Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Қызылорда, Павлодар және Оңтүстік Қазақстан облыстарында 5 аймақтық КҚО, сондай-ақ Ақтөбе облысында 5 аудандық КҚО құрылды. 2010 жылдың қыркүйек пен желтоқсан аралығында КҚО бизнес-идеяларды, бизнес-жоспарларды дайындау, маркетинг, салық салу, кәсіпорындарды тіркеу мәселелері бойынша 1 100 жуық кеңес беріп, 28 тақырыптық семинар өткізді.

ШОБ субъектілеріне арналған БАҚ басылымдарын шығару

2009 жылдың қарашасынан бастап, елдің экономикалық ахуалын сипаттайтын «Менің бизнесім. Қазақстан» ай сайынғы журналы шығарылады.

Журнал тәуелсіз БАҚ ретінде жұмыс істейді. Алайда, бұл ретте «Даму» қоры шындыққа жанаспайтын ақпаратты жариялау қаупін азайту мақсатында вето құқығына ие.

Журналдың мақсатты аудиториясы – ШОБ өкілдері, сонымен қоса, кәсіпкерлікке қатысты мәселелер қызықтыратын адамдар.

Таралымы 5 000 дана журнал орыс тілінде жарық көреді. Журнал барлық сату желілері арқылы Қазақстанның бүкіл аумағына таратылады.

01.01.2011 ж. жағдай бойынша журналдың 13 нөмірі жарық көріп үлгерді.

ШОБ субъектілеріне арналған БАҚ басылымдарын шығару

2010 жылдың қаңтарында «Қазақстанда және оның аймақтарында шағын және орта кәсіпкерліктің даму жағдайы туралы есеп» сараптамалық кітабының таралымы 1 500 дананы құрап, екінші саны жарық көрді. Кітапқа аймақтық және салалық бөліністегі ШОК әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштерінің серпіні, ағымдағы жағдайына жүргізілген жалпыреспубликалық талдау, Қазақстанның әр аймағындағы ШОК секторына жасалған шолу, 10 мыңнан астам респондент – Қазақстанның барлық аймақтарындағы ШОК субъектілері тартылған маркетингтік зерттеулер қортындысы кірді. Кітап мемлекеттік органдар, қоғамдық ұйымдар, Қазақстанның жетекші ЖОО, республикалық және облыстық кітапханалар арасында таратылды.

22.06.2010 ж. «Даму» Қоры БАҚ өкілдерін шақырып, Қор жұмыскерлері республикалық телеарналар арқылы сөз сөйлеп, Сараптамалық кітаптың тұсаукесеріне арналған баспасөз конференциясын өткізді.

Қордың корпоративтік сайтына орналастыру үшін тоқсан сайын жаңартылып отыратын кітаптың электрондық нұсқасын құру жұмыстары басталды.

Қазақстандағы шағын бизнес мәселесіне арналған Дөңгелек үстелдер мен Форумдар өткізу

«Бизнес-Кеңесші» бағдарламасын жүзеге асыру бойынша іс-шаралар өткізу тәжірибесі «Даму» қоры өкілдерінің Қазақстанның барлық аймақтарындағы бизнес, қоғам және

билік өкілдерімен жеке байланыс орнату үлкен маңызға ие екендігін көрсетті.

2010 жылдың қаңтарында Қарағанды қаласында Қарағанды қаласының әкімшілігімен бірлесіп Бірінші республикалық «Бизнес-Кеңесші» бағдарламасы: тәжірибе, қорытынды және болашақ дамуы» атты семинар-кеңес өткізілді. Семинар-кеңес жұмысына Қазақстанның барлық аймақтарындағы жоғарғы оқу орындарының, мемлекеттік органдардың, ұлттық дамыту институттарының, банктік және бизнес-құрылымдардың, «Даму» қоры жанындағы қоғамдық кеңес өкілдері қатысты. Семинар-кеңес қатысушылары бүкіл республика бойынша және әр жеке аймақ бойынша «Бизнес-Кеңесші» бағдарламасын жеке жүзеге асыру тәжірибесімен бөлісті. «Бизнес-Кеңесші» бағдарламасын жүзеге асыру механизмін жетілдіру бойынша практикалық шаралар кеңінен қарастырылып, талқыланды.

Қор қызметкерлері ШОБ субъектілерін қолдауға бағытталған қаржылай және қаржылай емес бағдарламаларды жүзеге асыру бойынша түсіндіру жұмыстарын өткізу мақсатында өткізілетін Ашық есік күндеріне, дөңгелек үстелдерге, конференцияларға және басқа да іс-шараларға белсенді түрде қатысады. Тек 2010 жылдың бірінші жартыжылдығында Қор өкілдері мұндай 30-дан аса шараға қатысып үлгерген.

Әрекеттегі бағдарламалар бойынша түсіндірме жұмыстарының сапасын арттыру мақсатында Қор кәсіпкерлер арасында жүзеге асырылатын бағдарламалардың негізгі ережелерін қамтитын кітапшаларды тегін таратады.

2010 жылы Қор неғұрлым көп қойылатын 50 сұрақ пен оларға берілетін егжей-тегжейлі жауаптарды қамтитын «Бизнестің жол картасы-2020: сұрақтар-жауаптар» кітапшасын 2 мың данамен шығарды. Бұған қоса, «Қазақстан кәсіпкерлерін мемлекеттік қолдау: «Бизнестің жол картасы-2020» кітапшасы 9 мың дана болып басып

шығарылды. Кітапшада кәсіпкерлерге Бағдарламаның үш бағатының әрқайсысына қатысу механизмінің егжей-тегжейлі сипаттамасы беріледі: (1) Жаңа бизнес-бастамаларды қолдау, (2) Кәсіпкерлік секторды жандандыру, (3) Экспортқа бағытталған өндірістерді қолдау.

«Даму-Көмек» бағдарламасы

«Даму-Көмек» бағдарламасы қоғамды оның мәселелері мен қажетті ресурстары (қаржылай көмек, мүлік, консультациялық қолдау, басқа қызметтер) туралы ақпараттандыру дәрежесін арттыру жолымен мүмкіндігі шектеулі кәсіпкерлерге қолдау көрсетуге бағытталған.

«Даму» қоры қаржы ұсынбайды, бірақ мүмкіндігі шектеулі кәсіпкерлердің, ықтимал демеушілер мен несие берушілердің арасында байланыстырушы тетік қызметін атқарады.

Ол үшін 2009 жылдың желтоқсан айында хабарландыру тақтасы – байланысу деректері мен өзге мәлімет алмасуға арналған электрондық алаң болатын www.damu-komek.kz атты арнайы сайт құрылды. Мұндай жобалардың орындалу тәжірибесі қол ұшын алғысы келетіндерден гөрі, қол ұшын бергісі келетіндер көп екендігін растайды.

«Даму» Қоры Бағдарламаны іске асыру кезінде мүгедектер еңбегін пайдаланатын жергілікті кәсіпорындардың барлығы білетін қоғамдық мүгедектер ұйымдарымен, Әкімдіктердің кәсіпкерлік департаменттерімен тығыз қарым-қатынаста жұмыс істейді. Олардың көмегімен сайттың сұрау салу бөлімі қалыптасып, әкімдіктер бұл ақпарат ресурсын пайдалануға мүмкіншілік алады.

01.01.2011 ж. жағдай бойынша сайтқа 249 сұрау орналастырылып, оның 89 өтініш берушісіне демеушілік және қайырымдылық көмек көрсетілді.

«Даму» Қорының геоақпараттық жүйесі

«Даму» Қорының бизнес-порталын Қазақстанның экономикалық үрдістерінің Геоақпараттық талдау жүйесіне (одан әрі – ГТЖ) қатынайтын портал ретінде пайдалану топшыланады. Аталған ресурс «Даму» Қорының қызметі туралы, сондай-ақ шағын және орта кәсіпкерлікті, микроқаржы секторын дамыту, республикалық және аймақтық деңгейлердегі макро және микроэкономикалық үрдістер туралы барлық өзекті стратегиялық әрі талдаушылық ақпарат беретін интербелсенді жүйе болып табылады.

ГАЖ «Даму» Қорының тапсырмасы бойынша, деректерді көрнекі түрде қарау негізінде басқарушылық шешімдер қабылдауға пәрменді қолдау көрсету үшін әзірленді. Аталған жүйені қалыптастыру және одан әрі қарай жетілдіру сатылап жүзеге асырылады:

1-ші саты (аяқталды): сыртқы ортаны талдаудың қосалқы жүйесі (Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің, Қазақстан Республикасының Статистика жөніндегі агенттігінің және Қазақстан Республикасының Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі деректерінің негізінде).

2-ші саты (аяқталды): ішкі ортаны талдаудың қосалқы жүйесі – Қор іске асыратын барлық қаржылық бағдарламалар бойынша банктердің, аймақтардың, қаржыландыру мақсаттарының және т.с.с. қимасындағы біріктірілген және жеке ақпарат.

3-ші саты (аяқталды): 2010 жылдың наурыз айында ГТЖ бір бөлігі сыртқы Пайдаланушылар⁴ (кәсіпкерлер, қоғамдық және мемлекеттік ұйымдар, БАҚ, кеңестемелік және талдау компаниялары) үшін ашылды деп жариялаған кезде құқық иеленуші – «Даму» Қорына сілтеме жасалды. Бұл орайда басты шешім барлық қажетті ақпаратты бір дерек көзінде – ГТЖ-ға шоғырландыру болып табылады. Жүйеде барлық мүдделі тұлғалардың барынша ыңғайлы түрде қатынауын қамтамасыз ету үшін Web-интерфейс

болады. Интербелсенді ақпараттық талдау қорының деректері бастапқы дерек көздерінен (ҚРҰБ, ҚРСТ, ҚҚА, ЕДБ және т.б.) алынған ақпаратты тоғыстыру жолымен дәйекті түрде жаңартылып отырады.

4-ші саты (жұмыс барысында): ШОБ қызметінің көрсеткіштерін жекелеген кәсіпорындар деңгейінде (өндіріс, түсім, несиелік берешек, инвестициялар және т.с.с. көлемдері) қадағалаудың қосалқы жүйесі, аймақтық-салалық шолуларды дайындау мүмкіндігі болуға тиіс. Аталған қосалқы жүйенің мақсаты – ШОБ секторына нүктелік-секторлық (аймақтық, салалық және т.б.) ықпал етуге бағдарланған басқарушылық шешімдерді қабылдауға қолдау көрсету.

22.06.2010 жылы Қор БАҚ өкілдерін шақырып және Қор қызметкерлерінің республикалық телеарналарда сөз сөйлеп, Геоақпараттық жүйенің тұсаукесер рәсімі бойынша баспасөз конференциясын өткізді.

«Вместе! / Бір болайық!» телебағдарламасы

Мүмкіндігі шектеулі кәсіпкерлерге қолдау көрсетуге бағытталған тағы бір жоба – «Вместе», «Бір болайық!» телебағдарламасы. Бұл – мүмкіндігі шектеулі адамдар арасында кәсіпкерлікті дамытуға арналған ақпараттық-сараптамалық бағдарлама.

Жобаның мақсаты – мүмкіндігі шектеулі кәсіпкерлерге тұрақты түрде нақты көмек көрсету, олардың бизнес-идеяларына іс жүзінде демеу көрсету, кеңес беру және мұны осы телебағдарлама арқылы көрсету. Аталмыш бағдарлама «Хабар» арнасынан көрсетілді.

Бағдарламаның алғашқы саны 24.06.2010 ж. теледидардан көрсетілді. 01.01.2011 ж. жағдай бойынша телевизиялық бағдарламаға мүмкіндігі шектелуі 24 кәсіпкер қатысты.

⁴ Интернет желісіндегі сайт адресі: <http://gis.damu.kz>

Түйіндеме

Қордың 2009-2010 жылдардағы кәсіпкерлердің өкілеттерін дамыту бағдарламаларын жүзеге асыру тәжірибесі нәтижелі болып, әзірленген бағдарламалардың сұранысқа ие және осы бағыттағы жұмыстың күшейтілуінің аса маңыздылығын көрсетті. Бұл ретте, Қордың пікірінше, қаржылай қолдау көрсету бағдарламалары мен қаржылай емес құралдар үйлескен кешенді бағдарламалардың жүзеге асырылуы мультипликативтік нәтиже береді.

Бейбітшілік пен келісім сарайы

Қордың халықаралық
қызметі

«Даму» Қоры халықаралық ынтымақтастықтың кеңейтілу және әлемнің алдыңғы қатарлы мемлекеттерінің мемлекеттік, қоғамдық және кәсіпкерлік құрылымдармен байланыс орнатылуына және бұл байланыстарды жоғалтпау мәселелеріне үлкен мән береді.

Қор шағын бизнесті дамыту ісінде зор табыстарға жеткен елдердегі (Польша, Италия, Оңтүстік Корея, АҚШ, Германия), сондай-ақ алып шектес мемлекеттердегі (Ресей, Қытай) ШОБ қолдау көрсету институттарымен арадағы байланысын дамытып, бұл байланысты үзбегуге тырысады.

Қазіргі таңда Қор төмендегідей елдермен ынтымақтасып келеді:

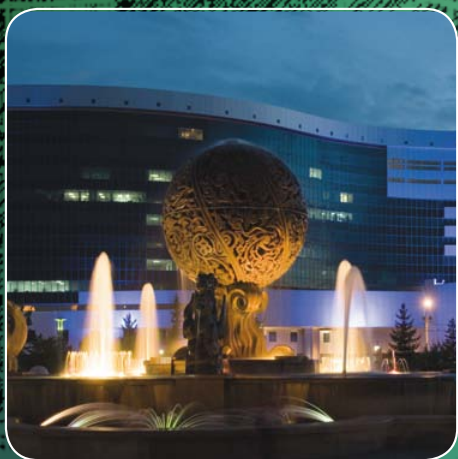
- АҚШ – МЖЭС шеңберінде Қазақстандағы шағын бизнесті дамыту мәселесі бойынша USAID жобасымен серіктестік қатынастар негізінде – KSBД
- Польша – «Даму» Қоры мен Польшаның кәсіпкерлікті дамыту жөніндегі агенттігі (ПКДА) арасында Ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды
- Оңтүстік Корея – «Даму» Қоры мен Кореяның Шағын және орта бизнес корпорациясы арасында Ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды
- Германия-Қазақстан Республикасында ШОБ дамуына жәрдемдесу құрылымдарын құру саласында «Даму» Қоры мен GTZ техникалық ынтымақтастық жөніндегі Германия қоғамы арасында Ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды
- Италия – Ынтымақтастық туралы екі меморандумға қол қойылды:
 - «Даму» Қоры мен Италия-Қазақстан Сауда палатасы арасындағы Ынтымақтастық туралы екіжақты меморандум
 - «Даму» Қоры, Италия-Қазақстан Сауда палатасы, Өнеркәсіпшілердің Парм Одағы (Италия) мен «Атамекен» Одағы» Қазақстанның Ұлттық экономикалық па-

латасы арасындағы Ынтымақтастық туралы төртжақты меморандум

- Нидерланды – «Даму» Қоры мен PUM Нидерландтық аға сарапшылар ұйымы арасында Ынтымақтастық туралы меморандумға қол қою мәселесі жөнінде келіссөздер жүргізілді.

Қазақстан-Корея бизнес-форумының шеңберінде 2010 жылдың сәуір айында Сеул қ. «Даму» Қоры мен Корея Республикасының шағын және орта бизнес корпорациясы арасында Өзара түсіністік туралы меморандумға қол қойылды.

Қор халықаралық ұйымдармен жүргізіліп отырған ынтымақтастығын одан ары дамытуды жоспарлап отыр. Атап айтанда, Біріккен ұлттар ұйымының Өнеркәсіптік даму ұйымымен (UNIDO) арадағы ынтымақтастықты белсенді түрде жүргізу жоспарлануда.

Қазақстан Республикасының
Қаржы министрлігінің ғимараты

Шоғырландырылған қаржы есептілігі

«Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2010 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін қаржы есептілігі

Қаржылық жағдай туралы есеп

	2010 жыл мың теңге	2009 жыл мың теңге
АКТИВТЕР		
Ақша қаражаты және олардың баламалары	23.649.327	15.843.071
Өзгеруі кезең аралығында келтірілген пайдамен немесе шығынмен бірге көрсетілетін әділ құнымен бағаланатын қаржы құралдары	14.319.128	-
Қаржы ұйымдарына берілген несиелер мен аванстар	167.357.229	227.911.013
Клиенттерге берілген несиелер	3.386.969	7.614.639
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	5.181.261	4.543.203
Қауымдасқан компанияларға салынған инвестициялар	12.000	12.000
Негізгі құралдар	579.117	484.796
Материалдық емес активтер	76.051	79.106
Ағымдағы салық активі	2.828.758	2.386.441
Кейінге қалдырылған салық активі	967.373	1.860.185
Басқа активтер	142.410	78.173
Активтер жиыны	218.499.623	260.812.627
МІНДЕТТЕМЕЛЕР		
Акционер Тобының қаражаты	162.878.380	224.908.993
Несие беру ұйымдары мен мемлекеттік органдардың қаражаты	10.606.573	5.741.820
Басқа міндеттемелер	536.543	264.302
Міндеттемелер жиыны	174.021.496	230.915.115
КАПИТАЛ		
Акционерлік капитал	44.920.273	44.920.273
Сату үшін қолда бар қаржы активтерін қайта бағалау бойынша резерв	(578.084)	(1.109.969)
Жалпы резерв	316.430	316.430
Жиналған шығын	(180.492)	(14.229.222)
Капитал жиыны	44.478.127	29.897.512
Міндеттемелер мен капитал жиыны	218.499.623	260.812.627

Жиынтық кіріс туралы есеп

	2010 жыл мың теңге	2009 жыл мың теңге
Басқа кіріс	19.712.391	21.618.882
Пайыздық шығыстар	(12.379.350)	(12.900.116)
Пайыздық таза кіріс	7.333.041	8.718.766
Шетел валютасымен жүргізілген операциялардан түскен таза пайда/(шығын)	260	(7.543)
Өзгеруі кезең аралығында келтірілген пайдамен немесе шығынмен бірге көрсетілетін әділ құнымен бағаланатын қаржы құралдарымен жүргізілген операциялардан түскен таза пайда	388.302	78.472
Сату үшін қолда бар қаржы активтерімен жүргізілген операциялардан түскен таза пайда/(шығын)	66.745	(1.044.356)
Операциялық басқа кіріс	301.493	12.096
Операциялық кіріс	8.089.841	7.757.435
Құнсыздандудың қалпына келуі/(құнсыздандудан келтірілген шығын)	11.643.378	(17.992.858)
Қызметкерлерге жұмсалған шығыс	(1.347.854)	(928.663)
Басқа жалпы әкімшілік шығыс	(942.184)	(592.125)
Салық салынғанға дейінгі пайда/(шығын)	17.443.181	(11.756.211)
Табыс салығы бойынша (шығыс)/үнемдеу	(3.394.451)	1.371.882
Бір жылғы пайда/(шығын)	14.048.730	(10.384.329)
Басқа жиынтық кіріс		
Сату үшін қолда бар қаржы активтерінің таза құнының таза өзгеруі	598.630	(195.862)
Пайда немесе шығын құрамына апарылған сату үшін қолда бар қаржы активтерінің таза құнының таза өзгеруі	(66.745)	
Пайда немесе шығын құрамына апарылған сату үшін қолда бар қаржы активтерінің құнсыздануы	-	1.044.356
Бір жылғы басқа жиынтық кіріс	531.885	848.494
Бір жылғы жиынтық кіріс жиыны	14.580.615	(9.535.835)

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп

	2010 жыл мың теңге	2009 жыл мың теңге
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ ҚОЗҒАЛЫСЫ:		
Пайыздық кіріс	18.246.436	18.523.320
Пайыздық шығыс	(13.301.239)	(12.882.833)
Өзгеруі кезең аралығында келтірілген пайдамен немесе шығынмен бірге көрсетілетін әділ құнымен бағаланатын қаржы құралдарымен жүргізілген операциялардан түскен таза түсім	-	78.473
Қызметкерлерге жұмсалған төленген шығыс	(1.211.089)	(1.029.979)
Клиенттерге берілген ертеректе шығынға жазылған несиелердің қалпына келтірілуі	289.971	153.634
Басқа жалпы және әкімшілік шығыс	(456.936)	(523.659)
Операциялық активтердің (көбеюі)/азаюы		
Кері «репо» келісімдері бойынша дебиторлық берешек	-	5.739.671
Қаржы ұйымдарына берілген несиелер мен аванс	71.068.308	(132.228.501)
Өзгеруі кезең аралығында келтірілген пайдамен немесе шығынмен бірге көрсетілетін әділ құнымен бағаланатын қаржы құралдары	(13.806.572)	-
Клиенттерге берілген несиелер	3.340.130	952.788
Басқа активтер	103.872	(88.002)
Операциялық активтердің (көбеюі)/азаюы		
Басқа міндеттемелер	(39.894)	8.160
Операциялық қызметтен (қызметке) ақша қаражатының түсуі/(пайдаланылуы)	64.232.987	(121.296.928)
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ҚОЗҒАЛЫСЫ:		
Сату үшін қолда бар қаржы активтерінің сатып алынуы	-	(88.289)
Сату үшін қолда бар қаржы активтерінің сатылуы және өтелуі	-	62.225
Қауымдасқан компанияларға инвестициялардан түскен түсім	-	5.099
Негізгі қаражаттың сатып алынуы	(187.302)	(28.311)
Материалдық емес активтердің сатып алынуы	(19.102)	(5.313)
Ақша қаражатының инвестициялық қызметте пайдаланылуы	(206.404)	(54.589)
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚАРЖЫ ҚЫЗМЕТІНЕН ҚОЗҒАЛЫСЫ:		
Қаражаттың Акционер Тобынан түсуі	-	142.428.000
Берешектің Акционер Тобының алдында өтелуі	(61.143.978)	(6.000.000)
Несие беру ұйымдары мен мемлекеттік органдардан қаражаттың түсуі	12.085.496	68.900
Несие беру ұйымдары мен мемлекеттік органдардың алдындағы берешектің өтелуі	(7.161.845)	(2.032.083)
Төленген дивидендтер	-	(39.260)
Қаржылық қызметтен (қызметке) түскен ақша қаражатының түсуі/(пайдаланылуы)	(56.220.327)	134.425.557
Ақша қаражаты мен баламаларының таза ұлғаюы	7.806.256	13.074.040
Жыл басында ақша қаражаты мен баламалары	15.843.071	2.769.031
Жыл соңында ақша қаражаты мен баламалары	23.649.327	15.843.071

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп

мың теңге	Акционерлік капитал	Сату үшін қолда бар қаржы активтерін қайта бағалау резерві	Жалпы резерв	Жиналған шығындар	Капитал жиыны
2009 жылдың 1 қаңтарындағы қалдық	44.920.273	(1.958.463)	316.430	(3.805.633)	39.472.607
Жиынтық кіріс жиыны					
Бір жылғы шығын	-	-	-	(10.384.329)	(10.384.329)
Жиынтық кіріс жиыны					
Сату үшін қолда бар қаржы активтерінің әділ құнының таза өзгеруі	-	(195.862)	-	-	(195.862)
Пайда немесе шығын құрамына апарылған сату үшін қолда бар қаржы активтерінің құнсыздануы	-	1.044.356	-	-	1.044.356
Басқа жиынтық кірістің жиыны	-	848.494	-	-	848.494
Бір жылғы жиынтық кіріс жиыны	-	848.494	-	(10.384.329)	(9.535.835)
Капитал құрамында тікелей көрсетілген меншік иелерімен жүргізілген операциялар					
Төленген дивидендтер	-	-	-	(39.260)	(39.260)
Меншік иелерімен жүргізілген операциялардың жиыны	-	-	-	(39.260)	(39.260)
2009 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қалдық	44.920.273	(1.109.969)	316.430	(14.229.222)	29.897.512
2010 жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша қалдық	44.920.273	(1.109.969)	316.430	(14.229.222)	29.897.512
Жиынтық кіріс жиыны					
Бір жылғы пайда	-	-	-	14.048.730	14.048.730
Жиынтық кіріс жиыны					
Сату үшін қолда бар қаржы активтерінің әділ құнының таза өзгеруі	-	598.630	-	-	598.630
Пайда немесе шығын құрамына апарылған сату үшін қолда бар қаржы активтерінің таза өзгеруі	-	(66.745)	-	-	(66.745)
Басқа жиынтық кіріс жиыны	-	531.885	-	-	531.885
Бір жылғы жиынтық кіріс жиыны	-	531.885	-	14.048.730	14.580.615
2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қалдық	44.920.273	(578.084)	316.430	(180.492)	44.478.127

Қаржы есептілігін «КПМГ Аудит» ЖШС халықаралық тәуелсіз аудиторлық компаниясы растаған.

Есіл өзені арқылы өтетін
«М-3» автожол көпірі

Мекенжайлары мен байланыс ақпараты

Атауы	Мекенжай	Байланыс ақпараты
Бас офис	050004, Қазақстан, Алматы қ., Гоголь к-сі, 111	тел.: +7 (727) 244-55-66, 244-55-77 факс: +7 (727) 278-07-76 e-mail: info@fund.kz Қордың сайты: http://www.fund-damu.kz
Филиалдары		
Астана қ. бойынша аймақтық филиалы	010000, Астана қ., Қонаев даңғ., 12/1 үй, 401-офис	тел.: +7 (7172) 50-06-92, 50-06-93 факс: +7 (7172) 50-06-95 e-mail: astana@fund.kz
Алматы қ. бойынша аймақтық филиалы	050004, Алматы қ., Гоголь к-сі, 111	тел.: +7 (7272) 44-55-66 (ішкі. 201), 44-55-77 факс: +7 (7272) 44-83-41 e-mail: info@fund.kz
Ақмола облысы бойынша аймақтық филиалы	020000, Көкшетау қ., 8-Наурыз к-сі, 51, 2-қабат	тел.: +7 (7162) 32-35-18, 32-35-23 факс: +7 (7162) 32-35-22 e-mail: akmola@fund.kz
Ақтөбе облысы бойынша аймақтық филиалы	030020, Ақтөбе қ., Абай к-сі, 17-үй, 1-қабат	тел.: +7 (7132) 55-24-35, 55-24-36 факс: +7 (7132) 54-35-08 e-mail: aktobe@fund.kz
Алматы облысы бойынша аймақтық филиалы	040008, Талдықорған қ., Төлебаев к-сі, 86 (АТФ Банк ғимаратында, 2-қабат)	тел.: +7 (7282) 21-01-42 факс: +7 (7282) 24-78-65 e-mail: taldyk@fund.kz
Шығыс Қазақстан облысы бойынша аймақтық филиалы	070019, Өскемен қ., Орджоникидзе к-сі, 2	тел.: +7 (7232) 21-44-86, 26-08-67 факс: +7 (7232) 26-38-76 e-mail: vko@fund.kz
Жамбыл облысы бойынша аймақтық филиалы	080000, Тараз қ., Ниетқалиев к-сі, 1А үй	тел.: +7 (7262) 43-86-98 факс: 8 (7262) 43-87-25 e-mail: taraz@fund.kz
Батыс Қазақстан облысы бойынша аймақтық филиалы	090000, Орал қ., Достық даңғ., 185/1, 3-қабат, 5-офис	тел.: +7 (7112) 50-48-26, 50-52-90, 50-52-25 факс: +7 (7112) 50-48-26 e-mail: zko@fund.kz
Қарағанды облысы бойынша аймақтық филиалы	100026, Қарағанды қ., Құрылысшылар даңғ., 4	тел.: +7 (7212) 40-09-66 факс: +7 (7212) 40-09-69 e-mail: karaganda@fund.kz
Қызылорда облысы бойынша аймақтық филиалы	120014, Қызылорда қ., Желтоқсан к-сі	тел.: +7 (7242) 27-84-02, 27-55-12 факс: +7 (7242) 26-44-76 e-mail: k-orda@fund.kz

Қостанай облысы бойынша аймақтық филиалы	110000, Қостанай қ., әл-Фараби даңғ., 65, 8-қабат	тел.: +7 (7142) 53-23-98 факс: +7 (7142) 54-03-06 e-mail: kostanay@fund.kz
Павлодар облысы бойынша аймақтық филиалы	140000, Павлодар қ., 1 Мамыр к-сі, 140	тел.: +7 (7182) 32-77-15, 62-19-01, 62-99-25 факс: +7 (7182) 32-77-15 e-mail: pavlodar@fund.kz
Солтүстік Қазақстан облысы бойынша аймақтық филиалы	150000, Петропавл қ., Әуезов к-сі, 162/1, 1-қабат	тел.: +7 (7152) 36-11-96 факс: +7 (7152) 33-69-66 e-mail: sko@fund.kz
Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша аймақтық филиалы	160000, Шымкент қ., Қонаев бульвары к-сі, Алтын Орда б/о, 3-қабат	тел.: +7 (7252) 53-49-63, 54-94-02 факс: +7 (7252) 53-59-99 e-mail: shymkent@fund.kz
Маңғыстау облысы бойынша аймақтық филиалы	130000, Ақтау қ., 11-ықш. ауд., № 7 ғимарат, № 7/12 бөлме	тел.: +7 (7292) 33-58-13 факс: +7 (7292) 33-51-24 e-mail: aktau@fund.kz
Атырау облысы бойынша аймақтық филиалы	060000, Атырау қ., Махамбет к-сі, 132А үй	ел.: +7 (7122) 25-24-47 факс: +7 (7122) 25-21-13 e-mail: atyrau@fund.kz

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ
АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА
«ФОНД РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА «ДАМУ»

ЗА 2010 ГОД

2011 г. Алматы

годовой отчет

2 0 1 0

С О Д Е Р Ж А Н И Е

Управляющий директор-Член Правления АО
«Фонд национального благосостояния «Самрук-
Қазына», Председатель Совета директоров АО
«Фонд развития предпринимательства «Даму»

К.М. АЙТЕКЕНОВ

Уважаемые дамы и господа!

Прошедший 2010 год ознаменовался рядом событий, свидетельствующих о переходе государственной политики по экономическому развитию от антикризисной направленности к нацеленности на долгосрочный качественный рост. В Послании народу Казахстана «Новое десятилетие – Новый экономический подъем – Новые возможности Казахстана» Президент Республики Казахстан Н.А. Назарбаев поставил задачи по развитию страны до 2020 года, в числе которых подготовка экономики к посткризисному развитию и достижение устойчивого роста экономики за счет форсированной индустриализации и развития инфраструктуры.

Во исполнение поставленных Главой государства задач АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Қазына» и его дочерние организации активно включились в реализацию Государственной программы по форсированному индустриально-инновационному развитию Республики Казахстан на 2010–2014 гг.

АО «Фонд развития предпринимательства «Даму» с апреля 2010 года начал работу в качестве финансового агента Государственной программы «Дорожная карта бизнеса-2020». В рамках возложенных на него функций Фонд «Даму» осуществляет субсидирование процентных ставок по кредитам предпринимателей, а также предоставляет предпринимателям гарантии перед банками при получении ими кредитов. Вместе с этим Правительство Казахстана поддержало инициативы Фонда «Даму» по развитию образовательной и консультационной поддержки предпринимателей, дополнив в декабре 2010 года Программу «Дорожная карта бизнеса-2020» четвертым направлением – «Усиление предпринимательского потенциала», в рамках которого предусмотрен широкий спектр инструментов по повышению компетенции предпринимателей.

Помимо этого, в 2010 году Фондом «Даму» была продолжена реализация действующих программ по обусловленному размещению средств в банках второго уровня и лизинговых компаниях для последующего кредитования субъектов частного предпринимательства. На сегодня можно констатировать, что задачи данных программ выполнены: поддержку получили более 10 тыс. предпринимателей на сумму свыше 500 млрд тенге. О масштабности данных программ свидетельствует тот факт, что за 2008–2010 годы около 19% кредитования малого и среднего предпринимательства обеспечено за счет государственных средств.

Благодаря успешной реализации программ по поддержке предпринимателей с использованием финансовых инструментов по итогам 2010 года Фонд «Даму» достиг положительного финансового результата в размере более 14 млрд тенге. Стоит отметить, что чистый операционный доход Фонда с учетом налогов составил 2,4 млрд тенге. Увеличению размера итоговой чистой прибыли за 2010 год способствовало улучшение финансовой устойчивости банков, участвующих в программах Фонда, в результате которого были восстановлены провизии на сумму 11,6 млрд тенге, сформированные годом ранее.

2011 год обещает быть не менее насыщенным: мы ожидаем привлечения займа Азиатского банка развития для кредитования МСБ Казахстана, планируется к запуску программа финансирования МСБ малых городов, ведутся переговоры с Организацией Объединенных Наций по промышленному развитию (UNIDO) о создании в Казахстане центра развития промышленного предпринимательства. Уверен, что реализация поставленных задач и внедрение новых программ будут способствовать дальнейшему формированию и развитию сильного предпринимательского сектора Казахстана.

Председатель Правления
АО «Фонд развития предпринимательства
«Даму»

Л.Е. ИБРАГИМОВА

Уважаемые дамы и господа!

Минувший 2010 год можно по праву назвать годом динамичного развития АО «Фонд развития предпринимательства «Даму». Последовательная реализация выбранной стратегии и планомерное развитие ключевых направлений деятельности позволили нам по итогам прошлого года продемонстрировать эффективность проводимых Фондом государственных программ поддержки предпринимательства, а также высокий уровень доверия государства, партнеров и общества в целом.

В ходе реализации государственных программ поддержки предпринимательства Фондом «Даму» на 31 декабря 2010 года было профинансировано 9 923 проекта частного предпринимательства на общую сумму 518,5 млрд тенге и создано около 21 тыс. рабочих мест, в том числе в 2010 году профинансировано 2 888 проектов частного предпринимательства на общую сумму 130,4 млрд тенге, в рамках которых было создано более 5 тыс. рабочих мест.

Вместе с тем успех для нас – это и повод для анализа сильных и слабых сторон, поиска наиболее оптимальных способов решения аналогичных по своей сложности задач. Поэтому в 2010 году политика поддержки предпринимательства Фонда «Даму» была направлена на посткризисное развитие и содействие устойчивому росту предпринимательского сектора – тем самым мы приступили к поиску наиболее эффективных методов достижения запланированных результатов.

Достигнутые результаты работы Фонда говорят о широких перспективах, открывающихся перед нами в 2011 году: мы будем продолжать развиваться как главный оператор государственных программ поддержки предпринимательства в Казахстане, уделяя внимание как финансовой поддержке субъектов частного предпринимательства, так и программам, направленным на обучение и консультационную поддержку предпринимателей.

С этой целью с 2010 года Фондом «Даму» в рамках Государственной программы по форсированному индустриально-инновационному раз-

витию Республики Казахстан на 2010–2014 годы начата реализация Программы «Дорожная карта бизнеса-2020». Впервые в данной Программе предусмотрен комплексный подход к мерам поддержки субъектов малого и среднего бизнеса, таким как субсидирование процентных ставок по кредитам и предоставление им гарантий перед банками при получении кредитов. По результатам Программы на конец 2010 года Фондом было заключено 135 договоров субсидирования и 3 договора гарантирования, просубсидировано 73 проекта на общую сумму 91,9 млрд тенге.

Особо хотелось бы отметить, что в 2010 году стартовал ряд новых программ поддержки предпринимательства, в том числе Программа развития женского предпринимательства; Программа финансирования региональных проектов «Даму-Регионы II»; несколько точечных программ финансирования; Программа финансирования лизинговых сделок. По данным программам на 31 декабря 2010 года было поддержано 486 заемщиков на общую сумму 6 251 млн тенге и создано 1 639 рабочих мест.

В целом, результат успешной и эффективной реализации Фондом «Даму» государственных программ поддержки предпринимателей выразился в получении Фондом чистого дохода от операций в размере 2 405 млн тенге с учетом налогов. В связи с улучшением экономического состояния финансового рынка и повышением рейтингов банков- партнеров Фондом по итогам 2010 года были восстановлены провизии на сумму 11 643 млрд тенге по средствам, размещенным в БВУ в рамках реализации финансовых программ. В итоге за 2010 год Фонд «Даму» достиг положительного показателя чистой прибыли в размере 14 048 млрд тенге.

Эффективно управляя государственными средствами, Фонд вносит существенный вклад в развитие регионов, диверсификацию экономики Казахстана и в формирование казахстанского среднего класса. Мы будем и дальше последовательно и настойчиво приводить в жизнь выбранную стратегию развития и соответствовать возложенной на нас важной миссии по реализации политики государства в области поддержки малого и среднего бизнеса.

Монумент «Астана – Байтерек»

Информация о Фонде

1.1. Рыночная доля Фонда по основным видам деятельности

АО «Фонд развития предпринимательства «Даму» (далее – Фонд, Фонд «Даму») – национальный институт развития, созданный с целью стимулирования становления и экономического роста субъектов предпринимательства в Республике Казахстан (далее – РК), а также повышения эффективности использования финансовых средств государства, направляемых на поддержку предпринимательства.

Фонд «Даму» предлагает широкий спектр продуктов и услуг для предпринимателей, а также населения с предпринимательской инициативой: программы кредитования через банки второго уровня (далее – БВУ), финансирование лизинговых сделок, субсидирование процентных ставок, гарантирование, обучение основам бизнеса, консультационная поддержка, распространение информационно-аналитических материалов.

Фонд «Даму» представлен во всех регионах Казахстана. Региональную сеть Фонда составляют 16 филиалов во всех областных центрах, а также в городах Астана и Алматы. Кроме этого, в рамках обучающих и консультационных программ Фонд обеспечивает охват аудиторий во всех 209 городах и районах Казахстана.

Единственным акционером Фонда «Даму» является национальный управляющий холдинг АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Қазына». По состоянию на 31 декабря 2010 г. размер активов Фонда «Даму» составлял 218,5 млрд тенге, собственный капитал – 44,5 млрд тенге.

Фонд «Даму» имеет более чем десятилетний опыт по поддержке малого и среднего бизнеса (далее – МСБ) в Казахстане. С начала своего функционирования Фонд профинансировал напрямую 2 878 проектов малого пред-

принимательства на общую сумму 33,3 млрд тенге. В ходе реализации программ обусловленного размещения средств профинансировано более 10 000 проектов МСБ на общую сумму свыше 500 млрд тенге.

По итогам 2010 г. совокупный объем кредитных средств, предоставленных БВУ малому предпринимательству, на рынке составил 690 млрд тенге, что ниже значения данного показателя за аналогичный период прошлого года на 8,4%. Вместе с этим в 2010 г. наблюдается увеличение банками объемов финансирования за счет собственных средств, тогда как в 2009 г. прослеживалась четкая зависимость кредитования малого предпринимательства банками от средств Фонда «Даму», в первую очередь в апреле–мае 2009 г., когда началось освоение средств в размере 120 млрд тенге, выделенных из Национального фонда для поддержки сектора МСБ.

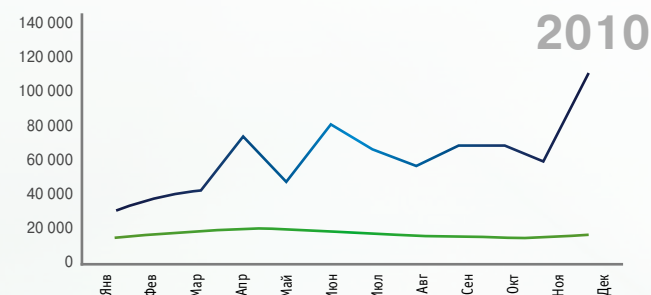
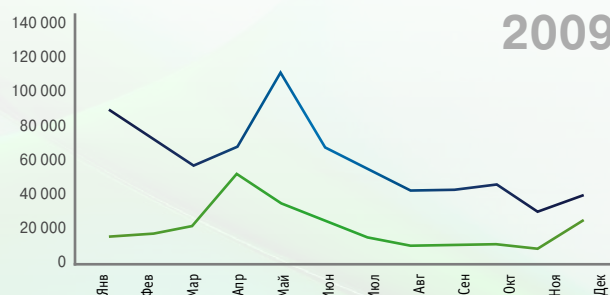
На фоне увеличения в 2010 г. кредитования банками малого предпринимательства за счет собственных ресурсов доля средств, выданных по программам Фонда «Даму», снизилась до 22%. Это свидетельствует о достижении эффекта по поддержанию ликвидности БВУ, который планировало Правительство РК при запуске Стабилизационной программы (1-й–3-й транши) и «Даму-Регионы».

Исходя из этого в 2010 г. политика поддержки предпринимательства сменила курс на посткризисное развитие и содействие устойчивому росту предпринимательского сектора. С этой целью в апреле 2010 г. была принята Программа «Дорожная карта бизнеса-2020», в рамках которой Фонд «Даму» осуществляет субсидирование процентных ставок по кредитам предпринимателей, а также предоставляет предпринимателям гарантии перед банками при получении ими кредитов. По результатам за 2010 г. Фондом «Даму» было заключено 135 договоров субсидирования, 3 догово-

ра гарантирования, в рамках заключенных договоров охвачен портфель в размере 91,9 млрд тенге.

В 2010 г. Фонд «Даму» продолжил масштабную работу по реализации программ обучения и консультационной поддержки предпринимателей. В результате количество слушателей в рамках Программы краткосрочного тренинг-обучения «Бизнес-Советник» увеличилось с 11 603 человек в 2009 г. до 16 504 человек в 2010-м. Было создано 2 районных центра по оказанию бухгалтерских услуг для предпринимателей в Актюбинской области, 5 региональных центров поддержки предпринимательства в Павлодарской, Карагандинской, Кызылординской, Южно-Казахстанской и Восточно-Казахстанской областях. Оценивая успешный опыт Фонда «Даму» по реализации программ обучения и консультационной поддержки, Правительство РК включило данные инструменты в Программу «Дорожная карта бизнеса-2020».

Данные по объемам кредитования МСБ (в млн тенге)

Кредиты, выданные малому предпринимательству банками

Кредитные средства по программам Фонда «Даму»

1.2. История создания Фонда

АО «Фонд развития предпринимательства «Даму» образован согласно постановлению Правительства РК от 26.04.1997 г. № 665 «О создании фонда развития малого предпринимательства»¹.

До 2001 г. Фонд выполнял функции агента по учету и контролю использования средств государственного бюджета по Программе мер поддержки отечественных товаропроизводителей, а также по кредитным линиям Европейского банка реконструкции и развития и Азиатского банка развития.

С 2002 г. Фонд начал кредитование малого бизнеса напрямую из собственных средств. Фондом «Даму» были реализованы «Программа кредитования субъектов малого предпринимательства из средств республиканского бюджета» и «Программа развития малых городов на 2004–2006 годы».

В мае 2005 г. Правительством РК была принята «Программа ускоренных мер по развитию малого и среднего предпринимательства в РК на 2005–2007 годы». В соответствии с данной программой в течение 2005–2007 гг. Фонд осуществлял поддержку малого предпринимательства посредством реализации программ проектного финансирования и лизинга, программы развития системы микрокредитования в Казахстане, программы гарантирования кредитов СМП, получаемых в банках второго уровня.

С сентября 2006 г. Фонд «Даму» функционирует в составе акционерного холдинга АО «Фонд устойчивого развития «Қазына», а с октября 2008 г. – в составе национального управляющего холдинга АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Қазына» (АО «ФНБ «Самрук-Қазына»).

С конца 2007 г. Фонд осуществляет функции оператора по обусловленному размещению средств Стабилизационной программы Правительства РК.

С 2010 г. Фонд является финансовым агентом Программы «Дорожная карта бизнеса-2020».

Филиалы Фонда «Даму» работают во всех регионах Казахстана, имеют значительный опыт работы с местными предпринимателями, общественными организациями и местными исполнительными органами власти.

Информация об основных лицензиях

Деятельность Фонда «Даму» не требует лицензирования.

¹ Прежнее название Фонда: АО «Фонд развития малого предпринимательства».

1.3. Миссия Фонда

Миссией Фонда «Даму» является содействие качественному развитию малого и среднего бизнеса Казахстана.

1.4. Цели и задачи Фонда

Основные цели Фонда «Даму»:

1. Увеличение объемов и обеспечение доступности финансирования субъектов МСБ за счет привлечения средств из республиканского и местного бюджетов, иностранных доноров, а также собственных средств Фонда «Даму».

Основными задачами для достижения данной цели являются:

- повышение доступности кредитных ресурсов для субъектов МСБ;
- эффективное распределение кредитных ресурсов путем максимального охвата субъектов МСБ в региональном и отраслевом разрезах.

2. Стимулирование увеличения финансирования предпринимательства в несырьевых секторах экономики.

Основными задачами для достижения данной цели являются:

- качественное выполнение функций финансового агента в рамках 1-го–3-го направлений Программы «Дорожная карта бизнеса-2020»;
- содействие повышению инновационности, техническому перевооружению МСБ.

3. Увеличение охвата потенциальных и действующих предпринимателей нефинансовой поддержкой, направленной на усиление предпринимательского потенциала населения.

Основными задачами для достижения данной цели являются:

- качественное выполнение функций Оператора 4-го направления Программы «Дорожная карта бизнеса-2020»;
- внедрение дистанционных инструментов оказания информационно-аналитических и консультационных услуг для субъектов МСБ и населения с предпринимательской инициативой;
- развитие во всех регионах Казахстана инфраструктуры нефинансовой поддержки предпринимательства путем слияния усилий субъектов нефинансовой поддержки, стандартизации предоставляемых ими услуг, а также заимствования и ретрансляции успешного зарубежного опыта в этой области;
- осуществление мониторинга и проведение регулярных аналитических исследований развития сектора МСБ.

4. Повышение эффективности деятельности Фонда «Даму».

Основными задачами для достижения данной цели являются:

- эффективное управление активами;
- внедрение принципов управления рисками во все процессы управления Фондом;
- обеспечение информационной безопасности Фонда;
- совершенствование корпоративного управления и внедрение норм лучшей мировой практики;
- ведение кадровой политики с учетом принципов кадровой политики группы компаний АО «ФНБ «Самрук-Қазына»;
- повышение казахстанского содержания;
- региональное развитие и выполнение функций «единого окна» и связующего звена между предпринимателями и институтами развития;
- развитие международного сотрудничества.

1.5. Стратегическое развитие Фонда

Антикризисная Стабилизационная программа Правительства Республики Казахстан свою задачу выполнила: помимо сокращения дефицита кредитных ресурсов для МСБ, государством были созданы условия для восстановления банковской ликвидности и возобновления банками кредитования за счет рыночных ресурсов. В этой связи политика поддержки и развития МСБ должна быть пересмотрена и нацелена на обеспечение посткризисного развития данного сектора экономики.

Во-первых, это касается источников и целевого назначения средств на развитие предпринимательства. В условиях возобновления кредитования БВУ реализация масштабных программ «коврового покрытия» столь значительного эффекта уже не даст. В рамках новых программ Фонда «Даму» актуальной задачей является эффективное региональное и отраслевое распределение кредитных ресурсов, привлекаемых из местных бюджетов, от иностранных фондирующих организаций и доноров, а также формируемых за счет собственных средств Фонда. С этой целью Фондом с 2010 г. начата реализация таких программ, как «Даму-Регионы II», Программа регионального финансирования субъектов МСП, Программа развития женского предпринимательства. В 2011 г. планируется запуск Программы финансирования проектов МСП в малых городах, Программы по финансированию СЧП, занятых в сфере предоставления услуг (сервиса) в городах Алматы и Астана, Программы финансирования МСБ по линии Азиатского банка развития. Параллельно Фонд «Даму» продолжит выполнять функции оператора Стабилизационной программы (1-й–3-й транши), Программы «Даму-Регионы», Программы «Даму-Өндіріс», Программы по развитию МКО в Казахстане до полного возврата банками-партнерами выделенных им средств в соответствии с графиками погашения.

Во-вторых, в рамках диверсификации предпринимательского сектора отдельный блок программ Фонда «Даму» должен быть нацелен на увеличение финансирования предпринимательства в несырьевых секторах экономики. С этой целью Фонд с 2010 г. выполняет функции финансового агента субсидирования процентных ставок и гарантирования по кредитам для предпринимателей приоритетных секторов экономики в рамках 1-го–3-го направлений Программы «Дорожная карта бизнеса-2020». Помимо этого, Фонд осуществляет реализацию Программ финансирования лизинговых сделок субъектов МСБ в обрабатывающей промышленности. Для экспертной поддержки предпринимателей несырьевых секторов Фондом в 2011 г. планируется начало реализации проекта «Старшие эксперты» и Программы развития франчайзинга.

В-третьих, для обеспечения большей вовлеченности населения в предпринимательство и повышения уровня компетенции предпринимателей, задачей Фонда «Даму» является внедрение инструментов нефинансовой поддержки, направленной на усиление предпринимательского потенциала населения. Данную работу Фонд «Даму» будет выполнять в первую очередь в качестве оператора 4-го направления Программы «Дорожная карта бизнеса-2020», которое включает поддержку начинающих предпринимателей, обучение топ-менеджмента малого и среднего бизнеса, оказание сервисной поддержки ведения действующего бизнеса, проект «Деловые связи». Также в рамках данной работы с 2011 г. Фонд планирует запуск Call-центра для предпринимателей и бизнес-портала. Для обеспечения обратной связи с предпринимателями планируется продолжить проведение регулярных аналитических исследований и форумов.

Реализация всех мероприятий в рамках основной деятельности непрерывно связана с работой по повышению эффективности функционирования Фонда «Даму», включая эффективное управление активами, риск-менеджмент, со-

вершенствование корпоративного управления и внедрение норм лучшей мировой практики, ведение кадровой политики с учетом принципов кадровой политики группы компаний АО «ФНБ «Самрук-Қазына», а также развитие международного сотрудничества.

1.6. Существенные корпоративные события

Январь

Проведение совместно с акиматом Карагандинской области Первого республиканского семинара-совещания на тему: «Программа «Бизнес-Советник»: опыт, итоги и перспективы», г. Караганда.

Февраль

Подписан Меморандум о взаимном сотрудничестве в сфере поддержки МСБ между акиматом Карагандинской области и Фондом «Даму».

Март

Подписан кредитный договор по Программе регионального финансирования субъектов МСБ (Программа точечного финансирования) между акиматом Акмолинской области и Фондом «Даму».

Апрель

- Старт II этапа реализации Программы тренинг-обучения «Бизнес-Советник».
- Начата реализация Программы финансирования лизинговых сделок субъектов малого и среднего предпринимательства, занятых в сфере обрабатывающей промышленности через БВУ и лизинговые компании.
- Подписан Меморандум о взаимопонимании между Корейской ассоциацией малого и среднего бизнеса и Фондом «Даму».
- Начата реализация Программы «Дорожная карта бизнеса-2020», в рамках которой за Фондом «Даму» закреплены функции финансового агента субсидирования процентных ставок и гарантирования кредитов предпринимателей.

Май

- Состоялся рабочий визит делегации из Института по развитию предпринимательства Индии (Ахмедабад) в Фонд «Даму» по вопросу создания казахстанско-индийского центра поддержки предпринимательства.
- Участие Председателя Правления Фонда «Даму» Мукушева Б.Т. во II Ежегодном деловом форуме на тему: «Развитие малого и среднего бизнеса», г. Москва.

Июнь

- Начата трансляция телевизионных передач «Бір болайық» / «Вместе», направленная на поддержку предпринимателей с ограниченными возможностями, по телеканалу «Хабар».
- Открытие доступа Фондом «Даму» к Геоинформационной аналитической системе www.gis.damu.kz и ее презентация для прессы.

Июль

- Подписан Меморандум о Сотрудничестве между Германским Обществом по техническому сотрудничеству (GTZ) и Фондом «Даму».
- Проведение пресс-конференции по итогам работы Фонда «Даму» за первое полугодие 2010 г.

Август

- Подписан Меморандум между акиматом Актюбинской области, Налоговым департаментом и Фондом «Даму» о сотрудничестве при реализации Программы по оказанию бухгалтерских услуг и консультаций предпринимателям в Актюбинской области.
- Проведена диагностика корпоративного управления Фонда «Даму» компанией ТОО «KPMG Tax and Advisory».

Сентябрь

- Состоялся деловой визит представителей Фонда «Даму» в Австрию с целью проведения переговоров с Организацией Объединенных Наций по промышленному развитию (UNIDO) о создании в Казахстане Центра промышленного развития предпринимательства, г. Вена.
- Открыт региональный Центр поддержки предпринимательства Фонда «Даму» при участии Павлодарского государственного университета им. С. Торайгырова, г. Павлодар.
- Совет директоров Азиатского банка развития одобрил многотраншевый механизм финансирования Программы Фонда «Даму» по поддержке предпринимательства.

Октябрь

- Открыт региональный Центр поддержки предпринимательства в Восточно-Казахстанской области при участии Восточно-Казахстанского государственного университета им. С. Аманжолова, г. Усть-Каменогорск.
- Проведение пресс-конференции, посвященной началу реализации Программы «Даму-Регионы II».
- Открыт региональный Центр поддержки предпринимательства в Карагандинской области при участии Института партнерства и бизнеса, г. Караганда.
- Старт III этапа реализации Программы тренинг-обучения «Бизнес-Советник».

Ноябрь

- Открыт региональный Центр поддержки предпринимательства в Южно-Казахстанской области при участии Южно-Казахстанского государственного университета им. М. Ауезова и ТОО «Региональный технопарк», г. Шымкент.
- Открыт региональный Центр поддержки предпринимательства в Кызылординской области при участии ТОО «Консалтинговая компания ПРЭКО-Кызылорда», г. Кызылорда.

- Фонд «Даму» награжден орденом «GOLDFOND» и дипломом лауреата общественного признания «Золотой фонд Евразии» по решению Попечительского совета Фонда регионального развития «Перспектива».
- Состоялся пресс-тур совместно с членами Рабочей группы при Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики РК по 2-му направлению («Оздоровление предпринимательского сектора») Программы «Дорожная карта бизнеса-2020».
- Подписан Меморандум о сотрудничестве между Фондом «Даму» и микрокредитной депозитной организацией ЗАО «Бовари ва Хамкори» в рамках официального визита Премьер-министра РК К. Масимова в Таджикистан, г. Душанбе.

Декабрь

- Состоялась онлайн-конференция на тему: «Программа «Дорожная карта бизнеса-2020» как инструмент государственной поддержки предпринимательства» в студии портала BNews.kz.
- Состоялось вручение государственных наград Республики Казахстан и наград Союза «Атамекен» трем директорам региональных филиалов Фонда «Даму» за вклад в развитие регионального МСБ.
- Проведение Международной конференции на тему: «Малый и средний бизнес в Казахстане: состояние и перспективы», г. Астана.
- Программа «Дорожная карта бизнеса-2020» дополнена 4-м направлением «Усиление предпринимательского потенциала», оператором которого наряду с акиматами и АО «Назарбаев Университет» назначен Фонд «Даму».

1.7. Социальная ответственность

Фонд «Даму» в качестве национального института развития рассматривает социальную ответственность как один из ключевых принципов своей деятельности.

В целях поддержки предпринимателей с ограниченными возможностями Фондом «Даму» разработана Программа «Даму-Кемек». За 2010 г. на сайте было размещено 249 заявок, из которых 89 заявителям оказана спонсорская и благотворительная помощь.

Еще одним проектом, направленным на поддержку предпринимателей с ограниченными возможностями, является цикл телевизионных передач «Вместе» / «Бір болайық!». За 2010 г. участниками телевизионной программы стали 24 предпринимателя с ограниченными возможностями.

По Программе «Бизнес-Советник» за 2009–2010 гг. было обучено 28 107 человек во всех 209 районах и городах Казахстана. В экспресс-курсе приняли участие 219 человек с ограниченными возможностями.

Для укрепления инфраструктуры поддержки бизнеса Фондом «Даму» открыто пять региональных Центров поддержки предпринимательства – в Павлодаре, Усть-Каменогорске, Караганде, Шымкенте и Кызылорде, а также два районных Центра в Актюбинской области.

Программа по поддержке женщин-предпринимателей разработана Фондом «Даму» в сентябре 2009 г. В ее рамках на льготных условиях кредитуются действующие и старт-ап проекты. За 2010 год профинансировано 336 проектов на общую сумму 1,4 млрд тенге, создано 108 рабочих мест.

Особое внимание Фонд «Даму» уделяет политике развития кадрового потенциала. С этой целью в 2010 г. было утверждено Положение о прохождении студентами и молодыми специалистами практики и стажировки с перспективой дальнейшего трудоустройства. Партнерами по данной программе выступают семь вузов Казахстана, в которых Фонд проводит дни открытых дверей. Ежегодно в Фонд «Даму» принимаются на практику и стажировку более 30 студентов-выпускников.

В апреле 2010 г. с работниками Фонда «Даму» подписан коллективный договор. Наличие коллективного договора показывает устойчивое развитие Фонда «Даму», заботу о своих работниках, активность, сплоченность и высокую образованность трудового коллектива, что позволяет привлекать наиболее квалифицированные кадры.

По инициативе работников Фонда «Даму» в частном порядке постоянно оказывается материальная помощь больным и нуждающимся детям и взрослым.

1.8. Информация и список дочерних компаний Фонда

Список компаний, в которых Фонд имеет долю участия в уставном капитале, но не имеет существенного влияния на деятельность данных компаний:

Наименование	Уставный капитал, тенге	Доля участия, %	Основной вид деятельности
ТОО «МКО «Есильский торговый дом»	12 200 000	16,39	микрокредитование
ТОО «МКО «АДАЛ-INVEST»	7 000 000	28,5	микрокредитование
ТОО «МКО «Эконом»	12 000 000	16,6	микрокредитование
ТОО «МКО «Вест Финанс»	5 060 000	39,5	микрокредитование
ТОО «МКО «Жайнар»	5 500 000	36,4	микрокредитование
ТОО «МКО «ТОТА»	4 500 000	44,4	микрокредитование

«Ак Орда» – Резиденция Президента Республики Казахстан

Корпоративное
управление

2.1. Органы Фонда

В соответствии с Уставом Фонда «Даму» органами являются:

- высший орган – Единственный акционер;
- орган управления – Совет директоров;
- исполнительный орган – Правление;
- контрольный орган – Служба внутреннего аудита.

2.2. Акционер Фонда

Единственным акционером Фонда «Даму» является АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Қазына».

К числу наиболее значимых функций Единственного акционера относится утверждение Кодекса корпоративного управления, Меморандума о деятельности, определение состава и срока полномочий Совета директоров, назначение Председателя Правления Фонда «Даму», утверждение внешнего аудитора и годовой финансовой отчетности.

2.3. Совет директоров Фонда

Совет директоров Фонда осуществляет общее руководство деятельностью Фонда «Даму». Функциями Совета директоров являются утверждение Стратегии развития Фонда «Даму», программ обусловленного размещения средств, обеспечение эффективной работы системы управления рисками и контроль за финансово-хозяйственной деятельностью Фонда «Даму».

В составе Совета директоров 6 членов, из которых двое – независимые директора – представители общественных организаций.

Работа Совета директоров Фонда

В 2010 г. Совет директоров Фонда «Даму» продолжил свою активную деятельность: в общей сложности было проведено 10 заседаний, в том числе 3 заочных, на которых было рассмотрено 95 вопросов.

Заседания Совета директоров проводились своевременно, согласно Плану работы Совета директоров. В соответствии с лучшей практикой корпоративного управления, в 2010 г. были внесены корректировки в Положение о Совете директоров Фонда, Положение о Правлении Фонда, а также разработаны и утверждены Правила урегулирования корпоративных конфликтов и конфликта интересов.

На регулярной основе проводятся совещания с Единственным акционером касательно улучшения качества корпоративного управления в Фонде «Даму», поручения Единственного акционера выполняются своевременно.

На 2011 г. подготовлен ряд мероприятий по активизации деятельности Совета директоров Фонда «Даму», утвержден План работы Совета директоров на 2011 г.

2.4. Состав Совета директоров

Председатель Совета директоров

Айтекенов Кайрат Медыбаевич (1963 г. рождения, дата избрания в Совет директоров – 01.06.2009 г.)

Управляющий директор – Член Правления АО «ФНБ «Самрук-Қазына».

Выпускник Алматинского института народного хозяйства по специальности «экономика труда» и Национальной высшей школы государственного управления при Президенте РК по специальности «государственное управление».

С 1993-го по 1996 г. занимал руководящие посты в областных органах управления Костанайской области; с 1997-го по 1998 г. работал в Агентстве по стратегическому планированию РК; с 1998-го по 2002 г. работал в структуре Министерства природных ресурсов и охраны окружающей среды РК, возглавлял Комитет охраны окружающей среды; с 2003-го по 2006 г. – вице-министр экономики и бюджетного планирования РК. В период с 2006-го по 2007 г. – вице-министр туризма и спорта РК; с 2007 г. – Заместитель Председателя Правления по работе с государственными органами и операционной деятельности АО «Фонд устойчивого развития «Қазына». В 2008 году назначен Управляющим директором – Членом Правления АО «ФНБ «Самрук-Қазына».

Члены Совета директоров

Айтенов Марат Дуйсенбекович (1978 г. рождения, дата избрания в Совет директоров – 18.07.2008 г.)²

Директор Юридического департамента АО «ФНБ «Самрук-Қазына».

В 2000 г. окончил университет «Мирас» по специальности «юриспруденция».

С 2000 г. работал ведущим специалистом, начальником отдела Управления международного права Министерства юстиции РК; с 2003 г. – начальник юридического управления Министерства экономики и бюджетного планирования РК; с 2005 г. – директор административно-финансового департамента АО «Центр маркетингово-аналитических исследований»; с 2006 г. занимал должность заместителя Генерального директора по финансам РГП «Институт экономических исследований»; с середины 2006 г. – Управляющий директор АО «Национальный инновационный фонд»; с 2007 г. – директор юридического департамента АО «ФУР «Қазына»; с 2008 г. – Управляющий директор АО «ФУР «Қазына»; с 2009 г. работает директором Юридического департамента АО «ФНБ «Самрук-Қазына».

² Выведен из состава Совета директоров 19.08.2010 г.

Саркеев Бахытжан Курманбаевич (1973 г. рождения, дата избрания в Совет директоров – 01.06.2009 г.)³

Директор по управлению финансовыми институтами и институтами развития АО «ФНБ «Самрук-Қазына».

Окончил Каратауский филиал КазНТУ по специальности «экономика и управление производством» и магистратуру Казахского института менеджмента, экономики и прогнозирования при Президенте РК (КИМЭП). Имеет степень магистра государственного управления (МРА).

С 1995 г. в течение четырех лет преподавал менеджмент в Таразском государственном университете. С 2003-го по 2007 г. работал консультантом в Центре маркетингово-аналитических исследований при Министерстве экономики и бюджетного планирования РК, Управляющим директором и заместителем Председателя Правления; с 2007 г. – директор Департамента корпоративного финансирования АО «ФУР «Қазына»; в 2008 г. – государственный инспектор Администрации Президента РК. С ноября 2008 г. – исполнительный директор, директор по управлению финансовыми институтами и институтами развития АО «ФНБ «Самрук-Қазына».

³ Выведен из состава Совета директоров 11.10.2010 г.

Амангельдиев Ардак Амангельдиевич (1975 г. рождения, дата избрания в Совет директоров – 11.10.2010 г.)

Советник заместителя Председателя Правления АО «ФНБ «Самрук-Қазына».

В 1996 г. с отличием окончил Карагандинский государственный университет им. Е. Букетова по специальности «экономист».

С 2001-го по 2002 г. работал заместителем Председателя Комитета казначейства Министерства финансов РК. С 2002-го по 2003 г. – директор департамента региональной политики и межбюджетных отношений Министерства экономики и бюджетного планирования РК; с 2003-го по 2004 г. – первый заместитель Председателя Комитета казначейства Министерства финансов РК. В 2006 г. занимал должность вице-министра здравоохранения РК. С 2006-го по 2008 г. – советник Председателя Правления АО «Фонд устойчивого развития «Қазына». В 2008 г. занимал должность заместителя заведующего Отделом социально-экономического мониторинга Администрации Президента РК; с 2008-го по 2009 г. – заместитель Генерального директора по экономике и финансам в АО «КазТрансГаз».

Мыншарипова Сая Найманбайкызы (1970 г. рождения, дата избрания в Совет директоров – 19.08.2010 г.)

Директор Департамента аудита и контроля АО «ФНБ «Самрук-Қазына».

Мыншарипова Сая Найманбайкызы в 1992 году окончила Казахский Государственный экономический университет (г. Алматы). С 2008-го по 2010 год прошла обучение в Высшей школе бизнеса МГУ им. М. Ломоносова (г. Москва) и получила степень Executive MBA.

В период с 1992 г. по 2003 г. являлась главным бухгалтером, аудитором в частных компаниях и государственных организациях. С сентября 2003 г. по август 2007 г. – главный бухгалтер АО «Национальный инновационный фонд». С сентября 2007 г. по сентябрь 2008 г. – главный бухгалтер АО «Фонд развития малого предпринимательства». С декабря 2008 г. по настоящее время работает директором Департамента аудита и контроля АО «ФНБ «Самрук-Қазына», является членом Совета директоров: АО «Фонд развития предпринимательства Даму», АО «Инвестиционный фонд Казахстана», членом Комитетов по аудиту: АО «КазМунайГаз», АО «Казахстан Темир Жолы», АО «Казатомпром».

Мыншарипова С. Н. является действительным членом Коллегии аудиторов Республики Казахстан, членом Консультационного Совета Министерства финансов Республики Казахстан, независимым директором – председателем Комитета по аудиту АО «Медицинский холдинг». Мыншарипова С. Н. является лицензированным аудитором Республики Казахстан (государственная лицензия № 174 Министерства финансов Республики Казахстан 17.06.2000 г.), имеет квалификации: DipIFRS (диплом ACCA по МСФО), сертифицированный профессиональный бухгалтер.

Перуашев Азат Турлыбекович (1967 г. рождения, дата избрания в Совет директоров – 24.02.2010 г.)

Председатель Правления Национальной экономической палаты Казахстана «Союз «Атамекен», независимый директор.

В 1991 г. окончил Уральский государственный университет им. М. Горького (г. Свердловск) по специальности «теория социально-политических отношений». В 1996 г. окончил Национальную высшую школу государственного управления при Президенте РК. Кандидат политических наук.

С 1996-го по 1998 г. работал консультантом, заведующим сектором Администрации Президента РК; с 1998-го по 2005 г. занимал руководящие должности в АО «Алюминий Казахстана»; с 1999-го по 2006 г. – Первый секретарь центрального комитета Гражданской партии Казахстана.

Жусупов Шалкар Амангосович (1970 г. рождения, дата избрания в Совет директоров – 03.05.2007 г.)

Председатель Совета директоров Ассоциации Микрофинансовых организаций Казахстана (далее – АМФОК), независимый директор.

Выпускник Казахской государственной архитектурно-строительной академии по специальности «инженер-строитель» и Казахской государственной академии управления по специальности «экономист». Имеет опыт работы в банковском секторе Казахстана с 1994 г. С 1997 г. работал в Казахстанском фонде кредитования.

В настоящее время – Председатель Совета директоров АМФОК, Председатель Правления ТОО «МКО «KazMicroFinance»; член Совета предпринимателей при Президенте РК и член Правления Национальной экономической палаты Казахстана «Союз «Атамекен».

Ибрагимова Ляззат Еркеновна (1972 г. рождения, дата избрания в Совет директоров – 14.01.2011 г.)

Председатель Правления Фонда «Даму».

В 1994 г. окончила Акмолинский сельскохозяйственный институт с отличием по специальности «Экономика и управление в отраслях АПК», в 2003 г. – Евразийский гуманитарный институт, с отличием по специальности «Юриспруденция». Кандидат экономических наук.

Трудовую деятельность начала в 1995 г. преподавателем экономического факультета Евразийского государственного университета им. Л.Гумилева. В 2004 году работала национальным экспертом по экономическому развитию проекта ПРООН РК. С августа 2004 по январь 2009 года возглавляла департаменты анализа и стратегии развития, обучения и консалтинга, корпоративного развития Фонда «Даму». С января 2009 г. работала главным менеджером департамента специальных программ, Дирекции по управлению финансовыми институтами и институтами развития АО «ФНБ «Самрук-Қазына». С 2003 г. занимается изучением проблем эффективности государственной поддержки малого и среднего бизнеса, имеет более 30 научных публикаций и 3 учебно-методических пособия. Назначена Членом Правления Фонда «Даму» с 17 августа 2009 года.

2.5. Комитеты Совета директоров

В соответствии с международными стандартами корпоративного управления, при Совете директоров Фонда созданы следующие Комитеты:

Комитет по аудиту занимается выработкой рекомендаций Совету директоров по установлению эффективной системы контроля за финансово-хозяйственной деятельностью Фонда, контролю за независимостью и эффективностью систем внутреннего, внешнего контроля и управления рисками, а также за исполнением документов в области корпоративного управления.

Комитет по назначениям и вознаграждениям создан в целях разработки и представления Совету директоров рекомендаций по вопросам привлечения высококвалифицированных специалистов в состав Совета директоров и Правления, формирования предложений Единственному акционеру по определению вознаграждения Совета директоров и Совету директоров – по определению вознаграждения Правления и Корпоративного секретаря.

Комитет по стратегическому и бюджетному планированию подготавливает рекомендации и предложения по вопросам, касающимся разработки и реализации стратегии развития Фонда, а также вносит Совету директоров предложения по совершенствованию системы бюджетирования и дивидендной политики Фонда «Даму».

2.6. Контроль деятельности Фонда

В Фонде функционирует Служба внутреннего аудита, являющаяся независимым структурным подразделением, обеспечивающим организацию и осуществление внутреннего аудита, непосредственно подчиненная и подотчетная Совету директоров. Служба создана в целях осуществления контроля за финансово-хозяйственной деятельностью Фонда и представления Совету директоров независимой и объективной информации, предназначенной для обеспечения эффективного управления Фондом, путем привнесения системного подхода к совершенствованию систем управления рисками, внутреннего контроля и корпоративного управления.

В 2010 г. Службой внутреннего аудита Фонда в установленные сроки и в полном объеме выполнен годовой аудиторский план, утвержденный решением Совета директоров Фонда «Даму» (протокол от 18.02.2010 г. № 15). Согласно плану, Службой произведена проверка:

- 7 структурных подразделений Головного офиса – Департамента проектного финансирования, Департамента бюджетного планирования, Департамента бухгалтерского учета и отчетности, Департамента мониторинга, Административного департамента, Департамента корпоративного развития, Департамента риск-менеджмента;
- 10 региональных филиалов Фонда – по г. Алматы, г. Астане, Жамбылской, Восточно-Казахстанской, Павлодарской, Западно-Казахстанской, Актыубинской, Северо-Казахстанской, Карагандинской, Алматинской областям.

Кроме того, в соответствии с приказом № 13-п от 01.03.2010 г. АО ФНБ «Самрук-Қазына», работники Службы внутреннего аудита участвовали в проверке АО «Астана-финанс» по вопросу целевого использования средств, выделенных по Программе обусловленного размещения средств через БВУ (II транш Стабилизационной программы).

Отчет по результатам деятельности Службы внутреннего аудита за 2010 г. был рассмотрен и принят к сведению Советом директоров Фонда (протокол от 14.03.2011 г. № 25).

Информация о внешнем аудиторе

Аудит финансовой отчетности за 2010 год проводило ТОО «КПМГ Аудит». Размер вознаграждения, выплаченного ТОО «КПМГ Аудит» за услуги по аудиту финансовой отчетности за 2010 год, составил 14 млн тенге.

Услуги по аудиту финансовой отчетности Фонда ранее оказывали:

- 2009 г. – ТОО «Эрнст энд Янг»;
- 2008 г. – ТОО «КПМГ Аудит»;
- 2007 г. – ТОО «КПМГ Аудит»;
- 2006 г. – ТОО «Deloitte»;
- 2005 г. – ТОО «BDO Қазақстанаудит».

В 2010 г. бывшие сотрудники аудиторских организаций, проводивших аудит финансовой отчетности, на работу в Фонд не принимались.

2.7. Правление Фонда

Исполнительным органом Фонда «Даму» является Правление в составе семи членов. Правление Фонда «Даму» заседает еженедельно и принимает решения по оперативному управлению Фондом. За 2010 г. проведено 50 заседаний Правления, рассмотрено 508 вопросов.

При Правлении Фонда созданы постоянно действующие комитеты и комиссии, которые рассматривают вопросы по различным аспектам операционной деятельности и дают рекомендации Правлению по их эффективному решению:

Комитет по управлению активами и пассивами. Создан в целях выработки среднесрочной и долгосрочной политики по управлению активами и пассивами, определения оптимальной структуры баланса, мониторинга финансового состояния Фонда, показателей доходности и принятия необходимых корректирующих мер по максимизации доходов и ограничению рисков по операциям размещения временно свободных средств Фонда. За 2010 г. Комитетом по управлению активами и пассивами проведено 40 заседаний.

Комитет по кадровой политике. Создан в целях повышения эффективности реализации кадровой политики и политики мотивации, входящих в компетенцию Правления. За 2010 г. Комитетом по кадровой политике проведено 26 заседаний.

Кредитный комитет. Создан в целях эффективной реализации кредитной политики. За 2010 г. Кредитным комитетом проведено 21 заседание.

Комитет по рискам. Создан в 2010 г. в целях выработки эффективных решений по управлению рисками, совершенствования и укрепления системы управления рисками. За 2010 г. Комитетом по рискам проведено 1 заседание.

Бюджетная комиссия. Создана в целях обеспечения своевременной и качественной разработки проекта бюджета и внесения корректировок в действующий бюджет. За 2010 г. Бюджетной комиссией проведено 12 заседаний.

Комиссия по контроллингу. Осуществляет ежемесячный контроль за выполнением структурными подразделениями и региональными филиалами Фонда плановых мероприятий в соответствии со Стратегией развития Фонда на основе предоставляемых ими отчетов. За 2010 г. Комиссией по контроллингу проведено 12 заседаний.

2.8. Состав Правления

Мукушев Булат Тельманович – Председатель Правления Фонда «Даму» с 18.03.2009 г. по 14.01.2011 г.

Родился 1 января 1970 г. В 1993 г. окончил Московский государственный университет им. М.В. Ломоносова. В 2003 г. окончил Йельский университет (США) по программе MBA.

Кандидат физико-математических наук. Мастер делового администрирования (MBA). Женат, имеет 2 детей.

Профессиональную деятельность начал с 1996 г. в качестве экономиста кредитной организации «Атис», г. Москва. С 1998 г. работал на руководящих должностях в банковском секторе и крупных компаний: ООО «Инвестиционная компания «Атис-Капитал», ООО КБ «Москоммерцбанк», ООО «НСК Финанс», ОАО «НБК-Банк», г. Москва.

Ибрагимова Ляззат Еркеновна – Заместитель Председателя Правления Фонда «Даму» с 17.08.2009г., И.о. Председателя Правления Фонда «Даму» с 15.01.2011 г., Председатель Правления Фонда «Даму» с 13.04.2011г.

Родилась 7 ноября 1972 г. в Акмолинской области.

В 1994 г. окончила Акмолинский сельскохозяйственный институт с отличием по специальности «Экономика и управление в отраслях АПК», в 2003 г. – Евразийский гуманитарный институт, с отличием по специальности «Юриспруденция». Кандидат экономических наук.

Трудовую деятельность начала в 1995 г. преподавателем экономического факультета Евразийского государственного университета им. Л.Гумилева. В 2004 году работала национальным экспертом по экономическому развитию проекта ПРООН РК. С августа 2004 по январь 2009 года возглавляла департаменты анализа и стратегии развития, обучения и консалтинга, корпоративного развития Фонда «Даму». С января 2009 г. работала главным менеджером департамента специальных программ, Дирекции по управлению финансовыми институтами и институтами развития АО «ФНБ «Самрук-Қазына». С 2003 г. занимается изучением проблем эффективности государственной поддержки малого и среднего бизнеса, имеет более 30 научных публикаций и 3 учебно-методических пособия. Замужем, имеет 3 детей.

Назначена Членом Правления АО «Фонд развития предпринимательства «Даму» с 17 августа 2009 года. В настоящее время занимает должность Председателя Правления Фонда «Даму». Курирует Заместителей Председателя Правления, Советников, Помощников, Управляющего директора-Члена Правления, отвечающего за финансовые вопросы, Департамент безопасности и региональные филиалы Фонда «Даму».

Черязданов Салават Калымгазинович – заместитель Председателя Правления с 17.03.2009 г. по 20.03.2010 г.

Родился 10 января 1972 г. В 1993 г. окончил Казахский политехнический институт им. В.И. Ленина по специальности «автоматизация технологических процессов». В 2003 г. с отличием окончил Казахский экономический университет им. Т. Рыскулова по специальности «финансы и кредит». Кандидат экономических наук. В 2008 г. окончил докторантуру Академии народного хозяйства при Правительстве Российской Федерации, профессиональная степень «Доктор делового администрирования». Женат, имеет 4 детей.

С 1993 г. работал заместителем Генерального директора страховой компании «Meirim»; с 1996 г. – Исполнительный директор АО «Профсервис»; с 1999 г. – помощником Председателя Национальной комиссии РК по ценным бумагам; с 2000 г. – Управляющий директор АО «Народный сберегательный банк Казахстана»; с 2002 г. – вице-президент Главного административного директора АО «Казахтелеком»; с 2006 г. – советник Президента АО «Казахстанская фондовая биржа»; с 2008 г. – советник Председателя Правления АО «ФУР «Қазына».

Шардарбеков Еркен Шарипбекович – заместитель Председателя Правления.

Родился 22 апреля 1970 г. В 1993 г. окончил Казахский политехнический институт по специальности «инженер-механик». Кандидат экономических наук. Женат, имеет 3 детей.

В 1994–2002 гг. работал на руководящих должностях различных госструктур РК. В 2002–2004 гг. руководил ТОО «Тюрк компаниясы», АО «Алатау мрамор». В 2004–2007 гг. – Управляющий директор, руководитель представительства в г. Астане, Управляющий директор-директор представительства в г. Москве АО «Банк развития Казахстана»; в 2007–2008 гг. – вице-президент АО «Социальные инновационные технологии»; в 2008 г. – директор департамента АО «ФУР «Қазына»; в 2008–2009 гг. – директор департамента АО «ФНБ «Самрук-Қазына»; в 2009 г. – заместитель Председателя Правления Фонда «Даму»; в 2009–2010 гг. – Управляющий директор АО «БТА банк». С мая 2010 г. занимает должность заместителя Председателя Правления Фонда «Даму». Курирует работу по реализации финансовых программ Фонда, в т.ч. по программам субсидирования и гарантирования в рамках Программы «Дорожная карта бизнеса-2020», по вопросам мониторинга, информационных технологий.

Есимов Аскар Асилбекович – заместитель Председателя Правления.

Родился 25 мая 1981 г. Окончил Казахскую академию транспорта и коммуникаций по специальности «инженер-таможенник», а также Алматинский экономический университет. Дополнительно стажировался в Министерстве коммерции КНР, а также окончил третью актуарную школу в Казахстане при Международной ассоциации актуариев. Женат, воспитывает сына.

За время трудовой деятельности работал на различных управленческих должностях в Министерстве экономики и бюджетного планирования РК, АО «ФНБ «Самрук-Қазына», АО «Национальный инновационный Фонд», заместителем Председателя Правления АО «Казахстанский фонд гарантирования ипотечных кредитов», где курировал работу фронт-офиса Фонда.

В апреле 2011 г. назначен заместителем Председателя Правления Фонда «Даму». Курирует работу по вопросам корпоративного развития, международного сотрудничества и дистанционного консалтинга, координирует работу по правовым вопросам, риск-менеджменту, в области хозяйственной деятельности Фонда.

Калибеков Бекжан Жантураевич – заместитель Председателя Правления.

Родился 22 сентября 1978 г. Окончил Ташкентский государственный университет востоковедения по специальности «регионовед (экономист)», а также Казахский гуманитарно-юридический университет по специальности «юрист». По программе «Болашак» проходил обучение по магистерской программе экономической политики и управления Колумбийского университета (Нью-Йорк, США) и получил степень МРА. Женат, имеет 3 детей.

За период трудовой деятельности работал на различных управленческих должностях. В Министерстве экономики и бюджетного планирования РК занимался вопросами инвестиционной политики и финансового сектора, планированием республиканских бюджетных инвестиций, а также вопросами межгосударственных отношений, в том числе в рамках различных интеграционных объединений.

В апреле 2011 г. назначен заместителем Председателя Правления Фонда «Даму». Курирует и координирует работу по взаимодействию с государственными органами, по обучению и сервисной поддержке.

Лесбеков Габит Абдимуталипович – Управляющий Директор – Член Правления.

Родился 4 февраля 1975 г. С отличием окончил Казахский национальный университет им. аль-Фараби в 1996 г. по специальности «экономист, специалист в области менеджмента»; в 1998 г. магистратуру Института экономики и права по специальности «макро-микроэкономика и математические методы». В 2002 г. получил ученую степень кандидата экономических наук. Обладатель государственной стипендии для талантливых молодых ученых в 2002–2004 гг. Женат, имеет 2 детей.

В 1998–2006 гг. работал старшим преподавателем, заместителем декана факультета экономики и бизнеса КазНУ им. аль-Фараби, ведущим специалистом, главным специалистом Казахстанского фонда гарантирования депозитов. Имеет более 50 опубликованных научных трудов, статей, учебных пособий, прошел более 10 курсов-семинаров повышения квалификации. С ноября 2007 г. работал в Фонде «Даму» в должности главного специалиста, начальника управления, заместителя директора Департамента корпоративного развития, директора Департамента корпоративного развития, Управляющего директора–директора Департамента корпоративного развития. С апреля 2011 г. занимает должность Управляющего директора – Члена Правления. Координирует работу в области корпоративного развития, международного сотрудничества, расширения информационно-аналитической поддержки предпринимателей.

Султангазиев Канат Елеусизович – Управляющий директор – Член Правления.

Родился 8 февраля 1978 г. Окончил Казахскую государственную академию управления по специальности – «банковское дело», а также аспирантуру Казахского государственного экономического университета по специальности «денежное обращение и кредит». Проходил в Институте профессиональных бухгалтеров и аудиторов РК курсы «Международные стандарты финансовой отчетности и Управленческий учет». Женат, имеет 2 детей.

С 2002 г. работал в Национальном банке РК главным специалистом, заместителем Начальника управления контроля за ликвидационным процессом БВУ. С января по август 2004 г. работал в Агентстве РК по регулированию и надзору финансового рынка и финансовых организаций главным экономистом Управления ликвидационных процедур. В Фонде «Даму» работает с сентября 2004 г. С 2007 г. работал Директором Департамента программных займов, с 2009 г. – Управляющий директор–Директор Департамента программных займов. С апреля 2011 г. занимает должность Управляющего директора – Члена Правления. Координирует работу в области обусловленного размещения средств в БВУ и лизинговых компаниях, мониторинга целевого и эффективного освоения выделенных средств.

Имашева Гульшат Науканбаевна – Управляющий директор-Член Правления.

Родилась 1 июня 1971 г. Окончила учетно-экономический факультет Казахской государственной академии управления. Имеет диплом по МСФО DiplFR (ACCA), сертификат профессионального бухгалтера Министерства финансов РК. Воспитывает сына.

Трудовую деятельность начала с декабря 1993 года в банковской сфере. С апреля 1998 года по август 2005 года занимала руководящие должности в ОАО «Алаутрансгаз», ОАО «Международный аэропорт Алматы», ЗАО «Эйр Казахстан», ЗАО «Эксимбанк», АО «Казахстанская ипотечная компания». В Фонде «Даму» работает с 2005 г. и до 2008 г. возглавляла службу внутреннего аудита Фонда. С августа 2008 г. работала Управляющим директором по финансам. С апреля 2011 г. занимает должность Управляющего директора – Члена Правления. Курирует и координирует финансовые вопросы Фонда, в т. ч. бухгалтерского, налогового, статистического учетов, финансовой, налоговой отчетности, вопросов эффективного налогообложения, бюджетного планирования, мероприятий по эффективному размещению временно свободных денежных средств, их методологии.

2.9. Команда Фонда

Общая штатная численность сотрудников Фонда «Даму» составляет 270 человек: в Головном офисе – 116, в 16 региональных филиалах – 154. В структуре Головного офиса Фонда функционирует 15 департаментов.

2.10. Система корпоративного управления

В целях формирования и внедрения в ежедневную практику деятельности Фонда надлежащих норм и традиций корпоративного поведения, отвечающих международно признанным стандартам, основанным не только на безусловном соблюдении требований законодательства, но и на применении этических норм делового поведения, общих для всех участников делового сообщества, Фондом был принят и эффективно соблюдается Кодекс корпоративного управления.

С 2009 г. в управленческую практику Фонда было внедрено проведение еженедельных оперативных совещаний руководства Фонда и руководителей самостоятельных структурных подразделений. Результатом внедрения данной практики стало:

- повышение оперативности принятия управленческих решений;

- улучшение контроля над исполнением решений;
- повышение вовлеченности в работу руководителей структурных подразделений, создание условий для реальной командной работы.

Контроль деятельности региональных филиалов осуществляется путем проведения ежеквартальных расширенных заседаний Правления с директорами региональных филиалов в онлайн режиме.

В результате снижены денежные и временные затраты по командировкам директоров региональных филиалов в Головной

офис и повышена эффективность работы директоров региональных филиалов.

В целях совершенствования корпоративного управления Фонд выстраивает систему информационных коммуникаций между структурными подразделениями, региональными филиалами, Правлением, Советом директоров и Единственным акционером Фонда на принципах транспарентности.

Фондом ведется постоянная работа по технологическому развитию. С 2009 г. связь с региональными филиалами осуществляется посредством системы видеосвязи. Помимо этого, с 2010 г. филиалы Фонда подключены к общей системе электронного документооборота Фонда, что способствует оперативности принятия решений и исполнения поручений.

Для повышения информативности деятельности Фонда на корпоративном сайте размещена информация о текущих результатах программ Фонда, обновляемая автоматически на основе данных Геоинформационной системы Фонда. Кроме того, открыт доступ к базе данных Геоинформационной системы для внешних пользователей через сайт Фонда.

Активно проводятся мероприятия, направленные на сплочение корпоративного духа. Систематически практикуется создание рабочих групп для отработки ключевых вопросов деятельности Фонда, включая разработку Стратегии, программ финансовой и нефинансовой поддержки субъектов МСБ, работу с Азиатским банком развития.

В целях усиления поддержки субъектов МСБ в Республике Казахстан, в июле 2009 г. при Фонде «Даму» создан Общественный совет – консультативно-совещательный орган при Правлении Фонда. В состав Общественного совета вошли представители отраслевых ассоциаций и объединений предпринимательства Казахстана.

Данное решение – важный инструмент повышения прозрачности работы Фонда «Даму», разработки и реализации как финансовых, так и нефинансовых программ поддержки МСБ.

В декабре 2010 г. прошло очередное заседание Общественного совета, на котором были подведены итоги Международной конференции «Малый и средний бизнес в Казахстане: состояние и перспективы».

В августе 2010 г. Единственным акционером совместно с международной консалтинговой компанией KPMG проведена диагностика корпоративного управления Фонда «Даму» на предмет соответствия требованиям лучшей мировой практики. Результат диагностики корпоративного управления Фонда составил 52,6%.

Фонд «Даму» совместно со структурными подразделениями Единственного акционера намерен и дальше работать над совершенствованием системы корпоративного управления. В этой связи Фонд разрабатывает план по дальнейшему совершенствованию корпоративного управления на основе отчета по результатам диагностики.

В дальнейшем запланирована работа по выбору международного агентства для получения рейтинга корпоративного управления.

2.11. Политика управления человеческими ресурсами

Политика управления человеческими ресурсами в Фонде «Даму» основывается на Кадровой стратегии группы АО «ФНБ «Самрук-Қазына» на 2010–2020 гг. с учетом стратегических целей и миссии Фонда.

Ключевые направления Политики управления человеческими ресурсами включают:

- Формирование единой модели управления человеческими ресурсами для группы компаний АО «ФНБ «Самрук-Қазына».
- Систему повышения эффективности труда.
- Систему повышения качества человеческого капитала.
- Развитие корпоративной культуры.

По направлению формирования единой модели управления человеческими ресурсами для группы компаний АО «ФНБ «Самрук-Қазына» в 2010 году был сделан акцент на формирование трехуровневой системы назначений. А именно: сотрудники исполнительского уровня принимаются в Фонд «Даму» через проведение открытых конкурсных процедур. Сотрудники управленческого звена (директора структурных подразделений, региональных филиалов) назначаются либо через повышение в должности сотрудников исполнительского уровня, состоящих в кадровом резерве, либо, в случае необходимости, через поиск высококвалифицированных специалистов извне. Работники руководящего уровня должны приниматься в соответствии с действующим законодательством, внутренними документами АО ФНБ «Самрук-Қазына», программой кадрового резерва. Подобная система привлечения сотрудников позволяет обеспечивать преемственность наиболее эффективных принципов управления, сохраняет единство стратегического видения, целостность корпоративной культуры.

Для повышения эффективности труда в 2010 г. была проделана серьезная работа по внедрению системы оценки управленческих работников Фонда «Даму» на основе ключевых показателей деятельности. Механизм позволяет на регулярной основе отслеживать степень достижения стратегических целей организации, а также закрепить персональную ответственность сотрудников за результат.

В направлении повышения качества человеческого капитала в 2010 г. перед Фондом «Даму» остро встала задача по качественному и количественному усилению состава сотрудников профильных структурных подразделений. Так, были организованы и проведены семинары по вопросам финансового анализа, менеджмента. Сотрудники фронт-офиса принимали участие в международных встречах и конференциях, что позволяет изучать и внедрять в Фонде «Даму» международные практики в вопросах поддержки субъектов частного предпринимательства.

Немаловажную роль в повышении эффективности организации играет и корпоративная культура. В 2010 г. было проведено два выездных тим-билдинга, с обучающими тренингами для сотрудников региональных филиалов и Головного офиса Фонда «Даму». Профессиональное отношение к поставленным задачам, общая доброжелательность дополнительно мотивируют работников, повышают самоидентификацию сотрудников с деятельностью организации, создают благоприятный организационный климат для достижения стратегических целей.

2.12. Корпоративная культура

Фонд «Даму» рассматривает корпоративную культуру как важный фактор своего устойчивого развития и успеха. К основным целям корпоративной культуры Фонда «Даму» относится последовательное достижение высоких стандартов поведения и ответственности сотрудников, включающее соблюдение норм деловой этики, а также создание благоприятной среды для проявления способностей каждого из сотрудников. В своей деятельности сотрудники Фонда «Даму» придерживаются таких ценностей, как честность, надежность, профессионализм, и стремятся внести свой вклад в устойчивое развитие экономики Казахстана. Фундамент деятельности Фонда становится прочнее с укреплением лучших корпоративных традиций, создаваемых многолетним опытом во всех сферах деятельности.

Важным элементом корпоративной культуры является система повышения квалификации сотрудников Фонда. Так, в августе 2010 г. в с. Зеренда Акмолинской области прошло расширенное выездное заседание с участием сотрудников Головного офиса и региональных филиалов Фонда «Даму». Основной целью данного мероприятия стало обсуждение стратегических направлений деятельности Фонда, а также проведение корпоративных обучающих семинаров для сотрудников Фонда «Даму». В рамках выездного мероприятия сотрудники имели возможность дать оценку стратегическим целям и задачам Фонда, предложить новые инструменты поддержки МСБ, выстроить конструктивные профессиональные отношения, отработать навыки межличностных коммуникаций. Более 160 сотрудников Фонда прослушали корпоративные семинары по функциональной и управленческой тематике. Кроме того, проведены различные тренинги по сплочению коллектива, усилению корпоративного духа, построению эффективной команды.

2.13. Прозрачность деятельности Фонда

Большое внимание уделяется прозрачности деятельности Фонда «Даму». За 2010 г. в СМИ прошло более 3 300 публикаций о Фонде. Акцент существенно сместился в сторону региональных СМИ – на них пришлось более половины всех публикаций. Тональность выпущенных в СМИ материалов:

- 37% – позитивные,
- 62% – нейтральные,
- менее 1% – с критическими замечками.

По инициативе пресс-службы Фонда «Даму» выпущено 617 материалов. Кроме того, было организовано 14 пресс-конференций, 12 презентаций, 10 пресс-туров, 3 онлайн конференции, опубликовано 10 аналитических статей, прошло более 120 выступлений в эфире телеканалов.

2.14. Эффективное управление активами

Управление активами Фонд «Даму» осуществляет в соответствии с Правилами размещения временно свободных денег, утвержденными Советом директоров Фонда 31 июля 2009 г., протокол № 8. Данные Правила была разработаны и утверждены на основе Единой политики по управлению временно свободными средствами, утвержденной Акционером 21.04.2009 г., протокол № 17, и основными параметрами инвестиционного казначейского портфеля, а также Инвестиционной политикой, утвержденной решением Правления Фонда от 07.10.2010 г., протокол № 033/210.

Целью управления временно свободными денежными средствами (далее – ВСД) является их размещение в финансовые инструменты на внешнем и внутреннем финансовых рынках для обеспечения сохранности ВСД при заданном уровне до-

ходности / риска и поддержания необходимого уровня ликвидности.

Основными задачами Фонда при управлении активами являются обеспечение сохранности ВСД, платежеспособности по текущим обязательствам, способности финансировать возникающие инвестиционные возможности и обеспечение достаточного уровня доходности ВСД к уровню принимаемого риска.

Основные принципы формирования портфеля:

- Диверсификация: определение долей различных финансовых инструментов в портфеле и корреляция между финансовыми инструментами портфеля.
- Оценка рисков: волатильности портфеля и других рисков.

Управление ВСД осуществляется в соответствии с лимитами, установленными по балансовым и внебалансовым обязательствам на банки-контрагенты. ВСД не могут размещаться в акции. Производные инструменты могут использоваться только в целях хеджирования риска потенциальных убытков.

Основным принципом является обеспечение проведения сбалансированной / консервативной политики вложений. В процессе управления активами Фонд руководствуется требованиями сохранности инвестированного капитала, обеспечения и поддержания ликвидности, доходности, срока инвестиций и диверсификации. Диверсификация портфеля финансовых активов производится в целях исключения рисков потерь, возникающих в результате концентрации финансовых активов с определенным сроком погашения, определенного эмитента или определенного класса инвестиций в портфеле инвестиций Фонда.

В целях выработки среднесрочной и долгосрочной политики по управлению активами и пассивами, определения оптимальной структуры баланса, мониторинга финансового состояния Фонда, показателей доходности и принятия необходимых корректирующих мер по максимизации доходов и ограничению рисков по операциям размещения временно свободных средств, при Правлении Фонда создан постоянно действующий Комитет по управлению активами и пассивами. Заседания Комитета проводятся не реже одного раза в месяц.

2.15. Мониторинг ссудного портфеля

В период с 2001-го по 2008 г. Фонд вел активную кредитную политику по программам прямого кредитования, предоставляя займы по ставкам ниже рыночных при отсутствии надлежущего мониторинга реализации проектов и эффективной работы с портфелем проблемных проектов.

Качество ссудного портфеля постоянно ухудшается за счет снижения доли стандартного портфеля.

По состоянию на 01.01.2011 г. общий размер прав (требований) по основному долгу составил 13281 млн тенге, общая сумма сформированных провизий по портфелю составляет 10904 млн тенге. В данной ситуации целесообразна передача ссудного портфеля на аутсорсинг коллекторским компаниям либо его продажа.

Продажа ссудного портфеля одобрена решением Правления АО «ФНБ «Самрук-Қазына» № 14/10 от 24.02.2010 г. и решением Совета директоров Фонда «Даму» № 43 от 30.04.2010 г. В рамках исполнения данных решений в июне 2010 г. был проведен открытый тендер по закупкам услуг по оценке ссудного портфеля Фонда «Даму» и 07.07.2010 г. был заключен

Договор № 159-ДГЗ о закупках услуг по оценке ссудного портфеля. Отчет об оценке был принят в январе 2011 г.

14 марта 2011 г. на рассмотрение Совета директоров Фонда «Даму» был вынесен вопрос о продаже ссудного портфеля Фонда «Даму» по прямому финансированию, на котором было принято решение провести аукцион по продаже ссудного портфеля одним лотом на повышение стартовой цены, равной рыночной стоимости по результатам проведенной независимой оценки, т.е. 4816 млн тенге.

Аукцион по продаже ссудного портфеля назначен на 14 июня 2011 г.

В случае признания торгов несостоявшимися, на Совет директоров Фонда будет вынесен вопрос о передаче портфеля на аутсорсинг.

Центральный концертный зал
«Казахстан»

Система управления рисками Фонда

Система управления рисками Фонда – это элемент общей корпоративной системы управления рисками группы компаний АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Қазына». Она включает в себя систему процессов и процедур, обеспечивающих Исполнительный орган и Орган управления Фонда своевременной информацией о рисках и решениях по минимизации рисков.

Для координации внедрения и развития системы управления рисками в Фонде представитель Фонда вошел в состав Совета по управлению рисками АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Қазына», а также является членом Совета руководителей комплаенс-служб финансовых организаций АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Қазына».

В отчетный период система управления рисками была нацелена на реализацию принципов комплексного анализа кредитных рисков в рамках первого направления Программы «Дорожная карта бизнеса-2020» по гарантированию проектов малого и среднего предпринимательства.

Учитывая важность реализации программы «Дорожная карта бизнеса-2020», Фонд существенно изменил подходы к рассмотрению проектов предпринимателей и значительно повысил требования к предварительной оценке рисков проектов.

В результате удалось оптимизировать процедуры и ускорить процесс принятия решений с учетом мероприятий по минимизации рисков по каждому проекту, по которому была выпущена гарантия. В ходе принятия решений о предоставлении гарантий или об отказе предоставления Фонд использовал результаты собственной комплексной методики оценки кредитных рисков. Данная методика основывается на комплексном анализе взаимосвязанных факторов рисков, могущих негативно повлиять на финансовые показатели проекта и, соответственно, увеличить уровень кредитного риска Фонда по портфелю выданных гарантий.

При управлении финансовыми рисками в 2010 году традиционно выделялись три зоны генерации рисков: обусловленное размещение, инвестиции в ценные бумаги, управление временно свободными денежными средствами. Для их минимизации использовались методики лимитирования на активные операции с банками-контрагентами, дистанционный анализ кредитных рисков банков второго уровня, лизинговых компаний и корпоративных эмитентов.

Применение методик лимитирования стало возможным в результате усилий Департамента риск-менеджмента по совершенствованию методологической и технической базы управления финансовыми рисками. Например, в 2010 году были утверждены «Правила установления и мониторинга лимитов по балансовым и внебалансовым обязательствам на банки-контрагенты АО «Фонд развития предпринимательства «Даму», а также обновлены расчетные таблицы и форматы заключений по рискам банков-контрагентов.

В 2010 году существенно сфокусирована работа над управлением операционными рисками. По работе в данном направлении задействованы все структурные подразделения Фонда, в результате чего разработан детальный План мероприятий по управлению рисками каждого структурного подразделения.

С момента начала внедрения системы управления рисками в Фонде была проделана существенная работа по внедрению базовой методологической документации по управлению рисками. В частности, были разработаны и утверждены Советом директоров Фонда нормативные документы в области управления рисками. Ежегодно проводится идентификация рисков, составляется Карта рисков Фонда с выделением критических рисков, разрабатываются планы мероприятий по управлению рисками.

Развитие системы управления рисками в Фонде

2007	2008	2009	2010
<p>1 Внедрение СУР</p> <p>Разработаны методологические документы Управления анализа рисков</p> <p>Внедрены первые инструменты анализа рисков</p> <p>Осуществлен анализ рисков ссудного портфеля</p> <p>Осуществлен анализ операционных рисков</p> <p>Составлены Аналитические отчеты по финансовому сектору РК</p> <p>Разработаны форматы экспертных заключений, осуществлялась экспертиза проектов</p>	<p>2 Выявление и оценка рисков в рамках политики Акционера</p> <p>Разработаны нормативные документы в области управления рисками</p> <p>Создан Департамент риск-менеджмента</p> <p>Внедрена процедура по установлению лимитов</p> <p>Проведен семинар для сотрудников Фонда по СУР</p> <p>Совместно с Комитетом по рискам ЕА разработан формат Карты рисков</p> <p>Директор ДРМ введен в состав коллегиальных органов Фонда</p>	<p>3 Формирование новой интегрированной СУР в рамках «Самрук-Қазына»</p> <p>Совет директоров утвердил нормативные документы в области управления рисками</p> <p>Проведена первая идентификация рисков Фонда</p> <p>Разработана Карта рисков Фонда с выделением критических рисков (вошла в состав годового отчета Единственному акционеру)</p> <p>Утвержден План мероприятий по управлению рисками</p> <p>Приказом в каждом СП назначены сотрудники ответственные за идентификацию</p>	<p>4 Внедрение международных стандартов управления рисками</p> <p>Советом директоров утверждены: Карта рисков, Удерживающая способность Фонда; План мероприятий по управлению критическими рисками; Отчет по операционным рискам за отчетный период: июнь 2009-го – июнь 2010 года</p> <p>Составлен и утвержден отчет по исполнению Плана мероприятий по управлению рисками за 2009 год</p> <p>При Правлении создан Комитет по рискам</p> <p>Проведено первое заседание Комитета по рискам</p>

Структура системы управления рисками Фонда соответствует структуре и общим подходам группы компаний АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Қазына» и представлена управлением рисками на нескольких уровнях:

Совет Директоров

Первый уровень представлен Советом директоров Фонда, который несет ответственность за общую систему контроля по управлению рисками, играет ключевую роль в осуществлении надзора за ключевыми рисками и системой корпоративного управления рисками. Совет директоров осуществляет постановку целей деятельности Фонда, а также утверждает документы в области управления рисками, удерживающую способность и аппетит на риск.

Правление

Второй уровень – Правление Фонда, ответственное за организацию эффективной системы управления рисками и создание структуры контроля над рисками для обеспечения выполнения и следования требованиям корпоративной политике. Правление вправе осуществлять часть функций в области управления рисками через создание соответствующих комитетов.

Комитет по рискам

Комитет является постоянно действующим коллегиальным, консультативным органом Фонда, координирующим процесс функционирования системы управления рисками Фонда. Основные цели комитета – постоянное совершенствование деятельности на основе единого стандартизированного подхода к методам и процедурам управления рисками.

Структурное подразделение, ответственное за управление рисками

Третьим уровнем в процессе управления рисками является Департамент риск-менеджмента, в цели которого входит

общее управление рисками, а также осуществление контроля над использованием общих принципов и методов по обнаружению, оценке, управлению и составлению отчетов как по финансовым, так и по нефинансовым рискам.

Коллегиальные органы (Комитеты Фонда)

Комитеты является постоянно действующим коллегиальным органом Фонда, осуществляющим реализацию внутренней кредитной политики, кадровой политики, политики управления активами и пассивами Фонда.

Внутренний аудит

Служба внутреннего аудита Фонда в процессе управления рисками осуществляет аудит процедур управления рисками и методологии оценки рисков, а также выработку предложений по повышению эффективности процедур управления рисками.

Структурные подразделения

Одними из важных элементов в структуре управления рисками являются структурные подразделения Фонда в лице каждого работника. Структурные подразделения (собственники рисков) играют ключевую роль в процессе управления рисками. Структурные подразделения ответственны за выполнение Плана мероприятий по управлению рисками, за своевременное выявление и информирование о значительных рисках в сфере своей деятельности, за выработку предложений по управлению рисками для включения в План мероприятий.

Процесс управления рисками Фонда

По результатам диагностики корпоративного управления, проведенной Единственным акционером совместно с международной консалтинговой компанией KPMG в августе 2010 года, система управления рисками Фонда получила результат: 52% на предмет соответствия требованиям лучшей мировой практики. Данный показатель сопоставим с общим результатом корпоративного управления, который составил 52,6%.

Учитывая рекомендации KPMG по улучшению процессов управления рисками, Фонд «Даму» намерен и дальше работать над совершенствованием системы управления рисками.

Комплекс «Гранд Алатау»

Основные результаты деятельности Фонда

Основные параметры финансово-хозяйственной деятельности, прогноз доходов и расходов заложены в Плане развития Фонда на 2010 год, утвержденном Советом директоров Фонда (решение Совета директоров № 14 от 10.12.2009 г.). План развития Фонда на 2010 год разработан и утвержден в соответствии с Правилами разработки, согласования, утверждения, корректировки, исполнения и мониторинга исполнения Планов развития дочерних организаций АО «ФНБ «Самрук-Қазына», утвержденных решением Правления АО «ФНБ «Самрук-Қазына» от 03.11.2009 г., протокол № 99/09.

В результате финансовой деятельности за 2010 год Фондом получен чистый доход в сумме 14 049 млн тенге, в том числе 11 643 млн тенге за счет восстановления провизий, созданных в 2009 году по кредитам, выданным БВУ в рамках реализации государственной Стабилизационной программы. Чистый доход без учета суммы восстановленных провизий составил 2 406 млн тенге.

За 2010 год получен доход от основной и неосновной деятельности в сумме 32 644 454 тыс. тенге при плане 29 325 342 тыс. тенге. Исполнение плана по доходам со-

ставило 111,3%. При этом по расходам экономия составила 1,1 млрд тенге, или 7%.

Собственный капитал Фонда по состоянию на 01.01.2011 г. составляет 44,5 млрд тенге. За отчетный период размер собственного капитала увеличился на 48,8% за счет получения чистой прибыли в сумме 14 049 млн тенге и уменьшения резерва по переоценке финансовых инструментов, имеющих в наличии для продажи (портфель ценных бумаг) на сумму 531 млн тенге.

Значение показателя достаточности капитала составило 27,5% при уровне собственного капитала 44,5 млрд тенге, заемного капитала – 173,4 млрд тенге.

Значение показателя текущей ликвидности составило 5,1.

Средневзвешенная ставка вознаграждения по финансовым активам составила 8,7%.

Средневзвешенная ставка вознаграждения по финансовым обязательствам составила 6,19%.

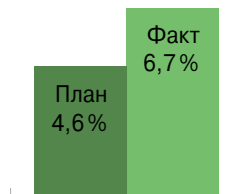
Показатели рентабельности деятельности Фонда за 2010 год (финансовые ключевые показатели деятельности)

Наименование	2010	2010
	План	Факт
ROA, рентабельность активов	4,6 %	6,7 %
ROE, рентабельность капитала	26,2 %	32,8 %
Рентабельность деятельности без учета восстановленных провизий (отношение прибыли к общим расходам)	13 %	20 %

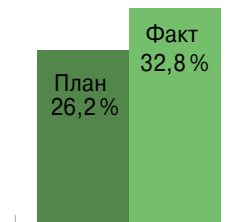
Ключевые показатели деятельности Фонда за 2010 г.

Финансовые показатели

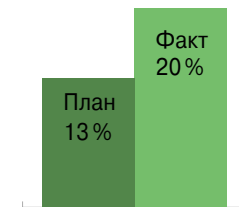
ROA, рентабельность активов

ROA, рентабельность капиталов

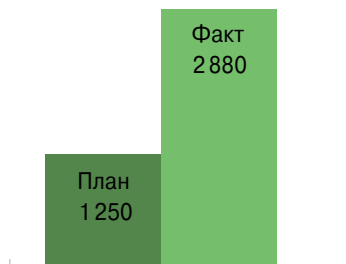
рентабельность деятельности

В связи с получением положительного чистого дохода за 2010 год наблюдается перевыполнение плана финансовых ключевых показателей деятельности.

Операционные показатели

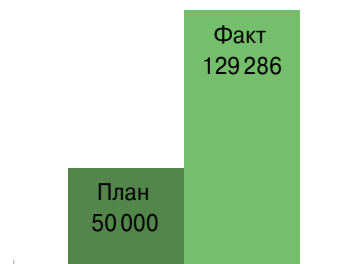
Количество проектов МСБ, профинансированных в рамках программ обусловленного размещения (ед.)

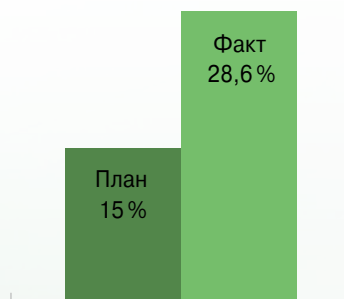
Количество созданных и поддержанных рабочих мест МСБ за счет реализации программ Фонда (ед.)

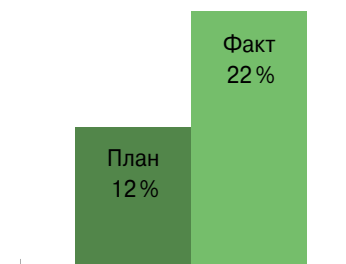
Общая сумма средств, выданных субъектам МСБ в рамках программ обусловленного размещения (млн тенге)

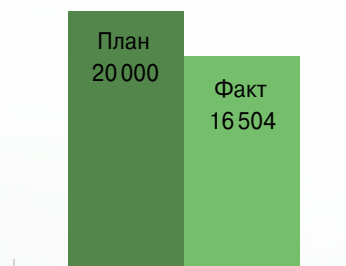
Доля промышленных проектов, профинансированных в рамках финансовых программ Фонда

Доля средств, выданных субъектам МСБ по программам Фонда по отношению к общему объему средств, выданных банками субъектам МСБ

Количество предпринимателей и населения с предпринимательской инициативой, охваченных программами Фонда по нефинансовой поддержке (чел.)

По факту за 2010 г. в рамках обусловленного размещения средств в БВУ профинансировано 2880 заемщиков МСБ (230% плана) на сумму 129286 млн тенге (259% плана). Перевыполнение плана обусловлено быстрой оборачиваемостью средств в рамках Стабилизационной программы (1-й–3-й транши) и «Даму-Регионы», что позволяет банкам осуществлять повторную выдачу кредитов на револьверной основе.

В целом на фоне снижения объемов банковского кредитования средства Фонда «Даму» пользуются высоким спросом. За счет этого доля средств, выданных субъектам МСБ в рамках программ Фонда по отношению к общему объему средств, выданных банками субъектам МСБ, за 2010 г. составила 22% (183% плана).

Немаловажной является социальная направленность программ Фонда «Даму». По результатам за 2010 г. за счет финансовой поддержки от Фонда в секторе частного предпринимательства было создано 5095 рабочих мест. Это более чем в 2 раза превышает плановый показатель на 2010 г.

С 2010 г. программы Фонда «Даму» переключились на решение задачи по диверсификации сектора МСП в посткризисный период и содействие развитию предпринимательства в несырьевых секторах. В рамках данной работы Фонд «Даму» осуществляет реализацию Программы «Даму-Өндіріс» и Программы финансирования лизинговых сделок МСБ в обрабатывающей промышленности, а с апреля 2010 г. приступил к выполнению функций финансового агента Программы «Дорожная карта бизнеса-2020». Смещение акцентов четко отражается в отраслевой структуре кредитов, выданных по программам Фонда: за 2010 г. доля средств, направленных на финансирование обрабатывающей промышленности, достигла 28,6% (191% запланированного показателя).

Численность предпринимателей и населения с предпринимательской инициативой, охваченных программами Фонда по не-

финансовой поддержке МСБ и обучению, за 2010 г. достигла 16 504 человек. Это составило 82% запланированного показателя. Отклонение от плана возникло в связи с тем, что Фондом были учтены пожелания слушателей и лекторов-тренеров в рамках Программы «Бизнес-Советник» проводить обучение в меньших аудиториях, в среднем 30–35 человек на один курс, для повышения эффективности курсов.

Здание «Казына Тауэр»

Основные бизнес- направления Фонда

5.1. Содействие увеличению числа активно действующих субъектов предпринимательства и количества рабочих мест путем обеспечения доступности финансирования всем субъектам МСБ, обладающим потенциалом развития

Первый транш Стабилизационной программы

В соответствии с Постановлением Правительства РК № 1039 от 06.11.2007 г. «Об утверждении Плана первоочередных действий по обеспечению стабильности социально-экономического развития РК» Фонд выступил оператором по размещению средств 1-го транша Стабилизационной программы в сумме 48,8 млрд тенге. Выделенные средства в декабре 2007 г. были распределены между семью банками-партнерами: АО «БТА Банк», АО «Банк ЦентрКредит», АО «Казкоммерцбанк», АО «Kaspi Bank», АО «Цеснабанк», АО «Евразийский банк», АО «Альянс Банк».

По состоянию на 01.01.2011 г. совокупный размер средств, освоенных БВУ, с учетом перераспределения и выдачи на револьверной основе, составил 85,8 млрд тенге. На данную сумму было профинансировано 2782 заемщика. Средняя сумма кредита составила 30,8 млн тенге, средний срок кредита – 26,8 месяца, средневзвешенная процентная ставка – 16,3% годовых, эффективная процентная ставка – 18,1% годовых. Создано и поддержано 3049 рабочих мест.

Второй транш Стабилизационной программы

В соответствии с протоколом заседания Правительства РК № 25 от 28.06.2008 г. «О мерах по дальнейшему развитию малого и среднего бизнеса в регионах», было принято решение о выделении на поддержку субъектов МСБ дополнительно 50,0 млрд тенге. Данные средства осваивались в рамках Программы софинансирования субъектов малого и среднего бизнеса с БВУ и финансовыми организациями (программа «50 на 50»). Выделенные средства в августе 2008 г. были распределены между десятью банками-партнерами: АО «АТФ Банк»,

АО «Евразийский банк», АО «БТА Банк», АО «Банк ЦентрКредит», АО «Нурбанк», АО «Kaspi Bank», АО «Казкоммерцбанк», АО «Альянс Банк», АО «Астана-Финанс», АО «Цеснабанк».

По состоянию на 01.01.2011 г. банками-партнерами профинансировано 2915 заемщиков на общую сумму 158,1 млрд тенге. Средняя сумма кредита составила 54,2 млн тенге, средний срок кредита – 42,3 месяца, средневзвешенная процентная ставка – 12,5% годовых, эффективная процентная ставка – 14,2% годовых. Создано и поддержано 4220 рабочих мест.

Программа «Даму-Регионы»

Программа «Даму-Регионы», реализуемая совместно с областными акиматами в рамках Постановления Правительства РК № 1039 от 06.11.2007 г. «Об утверждении Плана первоочередных действий по обеспечению стабильности социально-экономического развития РК», предполагала выделение Фонду «Даму» местными исполнительными органами кредитных средств в целях дальнейшего финансирования субъектов МСБ через филиальную сеть БВУ. В данной Программе участвуют 9 банков-партнеров: АО «Банк ЦентрКредит», АО «Евразийский банк», АО «БТА Банк», АО «АТФ Банк», АО «Kaspi Bank», АО «Нурбанк», АО «Темірбанк», АО «Цеснабанк», АО «Астана-Финанс».

В соответствии с протоколом заседания Правительства РК № 25 от 28.06.2008 г., Фонду «Даму» было выделено 28 млрд тенге из резерва Республиканского бюджета для кредитования проектов МСБ по Программе. Выделенная сумма была размещена Фондом «Даму» в БВУ полностью, по 2 млрд тенге на каждую область. Совокупный объем средств, выделенных акиматами, составил только 6,7 млрд тенге, которые были размещены через филиалы БВУ. Фонд выделил за счет собственных средств 150 млн тенге на финансирование проектов по г. Астане.

По состоянию на 01.01.2011 г. банками-партнерами профинансировано 1 358 заемщиков на сумму 46,2 млрд тенге. Средняя сумма кредита составила 34 млн тенге, средний срок кредита – 41,1 месяца, средневзвешенная процентная ставка – 12,6% годовых, эффективная процентная ставка – 13,7% годовых. Создано и поддержано 2 228 рабочих мест.

Третий транш Стабилизационной программы

В соответствии с Постановлением Правительства РК № 1085 от 25.11.2008 г. «О Планах совместных действий Правительства РК, Национального банка РК и Агентства РК по регулированию и надзору финансового рынка и финансовых организаций по стабилизации экономики и финансовой системы на 2009–2010 годы» из Национального Фонда РК было выделено 120,0 млрд тенге на осуществление мероприятий по стабилизации экономики на 2009–2010 гг., из которых 117 млрд тенге – на реализацию 3-го транша Стабилизационной программы. Выделенные средства в феврале 2009 г. были распределены между 12 банками-партнерами: АО «БТА Банк», АО «Альянс Банк», АО «АТФ Банк», АО «Казкоммерцбанк», АО «Народный банк Казахстана», ДБ АО «Сбербанк», АО «Банк ЦентрКредит», АО «Нурбанк», АО «Kaspi Bank», АО «Цеснабанк», АО «Евразийский банк», АО «Банк «Астана-Финанс».

Условиями программы также предусматривалась возможность участия в программе банков-партнеров собственными средствами. Однако только АО «АТФ Банк» изначально выделил средства в сумме 10 млрд тенге. Таким образом, общий пул финансирования по программе составил 127,0 млрд тенге.

По состоянию на 01.01.2011 г. банками-партнерами профинансировано 2911 заемщиков на сумму 188,4 млрд тенге. Средняя сумма кредита составила 64,7 млн тенге, средний срок кредита – 37,4 месяца, средневзвешенная процентная

ставка – 11,3% годовых, эффективная процентная ставка – 12,2% годовых. Создано и поддержано 3 847 рабочих мест.

Программа «Даму-Өндіріс»

В целях поддержки субъектов частного предпринимательства (далее – СЧП) в секторе обрабатывающей промышленности АО «ФНБ «Самрук-Қазына» совместно с АО «Фонд стрессовых активов» (далее – ФСА) и Фондом в октябре 2009 г. запущена программа «Даму-Өндіріс». Согласно условиям программы, поддержка осуществляется через рефинансирование кредитов, ранее полученных СЧП обрабатывающей промышленности в банках, по ставке 8% годовых. В качестве банков-партнеров выступили АО «БТА Банк», АО «Казкоммерцбанк», АО «Народный банк», АО «Альянс Банк» и АО «Темірбанк», в которых ФСА размещает депозиты на общую сумму 17,64 млрд тенге и которые согласились участвовать в программе собственными средствами на общую сумму более 7,2 млрд тенге. Сумма депозита для конкретного банка была определена с учетом размера портфеля банка по кредитам, выданным СЧП обрабатывающей промышленности.

По состоянию на 01.01.2011 г. банками-партнерами фактически рефинансировано 210 проектов на сумму 36,2 млрд тенге, за счет чего создано 4 834 рабочих места. Средняя сумма кредита составила 172,6 млн тенге, средний срок кредита – 28,2 месяца, средневзвешенная процентная ставка – 8% годовых, эффективная процентная ставка – 8,5% годовых.

Программа развития женского предпринимательства

Программа обусловленного размещения средств в БВУ для последующего микрокредитования женского предпринимательства была утверждена Советом директоров Фонда «Даму» 30.09.2009 г. Данная программа разработана в соответствии с поручением Президента Республики Казахстан Назарбаева Н.А., данным на V Форуме женщин Казахстана от 05.03.2009 г. с целью стимулирования экономической активности женщин-предпринимателей посредством льготного кредитования про-

ектов действующих и начинающих субъектов женского предпринимательства. В качестве банков-партнеров выступили АО «Евразийский банк», АО «Цеснабанк», АО «Банк ЦентрКредит», АО «Delta Bank» и АО «Темірбанк».

По состоянию на 01.01.2011 г. банками-партнерами профинансировано 376 заемщиков на сумму 1 431 млн тенге. Средняя сумма кредита составила 3,8 млн тенге, средний срок кредита – 41,2 месяца, средневзвешенная процентная ставка – 12,4% годовых, эффективная процентная ставка – 13,7% годовых. Создано и поддержано 108 рабочих мест.

Программа «Даму-Регионы II»

Программа финансирования региональных приоритетных проектов «Даму-Регионы II» была утверждена Советом директоров Фонда «Даму» 13.07.2010 г. Данная программа разработана с целью финансирования проектов субъектов МСБ в приоритетных для регионов Республики Казахстан отраслях экономики путем эффективного использования собственных средств Фонда, средств МИО, выделяемых из местного бюджета, а также средств Банков-партнеров. Банками-партнерами выступили 7 БВУ: АО «Евразийский банк», АО «Банк ЦентрКредит», АО «БТА Банк», АО «Нурбанк», АО «Альянс Банк», АО «Delta Bank» и АО «Темірбанк».

По состоянию на 01.01.2011 г. профинансирован 41 заемщик на сумму 1 754 млн тенге, создано 102 рабочих места.

Точечные программы финансирования в регионах

Программа финансирования субъектов малого и среднего предпринимательства в г. Жанаозен Мангистауской области

В рамках «Комплексного плана по решению проблем социально-экономического развития г. Жанаозен Мангистауской области на 2009–2012 годы», утвержденного Постановлением Правительства Республики Казахстан

от 19.09.2008 г. № 865, предусматривается организация кредитования СМСП г. Жанаозен за счет средств местного бюджета и Фонда. При этом, объем средств, выделяемых МИО и Фондом в течение 2009–2012 гг., составляет 1 800 млн тенге.

В связи с этим Фондом утверждена отдельная Программа финансирования проектов СМСП в г. Жанаозен Мангистауской области, на реализацию которой выделена сумма в объеме 900 млн тенге в течение 2009–2012 гг. для дальнейшего финансирования СМСП через БВУ.

В программе участвуют 5 банков-партнеров: АО «Темірбанк», АО «Евразийский банк», ДБ АО «Сбербанк», АО «Банк ЦентрКредит» и АО «Delta Bank».

По состоянию на 01.01.2011 г. банками-партнерами профинансировано 14 заемщиков на сумму 119,8 млн тенге. Средняя сумма кредита составила 8,6 млн тенге, средний срок кредита – 43,7 месяца, средневзвешенная процентная ставка – 10,5% годовых, эффективная процентная ставка – 11,3% годовых. Создано и поддержано 14 рабочих мест.

Программа регионального финансирования субъектов МСП

Программа регионального финансирования субъектов малого и среднего предпринимательства утверждена решением Совета директоров Фонда «Даму» от 10.12.2009 г.

Основной целью программы является повышение эффективности реализации региональных программ поддержки и развития СМСП путем финансирования проектов СМСП в приоритетных для региона отраслях или отдельных территориальных единицах.

В настоящее время программа реализуется в Алматинской и Акмолинской областях.

По состоянию на 01.01.2011 г. по данной программе профинансировано 13 заемщиков на сумму 773,7 млн тенге, за счет чего создано 80 рабочих мест.

Развитие микрофинансового сектора

Фондом «Даму» была разработана Программа мер по развитию микрокредитных организаций в РК на 2008–2012 годы, целью которой является содействие качественному развитию микрофинансового сектора как третьего уровня кредитной системы страны путем оказания финансовой и нефинансовой поддержки микрокредитных организаций (далее – МКО).

Фондом в рамках Программы проведены 3 конкурса по отбору МКО на предмет финансирования из собственных средств Фонда: в мае и октябре 2008 г. и в феврале 2009 г.

В результате с 21 МКО заключены договоры на финансирование на сумму 1 078,4 млн тенге.

С декабря 2009 г. Фонд «Даму» приступил к финансированию МКО через обусловленное размещение средств Фонда в БВУ.

Программа обусловленного размещения средств в БВУ для кредитования МКО утверждена Советом директоров Фонда «Даму» 29.06.2009 г.

Фондом размещены ресурсы в размере 1 704 млн тенге в четырех банках-партнерах: АО «Банк ЦентрКредит», АО «АТФ Банк», АО «Евразийский банк» и АО «Цеснабанк».

По состоянию на 01.01.2011 г. банками-партнерами профинансировано 9 МКО (57 займов) на сумму 1 410,5 млн тенге. Средняя сумма кредита составила 156,7 млн тенге, средний срок кредита – 56,7 месяца, средневзвешенная процентная ставка – 12,9% годовых, эффективная процентная ставка – 13,9% годовых.

Резюме

По результатам реализации Стабилизационной программы Правительства Республики Казахстан можно констатировать, что, как антикризисная программа, она свою задачу выполнила:

- Ликвидность банков второго уровня восстановлена.
- Приток дешевых кредитных ресурсов дал возможность предприятиям получить передышку, сохранить бизнес, производство, рабочие места и тем самым обеспечить социальную стабильность.

Объемы финансовой помощи сектору МСБ в Казахстане были беспрецедентными, а эффективность и оперативность мер поддержки – намного выше, чем в соседних странах. Реализация Стабилизационной программы продолжается путем револьверного финансирования, за счет погашаемых конечными заемщиками кредитных средств.

5.2. Содействие развитию предпринимательства в несырьевых секторах экономики

Программы в рамках «Дорожной карты бизнеса-2020»

Программа «Дорожная карта бизнеса-2020» (далее – Программа «ДКБ-2020») является одним из механизмов реализации Государственной программы по форсированному индустриально-инновационному развитию Республики Казахстан на 2010–2014 годы и разработана Министерством экономического развития и торговли РК в целях реализации послания Президента Республики Казахстана народу Казахстана «Новое десятилетие – Новый экономический подъем – Новые возможности Казахстана» и Стратегического плана развития Казахстана до 2020 года.

Цель Программы «ДКБ-2020» – обеспечение устойчивого и сбалансированного роста регионального предпринимательства в несырьевых секторах экономики, а также сохранение действующих и создание новых постоянных рабочих мест.

Реализация Программы «ДКБ-2020» будет осуществляться в два этапа:

1-й этап с 2010 г. – пилотный. В 2010 г. решение задач по поддержке предпринимательства будет реализовано по трем направлениям: «Поддержка новых бизнес-инициатив», «Оздоровление предпринимательского сектора» и «Поддержка экспортоориентированных производств».

С 2011 г. решение задач Программы будет реализовано по четырем направлениям: «Поддержка новых бизнес-инициатив», «Оздоровление предпринимательского сектора», «Снижение валютных рисков предпринимателей», «Усиление предпринимательского потенциала».

2-й этап с 2015 г. по 2020 г. На втором этапе, в 2015–2020 гг., реализация Программы будет продолжена по тем же направлениям, что и в 2011–2014 гг. («Поддержка новых бизнес-инициатив», «Снижение валютных рисков предпринимателей» и «Усиление предпринимательского потенциала»), но с учетом корректировок, которые будут сделаны по результатам реализации первого этапа Программы «ДКБ-2020», а также экономической ситуации в этот период.

В 2011 г. на реализацию Программы «ДКБ-2020» из республиканского бюджета предусмотрено 17,7 млрд тенге, в том числе на:

- поддержку новых бизнес-инициатив – 6,8 млрд тенге,
- оздоровление предпринимательского сектора – 5,7 млрд тенге,
- снижение валютных рисков предпринимателей – 5,2 млрд тенге.

Дальнейшее финансирование Программы «ДКБ-2020» будет осуществляться в рамках средств, предусмотренных в республиканском бюджете на соответствующие финансовые годы.

Главная задача Фонда – обеспечение быстрого и прозрачного движения денег в рамках Программы «ДКБ-2020», а также контроль за их эффективным и целевым использованием.

В целом за 2010 г. по Программе «ДКБ-2020» просубсидировано 135 проектов общей стоимостью 91,9 млрд тенге. Сумма выплаченных субсидий составила 414,8 млн тенге.

По первому направлению «Поддержка новых бизнес-инициатив» подписано 90 договоров. Сумма кредитного портфеля составила 14,6 млрд тенге.

По первому направлению – «Гарантирование кредитов субъектов частного предпринимательства» одобрено 10 проектов по гарантированию, из них заключено три договора гарантии. Сумма кредитного портфеля составила 3,0 млрд тенге.

По второму направлению – «Оздоровление предпринимательского сектора» Рабочей группой при Госкомиссии одобрено 64 проекта, подписано 30 договоров субсидирования. Сумма кредитного портфеля составила 49,3 млрд тенге.

По третьему направлению – «Снижение валютных рисков предпринимателей» подписано 15 договоров субсидирования. Сумма кредитного портфеля составила 24,1 млрд тенге.

С 2011 г. Программа «ДКБ-2020» дополнена четвертым направлением – «Усиление предпринимательского потенциала». Четвертое направление предусматривает оказание государственной поддержки малому и среднему бизнесу, направленной на усиление предпринимательского потенциала в целях модернизации производств и внедрения современных моделей управления бизнесом.

Государственная поддержка малого и среднего бизнеса будет заключаться в:

- поддержке начинающих предпринимателей (старт-ап проекты);
- сервисной поддержке ведения действующего бизнеса;
- обучении топ-менеджмента малого и среднего бизнеса;
- модернизации и расширению производств путем установления деловых связей с иностранными партнерами (далее – проект «Деловые связи»);
- подготовке и переподготовке кадров по востребованным на рынке труда специальностям.

Программа финансирования лизинговых сделок субъектов МСП

Согласно Постановлению Правительства РК от 09.10.2009 г. № 1553 «О некоторых вопросах поддержки субъектов предпринимательства в сфере обрабатывающей промышленности и решения проблем на рынке недвижимости», АО «Фонд стрессовых активов» выделил Фонду 2 млрд тенге для последующего размещения средств в БВУ и лизинговых компаниях для финансирования лизинговых сделок субъектов МСП, занятых в сфере обрабатывающей промышленности.

Цель программы: обеспечение возможности расширения и модернизации основных средств МСБ в приоритетных отраслях экономики путем льготного финансирования лизинговых сделок.

По состоянию на 01.01.2011 г. в рамках программы профинансировано 33 лизингополучателя (субъекта МСП) на общую сумму 762,3 млн тенге. Средняя сумма сделки составила 23,1 млн тенге, средний срок – 61,6 месяца, средневзвешенная процентная ставка – 8% годовых, эффективная процентная ставка – 8% годовых. Создано и поддержано 1 335 рабочих мест.

5.3. Повышение профессионализма субъектов МСБ и вовлечение населения в предпринимательство

Программа тренинг-обучения «Бизнес-Советник»

Программа «Бизнес-Советник» утверждена Советом директоров Фонда «Даму» 08.06.2009 г. При разработке Программы Фондом был сделан акцент на:

- полный охват всех регионов Казахстана,
- практическую направленность и доступность учебных курсов,
- минимальные издержки.

В целях качественной реализации программы, полного охвата регионов и повышения доверия населения к проводимому обучению Фондом были подписаны меморандумы о сотрудничестве с Народно-демократической партией «Нур Отан» (далее – НДП «Нур Отан»), Министерством образования и науки Республики Казахстан (далее – МОН РК), а также с акимами 14 областей и городов Алматы и Астаны.

В программе задействовано порядка 120 преподавателей и тренеров консалтинговых компаний из всех регионов Казахстана, которые прошли предварительную подготовку на тренинге «Обучение преподавателей» и получили сертификаты «лектор-тренер». Обучающие курсы проводились группой лекторов из двух преподавателей: 1) финансист-экономист, 2) юрист.

В целях обеспечения слушателей курсов необходимым обучающим материалом были разработаны учебно-методическое пособие «Экспресс-курс предпринимательства», брошюра «Как получить кредит». Слушатели в ходе курсов получили, помимо обучающих пособий, раздаточные материалы: блокноты для записей, CD-диски, содержащие необходимую для предпринимателя информацию (законы, регулирующие предпринимательство, формы налоговых отчетностей и заявлений, примеры бизнес-планов, типо-

вые формы уставов и пр.). Проводимые курсы сопровождались видеозаписью с целью дальнейшего анализа.

По окончании тренинг-обучения слушателям был выдан зарегистрированный сертификат, номер которого внесен вместе с данными о слушателе в базу данных. Сертификат выдавался от имени организаторов в лице МОН РК, НДП «Нур Отан», АО «ФНБ «Самрук-Қазына» и Фонда «Даму».

С 2009-го по 2010 г. в течение трех этапов реализации Программы «Бизнес-Советник» было обучено 28 107 человек во всех 209 районах и городах Казахстана. В экспресс-курсе приняли участие 219 человек с ограниченными возможностями.

Создание Центров поддержки предпринимательства

Реализация Программы «Бизнес-Советник» создает предпосылки для внедрения эффективной модели Центров поддержки предпринимательства в регионах Казахстана. Эффективность такой сети будет обеспечена за счет консолидации усилий организаций поддержки предпринимательства, стандартизации предоставляемых ими услуг, а также заимствования и ретрансляции успешного зарубежного опыта в этой области.

Фонд «Даму» создает условия для развития трех видов Центров поддержки предпринимательства (далее – ЦПП), в зависимости от уровня региональной представленности и партнеров, участвующих в создании ЦПП:

- **Международные ЦПП** создаются на базе Фонда «Даму» без образования юридического лица, при участии международного института, имеющего экспертную и методологическую базу, технологии предоставления консалтинговых услуг.

- С этой целью Фонд «Даму» начал совместную работу с Центром международного промышленного сотрудничества UNIDO при ООН по созданию Центров по развитию промышленного предпринимательства (ЦРПП).
- **Региональные ЦПП** создаются на базе региональных организаций, имеющих возможность и потенциал для предоставления информационно-консультационных и обучающих услуг. Партнерами Фонда в создании региональных ЦПП могут выступить высшие учебные заведения, региональные и/или отраслевые общественные объединения предпринимателей, консалтинговые компании.
- **Районные ЦПП.** В данном случае Фонд «Даму» привлекает партнеров, имеющих возможность участия в создании ЦПП.

В 2010 г. создано 5 региональных ЦПП в Восточно-Казахстанской, Карагандинской, Кызылординской, Павлодарской и Южно-Казахстанской областях, а также 2 районных ЦПП в Актыбинской области. С сентября по декабрь 2010 г. ЦПП оказали порядка 1 100 консультаций, провели 28 тематических семинаров по разработке бизнес-идей, бизнес-планов, маркетингу, налогообложению, регистрации предприятий и пр.

Выпуск печатных СМИ для субъектов МСБ

С ноября 2009 г. при содействии Фонда «Даму» издается журнал «Мой Бизнес. Казахстан», который является отражением экономических реалий страны.

Журнал функционирует как независимое СМИ. Однако при этом у Фонда есть право вето для снижения рисков публикации информации, не соответствующей действительности.

Целевой аудиторией журнала являются представители МСБ, а также все те, кому интересны вопросы предпринимательства.

Журнал издается на русском языке тиражом в 5 000 экземпляров. Распространяется журнал по всей территории Казахстана с использованием всех существующих сетей реализации.

По состоянию на 01.01.2011 г. выпущено 13 номеров журнала.

Выпуск Аналитической книги по МСБ Казахстана

В январе 2010 г. издан второй выпуск Аналитической книги «Отчет о состоянии развития малого и среднего предпринимательства в Казахстане и его регионах» тиражом 1 500 экземпляров. В книгу включены общереспубликанский анализ текущего состояния и динамики социально-экономических показателей МСП в региональном и отраслевом разрезе, обзор сектора МСП каждого региона Казахстана в отдельности, результаты маркетингового исследования с охватом более 10 тыс. респондентов – субъектов МСП всех районов Казахстана. Книга распространена среди всех государственных органов, общественных организаций, ведущих вузов Казахстана, республиканских и областных библиотек.

22.06.2010 г. Фонд «Даму» провел пресс-конференцию по презентации Аналитической книги с приглашением СМИ и выступлениями работников Фонда на республиканских телеканалах.

Начата работа по созданию электронной версии книги с ежеквартальным обновлением для размещения на корпоративном сайте Фонда.

Проведение Круглых столов и Форумов малого бизнеса Казахстана

Практика реализации мероприятий по реализации программы «Бизнес-Советник» показала огромную важность личных контактов Фонда «Даму» с представителями бизнеса, общества и власти во всех регионах Казахстана.

В январе 2010 г. в г. Караганда совместно с акиматом Карагандинской области был проведен Первый республиканский семинар-совещание «Программа «Бизнес-Советник»: опыт, итоги и перспективы». В работе семинара-совещания приняли участие представители вузов всех регионов Казахстана, государственных органов, национальных институтов развития, банковских и бизнес-структур, Общественного совета при Фонде «Даму». Участники семинара-совещания поделились опытом реализации Программы «Бизнес-Советник» в целом по республике и по каждому региону в отдельности. Был рассмотрен и обсужден широкий круг практических мер по совершенствованию механизма реализации Программы «Бизнес-Советник».

Сотрудники Фонда принимают активное участие в проводимых днях открытых дверей, круглых столах, конференциях и других мероприятиях в целях проведения разъяснительной работы по реализации финансовых и нефинансовых программ, направленных на поддержку субъектов МСБ. Только за 2010 г. представители Фонда приняли участие более чем в 30 подобных мероприятиях.

В целях повышения качества разъяснительной работы по действующим программам Фонд выпускает и на бесплатной основе распространяет среди предпринимателей брошюры, включающие основные положения реализуемых программ.

В 2010 г. Фондом была выпущена брошюра «Дорожная карта бизнеса-2020: вопросы-ответы» тиражом 2 тыс. экземпляров, включающая 50 наиболее часто задаваемых вопросов и детальные ответы на них. Кроме того, была выпущена брошюра «Государственная поддержка предпринимателей Казахстана: Программа «Дорожная карта бизнеса-2020» тиражом 9 тыс. экземпляров. В брошюре представлено детальное описание механизма участия предпринимателей в каждом из трех направлений Про-

граммы: (1) Поддержка новых бизнес-инициатив, (2) Оздоровление предпринимательского сектора, (3) Поддержка экспортоориентированных производств.

Программа «Даму-Көмек»

Программа «Даму-Көмек» нацелена на оказание поддержки предпринимателям и населению с ограниченными возможностями путем повышения степени информированности об их проблемах и необходимых им ресурсах (финансовая помощь, имущество, консультационная поддержка, другие услуги).

Фонд «Даму» не предоставляет финансирование, но выступает связующим звеном между предпринимателями с ограниченными возможностями и потенциальными спонсорами и кредиторами.

Для этого в декабре 2009 г. создан специальный сайт www.damu-komek.kz в виде доски объявлений – электронной площадки для обмена контактами и иной информацией. Практика реализации подобных проектов свидетельствует о том, что, как правило, желающих предоставить помощь гораздо больше, чем желающих ее получить.

При реализации программы Фонд «Даму» тесно сотрудничает с общественными организациями инвалидов, департаментами предпринимательства акиматов, которые знают все местные предприятия, использующие труд инвалидов. С их помощью формируется запросный раздел сайта, и акиматы также получают возможность использования данного информационного ресурса.

По состоянию на 01.01.2011 г. на сайте было размещено 249 заявок, из которых 89 заявителям оказана спонсорская и благотворительная помощь.

Геоинформационная система Фонда «Даму»

Геоинформационная система Фонда «Даму» является интерактивной системой предоставления всей актуальной статистической и аналитической информации о деятельности Фонда «Даму», а также о развитии малого и среднего предпринимательства, микрофинансового сектора, макро- и микроэкономических процессах республиканского и регионального уровня.

ГИС была разработана по заданию Фонда «Даму» для эффективной поддержки принятия управленческих решений на основе визуализации данных. Формирование и дальнейшее совершенствование данной системы осуществляется поэтапно:

1-й этап (завершен): подсистема анализа внешней среды (на основе данных Национального банка Республики Казахстан, Агентства Республики Казахстан по статистике и Агентства Республики Казахстан по регулированию и надзору финансового рынка и финансовых организаций).

2-й этап (завершен): подсистема анализа внутренней среды – консолидированная и индивидуальная информация по всем реализуемым Фондом финансовым программам, в разрезе банков, регионов, целей финансирования и проч.

3-й этап (завершен): в марте 2010 г. часть ГИС была сделана открытой для внешних пользователей⁴ (предприниматели, общественные и государственные организации, СМИ, консалтинговые и аналитические компании), со ссылкой на правообладателя – Фонд «Даму» при публикации. При этом ключевым решением является концентрация всей необходимой информации в одном источнике – ГИС. Система имеет Web-интерфейс для обеспечения максимально комфортного доступа всех заинтересованных лиц. Данные интерактивной информационно-аналитической базы данных будут обновляются на ежемесячной

основе путем свода информации из первичных источников (НБРК, АРКС, АФН, БВУ и др.).

4-й этап (в работе): подсистема мониторинга показателей деятельности МСБ на уровне отдельных предприятий (объемы производства, выручки, ссудной задолженности, инвестиций и проч.) с возможностью подготовки регионально-отраслевых обзоров. Цель данной подсистемы – поддержка принятия управленческих решений, ориентированных на точечное секторальное (региональное, отраслевое и др.) воздействие на сектор МСБ.

22.06.2010 г. Фонд провел пресс-конференцию по презентации Геоинформационной системы с приглашением СМИ и выступлениями работников Фонда на республиканских телеканалах.

Телевизионная передача «Вместе! / Бір болайық!»

Еще одним проектом, направленным на поддержку предпринимателей с ограниченными возможностями, является цикл телевизионных передач «Вместе», «Бір болайық!». Это информационно-аналитическая программа по развитию предпринимательства среди людей с ограниченными возможностями.

Цель данного проекта – оказание на постоянной основе адресной и конкретной помощи предпринимателям с ограниченными возможностями, оказание консультативно-практической поддержки их бизнес-идей с освещением акта оказания помощи в данной телепрограмме. Телевизионная программа транслировалась на телеканале «Хабар».

Выпуск первой передачи состоялся 24.06.2010 г. По состоянию на 01.01.2011 г. участниками телевизионной программы стали 24 предпринимателя с ограниченными возможностями.

⁴ Адрес сайта в сети Интернет: <http://gis.damu.kz>

Резюме

Опыт реализации Фондом программ по развитию компетенции предпринимателей в 2009–2010 гг. был успешным и показал востребованность разработанных программ и исключительную важность усиления работы по данному направлению. При этом Фонд считает, что наибольший мультипликативный эффект даст реализация комплексных программ – сочетание программ финансовой поддержки с нефинансовыми инструментами.

Дворец мира и согласия

Международная деятельность Фонда

Фонд «Даму» придает большое значение вопросам расширения международного сотрудничества, установлению и поддержанию контактов с государственными, общественными и предпринимательскими структурами ведущих стран мира.

Фонд развивает и стремится к постоянным контактам с институтами поддержки МСБ стран, добившихся значительных успехов в развитии малого бизнеса (Польша, Италия, Южная Корея, США, Германия), а также крупнейших сопредельных стран (Россия, Китай).

В настоящее время Фонд осуществляет сотрудничество с такими странами, как:

- США – в рамках ГЧЭП на основе партнерских отношений с проектом USAID по развитию малого бизнеса в Казахстане – KSBD
- Польша – подписан Меморандум о сотрудничестве между Фондом «Даму» и Польским агентством по развитию предпринимательства (ПАРП)
- Южная Корея – подписан Меморандум о сотрудничестве между Фондом «Даму» и Корпорацией малого и среднего бизнеса Кореи
- Германия – подписан Меморандум о сотрудничестве в сфере создания структур содействия развитию МСБ в Республике Казахстан между Фондом «Даму» и Германским обществом по Техническому сотрудничеству GTZ
- Италия – подписаны два Меморандума о сотрудничестве:
 - двусторонний Меморандум о сотрудничестве между Фондом «Даму» и Итало-Казахстанской торговой палатой
 - четырехсторонний Меморандум о сотрудничестве между Фондом «Даму», Итало-Казахстанской торговой палатой, Пармским союзом промышленников (Италия) и Национальной экономической палатой Казахстана «Союз «Атамекен»

- Нидерланды – велись переговоры о подписании Меморандума о сотрудничестве между Фондом «Даму» и PUM Организацией нидерландских старших экспертов.

В апреле 2010 г. в г. Сеуле, в рамках казахстанско-корейского бизнес-форума, был подписан Меморандум о взаимопонимании между Фондом «Даму» и Корпорацией малого и среднего бизнеса Республики Корея.

Фонд планирует развивать сотрудничество с международными организациями. В частности, планируется активное сотрудничество с Организацией Объединенных Наций по промышленному развитию (UNIDO).

Здание Министерства финансов
Республики Казахстан

Консолидированная финансовая отчетность

**Финансовая отчетность АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»
за год, закончившийся 31 декабря 2010 года**

Отчет о финансовом положении

	2010 год	2009 год
	тыс. тенге	тыс. тенге
АКТИВЫ		
Денежные средства и их эквиваленты	23.649.327	15.843.071
Финансовые инструменты, оцениваемые по справедливой стоимости, изменения которой отражаются в составе прибыли или убытка за период	14.319.128	-
Кредиты и авансы, выданные финансовым организациям	167.357.229	227.911.013
Кредиты, выданные клиентам	3.386.969	7.614.639
Финансовые активы, имеющиеся в наличии для продажи	5.181.261	4.543.203
Инвестиции в ассоциированные компании	12.000	12.000
Основные средства	579.117	484.796
Нематериальные активы	76.051	79.106
Текущий налоговый актив	2.828.758	2.386.441
Отложенный налоговый актив	967.373	1.860.185
Прочие активы	142.410	78.173
Итого активов	218.499.623	260.812.627
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		
Средства Группы Акционера	162.878.380	224.908.993
Средства кредитных учреждений и государственных органов	10.606.573	5.741.820
Прочие обязательства	536.543	264.302
Итого обязательств	174.021.496	230.915.115
КАПИТАЛ		
Акционерный капитал	44.920.273	44.920.273
Резерв по переоценке финансовых активов, имеющихся в наличии для продажи	(578.084)	(1.109.969)
Общий резерв	316.430	316.430
Накопленные убытки	(180.492)	(14.229.222)
Итого капитала	44.478.127	29.897.512
Итого обязательств и капитала	218.499.623	260.812.627

Отчет о совокупном доходе

	2010 год тыс. тенге	2009 год тыс. тенге
Процентные доходы	19.712.391	21.618.882
Процентные расходы	(12.379.350)	(12.900.116)
Чистый процентный доход	7.333.041	8.718.766
Чистая прибыль/(убыток) от операций с иностранной валютой	260	(7.543)
Чистая прибыль от операций с финансовыми инструментами, оцениваемыми по справедливой стоимости, изменения которой отражаются в составе прибыли или убытка за период	388.302	78.472
Чистая прибыль/(убыток) от операций с финансовыми активами, имеющимися в наличии для продажи	66.745	(1.044.356)
Прочие операционные доходы	301.493	12.096
Операционные доходы	8.089.841	7.757.435
Чистое восстановление обесценения/(убытки от обесценения)	11.643.378	(17.992.858)
Расходы на персонал	(1.347.854)	(928.663)
Прочие общие административные расходы	(942.184)	(592.125)
Прибыль/(убыток) до налогообложения	17.443.181	(11.756.211)
(Расход)/экономия по подоходному налогу	(3.394.451)	1.371.882
Прибыль/(убыток) за год	14.048.730	(10.384.329)
Прочий совокупный доход		
Чистое изменение справедливой стоимости финансовых активов, имеющихся в наличии для продажи	598.630	(195.862)
Чистое изменение справедливой стоимости финансовых активов, имеющихся в наличии для продажи, перенесенное в состав прибыли или убытка	(66.745)	
Обесценения финансовых активов, имеющихся в наличии для продажи, перенесенное в состав или убытка	-	1.044.356
Прочий совокупный доход за год	531.885	848.494
Итого совокупного дохода за год	14.580.615	(9.535.835)

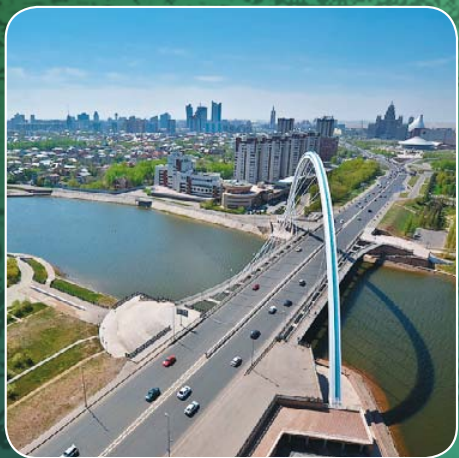
Отчет о движении денежных средств

	2010 год тыс. тенге	2009 год тыс. тенге
ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ:		
Процентные доходы	18.246.436	18.523.320
Процентные расходы	(13.301.239)	(12.882.833)
Чистые поступления по операциям с финансовыми инструментами, оцениваемыми по справедливой стоимости, изменения которой отражаются в составе прибыли или убытка за период	-	78.473
Расходы на персонал оплаченные	(1.211.089)	(1.029.979)
Восстановление ранее списанных кредитов, выданных клиентам	289.971	153.634
Прочие общие и административные расходы	(456.936)	(523.659)
(Увеличение)/уменьшение операционных активов		
Дебиторская задолженность по соглашениям обратного «репо»	-	5.739.671
Кредиты и авансы, выданные финансовым организациям	71.068.308	(132.228.501)
Финансовые инструменты, оцениваемые по справедливой стоимости, изменения которой отражаются в составе прибыли или убытка за период	(13.806.572)	-
Кредиты, выданные клиентам	3.340.130	952.788
Прочие активы	103.872	(88.002)
Увеличение/(уменьшение) операционных обязательств		
Прочие обязательства	(39.894)	8.160
Поступление/(использование) денежных средств от/(в) операционной деятельности	64.232.987	(121.296.928)
ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ:		
Приобретение финансовых активов, имеющих в наличии для продажи	-	(88.289)
Продажи и погашения финансовых активов, имеющих в наличии для продажи	-	62.225
Поступления от инвестиций в ассоциированные компании	-	5.099
Приобретения основных средств	(187.302)	(28.311)
Приобретение нематериальных активов	(19.102)	(5.313)
Использование денежных средств в инвестиционной деятельности	(206.404)	(54.589)
ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ:		
Поступление средств от Группы акционера	-	142.428.000
Погашение задолженности перед Группой акционера	(61.143.978)	(6.000.000)
Поступления средств от кредитных организаций и государственных органов	12.085.496	68.900
Погашение задолженности перед кредитными организациями и государственными органами	(7.161.845)	(2.032.083)
Дивиденды выплаченные	-	(39.260)
(Использование)/поступление денежных средств (в)/от финансовой деятельности	(56.220.327)	134.425.557
Чистое увеличение денежных средств и их эквивалентов	7.806.256	13.074.040
Денежные средства и их эквиваленты на начало года	15.843.071	2.769.031
Денежные средства и их эквиваленты на конец года	23.649.327	15.843.071

Отчет об изменениях в капитале

Тыс.тенге	Акционерный капитал	Резерв переоценки финансовых активов, имеющихся в наличии для продажи	Общий резерв	Накопленные убытки	Итого капитала
Остаток на 1 января 2009 года	44.920.273	(1.958.463)	316.430	(3.805.633)	39.472.607
Итого совокупного дохода					
Убыток за год	-	-	-	(10.384.329)	(10.384.329)
Итого совокупного дохода					
Чистое изменение справедливой стоимости финансовых активов, имеющихся в наличии для продажи	-	(195.862)	-	-	(195.862)
Обесценение финансовых активов, имеющихся в наличии для продажи, перенесенное в состав прибыли и убытка	-	1.044.356	-	-	1.044.356
Итого прочего совокупного дохода	-	848.494	-	-	848.494
Итого совокупного дохода за год	-	848.494	-	(10.384.329)	(9.535.835)
Операции с собственниками, отраженные непосредственно в составе капитала					
Дивиденды, выплаченные	-	-	-	(39.260)	(39.260)
Итого операций с собственниками	-	-	-	(39.260)	(39.260)
Остаток на 31 декабря 2009 года	44.920.273	(1.109.969)	316.430	(14.229.222)	29.897.512
Остаток на 1 января 2010 года	44.920.273	(1.109.969)	316.430	(14.229.222)	29.897.512
Итого совокупного дохода					
Прибыль за год	-	-	-	14.048.730	14.048.730
Итого совокупного дохода					
Чистое изменение справедливой стоимости финансовых активов, имеющихся в наличии для продажи	-	598.630	-	-	598.630
Чистое изменение финансовых активов, имеющихся в наличии для продажи, перенесенное в состав прибыли или убытка	-	(66.745)	-	-	(66.745)
Итого прочего совокупного дохода	-	531.885	-	-	531.885
Итого совокупного дохода за год	-	531.885	-	14.048.730	14.580.615
Остаток на 31 декабря 2010 года	44.920.273	(578.084)	316.430	(180.492)	44.478.127

Финансовая отчетность подтверждена независимой международной аудиторской компанией ТОО «КПМГ Аудит».

Автодорожный мост «М-3»
через реку Ишим

Адреса и контакты

Название	Адрес	Контакты
Головной офис	050004, Казахстан, г. Алматы, ул. Гоголя, 111	тел.: +7 (727) 244-55-66, 244-55-77 факс: +7 (727) 278-07-76 e-mail: info@fund.kz сайт Фонда: http://www.fund-damu.kz
Филиальная сеть		
Региональный филиал по г. Астане	010000, г. Астана, пр. Кунаева, д. 12/1, офис 401	тел.: +7 (7172) 50-06-92, 50-06-93 факс: +7 (7172) 50-06-95 e-mail: astana@fund.kz
Региональный филиал по г. Алматы	050004, г. Алматы, ул. Гоголя, 111	тел.: +7 (7272) 44-55-66 (вн. 201), 44-55-77 факс: +7 (7272) 44-83-41 e-mail: info@fund.kz
Региональный филиал по Ақмолинской области	020000, г. Кокшетау, ул. 8 Марта, 51, 2-й этаж	тел.: +7 (7162) 32-35-18, 32-35-23 факс: +7 (7162) 32-35-22 e-mail: akmola@fund.kz
Региональный филиал по Ақтөбінской области	030020, г. Ақтобе, ул. Абая, д. 17, 1-й этаж	тел.: +7 (7132) 55-24-35, 55-24-36 факс: +7 (7132) 54-35-08 e-mail: aktobe@fund.kz
Региональный филиал по Алматынкой области	040008, г. Талдықорган, ул. Толебаева, 86 (в здании АТФ Банка, 2-й этаж)	тел.: +7 (7282) 21-01-42 факс: +7 (7282) 24-78-65 e-mail: taldyk@fund.kz
Региональный филиал по Восточно-Казахстанской области	070019, г. Усть-Каменогорск, ул. Орджоникидзе, 2	тел.: +7 (7232) 21-44-86, 26-08-67 факс: +7 (7232) 26-38-76 e-mail: vko@fund.kz
Региональный филиал по Жамбылской области	080000, г. Тараз, ул. Ниеткалиева, д. 1а	тел.: +7 (7262) 43-86-98 факс: 8 (7262) 43-87-25 e-mail: taraz@fund.kz
Региональный филиал по Западно-Казахстанской области	090000, г. Уральск, пр. Достык, 185/1, 3-й этаж, офис 5	тел.: +7 (7112) 50-48-26, 50-52-90, 50-52-25 факс: +7 (7112) 50-48-26 e-mail: zko@fund.kz
Региональный филиал по Карагандинской области	100026, г. Караганда, пр. Строителей, 4	тел.: +7 (7212) 40-09-66 факс: +7 (7212) 40-09-69 e-mail: karaganda@fund.kz
Региональный филиал по Кызылординской области	120014, г. Кызылорда, ул. Желтоксан	тел.: +7 (7242) 27-84-02, 27-55-12 факс: +7 (7242) 26-44-76 e-mail: k-orda@fund.kz

Региональный филиал по Костанайской области	110000, г. Костанай, пр. Аль-Фараби, 65, 8-й этаж	тел.: +7 (7142) 53-23-98 факс: +7 (7142) 54-03-06 e-mail: kostanay@fund.kz
Региональный филиал по Павлодарской области	140000, г. Павлодар, ул. 1 Мая, 140	тел.: +7 (7182) 32-77-15, 62-19-01, 62-99-25 факс: +7 (7182) 32-77-15 e-mail: pavlodar@fund.kz
Региональный филиал по Северо-Казахстанской области	150000, г. Петропавловск, ул. Ауэзова, 162/1, 1-й этаж	тел.: +7 (7152) 36-11-96 факс: +7 (7152) 33-69-66 e-mail: sko@fund.kz
Региональный филиал по Южно-Казахстанской области	160000, г. Шымкент, бульвар Кунаева, б/ц Алтын Орда, 3-й этаж	тел.: +7 (7252) 53-49-63, 54-94-02 факс: +7 (7252) 53-59-99 e-mail: shymkent@fund.kz
Региональный филиал по Мангистауской области	130000, г. Актау, 11 мкр-н., здание № 7, каб. № 7/12	тел.: +7 (7292) 33-58-13 факс: +7 (7292) 33-51-24 e-mail: aktau@fund.kz
Региональный филиал по Атырауской области	060000, г. Атырау, ул. Махамбета, 132а	ел.: +7 (7122) 25-24-47 факс: +7 (7122) 25-21-13 e-mail: atyrau@fund.kz

ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT FUND DAMU
JOINT STOCK COMPANY

2010
ANNUAL REPORT

Almaty 2011

annual report

2 0 1 0

C
O
N
T
E
N
T

**Managing Director – Member of the Board of
National Welfare Fund Samruk-Kazyna JSC
and Chairman of the Board of Directors of
Entrepreneurship Development Fund Damu JSC**

KAIRAT AITEKENOV

Dear Ladies and Gentlemen,

The last year 2010 was marked by a series of events evidencing a shift in the economic development policy focus from anti-recession measures to a long-term quality growth. In his Message to the People of Kazakhstan “New Decade as a New Economic Upturn and New Opportunities for Kazakhstan”, President of the Republic of Kazakhstan Nursultan Nazarbayev set goals for the country’s development until 2020. Among them are the preparation of the economy for post-recession development and achieving sustainable economic growth through accelerated industrialization and infrastructure development.

In pursuance of the goals set by the Head of the state, National Welfare Fund Samruk-Kazyna JSC and its subsidiaries are actively involved in implementation of the 2010–2014 State Program of Accelerated Industrial and Innovative Development of the Republic of Kazakhstan.

In April 2010 Entrepreneurship Development Fund Damu JSC started work as a financial agent for the 2020 Business Road Map State Program. In the framework of this program the scope of duties of the Fund Damu involves the subsidizing of interest rates on the loans of entrepreneurs. Also, the Fund issues guarantees to banks so that they can get loans. Meanwhile, the Government of Kazakhstan supported the Fund’s Damu initiatives in development of training and consulting support to entrepreneurs by supplementing the 2020 Business Road Map Program in December 2010 with a forth pillar “Strengthening the Entrepreneurship Potential”, which provides for a wide range of instruments aimed to raise the entrepreneurs’ competence.

Besides this, in 2010 the Fund Damu continued implementing programs of conditional placement of funds in second-tier banks and leasing companies for subsequent lending to entrepreneurial entities. Today, we can state that the goals of

those programs are met: Support was provided to more than 10 thousand entrepreneurs to the amount of more than 500 billion tenge. The fact that in 2008–2010 about 19 % of all lending to small and medium businesses was provided due to public funds evidences that these programs are large-scale.

Owing to successful implementation of the entrepreneurs support programs through the use of the financial instruments, the Fund Damu attained positive financial performance indicators of more than 14 billion tenge, based on the 010 year results. The fact is worthy of noting that the Fund’s net operating income, allowing for taxes, was 2.4 billion tenge. The improvement of the financial sustainability of the banks, participating in the Fund’s programs, added to the increased net profit in 2010, as a result of which the provisions that were formed a year before were restored to the amount of 11.6 billion tenge.

The year 2011 is seen to be as brisk in events as the previous year. We expect the extension of a loan from the Asian Development Bank for crediting of SMB in Kazakhstan. Also, we are planning to launch into operation a program of financing of SMB in towns, and we are currently carrying on negotiations with the United Nations Industrial Development Organization (UNIDO) as to the setting up in Kazakhstan of an industrial entrepreneurship development center. I am sure the implementation of these goals and introduction of new programs will contribute to further development and advancement of a strong entrepreneurship sector in Kazakhstan.

**Chairperson of the Board
Entrepreneurship Development
Fund Damu JSC**

LYAZZAT IBRAGIMOVA

Dear Ladies and Gentlemen,

The last year 2010 can be called, by rights, a year of dynamic development of Entrepreneurship Development Fund Damu JSC. The consistent implementation of the selected strategy and comprehensive development of the key areas of activity demonstrated the efficiency of the state-run entrepreneurship support programs, implemented by the Fund, and a high level of trust by the state, partners and society, in general.

As of December 31, 2010, as a result of implementation of the state-run entrepreneurship support program by the Fund Damu, 9,923 entrepreneurship projects to the total amount of 518.5 billion tenge were financed, and about 21 thousand jobs were created. In 2010, 2,888 entrepreneurship projects to the total amount of 130.4 billion tenge were financed, and more than 5 thousand new jobs created.

Along with that, the success to us is also the ground for analysis of weaknesses and strengths and searching of the most optimum ways of solving the problems which are analogous by their complexity. Thus, in 2010 the Fund's Damu entrepreneurship development policy was aimed at post-recession development and support of sustainable growth of the entrepreneurial sector. With this, we started seeking the most efficient methods for achieving of the set goals.

The results achieved by the Fund indicate the wide prospects the year 2011 opens to us – we will continue developing as the main operator of the state entrepreneurship support programs in Kazakhstan, paying attention both to financial support of entrepreneurial entities and programs focusing on training and consulting support of entrepreneurs.

With this goal, in the framework of the 2010–2014 State Program of Accelerated Industrial and Innovative Development of the Republic of Kazakhstan the Fund Damu has been implementing since 2010 the 2020 Business Road Map Program. For the first time the given program provides for a comprehensive approach to the measures of state support of small and medium businesses, such as the subsidizing of interest rates on the loans

and the issue of guarantees to them before the banks in applying for a loan. The result of the Program was that by the end of 2010 the Fund had entered into 135 subsidy contracts and 3 guarantee contracts, and 73 projects have been subsidized to the total amount of 91.9 billion tenge.

That fact that in 2010 a number of new entrepreneurship support programs were initiated deserves special attention. Those include the Female Entrepreneurship Support Program, Program of Regional Projects Financing Damu-Regions 2, a few spot programs of financing, and Leasing Transactions Financing Program. As of December 31, 2010, under those programs 486 borrowers were backed to the total amount of 6,251 million tenge, and 1,639 new jobs were created.

In general, the successful and efficient implementation by the Fund Damu of the state-run entrepreneurship support programs led to the gaining of net income from transactions in the amount of 2,405 million tenge, allowing for taxes. Following the improvement of the economic condition of the financial market and the upgrade of the partner banks' ratings by the Fund, based on the 2010 year results, the provisions on the funds that were placed within the STB as a result of the financial programs implementation were restored to the amount of 11,643 billion tenge. As a result, the Fund's Damu positive net income in 2010 was 14,048 billion tenge.

By efficiently managing the public funds, the Fund makes a considerable contribution in development of the regions, diversification of Kazakhstan's economy and creation of a middle class in Kazakhstan. We will continue successively and persistently pursuing the selected development strategy and complying with the mission as to implementation of the policy of the state in the area of support of small and medium business that was set on us.

About the Fund

ASTANA –
BAITEREK monument

1.1. The Fund's share in the market by the core types of activity

Entrepreneurship Development Fund Damu JSC (further the Fund, the Fund Damu) is a national development institution, set up with the purpose to stimulate the emergence and economic growth of entrepreneurial entities in the Republic of Kazakhstan (further Kazakhstan), also to increase efficiency of using the funds of the state directed to support entrepreneurship.

The Fund Damu offers a wide range of products and services to entrepreneurs and the population with entrepreneurial initiatives. These are the programs of crediting via second-tier banks (further STB), financing of leasing transactions, subsidizing of interest rates, provision of guarantees, training in the fundamentals of business, consulting support, and distribution of information and analytical material.

The Fund Damu is represented in all regions of Kazakhstan. The Fund's regional network is presented by 16 branches, located in all the oblast centers of the republic, also in the cities of Astana and Almaty. In the framework of the training and consulting programs, the Fund covers the audience in all 209 cities and districts of Kazakhstan.

The only shareholder of the Fund Damu is the national managing holding company National Welfare Fund Samruk-Kazyna JSC. As of December 31, 2010, the Fund's assets and own capital were 218.5 billion tenge and 44.5 billion tenge, respectively.

The Fund Damu has more than ten years experience in support of small and medium business (further SMB) in Kazakhstan. From the time of starting of its operation, the Fund has directly financed 2,878 projects of small entrepreneurship to the total amount of 33.3 billion tenge. In the course of implementation of the conditional funds placement programs, more than 10,000 projects of SMB were financed to the total amount of over 500 billion tenge.

Based on the 2010 year results, the aggregate amount of the loans extended by STB to small businesses in the market was 690 billion tenge, an 8.4 % decline, compared to the previous year. Along with that, the year 2010 was marked by an upward trend in the volume of financing by the banks from their own funds, while in 2009 crediting of small business by the banks was carried out mainly from the funds of the Fund Damu, in the first instance, in April – May 2009, when the disbursement of 120 billion tenge allocated by the National Fund to support the SMB sector started.

At the background of the increased crediting of small business by the banks from their own resources in 2010, the share of the funds allocated under the Fund's Damu programs reduced to 22 %. This evidences the achieving of the STB's liquidity sustaining effect which the Government was planning while launching into operation the Stabilization Programs (1st to 3rd tranches) and Damu-Regions.

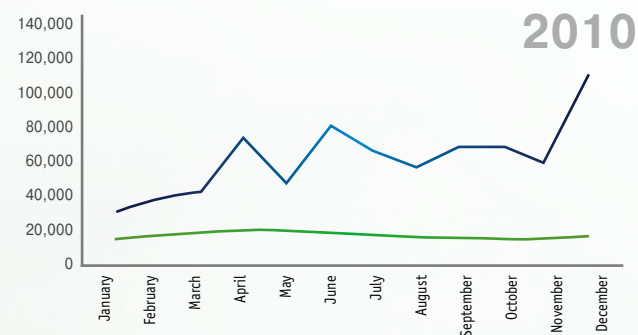
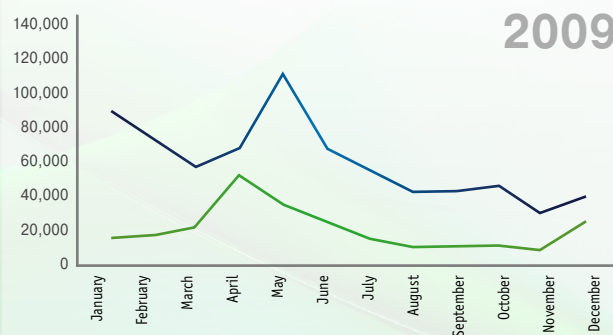
Following that, in 2010 the entrepreneurship support policy changed its vector for post-recession development and promotion of sustainable growth of the

entrepreneurial sector. With this purpose in April 2010 the 2020 Business Road Map was approved, in the framework of which the Fund Damu subsidizes interest rates on the loans to entrepreneurs and issues guarantees to entrepreneurs before the banks in the extension of loans to them. Following the 2010 year results, the Fund Damu entered into 135 subsidy contracts and 3 guarantee contracts. The concluded contracts cover the portfolio in the amount of 91.9 billion tenge.

In 2010 the Fund Damu proceeded with its extensive work on implementation of the training programs and consulting support to entrepreneurs. As a result, the number of trainees under the Business Adviser Short-Term Training Program rose from 11,603 people in 2009 to 16,504 people in 2010. Two district centers for provision of accounting services to entrepreneurs in

Aktobe Oblast and five regional entrepreneurship support centers in Pavlodar Oblast, Karaganda Oblast, Kyzylorda Oblast, South Kazakhstan Oblast and East Kazakhstan Oblast were set up. Assessing the Fund's Damu successful experience in implementation of the training programs and consulting support, the government of Kazakhstan included these instruments into the 2020 Business Road Map.

Volume of crediting of SMB (in million tenge)

The loans extended to small business by the banks

Loan funds under the Fund's Damu programs.

1.2. History of setting up the Fund

Entrepreneurship Development Fund Damu JSC was set under Resolution #665 of the Government of the Republic of Kazakhstan on April 26, 1997 on Setting Up a Small Entrepreneurship Development Fund.

Until 2001 the Fund was acting as an agent for accounting and control of the use of state budget funds under the Domestic Commodity Producers Support Program and under the European Bank of Reconstruction and Development's and Asian Development Bank's credit lines.

Since 2002 the Fund has been crediting small business directly from the Fund's own funds. The Fund Damu implemented the Loan Program for Small Businesses from the republican budget and 2004–2006 Small Cities Development Program.

In May 2005 the Government of Kazakhstan adopted the 2005–2007 Program of Accelerated Measures to Develop Small and Medium Entrepreneurship in Kazakhstan. In accordance with the said program, in 2005–2007 the Fund was providing support to small entrepreneurship through the implementation of programs of project financing and leasing, the program of development of a microfinance system in Kazakhstan, the program of guarantee of loans to SME, extended by the second-tier banks.

Since September of 2006 the Fund Damu has been operating as part of the joint stock holding company Kazyna Sustainable Development Fund, and since October 2008 as part of the national managing holding company National Welfare Fund Samruk-Kazyna JSC (further NWF Samruk-Kazyna JSC).

Since late 2007 the Fund has been performing the duties of an operator on conditional placement of funds under the Government of Kazakhstan's Stabilization Program.

Since 2010 the Fund has been operating as a financial agent under the 2020 Business Road Map Program.

The Fund's Damu branches operate throughout all regions in Kazakhstan. They have extensive experience of work with local entrepreneurs, public organizations and local executive bodies.

Information on the major licenses

The Fund's Damu operation does not require licensing.

1.3. The Fund's Mission

The Fund's Damu mission is the promotion of qualitative development of small and medium business in Kazakhstan.

1.4. Goals and Objectives of the Fund

The goals of the Fund Damu are:

1. The increase in the volume of financing and ensuring the accessibility of financing of SMB entities due to raising of funds from the republican and local budgets, foreign donors, and own funds of the Fund Damu.

The objectives of the Fund to attain the set goal are:

- The increase in accessibility of credit resources for SMB entities;
- The efficient distribution of credit resources via covering to the maximum the SMB entities by regions and sectors of the economy.

2. Stimulation to increase financing of entrepreneurship in non-raw-material sectors of the economy.

The objectives of the Fund to attain the set goal are:

- Qualitative fulfillment of the duties as a financial agent in the framework of implementation of the 1st to 3rd directions of the 2020 Business Road Map Program.
- Promotion of increased innovation and technical re-equipment of SMB.

3. The increased covering of the potential and operating entrepreneurs with non-financial support, aimed to strengthen the entrepreneurial potential of the population.

The objectives of the Fund to attain the set goal are::

- Qualitative fulfillment of the duties as the operator of the 4th direction of the 2020 Business Road Map Program;

- Introduction of remote instruments of provision of information and analytical and consulting services for SMB entities and the population with entrepreneurial initiatives;
- Development in all regions of Kazakhstan of non-financial entrepreneurship support infrastructure through the merger of efforts of the non-financial supporting entities, standardization of services provided by them, and adopting and retranslation of successful foreign experience in this area;
- Carrying out the monitoring and regular analytical studies of the SMB sector development.

4. The increasing of efficiency of the Fund's Damu operation.

The objectives of the Fund to attain the set goal are:

- Efficient assets management;
- Introduction of risk management principles in all processes of governance of the Fund;
- Ensuring the information security of the Fund;
- The improving of corporate governance and introduction of the best international practice norms;
- Introduction of the human resources policy, taking into account the human resources policy of the Group of Companies of NWF Samruk-Kazyna JSC;
- The increasing of local content;
- Regional development and acting as a “single window” and connecting link between the entrepreneurs and development institutions;
- International cooperation development.

1.5. The Fund's strategic development

The Anti-Recession Stabilization Program of the Government of the Republic of Kazakhstan met the set goal. Apart from elimination of the shortage of credit resources for SMB, the government also created conditions for restoring the bank liquidity and resuming the crediting by the banks due to market resources. In connection with that, the SMB support and development policy should be revised and targeted at provision of the post-recession development of the given sector of the economy.

In the first place, this concerns the sources and purpose of the funds directed for entrepreneurship development. In the condition of resuming of crediting by STB, the implementation of the large-scale programs of "extensive coverage" will hardly produce any such considerable effect. In the framework of the new Fund's Damu programs, the topical issue is the efficient regional and sectoral distribution of the credit resources raised from local budgets, foreign funding organizations and donors, and own resources of the Fund. With this purpose in 2010 the Fund started implementing programs such as the Damu-Regions 2, Program of Regional Financing of the SME Entities, and the Female Entrepreneurship Development Program. In 2011 plans are to launch the Program of Financing of the SME Entities in Towns, Programs for Financing of Entrepreneurial Entities engaged in the provision of services in Almaty and Astana, Programs of financing of SMB through the line of the Asian Development Bank. In parallel, the Fund Damu continues performing its duties as the operator of the Stabilization Program (1st to 3rd tranches), Damu-

Regions Program, Damu-Ondiris Program, Program of development of MCO in Kazakhstan till the full repayment by partner banks of the funds allocated to them under the repayment schedules.

Secondly, in the framework of diversification of the entrepreneurial sector a separate block of the Fund's Damu programs should be aimed at increased financing of entrepreneurship in non-raw-material sectors of the economy. With that goal the Fund has been performing duties as a financial agent for subsidizing of interest rates and guaranteeing of loans to entrepreneurs in the priority sectors of the economy in the framework of the 1st to 3rd directions of the 2020 Business Road Map Program. Apart from this, the Fund is implementing the Program of Financing of Leasing Transactions of the SMB Entities in the processing industry. For export support of the entrepreneurs in non-raw-material sectors of the economy the Fund is planning in 2011 to start implementing the Senior Experts Project and Franchise Development Program.

Thirdly, to ensure a greater involvement of the population in entrepreneurship and to raise the level of the entrepreneurs' competence the Fund Damu set a task to introduce instruments of non-financial support aimed at strengthening the entrepreneurial potential of the population. The Fund Damu will be carrying out this work, firstly, as the operator of the 4th direction of the 2020 Business Road Map Program, which involves the support of the entrepreneurs-beginners, training of top managers for small and medium business, rendering service support in the running of business, and a Business Connections Program. Also, in the framework

of this work the Fund is planning to launch into operation from the year 2011 a Call-Center for entrepreneurs and a business portal. To provide feedback with the entrepreneurs, there are plans to continue carrying out regular analytical studies and forums.

The implementation of all the events in the framework of the Fund's Damu core activities is closely connected with work on increasing the Fund's operation efficiency, including effective management of assets, risk management, corporate government enhancement, introduction of best international practices, pursuance of the human resources policy with taking into account the NWF Samruk-Kazyna JSC Group of Companies' human resources policy principles, and international cooperation development.

1.6. Significant corporate events

January

The conducting in Karaganda jointly with the Akimat of Karaganda Oblast of a first republican seminar-meeting Business Adviser Program: Experience, Results and Prospects.

February

A memorandum of mutual cooperation to support SMB was executed between the Akimat of Karaganda Oblast and the Fund Damu.

March

A loan contract under the Program of Regional Financing of SMB Entities (Spot Financing Program) was signed between the Akimat of Akmola Oblast and the Fund Damu.

April

- The start of implementation of the Business Adviser Training Program 2nd phase.
- Implementation of the Program of Financing of Leasing Transactions of SME Entities engaged in the processing industries via the STB and leasing companies started.
- A memorandum of understanding between the Korean Federation of Small and Medium Business and the Fund Damu was signed.
- Implementation of the 2020 Business Road Map Program started. Under this program, the Fund Damu will be operating as a financial agent to subsidize interest rates on loans and to guarantee the entrepreneurs' loans.

May

- A delegation from the Entrepreneurship Development Institute of India (Ahmedabad) came with a visit to the Fund

Damu as to the issue of setting up a Kazakhstan-Indian entrepreneurship support center.

- Participation of the Fund Damu Chairman of the Board, B.T. Mukushev, at the 2nd annual business forum Small and Medium Business Development (Moscow).

June

- The broadcasting on the Khabar TV channel of the TV program Bir Bolaiyk / Together to support the entrepreneurs with disabilities.
- The opening by the Fund Damu of an access to the Geoinformation analytical system (www.gis.damu.kz) and its presentation for mass media.

July

- A memorandum of cooperation between the German Society for Technical Cooperation (GTZ) and the Fund Damu was signed.
- A press conference following the results of the Fund's Damu operation in the first half of 2010 was held.

August

- A memorandum of cooperation for implementation of the Program of Provision of Accounting Services and Consulting to Entrepreneurs in the Aktobe Oblast was signed between the Akimat of Aktobe Oblast, Tax Authorities and The Fund Damu.
- The corporate governance of the Fund Damu was diagnosed by KPMG Tax and Advisory LLC.

September

- The Fund Damu representatives visited Austria for negotiations with the United Nations Industrial Development Organization (UNIDO) over the issue of

setting up in Kazakhstan of the Entrepreneurship Industrial Development Center (Vienna).

- The Fund's Damu Pavlodar-based regional entrepreneurship support center was opened with the participation of the Pavlodar State University named after S. Toraigyrov (Pavlodar).
- The Asian Development Bank's Board of the Directors approved a many-tranche mechanism of the Fund's Damu Entrepreneurship Support Program financing.

October

- A regional entrepreneurship support center was opened in Eastern Kazakhstan Oblast with the participation of the East Kazakhstan State University named after S. Amanzholov (Ust-Kamenogorsk).
- A press conference devoted to the start of implementation of the Damu-Regions 2 Program was held.
- A regional entrepreneurship support center was opened in Karaganda Oblast with the participation of the Institute of Partnership and Business (Karaganda).
- The start of the Business Adviser Training Program 3rd Phase.

November

- A regional entrepreneurship support center was opened in Southern Kazakhstan Oblast with the participation of the South Kazakhstan State University named after M. Auezov and Regional Technopark LLC (Shymkent).
- A regional entrepreneurship support center was opened in Kyzylorda Oblast with the participation of PREKO-Kyzylorda Consulting Company LLC (Kyzylorda).
- The Fund Damu was awarded with the GOLDFOND order and diploma of the laureate of public recognition Eurasia's

Golden Fund under decision of the Guardian Board of the Perspektiva Regional Development Fund.

- A press tour on the second direction of the 2020 Business Road Map Program, called The Entrepreneurial Sector Recovery, took place jointly with the Working Group members under the State Committee for Kazakhstan's Economy Modernization.
- A memorandum of cooperation between the Fund Damu and micro-lending deposit organization Bovari va Khamkori CJSC was signed during the official visit of Kazakhstan's Prime Minister Karim Masimov to Dushanbe, Tajikistan.

December

- An on-line conference The 2020 Business Road Map Program as an Instrument of State Support of Entrepreneurship was held at the studio of the BNews.kz portal.
- The state awards of the Republic of Kazakhstan and awards of Soyuz Atameken were given to three directors of the Fund Damu regional branches for their contribution to development of regional SMB.
- The international conference Small and Medium Business in Kazakhstan: Condition and Prospects was held in Astana.
- The 2020 Business Road Map Program is supplemented with a fourth direction, called The Strengthening of the Entrepreneurial Potential. The Fund Damu was appointed the operator of the given direction together with the akimats and Nazarbayev University JSC.

1.7. Social responsibility

The Fund Damu as a national development institution considers social responsibility as one of the key principles of its activities.

To support the entrepreneurs with disabilities the Fund Damu developed a Damu-Komek Program. In 2010, 249 applications were placed on the website. Of them, 89 applicants were provided sponsorship and charity.

One more project aimed to support entrepreneurs with disabilities is a series of TV programs Together / Bir Bolaiyk. 24 entrepreneurs with disabilities became the participants of the said program in 2010.

In 2009–2010 under the Business Adviser program, 28,107 people were trained throughout all 209 districts and cities of Kazakhstan. 219 people with disabilities took part in the express course.

To strengthen the business support infrastructure, the Fund Damu opened 5 regional entrepreneurship support centers in Pavlodar, Ust-Kamenogorsk, Karaganda, Shymkent and Kyzylorda, also two district centers in the Aktobe Oblast.

The program of female entrepreneurs support was developed by the Fund Damu in September 2009. Under this program both projects in operation and start-up are credited on preferential terms. In 2010, 336 projects were financed to the total amount of 1.4 billion tenge, and 108 jobs were created.

The Fund Damu pays special attention to the human resources development policy. With this purpose in 2010 the Fund approved the provisions on passing by students and young

specialists of practice and probation with the prospect of further employment. The partners on the given program are seven higher educational institutions in Kazakhstan, in which the Fund conducts the Open Doors Days. More than 30 graduate students a year pass through practice and probation at the Fund Damu.

In April 2010 a collective agreement was signed with the Fund Damu employees. The application of the collective agreement shows sustainable development of the Fund Damu, care about their employees, activity, solidarity and the high educational level of the staff that allows hiring the most professional staffers.

By initiative of the Fund Damu employees, financial aid is provided on a private basis to disabled and those children and grown-ups in need.

1.8 List of the Fund's subsidiaries and information on them

The list of the Fund's subsidiaries in which the Fund has a participating share in the capital, but not having any material effect on their operation, is as follows:

Company name	Share capital, in tenge	Participating interest, %	Core types of activity
MCO Yesilskiy Trade House LLC	12,200,000	16.39	Microfinance
MCO ADAL-INVEST LLC	7,000,000	28.5	Microfinance
MCO Econom LLC	12,000,000	16.6	Microfinance
MCO West Finance LLC	5,060,000	39.5	Microfinance
MCO Zhainar LLC	5,500,000	36.4	Microfinance
MCO TOTA LLC	4, 500,000	44.4	Microfinance

Ak Orda — the Residence
of the President of the Republic
of Kazakhstan

Corporate Governance

2.1. The Fund's bodies

Under the Fund's Damu Articles of Association, the Fund's Damu bodies are as follows:

- The superior body is the Sole Shareholder;
- The managerial body is the Board of Directors;
- The executive body is the management Board;
- The controlling body is the Internal Audit Service.

2.2. The Fund's shareholder

The sole shareholder of the Fund Damu is National Welfare Fund Samruk-Kazyna JSC.

Among the most important duties of the sole shareholder are the approval of the corporate governance code, memorandum of activities, determination of the composition and term of office of the Board of the Directors, appointment of the Fund Damu Chairman of the Board, and approval of the independent auditor and yearly financial statements.

2.3. The Fund's Board of the Directors

The Fund's Board of the Directors implements general management of the Fund's Damu activities. The scope of duties of the Board of the Directors are the approval of the Fund's Damu development strategy, approval of the programs of conditional placement of funds, ensuring the efficient operation of the risk management system, and

exercising control of the financial and economic activities of the Fund Damu.

The Board of the Directors is composed of 6 members; two of them – the independent directors – are representatives of public associations.

Operation of the Fund's Board of the Directors

In 2010 the Fund's Damu Board of the Directors continued its brisk activities. In aggregate, 10 meetings were held, including 3 meetings by correspondence, at which 95 issues were covered by the agenda.

The Board of the Directors' meetings were held timely as per the Board of the Directors' Program of Action. In accordance with the best international corporate governance practice the Provisions on the Fund's Damu Board of Directors were amended in 2010. Also, the Rules of Settlement of Corporate Conflicts and Conflict of Interests were amended.

Regularly meetings are held with the Sole Shareholder regarding the enhancement of corporate governance at the Fund Damu; the orders given by the Sole Shareholder are implemented in good time.

A program of events to brisk the Fund's Damu Board of the Directors activities for 2011 is developed, and the Board of Directors' 2011 Program of Action approved.

2.4. The Board of the Directors' composition

Chairman of the Board of the Directors

Kairat Aitekenov (born in 1963 and elected to the Board of the Directors on June 1, 2009)

Managing Director – Member of the Board at NWF Samruk-Kazyna JSC.

He is a graduate from the Almaty Institute of the National Economy with specialization in the Economy of Labor and from the National Higher School of Public Administration under President of the Republic of Kazakhstan with specialization in Public Administration.

In 1993–1996 he held managerial posts in the oblast authorities of Kostanai Oblast. In 1997–1998 he worked for the Agency for Strategic Planning of the Republic of Kazakhstan. In 1998–2002 he worked within the structure of the Ministry of Natural Resources and Environmental Protection of the Republic of Kazakhstan, where he ran the Environmental Committee. In 2003–2006 he worked in the capacity of Vice Minister of Economy and Budget Planning of the Republic of Kazakhstan. In 2006–2007 he held the post of Vice Minister of Tourism and Sports of Kazakhstan. Since 2007 he has been working as Deputy Chairman of the Board for work with public agencies and operating activities of Sustainable Development Fund Kazyna JSC. In 2008 he has elected as Managing Director – Member of the Board at NWF Samruk-Kazyna JSC.

Members of the Board of the Directors

Marat Aitenov (born in 1978 and elected to the Board of the Directors on July 18, 2008)¹

Legal Department Director at NWF Samruk-Kazyna JSC.

In 2000 he graduated from the Miras University with specialization in Law.

In 2000 he worked as leading specialist and International Department Head at the Kazakhstan's Ministry of Justice. In 2003 he held the post of Legal Division Head at the Ministry of Economy and Budget Planning of the Republic of Kazakhstan. In 2005 he worked in the capacity of Administration & Finance Director at Center for Marketing and Analytical Studies JSC. In 2006 he held the post of Deputy General Director for Finance at the Republican State Enterprise Institute of Economic Studies. From the mid 2006 he was Managing Director at National Innovation Fund JSC. In 2007 he was Legal Department Director at Sustainable Development Fund Kazyna JSC. In 2008 he worked in the capacity of Managing Director at Sustainable Development Fund Kazyna JSC, and since 2009 as Legal Department Director at NWF Samruk-Kazyna JSC.

¹ Removed from the Board of the Directors on August 19, 2010.

Bakhytzhan Sarkeyev (born in 1973, and elected to the Board of the Directors on June 1, 2009)¹

Director for Management of Financial and Development Institutions at NWF Samruk-Kazyna JSC.

He graduated from the Karatau-based Kazakh Scientific and Technical University branch with specialization in Economics and Production Management and later with a Master's degree from the Kazakhstan Institute of Management, Economics and Strategic Research (KIMEP) under the President of Kazakhstan. He has the degree of a Master of Public Administration (MPA).

For four years from 1995 he gave lectures on management at the Taraz State University. In 2003–2007 he worked at the Center for Marketing and Analytical Studies under the Ministry of Economy and Budget Planning of Kazakhstan as a Consultant, Managing Director and Deputy Chairman of the Board. From 2007 he was in the capacity of the Corporate Finance Department Director at Sustainable Development Fund Kazyna JSC. In 2008 he held the post of State Inspector at the Administration of the President of the Republic of Kazakhstan. From November 2008 he has been Executive Director and Director for Management of Financial and Development Institutions at NWF Samruk-Kazyna JSC.

¹ Removed from the Board of the Directors on October 11, 2010.

Ardak Amangeldiyev (born in 1975, and elected to the Board of the Directors on October 11, 2010)

Adviser to Deputy Chairman of the Board at NWF Samruk-Kazyna JSC.

In 1996 he graduated with a diploma with honors from the Karaganda State University named after Ye. Buketov with specialization in Economics.

In 2001–2002 he worked as Deputy Chairman of the Treasury Committee of the Ministry of Finance of the Republic of Kazakhstan. In 2002–2003 he was Director of the Department for Regional Policy and Inter-Budget Relations under the Ministry of Economy and Budget Planning of the Republic of Kazakhstan, and in 2003–2004 he worked as First Deputy Chairman of the Treasury Committee of the Kazakhstan’s Ministry of Finance. In 2006 he held the post of Vice Minister of Healthcare of Kazakhstan. In 2006–2008 he worked as Advisor to the Chairman of the Board at Sustainable Development Fund Kazyna JSC. In 2008 he worked in the capacity of Deputy Chief of Socio-Economic Monitoring Department of the Kazakhstan’s President Administration, and in 2008–2009 he was Deputy General Director for Economy and Finance at KazTransGas JSC.

Saya Mynsharipova (was born in 1970 and was elected member of the Council of the Directors on August 19, 2010)

She is Director of the Audit and Control Department at NWF Samruk-Kazyna JSC.

Saya Mynsharipova graduated from the Almaty-based Kazakh State Economic University in 1992. In 2008–2010 she studied at the Higher School of Business named after M. Lomonosov in Moscow and acquired the Executive MBA degree.

In 1992–2003 she worked as a chief accountant and auditor in private companies and public agencies. From September 2003 through August 2007 she was Chief Accountant at National Innovation Fund JSC. From September 2007 through September 2008 she was Chief Accountant at Small Entrepreneurship Development Fund JSC.

From December 2008 to present she has been holding the post of Director of the Audit and Control Department at JSC NWF Samruk-Kazyna and has been a member of the Council of the Directors at Entrepreneurship Development Fund Damu JSC, Kazakhstan Investment Fund JSC, and a member of the Audit Committees at KazMunaiGas JSC, Kazakhstan Temir Zholy JSC, and Kazatomprom JSC.

S. Mynsharipova is a full member of the Board of Auditors of the Republic of Kazakhstan, member of the Consulting Council of the Ministry of Finance of the Republic of Kazakhstan, and Independent Director – Chairman of the Committee for Audit at the Medical Holding Company JSC.

S. Mynsharipova is a licensed auditor of the Republic of Kazakhstan (State License #174 issued by the Ministry of Finance of the Republic of Kazakhstan on June 17, 2000). She was issued a certificate in DiplFRS and is a certified professional accountant.

Azat Peruashev (born in 1967, and elected to the Board of the Directors on February 24, 2010)

Chairman of the Board of the National Economic Chamber of Kazakhstan Soyuz Atameken, Independent Director.

In 1991 he graduated from the Ural State University named after Gorky (Sverdlovsk) with specialization in Socio-Political Relations, and later in 1996 from the Higher School of Public Administration under the President of the Republic of Kazakhstan. He has a PhD in Political Science.

From 1996 to 1998 he worked as Consultant, Head of the Administration Sector under the President of the Republic of Kazakhstan, from 1998 to 2005 he held managerial posts at Aluminum of Kazakhstan JSC, and from 1999 to 2006 was the First Secretary of the Civil Party of Kazakhstan's Central Committee.

Shalkar Zhusupov (born in 1970 and elected to the Board of the Directors on May 3, 2007)

The Association of Microfinance Organizations of Kazakhstan (AMFOK) Board of Directors Chairman, and Independent Director.

He is a graduate from the Kazakh State Architecture & Building Academy with specialization in Civil Engineering and from the Kazakh State Academy of Management as an Economist. He has experience of work in the banking sector of Kazakhstan since 1994. From 1997 he worked at the Kazakhstan Loan Fund.

Currently, he is the AMFOK Board of Directors Chairman, Chairman of the Board at MFO KazMicroFinance LLC. Also, he is a member of the Entrepreneurs Board under the President of Kazakhstan and member of the Board of the National Economic Chamber of Kazakhstan Soyuz Atameken.

Lyazzat Ibragimova (was born in 1972, and elected to the Board of Directors on January 14, 2011)

The Fund Damu Chairperson of the Board.

In 1994 she graduated with honors from the Akmola Agricultural Institute with specialization in Economics and Administration in the Agro-Industrial Sector and in 2003 with honors from the Eurasian Humanitarian Institute as a Lawyer. She has a PhD in Economics.

She started her career in 1995 as a teacher of the Faculty of Economy at the Eurasian State University named after L. Gumilyov. In 2004 she worked as a National Expert in Economic Development for the United Nations Development Program project implemented in the Republic of Kazakhstan. From August 2004 to January 2009 she ran the departments of Analysis & Development Strategy, Training & Consulting, and Corporate Development at the Fund Damu. From January 2009 she worked as Senior Manager of the Department of Special Programs and in Administration for Management of Financial and Development Institutions at NWF Samruk-Kazyna JSC. Since 2003 she engaged in studying the problems of efficiency of the state support to small and medium business. She has more than 30 scientific publications and 3 training and methodical aids.

She was appointed a Fund Damu Member of the Board on August 17, 2009.

2.5. Committees within the Board of the Directors' structure

According to the international corporate governance standards, the following committees were set up within the Board of the Directors' structure:

Audit Committee engages in development of recommendations to the Board of the Directors on setting up of an efficient system of control of financial and economic activities within the Fund, control of independency and efficiency of the systems of internal and external control and risk management, also execution of documents in the area of corporate governance.

Committee for appointments and awards was set up with the purpose to develop and submit for consideration to the Board of the Directors recommendations on the issue of attraction of highly-skilled specialists to work within the structure of the Board of the Directors and Management Board; development of proposals for the Sole Shareholder as to the determination of the size of an award to the Board of the Directors, and for the Board of the Directors as to the determination of awards to the Management Board and Corporate Secretary.

Committee for Strategic and Budget Planning prepares recommendations and proposals on issues concerning development and implementation of the Fund's development strategy, also introduces proposals to the Board of the Directors on how to improve the budget system and dividend policy of the Fund Damu.

2.6. Control of the Fund's activities

The Fund Damu has an Internal Audit Service, the independent structural division of the Fund, that ensures organization and implementation of internal audits and is directly subordinated and accountable to the Board of the Directors. The division was set up to implement control of the financial and economic activities of the Fund and provide independent and unbiased information to the Board of Directors, intended to ensure the efficient management of the Fund through a systematic approach aimed at enhancing the systems of risk management, internal control and corporate governance.

In 2010 the Internal Audit Service of the Fund managed to carry out within the set timeframes and in full volume the annual audit plan, approved by the Resolution of the Fund's Damu Board of the Directors (Minutes of the Meeting #15 of February 18, 2010). Under the mentioned plan, the Internal Audit Service carried out an audit of:

- 7 structural divisions of the headquarters; they are: the Project Finance Department, Budget Planning Department, Accounting Department, Monitoring Department, Administrative Department, Corporate Development Department, and Risk Management Department;
- 10 regional branches of the Fund located in the cities of Almaty and Astana, in Zhambyl Oblast, Eastern Kazakhstan Oblast, Pavlodar Oblast, Western Kazakhstan Oblast, Aktobe Oblast, Northern Kazakhstan Oblast, Karaganda Oblast and Almaty Oblast.

Also under Order #13-п of March 1, 2010 of NWF Samruk-Kazyna JSC, the Internal Audit Service employees participated in an audit of Astana-Finance JSC on the use of funds allocated under the Program of Conditional Placement of Funds via STB (Stabilization Program 2nd tranche).

A report on the results of the Internal Audit Service operation in 2010 was considered and taken into consideration by the Fund's Board of the Directors (Minutes of the Meeting #25 of March 14, 2011).

Information on the Internal Auditor

Audit of the 2010 financial statements was carried out by KPMG Audit LLC. The amount of fees paid to KPMG Audit LLC for the financial statements audit services in 2010 was 14 million tenge.

The following audit firms previously carried out the audit of the financial statements of the Fund were as follows:

- Ernst & Young LLC in 2009;
- KPMG Audit LLC in 2008;
- KPMG Audit LLC in 2007;
- Deloitte LLC in 2006;
- BDO Kazakstanaudit LLC in 2005.

In 2010 the former employees of the audit firms which carried out the audit of the financial statements were not hired by the Fund.

2.7. The Fund's Board

The executive body of the Fund Damu is the management Board, comprising 7 members. The Fund's Damu Board has weekly meetings and makes decisions on operative management of the Fund. In 2010 50 meetings of the Board were held, where they considered 508 issues.

Committees and commissions, operating on a permanent basis, were set up within the structure of the Board. They are engaged in consideration of issues on various aspects of operating activity and in giving recommendations to the Board on their efficient solving:

Assets and Liabilities Management Committee.

The committee was set up to develop medium-term and long-term policies on assets and liabilities management, to determine the optimum structure of the balance, to monitor the financial condition of the Fund and revenue performance indicators, and to take necessary corrective measures on maximization of income and limiting the risks on the transactions resulting in conditional placement of the Free Funds of the Fund. In 2010 the Assets and Liabilities Management Committee held 40 meetings.

Committee for Human Resource Policy. The committee was set up to increase efficiency in implementation of the human resource policy and motivation policy that are within the competence of the Board. In 2010 the Committee for Human Resource Policy held 26 meetings.

Credit Committee. The committee was set up with the purpose to implement the efficient credit policy. In 2010 the Credit Committee held 21 meetings.

Committee for Risks. The committee was set up in 2010 for development of efficient solutions on risk management and strengthening of the risk management system. In 2010 the Committee for Risks held one meeting.

Budget Commission. The Budget Commission was set up to provide timely and qualitative development of the budget draft and to make adjustments to the operating budget. In 2010 the Budget Committee held 12 meetings.

Committee for Controlling. It provides monthly monitoring of the implementation of planned activities of the departments and regional branches of the Fund Damu in line with the Strategy of the Fund Damu on the basis of provided reports. In 2010 the Committee for Controlling held 12 meetings.

2.8 The Board's composition

Bulat Mukushev – The Fund Damu Chairman of the Board from March 18, 2009 to January 14, 2011.

He was born on January 1, 1970. In 1993 he graduated from the Moscow State University named after M.V. Lomonosov, and in 2003 from the Yale University (USA) with specialization in MBA. Married, has two children.

PhD in Physics and Mathematics. Master of Business Administration (MBA).

He started his professional career in 1996 as Economist at Loan Company Atis (Moscow). Since 1998 he worked at managerial posts in the banking sector and large companies: The Investment Company Atis Capital LLC, Commercial Bank Moskommertsbank LLC, NSK Finance LLC, NBK-Bank OJSC, Moscow.

Lyazzat Ibragimova – Deputy Chairperson at the Fund Damu from August 17, 2009, Acting Chairperson of the Board at the Fund Damu from January 15, 2011, and Chairperson of the Board at the Fund Damu from April 13, 2011.

She was born in Akmola oblast on November 7, 1972. In 1994 she graduated with honors from the Akmola Agricultural Institute with specialization in Economics and Administration in the Agro-Industrial Sector, and in 2003 with honors from the Eurasian Humanitarian Institute as Lawyer. She has a PhD in Economic Sciences.

She started her career in 1995 as a teacher at the Economy Faculty of the Eurasian State University named after L. Gumilyov. In 2004 she worked as a national expert in economic development for the UNDP project implemented in Kazakhstan. From August 2004 to January 2009 she ran the departments of analysis and development strategy, training and consulting and corporate development at the Fund Damu. Since 2009 she worked as Chief Manager of the Department of Special Programs, Administration for Management of Financial and Development Institutions at NWF Samruk-Kazyna JSC. Since 2003 she engaged in studying the problems of efficiency of the state support to SMB. She has more than 30 scientific publications and 3 training and methodical aids. Married, has 3 children.

She was appointed a Member of the Board of Entrepreneurship Development Fund Damu JSC on August 17, 2009. At present, she is holding the post of the Chairperson of the Board at the Fund Damu. She controls the work of the Deputies Chairperson of the Board, Advisers, Assistants, and Managing Director – Member of the Board in charge of the financial matters, Security Department, and regional branches of the Fund Damu.

Salavat Cheriyaev – Deputy Chairman of the Board from March 17, 2009 to March 20, 2010.

He was born on January 10, 1972. In 1993 he graduated from the Kazakh Polytechnic Institute named after V.I. Lenin, with specialization in Automation of Technological Processes. In 2003 he graduated with honors from the Kazakh Economic University named after T. Ryskulov with specialization in Finance and Credit. He has a PhD in Economic Sciences. In 2008 he got his Doctor of Business Administration's degree completed at the National Economy Academy under the Government of the Russian Federation. Married, has four children.

From 1993 he worked as Deputy General Director at the Meirim Insurance Company. From 1996 he held the post of Executive Director at Profservice JSC. In 1999 he was Assistant to Chairman of the National Committee of the Republic of Kazakhstan for Securities. From 2000 he held the post of Managing Director at Halyk Bank of Kazakhstan JSC, and then from 2002 he worked in the capacity of Vice President of the Chief Administrative Officer at Kazakhtelecom JSC. In 2006 he was Adviser to the President at Kazakhstan Stock Exchange JSC. Then since 2008 he has been Adviser to the Chairman of the Board at Sustainable Development Fund Kazyna JSC.

Yerken Shardarbekov – Deputy Chairman of the Board.

He was born on April 22, 1970. In 1993 he graduated from the Kazakh State Polytechnic Institute with specialization in Mechanical Engineering. He has a PhD in Economic Sciences. Married, has three children.

From 1994–2002 he worked at managerial posts in various public agencies of the Republic of Kazakhstan. In 2002–2004 he ran Tyurk Kompaniyasy LLC and Alatau Mramor JSC. From 2004–2007 he was Managing Director and Head of the Astana-based representative office, and Managing Director – Director of the Moscow-based representative office of Kazakhstan Development Bank JSC. In 2007–2008 he was Vice President at Social Innovation Technologies JSC. In 2008 – Director of a department at Sustainable Development Fund Kazyna JSC. In 2008–2009 he held the post of department director at NWF Samruk-Kazyna JSC. In 2009 he was Deputy Chairman of the Board at the Fund Damu. In 2009–2010 he worked in the capacity of Managing Director at BTA Bank JSC. Since May 2010 he has been holding the post of Deputy Chairman of the Board at the Fund Damu. He controls the implementation of the Fund’s financial programs, including those on subsidies and guarantee in the framework of the 2020 Business Road Map Program, on issues of monitoring and information technologies.

Askar Yessimov – Deputy Chairman of the Board.

He was born on May 25, 1981. He graduated from the Kazakh Academy of Transport and Communications with specialization in Customs Clearance, also from the Almaty Economic University. In addition, he completed an internship at the Ministry of Commerce of the People's Republic of China and finished a third actuarial school in Kazakhstan under the international association of actuaries. Married, Brings up the son.

During his career at various managerial posts he worked at the Ministry of Economy and Budget Planning of the Republic of Kazakhstan, NWF Samruk-Kazyna JSC, and National Innovation Fund JSC. He worked as Deputy Chairman at Kazakhstan Fund of Mortgage Loan Guarantee JSC where he supervised the operation of the front office of the Fund.

In April 2011 he was appointed Deputy Chairman of the Board at the Fund Damu. He controls the issues of corporate governance, international cooperation and distance consulting, also coordinates work on legal matters, risk management and general economic activities of the Fund.

Bekzhan Kalibekov – Deputy Chairman of the Board.

He was born on September 22, 1978. He graduated from the Tashkent State University of Oriental Studies with specialization in Area Studies (Economist), also from the Kazakh State University of Humanitarian Law as a Lawyer. Under the Bolashak student exchange program he completed the Master's program of Economic Policy and Administration at the Columbia University in New York, attaining it with a MPA's degree. Married, has three children.

During his career he worked at various managerial posts. In the Ministry of Economy and Budget Planning of Kazakhstan his scope of duties involved the issues of investment policy and financial sector, also planning of the republican budget investments and intergovernmental relations, including ones referring to various integration associations.

In April 2011 he was appointed Deputy Chairman of the Board at the Fund Damu. He is in charge of supervising and coordinating the work in the area of cooperation with public agencies and training and service support.

Gabit Lesbekov – Managing Director – Member of the Board.

He was born on February 4, 1975. In 1996 he graduated with honors from the Kazakh National University named after Al-Farabi with specialization in Economics and Management, and in 1998 from the Institute of Economy and Law with the Master's degree in Macroeconomics and Mathematical Methods. In 2002 he attained a PhD's degree in Economic Sciences. He was awarded a state scholarship for talented young people of Kazakhstan in 2002–2004. Married, has two children.

In 1998–2006 he worked as a senior teacher, then deputy dean at the Faculty of Economy and Business of the Kazakh National University named after Al-Farabi, also as a leading specialist and chief specialist at the Kazakhstan Deposit Guarantee Fund. He has more than fifty published research papers, articles, methodical textbooks and he completed more than 10 training courses on raising the professional level of skills. From November 2007 he worked at the Fund Damu in the capacity of Chief Specialist, Chief of Department Division, Deputy Director of the Corporate Governance Department, Director of the Corporate Governance Department, Managing Director – Corporate Governance Department. From April 2011, he is holding the post of Managing Director – Member of the Board. He coordinates work in the area of corporate development, international cooperation, and extension of information and analytical support of the entrepreneurs.

Kanat Sultangaziyev – Managing Director and Member of the Board.

He was born on February 8, 1978. He graduated from the Kazakh State Academy of Management with specialization in Banking and from the Kazakh State Economic University as postgraduate studies with the focus on Money Circulation and Credit. He completed the International Accounting Standards & Management Accounts course at the Institute of Professional Accountants and Auditors of the Republic of Kazakhstan. Married, has two children.

From 2002 he worked at the National Bank of the Republic of Kazakhstan as chief specialist, then deputy head of the Department for Control of Second-Tier Banks Liquidation Process. From January 2004 to August 2004 he worked at the Republic of Kazakhstan Agency for Supervision and Control of the Financial Market and Financial Organizations as chief economist at the liquidation procedures division. He has been working at the Fund Damu since September 2004. From 2007 he held the post of the Program Loans Department Director, from 2009 – the post of Managing Director – Program Loans Department Director. Since April 2011 he has been occupying the position of Managing Director – Member of the Board. He coordinates work in the area of conditional placement of funds in STB and leasing companies, and monitoring of the efficient use of the allocated funds in line with the primarily stated goals.

Gulshat Imasheva – Managing Director – Member of the Board.

She was born on June 1, 1971. She graduated from the Accounting and Economic faculty of the Kazakh State Academy of Management. She has a diploma in IAS DiplFR (ACCA) and a certificate of a professional accountant from the Ministry of Finance of the Republic of Kazakhstan. She brings up the son.

She started her career in December 1993 in the area of banking. From April 1998 to August 2005 she occupied the managerial positions at Alautransgas OJSC, International Airport of Almaty OJSC, Air Kazakhstan CJSC, Eximbank CJSC, and Kazakhstan Mortgage Company JSC. She has been working for the Fund Damu since 2005 and until 2008 she was the head of the internal audit service of the Fund. From August 2008 she worked as Managing Director for Finance. Since April 2011 Gulshat Imasheva has been holding the post of Managing Director – Member of the Board. She controls and coordinates financial matters of the Fund, including accounting, tax and statistical accounting, financial and tax reporting, issues of efficient taxation, budget planning, and events on efficient allocation of the temporarily free funds of the Fund, and relevant methodology.

2.9. The Fund's team

The total number of employees at the Fund Damu is 270 people: 116 people in the headquarters and 154 people in the 16 regional branches. 15 departments comprise the structure of the headquarters of the Fund.

2.10. Corporate governance system

With the purpose of working out and introducing into the routine practice of the Fund the proper norms and traditions of corporate behavior that meet the internationally recognized standards based not only on the absolute meeting of the law requirements, but application of the ethical norms of business behavior common for all participants of business community as well, the Fund approved and effectively pursues a Code of Corporate Governance.

Since 2009, the Fund has been practicing the conducting of weekly meetings of the Board of the Fund and directors of independent structural divisions of the Fund. The result of introducing the given practice in the operation of the Fund was:

- The increased promptness of managerial decision-making;
- The enhanced control of implementation of the decisions made;

- The increased involvement in the work of the heads of structural divisions, and creation of conditions for real team-work.

The control of the Fund's regional branches operation is exercised through conducting of extended meetings of the Board every quarter of the year with participation of the directors of the regional branches through on-line communication.

As a result, the expenses and time spent for travelling by the directors of the regional branches to the headquarters have reduced, and the efficiency of work of the regional directors has been raised.

To improve its corporate governance, the Fund builds up a system of information communication between the structural subdivisions, regional branches, Board, Board of the Directors and Sole Shareholder of the Fund, based on the principles of transparency.

The Fund maintains routine work on technological development. From 2009 the communication with the regional branches is carried out through videoconference. Apart from this, from 2010 the Fund's branches are connected to a single system of electronic document circulation within the Fund that adds to promptness in decision-making and fulfillment of instructions.

To raise awareness about the Fund's operation, the Fund places on its corporate website information about the ongoing results of implementation of the Fund's programs. This information is updated automatically,

supported by the data of the Geoinformation System of the Fund. In addition, the outside users can access the Geoinformation System database via the Fund's website.

The Fund conducts events aimed to strengthen the corporate spirit. The Fund systematically practices the creation of working groups to work out the key issues of the Fund operation, including the development of the Strategy and programs of financial and non-financial support of the SMB entities, also work with the Asian Development Bank.

To strengthen support of the SMB entities in the Republic of Kazakhstan, in July 2009 the Fund Damu set up within its structure the Public Board, a consulting and advisory body under the Board of the Fund. The Public Board is represented by employees of sectoral associations and entrepreneurship associations in Kazakhstan.

The given decision is an important instrument of increasing transparency of the Fund's operation, and development and implementation of both the financial and non-financial programs of the SMB support.

In December 2010 the Public Board had a regular meeting, at which it summarized the results of the International Conference called Small and Medium Business in Kazakhstan: Condition and Prospects.

In August 2010 the Sole Shareholder jointly with the international consulting company KPMG carried out a diagnostics of corporate governance of the Fund

Damu for its compliance with the best international practice requirements. The result of such diagnostics of the Fund's corporate governance was 52.6 %.

The Fund Damu jointly with the structural subdivisions of the Sole Shareholder intends to work further on the improving the corporate governance system. In this connection, the Fund is developing a program of action on further improving the corporate governance, based on the report following the diagnostics results.

In the future, work is scheduled to select an international ratings agency to be awarded the corporate governance rating.

2.11. Human resources management policy

The human resources management policy of the Fund Damu is based on the 2010–2020 Human Resources Strategy of NWF Samruk-Kazyna JSC, considering the strategic goals and mission of the Fund.

The key directions of the Human Resources Management Policy involve:

- The setting of a common model of human resources management for the NWF Samruk-Kazyna JSC Group of Companies;
- The system of increasing the efficiency of labor;
- The system of increasing the human capital assets quality;
- Corporate code of ethics development.

In the matter of setting up a single model of human resources development for the NWF Samruk-Kazyna JSC Group of Companies, in 2010 the Fund made an accent on setting up a three-level system of appointments. This means that the junior staff employees are hired by the Fund Damu through open vacancy announcements. The managerial staff employees, such as directors of structural divisions and regional branches, are appointed either through promotion of the junior staff employees from the candidate pool or, if necessary, through the search of highly-skilled specialists from outside. The managerial staff employees have to be hired in accordance with the operating laws, internal regulations of NWF Samruk-Kazyna JSC, and candidate pool program. The given system of specialist's attraction allows ensuring the succession of the most effective principles of governance, maintaining the unity of strategic vision and integrity of corporate code of ethics.

To increase labor efficiency in 2010, a great deal of work was done to introduce a system of assessing the Fund's Damu managerial staffers by the key criteria of their activities. This mechanism allows regularly tracking the progress of achieving the Fund's strategic goals and to fix the scope of duties and liability of the managers for the result.

To raise the quality of the human capital assets, in 2010 the Fund faced a challenge to strengthen in qualitative and quantitative terms the composition of employees of the relevant structural subdivisions. The seminars devoted to financial analysis and management were organized and conducted. The front office employees

took part in international meetings and conferences that allows studying international experience in part of support of the entrepreneurship entities and introducing them at the Fund Damu.

The Corporate code of ethics plays an important role in increasing the efficiency of the Fund's operation. Two team building events were conducted in 2010, coupled with conducting of training seminars for employees of the regional branches and headquarters of the Fund Damu. Professional attitude to the challenges and friendly climate in general are the things that motivate the employees, raise their self-motivation to bring it in line with the company's goals, and creates favorable organizational climate for attaining the strategic goals of the Fund.

2.12. Corporate code of ethics

The Fund Damu considers the corporate code of ethics as an important factor of the Fund's sustainable development and success. Among the major goals of the Fund's Damu corporate code of ethics there are the consistent achieving of high standards of behavior and responsibility of the employees, involving the pursuance of the ethical norms and setting up a favorable environment for demonstrating by every employee of his/her abilities. In its activity the Fund Damu employees adhere to such values as honesty, reliability and professionalism and aspire to make their contribution in the sustainable development of the economy of Kazakhstan. The basis for operation of the

Fund becomes firmer with strengthening of the best corporate traditions, created through many-years of experience and penetrating into all directions of work.

The important element of corporate ethics is a system of raising the professional skills of the Fund's employees. In August of 2010 in the Zerenda settlement of Akmola Oblast an offsite meeting was held with participation of the employees from the headquarters and regional branches of the Fund Damu. The given event was targeted to discuss strategic directions of the Fund's activities, also conducting of corporate training seminars for the Fund Damu employees. In the framework of the offsite event the employees had the possibility to give assessment to strategic goals and objectives of the Fund, to propose new instruments of the SMB support, to build up constructive professional relations, and to work through the interpersonal skills. More than 160 employees of the Fund attended the corporate seminars with the agenda focused on functional and managerial issues. Various training seminars were conducted to unite the staff, strengthen the corporate spirit, and to build an efficient team.

2.13. The Fund's operation transparency

A great deal of attention is paid to the Fund's operation transparency. In 2010 mass media published 3,300 items about the Fund. The accent shifted considerably towards regional mass media – they published more than a half of all the material. The tone of the published material was as follows:

- 37 % were positive,
- 62 % were neutral, and
- Less than 1 % with critical remarks.

By initiative of the Fund's Damu press service, 617 publications came out. 14 press conferences were organized, 12 presentations, 10 press tours, 3 online conferences, 10 analytical articles were published, and more than 120 speeches were aired on TV.

2.14. Efficient assets management

The Fund's Damu assets are managed as per the Provisions on Free Funds Placement, approved by the Fund's Board of the Directors on July 31, 2009 under the Minutes of Meeting #8. The given Provisions were developed and approved under the Common Policy for the Free Funds Management, approved by the Shareholder on April 21, 2009, Minutes of Meeting #17, and under the basic parameters of the investment treasury portfolio, also an Investment Policy approved under Resolution #033/210a of the Board of the Directors on October 7, 2010.

The goal of management of the free funds (further the FF) is their placement into financial instruments in the external and domestic financial markets to ensure the preservation of the FF at the targeted yield/risk level and maintaining the required level of liquidity.

The major goals of the Fund in the assets management are the ensuring of preservation of the FF, solvency on the current liabilities, ability to finance emerging investment possibilities, and ensuring a sufficient level of the FF yield against the level of the risk taken.

The basic principles of setting up the portfolio are:

- Diversification: Determining the shares of various financial instruments in the portfolio and correlation between the portfolio financial instruments.
- Risk assessment: Volatility of the portfolio and other risks.

The FF management is carried out in accordance with the limits set with regard to the balance and off-balance liabilities on the counteragent banks. The FF shall not be placed in stocks. The derivative instruments can be used only with the purpose of potential loss risk hedging.

The basic principle is the ensuring of the pursuance of a balanced / conservative policy of investment. In the process of management of its funds, the Fund is governed by the requirements of preservation of their invested capital, ensuring and maintaining of liquidity, yield, term of investment, and diversification. Diversification of the financial assets portfolio is needed to exclude the risk of loss, emerging as a

result of concentration of the financial assets with a certain maturity date, certain issuer or certain class of investments in the Fund's investment portfolio.

To develop a medium-term and long-term policy of the assets and liabilities management, to determine the optimum structure of the balance, to monitor the financial condition of the Fund and yield performance indicators, and to take necessary corrective measures in order to maximize income and limit the risks of the transactions with free funds, the Fund set up a permanently operating Committee for Assets and Liabilities Management. The meetings of the said committee are held at least once a month.

2.15. Monitoring of the loan portfolio

Within the period of from 2001 through 2008 the Fund was actively pursuing a credit policy under the programs of direct lending by extending loans at interest rates lower than those in the market in the absence of proper monitoring of the projects implementation and efficient work with the bad debts portfolio.

The quality of the loan portfolio deteriorates steadily due to a reducing standard portfolio's share.

As of January 1, 2011, the total amount of claims on the outstanding principal debt was 13,281 million tenge, while the total amount of the provisions created on the portfolio 10,904 million tenge. In this situation, the expedient thing that is seen is the transfer of the loan

portfolio for outsourcing to debt collecting companies or its selling.

The selling of the loan portfolio was approved by Resolution #14/10 of the Board of NWF Samruk-Kazyna JSC of February 24, 2010 and by Resolution #43 of the Fund's Damu Board of the Directors of April 30, 2010. In the framework of execution of the above-said resolutions, in June 2010 the Fund announced an open bid for the Fund's Damu loan portfolio evaluation, and on July 7, 2010 the Fund entered into Contract 159-DGZ of purchase of services in the loan portfolio evaluation. The report on the evaluation was accepted in January 2011.

On March 14, 2011, at the Fund's Damu Board of the Directors meeting, a question was raised as to the selling of the Fund's Damu loan portfolio through direct financing, at which a decision was made to announce bids for selling of the loan portfolio in one lot to increase the start price to that equal to the market one, evaluated as a result of independent evaluation carried out, i.e. 4,816 million tenge.

The bids for selling of the loan portfolio are fixed for June 14, 2011.

In the event of announcement of the bids as invalid, the issue will be raised at the Board of the Directors meeting to transfer the loan portfolio for outsourcing.

KAZAKHSTAN
Central Concert Hall

The Fund's Risk Management System

The Fund's risk management system is an element of a general risk management system of National Welfare Fund Samruk-Kazyna JSC group of companies. It involves the system of processes and procedures that provide the Executive Body and Management Board of the Fund with timely information on risks and solutions to minimize risks.

To coordinate the introduction and development of the risk management system at the Fund, the Fund's representative became a Member of the Risk Management Board at NWF Samruk-Kazyna JSC and also a Member of the Compliance Board, comprising in its composition the heads of the services of the financial organizations of NWF Samruk-Kazyna JSC.

In the reporting period, the target of the risk management system was to implement the principles of an integral analysis of credit risks in the framework of the first direction of the 2020 Business Road Map Program, aimed to guarantee the projects of small and medium entrepreneurship.

Taking into account the importance of the 2020 Business Road Map Program implementation, the Fund has considerably changed its approaches to consideration of the entrepreneurs' projects and has greatly increased its requirements to preliminary risk evaluation of the projects.

As a result, the Fund managed to optimize procedures and facilitate the decision-making process, taking into account measures on risk minimization on each of the projects, on which the guarantee was issued. In the

course of decision-making on provision of guarantee or on refusal to provide such, the Fund used the results of its own comprehensive credit risk assessment methodology. The given methodology is based on the complete analysis of interrelated risk factors, which can negatively affect the financial indicators of the project and accordingly increase the level of the Fund's credit risk of the issued guarantees portfolio.

In the financial risks management in 2010 three typical risk generation areas were distinguished: These are conditional placement, investment in securities and management of free funds. To minimize them, the methods of limiting active transactions with the counteragent banks and of remote analysis of credit risks of the second-tier banks, leasing companies and corporate issues were applied.

The application of the limiting methods became possible as a result of the Risk Management Department's efforts on improving the methodological and technical base of the financial risks management. For example, in 2010 the Fund approved the Rules of Setting and Monitoring of the Limits on the Balance and Off-Balance Liabilities for Counteragent-Banks of Entrepreneurship Development Fund Damu JSC. Also, the calculation tables and formats of opinions on the counteragent-banks' risks were updated.

In 2010 work on operational risks management was given a focus. All structural subdivisions of the Fund were involved in the given work. This resulted in the working out of a detailed Program of Action on Management of Risks of Every Structural Subdivision.

From the time of introduction of the risk management system in the Fund, a great deal of work was done in the Fund to introduce basic methodological documentation on risk management. In particular, the Board of Directors approved the normative documents related to risk management developed in the Fund. Every year the Fund carries out identification of risks, creates the Fund's risk map with identification of critical risks, and develops Programs of Actions for Risk Management.

Development of the Risk Management System (RMS) at the Fund

2007	2008	2009	2010
<p>1 Introduction of RMS</p> <p>Methodological documents on risk analysis management are developed</p> <p>The primary risk analysis instruments are introduced</p> <p>Loan portfolio risk analysis is made</p> <p>Operational risk analysis is made</p> <p>Analytical reports on the financial sector of the Republic of Kazakhstan are made</p> <p>The expert's opinions formats are worked out and the project examination is carried out</p>	<p>2 Identifying and assessment of risks in the framework of the Shareholders' policy</p> <p>Normative documents in the area of risk management are developed</p> <p>Risk Management Department is set</p> <p>The procedure for setting the limits is introduced</p> <p>A seminar devoted to the RMS is conducted for the Fund employees</p> <p>The Risk Map format is developed jointly with the Committee for Risks of the Sole Shareholder</p> <p>Risk Management Department Director became a Member of the collegial bodies of the Fund</p>	<p>3 Developing a new integrated RMS in the framework of Samruk-Kazyna</p> <p>The Board of Directors approved normative documents related to risk management</p> <p>The first identification of the Fund's risks is made</p> <p>The Fund's Risks Map distinguishing critical risks is developed (The Risk Map was a part of the Annual Report for the Sole Shareholder)</p> <p>The Program of Action on Risk Management is approved</p> <p>By relevant order employees in every structural subdivision were appointed in charge of risk identification</p>	<p>4 International risk management standards introduction</p> <p>The Board of Directors approved the Risk Map, the Retaining Ability of the Fund, The Program of Action on Management of Critical Risks, and the Report on Operational Risks for the reporting period from June 2009 – June 2010</p> <p>A report on implementation of the 2009 Program of Action on Risk Management is made and approved</p> <p>The Committee for Risks is set up within the Fund's Board structure</p> <p>The Committee for Risks held its first meeting</p>

The structure of the Fund's risk management system conforms to the structure and general approaches of the RMS in NWF Samruk-Kazyna JSC Group of Companies, and is presented by risk management at various levels:

Board of Directors

The first level is presented by the Fund's Board of Directors. The Board of Directors is in charge of the general risk management control system and plays a key role in supervising over key risks and systems of corporate risk management. The Board of Directors sets the goals of the Fund's operation and approves documents on risk management, retaining ability and risk appetites.

Board

The second level is the Board of the Fund. The Board is in charge of organization of an effective system of risk management and setting a risk control structure to ensure the implementation and meeting the requirements of the corporate policy. The Board is entitled to implement part of the functions in the area of risk management through setting up of relevant committees.

Committee for Risks

The committee is a collegial and consulting body of the Fund operating on a permanent basis. It coordinates the process of functioning of the Fund's risk management system. The major goal of the committee is the constant enhancement of the Fund's operation on the basis of a common standardized approach to the methods of, and procedures for risk management.

Structural subdivision in charge of risk management

A third level in the risk management process is a Department of Risk Management. The goals of the Risk Management Department are general management of risks and exercising of control over the use of general principles and methods of identification, assessment and management of both financial and non-financial risks and making relevant reports on those.

Collegial bodies (The Fund's Committees)

The committees are the collegial bodies of the Fund, operating on a permanent basis. They pursue the internal credit policy, HR policy, and assets and liabilities management policy of the Fund.

Internal audit

The internal audit service in the risk management process carries out the audit of risk management procedures and methodology in risk assessment, also works out proposals on how to increase the efficiency of the risk management procedures.

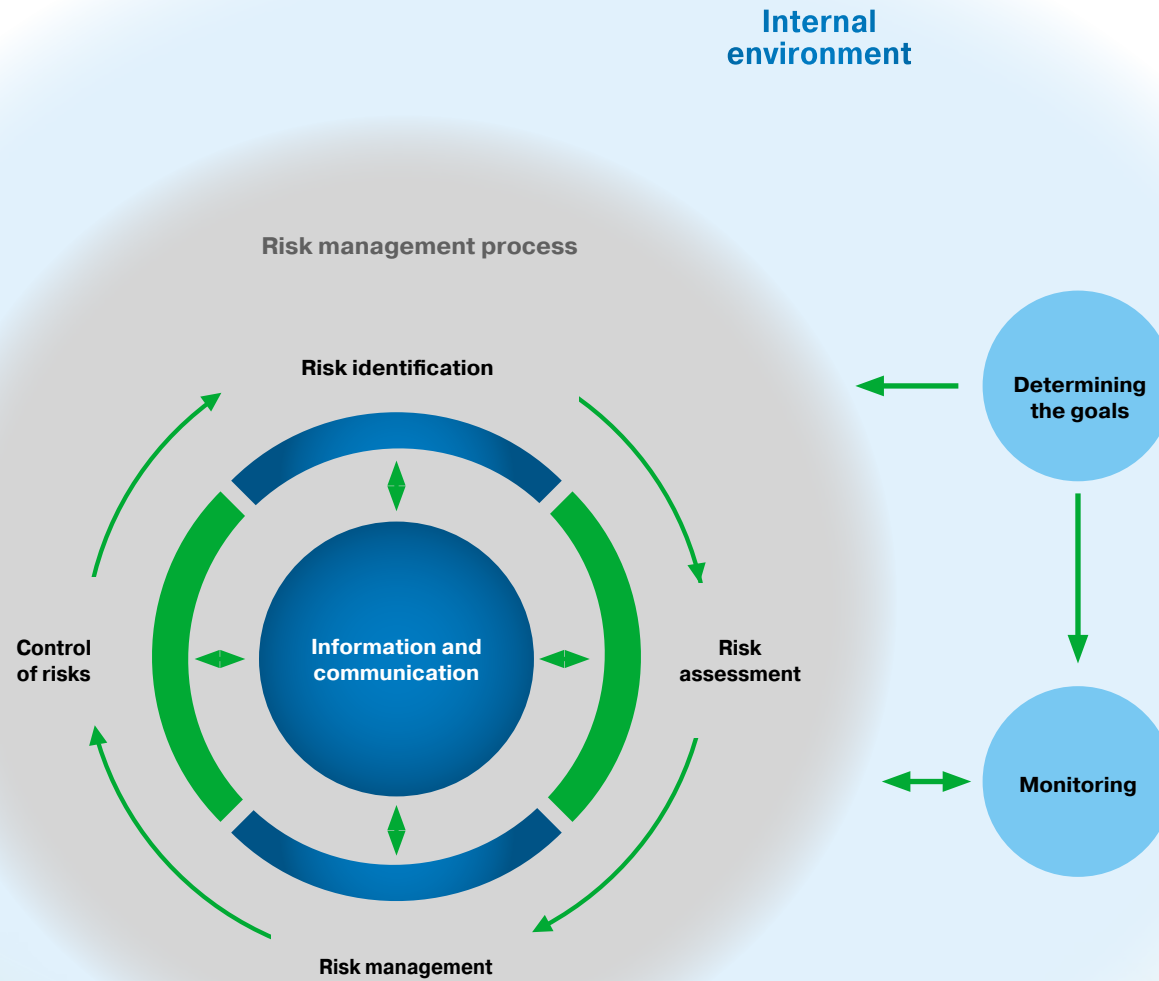
Structural subdivisions

One of the key elements in the risk management structure is every employee at every structural subdivision of the Fund. The structural subdivisions (the holders of the risks) play a key role in the risk management process. The structural subdivisions are in charge of implementation of the Program of Action on Risk Management, for timely identification of risks and informing about considerable risks they face in their activities, also for working out of proposals on risk management to include them into the Program of Action.

Following the result of the corporate management diagnosis, carried out by the Sole Shareholders jointly with the international consulting company KPMG in August 2010, the Fund's risk management system reached 52% in part of meeting the requirements of the best international practice. The given indicator is comparable to the general corporate governance result, which was 52.6%.

Taking into account the KPMG's recommendations on how to improve the risk management processes in the Fund, the Fund Damu intends to work further to enhance the risk management system.

The Fund's Risk Management Scheme

GRAND ALATAU
residential complex

The Fund's Operations Major Results

The basic parameters of the financial and economic activities and forecast of receipts and expenditures are laid in the Fund's 2010 Development Program approved by the Fund's Board of Directors, Resolution #14 on December 10, 2009. The Fund's Development Program is developed and approved under the Rules of Working Out, Agreeing, Correction, Fulfillment, and Monitoring of Fulfillment of the NWF Samruk-Kazyna's JSC Subsidiaries Development Programs, approved by Resolution of the NWF Samruk-Kazyna JSC Board on November 3, 2009, Minutes of the meeting # 99/09.

As a result of the financial activities in 2010, the Fund earned net profit in the amount of 14,049 million tenge, including one received due to restoring of provisions in the amount of 11,643 million tenge, created in 2009 on the loans issued to the STB under the state-run stabilization program. The net income less the amount of the restored provisions was 2,406 million tenge.

In 2010 the income from the principal and non-principal activities was gained in the amount of 32,644,454 thousand tenge, while the plans were 29,325,342 thousand tenge. The plan execution with regard to the income was 111.3 %. The saving on expenses was 1.1 billion tenge, or 7 %.

The Fund's own capital, as of January 1, 2011, was 44.5 billion tenge. In the reporting period, the own capital increased by 48.8 % due to receipt of net profit in the amount of 14,049 million tenge and reduction in the reserve for re-evaluation of the financial instruments available for selling (the securities portfolio) in the amount of 531 million tenge.

The capital sufficiency indicator was 27.5 % at the own capital of 44.5 billion tenge and borrowing capital of 173.4 billion tenge.

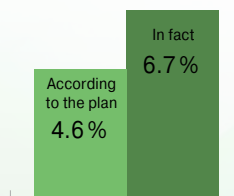
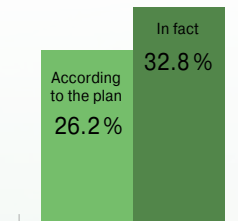
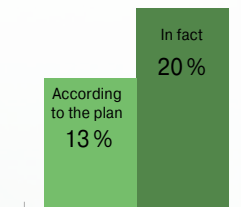
The current liquidity indicator was 5.1.

The average weighted interest rate on the financial assets was 8.7 %.

The average weighted interest on the liabilities was 6.19 %.

Economic efficiency of the Fund's operation in 2010 (Financial key indicators of the Fund's operation)

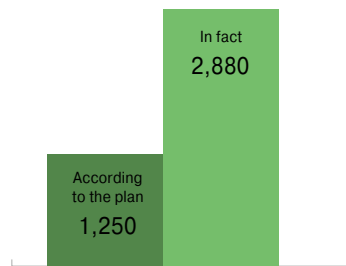
Item	2010	2010
	According to plan	In fact
ROA, Return on assets	4.6%	6.7%
ROE, Return on equity	26.2%	32.8%
Profitability of the Fund's operation without taking into account the restored provisions (Income/general expenditure ratio)	13%	20%

Key indicators of the Fund's operation in 2010
Financial indicators
ROA, return on assets

ROA, return on capital

Profitability of the Fund's operation

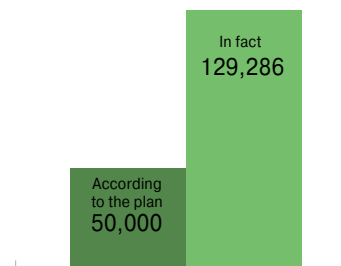
In connection with receiving of positive net profit in 2010, the plan of the financial key indicators of the activity was overfulfilled.

Operational indicators

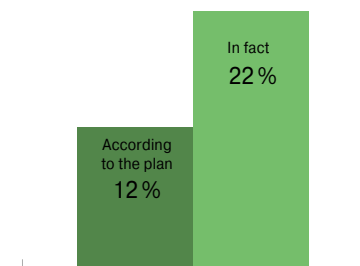
Number of the SMB related projects, financed under the conditional placement programs (units)

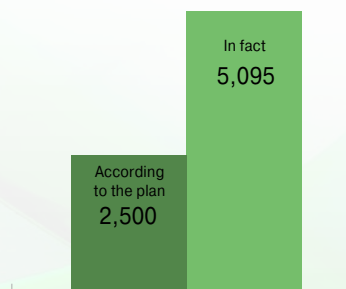
Total amount of funds disbursed to the SMB entities under the conditional placement programs (in million tenge)

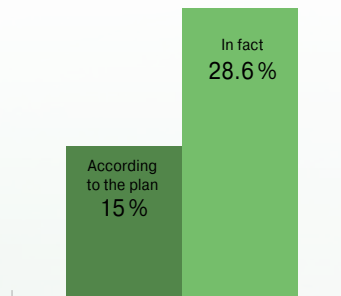
Share of funds disbursed to the SMB entities under the Fund's programs in proportion to the total amount of funds disbursed by the STB to the SMB entities

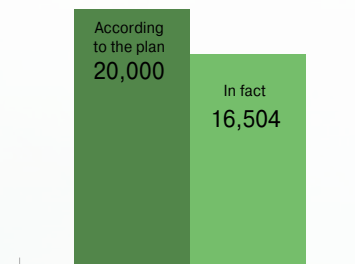
Number of created and retained jobs in the SMB sector due to implementation of the Fund's programs

Share of industrial projects financed under the financial programs of the Fund

Number of entrepreneurs and population with entrepreneurial initiatives covered by the Fund's programs of non-financial support (people)

In fact in 2010, 2,880 borrowers representing the SMB sector were financed (230 % of the plan) in the amount of 129,286 million tenge (259 % of the plan) under the programs of conditional placement of funds via the STB. The overfulfillment of the plan was caused by quick capital turnover in the framework of the Stabilization Program (1–3 tranches) and Damu-Regions Program that allows the banks re-extending loans on a revolving basis.

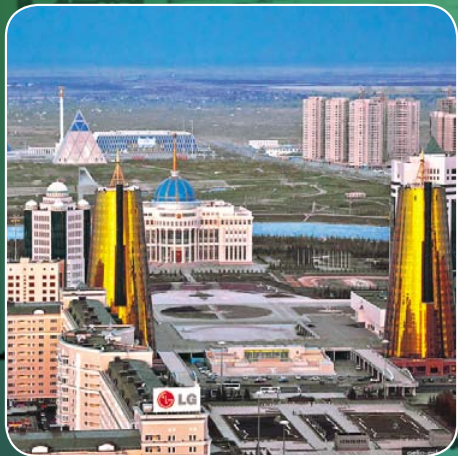
In general, at the background of the decreased volumes of bank lending, the free funds of the Fund Damu is in high demand. Due to this, the share of the funds disbursed to the SMB entities under the Fund's programs in proportion to the total amount of free funds, disbursed by the STB to the SMB entities was 22 % in 2010 (183 % of the plan).

The social focus of the Fund's Damu programs is of great importance. Based on the 2010 year results, 5,095 jobs were created in the entrepreneurship sector due to the financial support by the Fund. This more than twice exceeds the 2010 targeted indicators.

From 2010 the focus of the Fund's Damu programs was shifted towards the solving of tasks on diversification of the SMB sector in the post-recession period and contribution to entrepreneurship development in the non-raw-material sectors. In the framework of this work, the Fund Damu is implementing the Damu-Ondiris Program and Program of Financing of Lease Transactions of SMB in the Processing Industry, while since April 2010 the Fund started fulfilling duties of a financial agent under the 2020 Business Road Map Program. The shift of accents

is clearly seen in the sectoral structure of the loans extended under the Fund's programs: In 2010 the share of funds directed for financing of the processing industry reached 28.6 % (191 % of the targeted indicator).

The number of entrepreneurs and population with entrepreneurial initiatives covered by the Fund's programs of non-financial support to SMB and training reached 16,504 people in 2010. This was 82 % of the targeted number. The underfulfillment of the plan was a result of taking into account by the Fund of wishes and recommendations of the trainees and lecturers-trainers with regard to the Business Adviser program to conduct training sessions for groups with a lesser number of people, 30–35 people in average per training course, to increase the training course efficiency.

KAZYNA TOWER building

Major Directions of Business Activity of the Fund

5.1. Promotion of the increase in number of actively operating entrepreneurial entities and jobs through ensuring the accessibility of financing for all SMB entities which have development potential

Stabilization Program 1st tranche

Under Resolution #1039 of the Republic of Kazakhstan's Government on November 6, 2007 on Approval of the Program of Priority Action to Ensure Stability of the Socio-Economic Development of Kazakhstan, the Fund acted as an operator on placement of a first tranche in the amount of 48.8 billion tenge under the Stabilization Program. The allocated funds were distributed in December 2007 among 7 partner banks: BTA Bank JSC, Bank CenterCredit JSC, Kazkommertsbank JSC, Kaspi Bank JSC, Tsesnabank JSC, Eurasian Bank JSC, and Alliance Bank JSC.

As of January 1, 2011, the aggregate amount of the funds disbursed to the STB, taking into account the re-distribution and disbursement on a revolving basis, was 85.8 billion tenge. Lending was provided to 2,782 borrowers in the said amount. The average loan was 30.8 million tenge with the average credit period of 26.8 months and average weighted interest rate of 16.3215% p.a., while the efficient interest rate was 18.1% p.a. 3,049 jobs were created and retained.

Stabilization Program 2nd tranche

Under the Minutes of the Meeting #25 on June 28, 2008 of the governmental session concerning the Measures on Further Development of Small and Medium Business in the Regions, a decision was made to allocate an extra 50.0 billion tenge of funds to support the SMB entities. The given money was disbursed under the Program of Co-Financing of Small and Medium Business Jointly with the STB and Financial Organizations

(50 x 50 Program). The allocated funds were distributed in August 2008 between the 10 partner banks: ATF Bank JSC, Eurasian Bank JSC, BTA Bank JSC, Bank CenterCredit JSC, Nurbank JSC, Kaspi Bank JSC, Kazkommertsbank JSC, Alliance Bank JSC, Astana-Finance JSC, and Tsesnabank JSC.

As of January 1, 2011 the partner banks financed 2,915 borrowers to the total amount of 158.1 billion tenge. The average loan amount was 54.2 million tenge with the average credit period of 42.3 months and average weighted interest rate of 12.5% p.a., while the efficient interest rate was 14.2% p.a. 4,220 jobs were created and retained.

Damu-Regions Program

The Damu-Regions Program implemented jointly with the oblast akimats under Resolution # 1039 of the Kazakhstan's Government on November 6, 2007 on Approval of the Primary Action Program to Ensure Stability of the Socio-Economic Development in the Republic of Kazakhstan provided for allocation to the Fund Damu by local executive bodies of credit resources for the purpose of further financing of the SMB entities through the STB branch network. The given program involves 9 partner banks: Bank CenterCredit JSC, Eurasian Bank JSC, BTA Bank JSC, ATF Bank JSC, Kaspi Bank JSC, Nurbank JSC, Temirbank JSC, Tsesnabank JSC, and Astana-Finance JSC.

Under the Minutes of the Meeting # 25 on June 28, 2008 of the governmental session, the Fund Damu was allocated 28 billion tenge from the republican budget reserve for crediting of SMB projects under the said program. The allocated amount was placed by the Fund Damu at the STB in full, 2 billion tenge for every oblast. The aggregate amount of funds allocated by the akimats was just 6.7 billion tenge which were placed through the

STB branches. The Fund allocated 150 million tenge from their funds for financing of projects in Astana.

As of January 1, 2011 the partner banks financed 1,358 borrowers in the amount of 46.2 billion tenge. The average loan amount was 34 million tenge with the average credit period of 41.1 months and average weighted interest rate of 12.6% p.a., while the efficient interest rate was 13.7% p.a. 2,228 jobs were created and retained.

Stabilization Program 3rd tranche

Under Resolution # 1085 of the Government of the Republic of Kazakhstan on November 25, 2008 on the 2009–2010 Program of Joint Actions of the Government of the Republic of Kazakhstan, National Bank of the Republic of Kazakhstan and the Republic of Kazakhstan Agency for Regulation and Supervision of the Financial Market and Financial Organizations to Stabilize the Economy and Financial System, 120 billion tenge was allocated from the National Fund of the Republic of Kazakhstan for the events in 2009–2010 aimed to stabilize the economy. Of them, 117 billion tenge was allocated for implementation of a third tranche of the Stabilization Program. In February 2009 the allocated funds were re-distributed between 12 partner banks: BTA Bank JSC, Alliance Bank JSC, ATF Bank JSC, Kazkommertsbank JSC, Halyk Bank of Kazakhstan JSC, Subsidiary Bank of Sberbank JSC, Bank CenterCredit JSC, Nurbank JSC, Kaspi Bank JSC, Tsesnabank JSC, Eurasian Bank JSC, and Bank Astana-Finance JSC.

The terms of the program provide for the possibility of participating in the Program of the partner banks with their own funds. However, only ATF Bank JSC originally allocated funds in the amount of 10 billion tenge. So, the financing pool under the Program totaled 127.0 billion tenge.

As of January 1, 2011 the partner banks financed 2,911 borrowers to the amount of 188.4 billion tenge. The average loan amount was 64.7 million tenge with the average credit period of 37.4 months and average weighted interest rate of 11.3% p.a., while the efficient interest rate was 12.2% p.a. 3,847 jobs were created and retained.

Damu-Ondiris Program

To support the entrepreneurial entities (further the EE) in the processing sector, in October 2009 NWF Samruk-Kazyna JSC jointly with Distressed Assets Fund JSC (further the DAF) and Fund launched into operation the Damu-Ondiris Program. Under the terms of the program, support was provided via refinancing of the loans earlier extended to the EE of the processing industry by the banks at the interest rate of 8% per annum. The partner banks are BTA Bank JSC, Kazkommertsbank JSC, Halyk Bank of Kazakhstan JSC, Alliance Bank JSC, and Temirbank JSC, in which the DAF placed deposits in the total amount of 17.64 billion tenge and which agreed to participate in the program with their own funds to the total amount of more than 7.2 billion tenge. The amount of the deposit for a certain bank was determined, taking into account the bank's portfolio of the loans extended to the EE of the processing industry.

As of January 1, 2011 the partner banks in fact refinanced 210 projects to the total amount of 36.2 billion tenge. Due to that 4,834 jobs were created. The average loan amount was 172.6 million tenge with the average credit period of 28.2 months and average weighted interest rate of 8% p.a., while the efficient interest rate was 8.5% p.a.

Female Entrepreneurship Development Program

The program of conditional placement of funds in the STB for subsequent micro crediting of female entrepreneurship was

approved by the Fund Damu Board of Directors on September 30, 2009. The given program was developed as per the commission of the President of Kazakhstan Nursultan Nazarbayev given at the Fifth Women's Forum of Kazakhstan conducted on March 5, 2009 to boost the economic activity of women entrepreneurs through soft lending of female entrepreneurship projects those in operation and start-up. The partner banks are Eurasian Bank JSC, Tsesnabank JSC, Bank CenterCredit JSC, Delta Bank JSC, and Temirbank JSC.

As of January 1, 2011, the partner banks financed 376 borrowers to the amount of 1,431 million tenge. The average loan amount was 3.8 million tenge with the average credit period of 41.2 months and average weighted interest rate of 12.4% p.a., while the efficient interest rate was 13.7% p.a. 108 jobs were created and retained.

Damu-Regions 2 Program

Financing of the regional top priority projects under the Damu-Regions 2 Program was approved by the Fund Damu Board of Directors on July 13, 2010. The given program was developed with the purpose of financing of projects of the SMB entities in the priority sectors of the economy of Kazakhstan through efficient use by the Fund of its own funds, funds of local executive bodies (LEB) allocated from the local budget, also funds of the partner banks. The partner banks are the seven second-tier banks: Eurasian Bank JSC, Bank CenterCredit JSC, BTA Bank JSC, Nurbank JSC, Alliance Bank JSC, Delta Bank JSC, and Temirbank JSC.

As of January 1, 2011, 41 borrowers were financed to the amount of 1,754 million tenge, and 102 jobs were created.

Spot financing programs in the regions

Program of financing of small and medium business entities in Zhanaozen, Mangistau Oblast

The 2009–2012 Comprehensive Program of Solving Socio-Economic Development Problems in Zhanaozen, Mangistau Oblast, approved by Resolution # 865 of the Government of Kazakhstan on September 19, 2008, provides for the organization of crediting of SMBE in Zhanaozen from the local budget funds and money of the Fund. The funds to be allocated by LEB and Fund in 2009–2012 are 1,800 million tenge.

In view of the above, the Fund approved a separate Program of Financing of SMBE in Zhanaozen, Mangistau Oblast. For this, 900 million tenge will be allocated in 2009–2012 for subsequent financing of SMBE through the STB.

The program involves 5 partner banks: Temirbank JSC, Eurasian Bank JSC, Subsidiary Bank of Sberbank JSC, Bank CenterCredit JSC and Delta Bank JSC.

As of January 1, 2011, the partner banks financed 14 borrowers to the amount of 119.8 million tenge. The average loan amount was 8.6 million tenge with the average credit period of 43.7 months and average weighted interest rate of 10.5% p.a., while the efficient interest rate was 11.3% p.a. 14 jobs were created and retained.

Program of regional financing of the SMBE

The program of regional financing of small and medium business entities was approved by Resolution of the Fund Damu Board of Directors on December 10, 2009.

The goal of the Program is to increase efficiency of the regional programs implementation aimed to support and develop SMBE through financing of the SMBE projects in those sectors of the economy that are of priority for the regions and in certain territories.

Currently, the Program is being implemented in the Almaty Oblast and Akmola Oblast.

As of January 1, 2011, 13 borrowers were financed under this Program to the total amount of 773.7 million tenge. 80 jobs were created.

The microfinance sector development

The Fund Damu worked out a 2008–2012 Program of Action to Develop Microcredit Organizations. The goal of the program is to advance the high-quality development of the microfinance sector as a third level of the credit system of the country through provision of financial and non-financial support to microcredit organizations (further the MCO).

Under the given program the Fund conducted 3 bids to select MCO for their further financing from the own funds of the Fund. They were conducted in May 2008, October 2008 and February 2009.

As a result, the Fund entered into contract of financing of 21 MCO to the amount of 1,078.4 million tenge.

From December 2009 the Damu started financing the MCO via the conditional placement of funds of the Fund Damu in the STB.

The program of conditional placement of funds in the STB for crediting of MCO was approved by the Fund Damu Board of Directors on June 29, 2009.

The Fund placed cash in the amount of 1,704 million tenge in the four partner banks: Bank CenterCredit JSC, ATF Bank JSC, Eurasian Bank JSC, and Tsesnabank JSC.

As of January 1, 2011, the partner banks financed 9 MCO (57 loans) to the amount of 1,410.5 million tenge. The average loan amount was 156.7 million tenge with the average credit period of 56.7 months and average weighted interest rate of 12.9% p.a., while the efficient interest rate was 13.9% p.a.

Findings

Following the results of implementation of the Stabilization Program launched by the Government of the Republic of Kazakhstan, we can state that this program with an anti-recession focus has met its goals:

- The liquidity of the second-tier banks is restored.
- The inflow of cheap credit resources gave to enterprises a respite and helped to retain business, production, jobs and with this to ensure social stability.

The volume of financial aid to the SMB sector in Kazakhstan was unprecedented, while efficiency and promptness of actions was much higher than in the neighboring countries. Now the implementation of the Stabilization Program is being carried out with financing on a revolving basis due to repayment by the end borrowers of the outstanding loans.

5.2. Promotion of entrepreneurship development in non-raw-material sectors of the economy

Programs implemented in the framework of the 2020 Business Road Map Program

The 2020 Business Road Map Program (further the 2020 BRM Program) is a mechanism of implementation of the 2010–2014 State Program of Accelerated Industrial and Innovative Development of the Republic of Kazakhstan that was developed by the Ministry of Economic Development and Trade of the Republic of Kazakhstan in pursuance of fulfillment of the Kazakhstan President's Message to the People of Kazakhstan "New Decade as a New Economic Upturn and New Opportunities for Kazakhstan" and Strategic Program of Development of Kazakhstan until 2020.

The goal of the 2020 BRM Program is to ensure a sustainable and balanced growth of regional entrepreneurship in the non-raw-material sectors of the economy, also creating of new and retaining of existing jobs.

The 2020 BRM Program will be implemented in two stages:

The 1st stage starting from 2010 will be a pilot stage. In 2010 the objectives aimed to support entrepreneurship will be implemented in three directions: support of new business initiatives, entrepreneurial sector recovery and support of export-oriented productions.

Starting from 2011 the objectives of the Program will be implemented in four directions: support of new business initiatives, recovery of the entrepreneurial sector, decrease of the currency risks of entrepreneurs, and strengthening of the entrepreneurial potential.

The 2nd stage from 2015 to 2020. At the second stage in 2015–2020, the Program will be implemented in the same directions as in 2011–2014 (support of new business initiatives, decrease of the currency risks of entrepreneurs, and strengthening of the entrepreneurial potential) but with a few corrections which will be made following the results of implementation of the 2020 BRM Program First Stage and economic condition at that period of time.

In 2011, 17.7 billion tenge is provided from the republican budget for implementation of the 2020 BRM Program. Of them:

- 6.8 billion tenge for support of new business initiatives,
- 5.7 billion tenge for the entrepreneurial sector recovery,
- 5.2 billion tenge for decrease of entrepreneurs' currency risks.

Further financing of the 2020 BRM Program will be provided from the republican budget funds provided for the relevant financial years.

The main objective of the Fund is to ensure the prompt and transparent flow of funds under the 2020 BRM Program, also control of their use in an efficient way and in compliance with the originally stated purposes.

In general, in 2010, 135 projects with the total value of 91.9 billion tenge were covered with subsidies under the 2020 BRM Program. The total amount of the subsidies paid out was 414.8 million tenge.

On the first direction, The Support of New Business Initiatives, 90 contracts were signed. The value of the loan portfolio was 14.6 billion tenge.

On the first direction, The Guarantee of Loans to the Entrepreneurial Entities, 10 projects were approved to be covered by the guarantee program. 3 contracts of guarantee were executed. The loan portfolio value was 3.0 billion tenge.

On the second direction, The Recovery of the Entrepreneurial Sector, the Working Group under the State Committee approved 64 projects, and 30 subsidy contracts were executed. The loan portfolio value was 49.3 million tenge.

On the third direction, The Decrease of the Entrepreneurs' Currency Risks, 15 subsidy contracts were executed. The loan portfolio value was 24.1 billion tenge.

From 2011 the 2020 BRM Program was supplemented with a fourth direction, The Strengthening of the Entrepreneurial Potential. The fourth direction provides for rendering of state support to small and medium business, aiming to strengthen the entrepreneurial potential with the purpose of modernization of productions and introduction of up-to-date patterns of business management.

The state support of small and medium business will involve:

- Support of start-up entrepreneurs (start-up projects);
- Service support to running of operating businesses;
- Training of top managers of small and medium business;
- Modernization and expansion of productions through establishing of business relations with foreign partners (further the Business Relations project);
- Training and re-training of personnel in specialties the most in demand in the market.

Program of financing of leasing transactions of SMB entities

Under Resolution # 1553 of the Government of the Republic of Kazakhstan on October 9, 2009 on Certain Issues of Support to Entrepreneurial Entities in the Processing Industry and Solving Problems in the Real Estate Market, Distressed Assets Fund JSC allocated 2 billion tenge to the Fund for their further placement in the STB and leasing companies for financing of leasing transactions of SMB entities engaged in the processing industry.

The goal of the program is to ensure the possibility of expansion and modernization of the fixed assets of the SMB entities in the priority sectors of the economy through soft-term financing of the leasing transactions.

As of January 1, 2011 under the said program, 33 lessees (SMB entities) were financed to the amount of 762.3 million tenge. The average loan amount was 23.1 million tenge with the average credit period of 61.6 months and average weighted interest rate of 8% p.a., while the efficient interest rate was 8% p.a. 1,335 jobs were created and retained.

5.3 Increasing professionalism of the SMB entities and involvement of the population in entrepreneurship

Business Adviser Training Program

The Business Adviser Program was approved by the Fund Damu Board of Directors on 8 June 2009. When developing the Program, an emphasis was laid on:

- Full coverage of all Kazakhstan's regions,
- Practical aspect and availability of the training courses, and
- Minimum costs.

To provide implementation of the Program at a high-level, ensure a full coverage of the regions and raise the trust of the population to the training delivered, the Fund signed the relevant Memoranda of Cooperation with the Nur Otan People's Democratic Party (hereinafter the Nur Otan PDP), Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan (hereinafter RK MEC), and also with administrations of 14 Kazakhstan's oblasts and the cities of Almaty and Astana.

The Program employs 120 trainers and instructors of consulting companies from all of Kazakhstan's regions to whom prerequisite training have been delivered as part of the Training-of-Trainers Program and issued the certificates of lecturer-trainer. The training courses were being delivered by a team of 2 trainers: 1) a financier-economist and 2) a lawyer.

With the purpose of providing the trainees with the necessary training material, the manual 'Express Training Course in Entrepreneurship' and booklet 'How to Get a Loan' was developed. Apart from the manuals, some helpful hand-outs were distributed to the trainees during the training course. They included notepads and CDs comprising information useful to entrepreneurs, such as

laws applicable to entrepreneurship, forms for tax reporting and applications, pro forma business plans, standard charter, etc. While delivering the training courses, video records were being made to be analyzed later on.

On completion of the training course every participant was awarded a registered certificate with the number of the certificate being entered into the database along with the information on the participant. The certificate issued was on behalf of the organizers in the person of the RK MES, Nur Otan PDP, NWF Samruk-Kazyna JSC, and Fund Damu.

In 2009–2010, during three stages of implementation of the Business Adviser Program training was delivered to 28,107 people from all of the 209 regions and cities of Kazakhstan. 219 incapacitated persons participated in this express course.

Establishing Entrepreneurship Support Centers

The implementation of the Business Adviser Program has created opportunities for introduction of the efficient model of Entrepreneurship Support Centers in Kazakhstan's regions. The efficiency of such a network will be provided by consolidating efforts of organizations supporting entrepreneurship, standardizing services offered by the centers, and borrowing and adapting good foreign practices in this area.

The Fund Damu shall promote the development of three types of Entrepreneurship Support Centers (hereinafter ESC) depending on the level of regional representation and partners involved in the establishment of ESC:

- **International ESC** shall be established on the basis of the Fund Damu without forming a legal entity and with an international institution involved that has the relevant

expertise and methodological base and technologies to provide consulting services. With this purpose the Fund Damu has entered into cooperation with the UNIDO Center for International Industrial Cooperation under the UN to establish centers for developing industrial entrepreneurship (CDIE).

- **Regional ESC** shall be established on the basis of regional organizations with capabilities and potentials for rendering information, consulting and training services. Universities, public associations of entrepreneurs at the region and/or industry level, and consulting companies may act as the Fund partners in creating regional ESC.
- **District ESC.** In this case the Fund Damu will engage partners with capabilities to participate in establishing ESC.

In 2010, five regional ESC were established in East Kazakhstan, Karaganda, Kyzylorda, Pavlodar, and South Kazakhstan Oblasts and also 2 district ESC in the Aktyubinsk Oblast. Between September and December 2010, ESCs rendered about 1,100 consultations and conducted 28 topical workshops dedicated to business ideas, business plans, marketing, taxation, company registration, etc.

Release of Printed Matters for SMEs

Since November 2009, the magazine called “My Business. Kazakhstan” has been published under the auspices of the Fund Damu. It is designed to throw light upon economic realities in the country.

The magazine is referred to the independent mass media. However, the Fund Damu has the right of veto to reduce risks of publishing information that does not match the realities.

The target readership of the magazine includes SME representatives and those interested in entrepreneurship issues.

The magazine comes out in the Russian language with a circulation of 5,000 copies. It is distributed throughout Kazakhstan using all available outlets.

As of 01.01.2011, 13 issues of the edition were published.

Release of analytical book on SMB in Kazakhstan

January 2010 saw the second issue of the Analytical Book “Report on the State of Small and Medium Entrepreneurship in Kazakhstan and Regions” with a circulation of 1,500 copies. The book includes the all-country analysis of the current state and dynamics of socio-economic performance of SMEs, both at the regional and sector level, SME sector review for each region, and results of the market study with a coverage of ten thousand SME respondents throughout Kazakhstan. The book has been distributed to all of the government agencies, public organizations, leading higher educational establishments, and republican and regional libraries.

On June 22, 2010 the Fund Damu held a press-conference for mass media to present the analytical book. Also, the Fund Damu employees made presentations of the book on the republican TV channels.

An electronic version of the book has currently been developed to be placed on the Fund Damu website and updated on a quarterly basis.

Round Tables and Forums on Small Business in Kazakhstan

In the course of implementation of the Business Adviser Program it was understood how important the Fund Damu direct contacts were with representatives of businesses, communities, and authorities in Kazakhstan’s regions.

In January 2010, the city of Karaganda hosted the first republican seminar, The Business Adviser Program: Best Practices, Outcomes, and Prospects, conducted in cooperation with the Karaganda Oblast administration (Akimat). Representatives of higher educational establishments from all parts of Kazakhstan, government agencies, national development institutions, banking and business structures, and the Public Board under the Fund Damu took part in this seminar. The participants of the seminar shared their experience in implementation of the Business Adviser Program both at country and region levels. They discussed a wide range of practical measures on how to improve the mechanism of implementation of the Business Adviser Program.

The Fund employees are actively involved in Open Days, round table activities, conferences, and other events to promote implementation of financial and non-financial programs in support of SMBE. In 2010 alone, the Fund representatives attended more than 30 such events.

In order to improve the promotion of the current Fund's programs, the Fund issues booklets outlining programs under implementation for free distribution to entrepreneurs.

In 2010 the Fund issued the booklet titled "Business Road Map 2020: Questions & Answers" with a circulation of two thousand copies. The booklet contains the 50 most frequently asked questions and detailed answers to them. Also issued was a booklet titled "State Support of Entrepreneurs in Kazakhstan: Business Road Map 2020" with a circulation of nine thousand copies. This booklet describes in detail the mechanism of participation of entrepreneurs in each of the three areas the Program is focused on: (1) Support of New Business Initiatives, (2) Improvement of the Entrepreneurial Sector, and (3) Support of Export-Oriented Works.

Damu Komek Program

The Damu Komek program aims at supporting entrepreneurs and the population with disabilities through enhancing the awareness of their problems and resources they need (financial aid, property, consulting, and other services).

The Fund Damu does not provide funding while acting as a liaison between entrepreneurs with disabilities and potential sponsors and creditors.

To this end, a specialized website, www.damu-komek.kz, was created in December 2009. This presents an electronic advertisement board for exchange of contacts and other information. While implementing similar projects, it has been proved that, as a rule, there have been more of those who want to help than those who want to get assistance.

While implementing the Program, the Fund Damu works extensively with public organizations of disable people and Akimat entrepreneurship departments familiar with local enterprises that employ people with disabilities. They assist in developing the enquiry section of the site. Akimats can also make use of this information resource.

As of January 1, 2011, there were 249 applications on the site and the applicants of 89 of them received sponsor and beneficent help.

Fund's Damu Geo Information System

Fund's Damu geo information system is an interactive system designed to provide relevant statistical and analytical information on Fund's Damu activities and developments of the small and medium businesses, microfinance sector, macro- and microeconomic processes at the republican and regional levels.

The design of the GIS was commissioned by the Fund Damu in order to provide efficient support to managerial decisions made on the basis of data visualization. Development and improvement of this system involves several phases:

Phase 1 (completed): A sub-system for analyzing the external environment (based on the data provided by the National Bank of the Republic of Kazakhstan (NBRK), the Statistics Agency of the Republic of Kazakhstan (RKSA), and the Agency of the Republic of Kazakhstan for Regulation and Supervision of the Financial Market and Financial Organizations (ARKRSFMFO)).

Phase 2 (completed): A sub-system for analyzing the internal environment – consolidated and individual information on the Fund financial programs under implementation, with a breakdown by bank, region, purposes of financing, etc.

Phase 3 (completed): In March 2010, a part of the GIS was made open for external users¹ (entrepreneurs, non-government and state-run organizations, mass media, consulting and analytical companies) with reference to the Fund Damu as the copyright holder when publishing. The key decision here is the concentration of all necessary information in one source, the GIS. The System has its own Web-interface to provide maximum suitable access for all interested parties. The data of the interactive information and analytical database are updated on a monthly basis by summarizing information from primary sources (NBRK, RKAS, ARKRSFMFD, STBs, and others).

Phase 4 (in progress): A sub-system for monitoring the SME performance at enterprise level (production output,

profit, outstanding loans, investment, etc.) with the capabilities of preparing reports by region and sector. The purpose of this sub-system is to support managerial decision-making oriented at spotting the sectoral effect (effect on the region/sector, etc.) on the SME sector.

On 22 June 2010, the Fund held a press-conference to present the Geo information System with mass media invited and the Fund employees speaking on TV channels.

Together Program

One more project in support of entrepreneurs with disabilities is a series of the TV programs called 'Together!' /«Бір болайық!». This is an information and analytical program to promote entrepreneurship among people with disabilities.

The purpose of this project is to provide, on a permanent basis, targeted and specific assistance to entrepreneurs with disabilities and bring such deeds into limelight through this program. The program was beamed on the Khabar TV-channel.

The first release of the program was on 24 June 2010. As of 1 January 2011, 24 entrepreneurs with disabilities took part in this TV-program.

Summary

The development of entrepreneur's competence programs implemented by the Fund in 2009–2010 proved to be successful and in demand showing thereby the importance of enhancing work in this area. The Fund considers that implementing full-range programs that combine financial support and non-financial instruments will have maximum multiplicative effect.

Palace of Peace and Accord

The Fund's International Activities

The Fund Damu gives much attention to expanding international cooperation, establishing and maintaining contacts with government, non-government and entrepreneurial structures in the world's advanced countries.

The Fund develops and aims at permanent contacts with the SME support institutions in the countries that have greatly succeeded in the small business area, such as Poland, Italy, South Korea, USA, and Germany, and also in the largest neighboring countries, such as Russia and China.

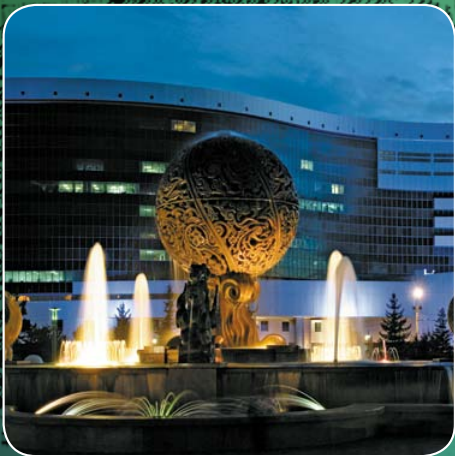
Today, the Fund cooperates with such countries as:

- USA – under the PPEP framework and, on a partnership basis, with the USAID project on development of small business in Kazakhstan – KSBD,
- Poland – the Memorandum of Cooperation is signed between the Fund Damu and Poland Agency for Development of Entrepreneurship (PADE),
- South Korea – the Memorandum of Cooperation is signed between the Fund Damu and Small and Medium Business Corporation of South Korea.
- Germany – the Memorandum of Cooperation in the field of establishing structures to promote SMEs in the Republic of Kazakhstan has been signed between the Fund Damu and GIZ, German Technical Cooperation.
- Italy – two Memoranda of Cooperation are signed:
 - Bilateral Memorandum of Cooperation between the Fund Damu and Italian-Kazakhstani Chamber of Commerce.
 - 4-party Memorandum of Cooperation between the Fund Damu, Italian-Kazakhstani Chamber of Commerce, Parma's Union of Manufacturers, Italy, and Soyuz Atameken National Economic Chamber of Kazakhstan,

- Netherland – negotiations are being conducted on the Memorandum of Cooperation to be signed between the Fund Damu and Organization of the Netherland's Senior Experts.

In April of 2010 the Memorandum of Understanding between the Fund Damu and Small and Medium Business Corporation of the Republic of Korea was signed in the course of Kazakhstani-Korean Business Forum in Seoul.

The Fund intends to develop cooperation with international organizations. In particular, active cooperation is expected with the United Nation Industrial Development Organization (UNIDO).

The building of the Ministry of Finance of the Republic of Kazakhstan

Consolidated Financial Statements

**Financial Statement of the Entrepreneurship Development Fund Damu JSC
For the year ending on December 31, 2010**

Statement of the Financial Condition

	2010 In thousand tenge	2009 In thousand tenge
ASSETS		
Cash and their equivalents	23.649.327	15.843.071
Financial instruments evaluated at fair value with the changes in the latter reflected in the loss and income statement for the reporting period	14.319.128	-
Loans and advances to financial organizations	167.357.229	227.911.013
Loans to customers	3.386.969	7.614.639
Financial assets available for sale	5.181.261	4.543.203
Investments in associates	12.000	12.000
Fixed assets	579.117	484.796
Intangible assets	76.051	79.106
Current tax assets	2.828.758	2.386.441
Differed tax assets	967.373	1.860.185
Other assets	142.410	78.173
Total assets	218.499.623	260.812.627
LIABILITIES		
Amounts due to the Shareholder's Group	162.878.380	224.908.993
Amounts due to credit institutions and government agencies	10.606.573	5.741.820
Other liabilities	536.543	264.302
Total liabilities	174.021.496	230.915.115
EQUITY		
Equity capital	44.920.273	44.920.273
Revaluation reserve of financial instruments available for sale	(578.084)	(1.109.969)
Reserve aggregate	316.430	316.430
Accumulated loss	(180.492)	(14.229.222)
Total equity	44.478.127	29.897.512
Total equity and liabilities	218.499.623	260.812.627

Statement of Comprehensive Income

	2010 In thousand tenge	2009 In thousand tenge
Interest income	19.712.391	21.618.882
Interest expense	(12.379.350)	(12.900.116)
Net Interest income	7.333.041	8.718.766
Net gain/(loss) on transactions with foreign currencies	260	(7.543)
Net gain/(loss) on transactions with financial instruments evaluated at fair value with the changes in the latter reflected in the loss and income statement for the reporting period	388.302	78.472
Net gain/(loss) on transactions with financial instruments available for sale	66.745	(1.044.356)
Other operating income	301.493	12.096
Operating income	8.089.841	7.757.435
Net recovery of impairment/(loss on impairment)	11.643.378	(17.992.858)
Personnel expenses	(1.347.854)	(928.663)
Other general administrative expenses	(942.184)	(592.125)
Income/(loss) before tax	17.443.181	(11.756.211)
Income tax (expense)/savings	(3.394.451)	1.371.882
Income/(loss) for the reporting period	14.048.730	(10.384.329)
Other comprehensive income		
Net change in fair value of financial assets available for sale	598.630	(195.862)
Net change in fair value of financial assets available for sale carried to the income/loss statement	(66.745)	
Impairment of available-for-sale financial assets carried to the income/loss statement	-	1.044.356
Other comprehensive income for the reporting period	531.885	848.494
Total comprehensive income for the reporting period	14.580.615	(9.535.835)

Statement of Cash Flow

	2010 In thousand tenge	2009 In thousand tenge
CASH FLOW FROM OPERATING ACTIVITIES:		
Interest received	18.246.436	18.523.320
Interests paid	(13.301.239)	(12.882.833)
Net revenues from transactions with financial instruments evaluated at fair value with the changes in the latter reflected in the loss and income statement for the reporting period	-	78.473
Personnel expenses paid	(1.211.089)	(1.029.979)
Recovery of loans to customers previously written-off	289.971	153.634
Other general and administrative expenses	(456.936)	(523.659)
(Increase)/decrease in operating assets		
Receivables on reverse repurchase agreements	-	5.739.671
Loans and advances to financial organizations	71.068.308	(132.228.501)
Financial instruments evaluated at fair value with the changes in the latter reflected in the loss and income statement for the reporting period	(13.806.572)	-
Loans to customers	3.340.130	952.788
Other assets	103.872	(88.002)
Increase/(decrease) in operating liabilities		
Other liabilities	(39.894)	8.160
Cash inflows from/(use of cash in) operating activities	64.232.987	(121.296.928)
CASH FLOWS FROM INVESTMENT ACTIVITIES:		
Purchase of financial assets available for sale	-	(88.289)
Sales and extinguishment of financial assets available for sale	-	62.225
Proceeds from investment in associates	-	5.099
Fixed assets acquisition	(187.302)	(28.311)
Purchase of intangible assets	(19.102)	(5.313)
Cash used in investment activities	(206.404)	(54.589)
CASH FLOWS FROM FINANCIAL ACTIVITIES:		
Cash inflows from the Shareholders' Group	-	142.428.000
Redemption of debt to the Shareholder's Group	(61.143.978)	(6.000.000)
Inflows from credit organizations and public agencies	12.085.496	68.900
Redemption of debt to credit institutions and public agencies	(7.161.845)	(2.032.083)
Dividends paid	-	(39.260)
Cash inflows from/(use of cash in) financial activities	(56.220.327)	134.425.557
Net increase in cash and its equivalents	7.806.256	13.074.040
Cash and cash equivalents as of the beginning of the year	15.843.071	2.769.031
Cash and cash equivalents as of the end of the year	23.649.327	15.843.071

Statement of Changes in Equity

In thousand tenge	Share capita	Revaluation reserve of available-for-sale securities	Other reserves	Accumulated deficit	Total
Balance as of January 1, 2009	44.920.273	(1.958.463)	316.430	(3.805.633)	39.472.607
Total comprehensive income					
Loss for the reporting period	-	-	-	(10.384.329)	(10.384.329)
Total comprehensive income					
Net change in fair value of available-for-sale securities	-	(195.862)	-	-	(195.862)
Impairment of available-for-sale financial assets carried to the income and loss statement	-	1.044.356	-	-	1.044.356
Total other comprehensive income	-	848.494	-	-	848.494
Total comprehensive income for the reporting period	-	848.494	-	(10.384.329)	(9.535.835)
Transactions with owners shown directly in the structure of capital					
Dividend paid	-	-	-	(39.260)	(39.260)
Total transactions with owners	-	-	-	(39.260)	(39.260)
Balance as of 31 December 2009	44.920.273	(1.109.969)	316.430	(14.229.222)	29.897.512
Balance as of 1 January 2010	44.920.273	(1.109.969)	316.430	(14.229.222)	29.897.512
Total comprehensive income					
Profit for the year	-	-	-	14.048.730	14.048.730
Total comprehensive income					
Net change in fair value of financial assets available for sale	-	598.630	-	-	598.630
Net change in fair value of financial assets available for sale carried to the loss and income statement	-	(66.745)	-	-	(66.745)
Total other comprehensive income	-	531.885	-	-	531.885
Total comprehensive income for the reporting period	-	531.885	-	14.048.730	14.580.615
Balance as of December 31, 2010	44.920.273	(578.084)	316.430	(180.492)	44.478.127

The financial statements are certified by the independent International Audit Company KPMG Audit LLP

M-3 road bridge over the
Ishim river

Addresses and Contacts

Name	Address	Contact
Head Office	111 Gogol Str., Almaty, 050004, Kazakhstan	Tel.: +7 (727) 244 55 66, 244 55 77 Fax: +7 (727) 278 07 76 e-mail: info@fund.kz Fund website: http://www.fund-damu.kz
Affiliated Network		
Regional Affiliate for Astana	Office 401, 12/1 Kunayeva Str., Astana, 010000	Tel.: +7 (7172) 500 692, 500 693 Fax: +7 (7172) 500 695 e-mail: astana@fund.kz
Regional Affiliate for Almaty	111 Gogol Str., Almaty, 050004	Tel.: +7 (7272) 445 566 (Ext. 201), 445 577 Fax: +7 (7272) 448 341 e-mail: info@fund.kz
Regional Affiliate for Akmola Oblast	2nd floor, 51 8 th Marta Str., Kokshetau, 020000	Tel.: +7 (7162) 323 518, 323 523 Fax: +7 (7162) 323 522 e-mail: akmola@fund.kz
Regional Affiliate for Aktyubinsk Oblast	1st floor, 17 Abai Str., Aktobe, 030020	Tel.: +7 (7132) 552 435, 552 436 Fax: +7 (7132) 543 508 e-mail: aktobe@fund.kz
Regional Affiliate for Almaty Oblast	86 Tolebaev Str. (in the building of the ATF Bank, 2 nd floor), Taldykorgan, 040008	Tel.: +7 (7282) 210 142 Fax: +7 (7282) 247 865 e-mail: taldyk@fund.kz
Regional Affiliate for East Kazakhstan Oblast	2 Ordzhonikidze Str., Ust-Kamenogorsk, 070019	Tel.: +7 (7232) 214 486, 260 867 Fax: +7 (7232) 263 876 e-mail: vko@fund.kz
Regional Affiliate for Zhambyl Oblast	1A Nietkaliev Str., Taraz, 080000	Tel.: +7 (7262) 438 698 Fax: 8 (7262) 438 725 e-mail: taraz@fund.kz
Regional Affiliate for West Kazakhstan Oblast	Office 5, 3 rd floor, 185/1 Doskyk Avenue, Uralsk, 090000	Tel.: +7 (7112) 504 826, 505 290, 505 225 Fax: +7 (7112) 504 826 e-mail: zko@fund.kz
Regional Affiliate for Karaganda Oblast	4 Stroitelei Av., Karaganda, 100026	Tel.: +7 (7212) 400 966 Fax: +7 (7212) 400 969 e-mail: karaganda@fund.kz

Regional Affiliate for Kyzylorda Oblast	Zheltoksan Str., Kyzylorda, 120014	Tel.: +7 (7242) 278 402, 275 512 Fax: +7 (7242) 264 476 e-mail: k-orda@fund.kz
Regional Affiliate for Kostanai Oblast	8 th floor, 65 Al-Farabi Av., Kostanai, 110000	Tel.: +7 (7142) 532 398 Fax: +7 (7142) 540 306 e-mail: kostanay@fund.kz
Regional Affiliate for Pavlodar Oblast	140 1 st May Str., Pavlodar, 140000	Tel.: +7 (7182) 327 715, 621 901, 629 925 Fax: +7 (7182) 327 715 e-mail: pavlodar@fund.kz
Regional Affiliate for North Kazakhstan Oblast	1 st floor, 162/1 Auezov Str., Petropavlovsk, 150000	Tel.: +7 (7152) 361 196, Fax: +7 (7152) 336 966 e-mail: sko@fund.kz
Regional Affiliate for South Kazakhstan Oblast	3 rd floor, Altyn Orda Business Center, Kunaev Bulvar, Shymkent, 160000	Tel.: +7 (7252) 534 963, 549 402 Fax: +7 (7252) 535 999 e-mail: shymkent@fund.kz
Regional Affiliate for Mangistau Oblast	Office 7/12, Building # 7, 11 Micro District, Aktau, 130000	Tel.: +7 (7292) 335 813 Fax: +7 (7292) 335 124 e-mail: aktau@fund.kz
Regional Affiliate for Atyrau Oblast	132a Makhambet Str., Atyrau, 060000	Tel.: +7 (7122) 252 447 Fax: +7 (7122) 252 113 e-mail: atyrau@fund.kz

